

Aizsardzības ministrijas izveidotā iepirkumu sistēma un Covid-19 ierobežošanai ārkārtējās situācijas periodā veiktie iepirkumi

Revīzijas starpziņojums

Rīga 2020

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

Revīzijas starpziņojums

Aizsardzības ministrijas izveidotā iepirkumu sistēma un Covid-19 ierobežošanai ārkārtējās situācijas periodā veiktie iepirkumi

2020.gada 30.jūlijā

Finanšu revīzija “Par Aizsardzības ministrijas 2020.gada pārskata sagatavošanas pareizību”

Revīzija veikta, pamatojoties uz Valsts kontroles Otrā departamenta 27.04.2020. revīzijas grafiku Nr.2.4.1-10/2020 un pamatojoties uz Valsts kontroles likuma 3. panta trešā punkta c) apakšpunktu.

Vāka noformējumā izmantots attēls no tīmekļa vietnes <http://depositphotos.com>, Challenge success concept, Author georgejmclittle, ID 58065143

Saturs

Kopsavilkums	5
Valsts kontroles ieteikumi un priekšlikumi	14
Par Aizsardzības ministrijas resora iesaisti ar sabiedrības veselību saistītās krīzes pārvarēšanā	15
1. Vai Aizsardzības ministrijas resorā piemērošanai ārkārtējā situācijā izveidotā centralizēto iepirkumu kārtība atbilst tiesiskajam regulējumam un kompetento institūciju rekomendētai praksei?.....	17
2. Vai Aizsardzības ministrijas resorā centralizēti veiktie individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iepirkumi atbilst ārkārtējā situācijā izveidotajai centralizēto iepirkumu kārtībai un tiesiskajam regulējumam	31
3. Konstatētās problēmas centralizēto iepirkumu veikšanā ārkārtējās situācijas laikā un Aizsardzības ministrijas resorā izveidotās iepirkumu sistēmas darbībā.....	68
Revīzijas raksturojums un metodes	90
Termini un skaidrojumi	93
Pielikums	94
Atsauces	97

Kāpēc sagatavots šis starpziņojums?

Kopš ir stājies spēkā 701.starptautiskais revīzijas standarts “Ziņošana par galvenajiem revīzijas jautājumiem neatkarīga revidenta ziņojumā”¹, Valsts kontrolei ir pienākums izvērtēt nepieciešamību iekļaut galvenos revīzijas jautājumus revīzijas atzinumā par finanšu pārskatiem.

Minēto standartu izpratnē galvenie revīzijas jautājumi ir jautājumi, kas saskaņā ar revidenta profesionālo spriedumu ir kārtējā perioda finanšu pārskatu revīzijas kontekstā nozīmīgi jautājumi, par kuriem ziņo revidējamās vienības vadībai un kuriem revidents ir pastiprināti pievērsis uzmanību. Par galvenajiem revīzijas jautājumiem netiek sniepts atsevišķs atzinums.

Sniegtā informācija par galvenajiem revīzijas jautājumiem kalpo kā papildinformācija potenciālajiem finanšu pārskatu lietotājiem un palīdz gūt izpratni gan par jautājumiem, kurus revidents saskaņā ar profesionālo spriedumu ir atzinis par nozīmīgākajiem jautājumiem, gan par revidējamo vienību un jomām, kurās revidējamās vienības vadība ir izdarījusi nozīmīgus spriedumus revidēto finanšu pārskatu sagatavošanas procesā. Tāpat šī informācija var kalpot potenciālajiem lietotājiem kā pamatojums turpmākai saziņai ar revidējamās vienības vadību par konkrētiem pārvaldības aspektiem, revidētajiem finanšu pārskatiem vai veikto revīziju.

Galvenais revīzijas jautājums, kas ir visnozīmīgākais visās finanšu revīzijās par ministriju un centrālo valsts iestāžu 2020.gada pārskatu sagatavošanas pareizību, ir **papildu piešķirto līdzekļu Covid-19 seku novēršanai pieprasījumu pamatotība un faktiskais izlietojums**.

2020.gadā Latviju, tāpat kā visu pasauli, skāra Covid-19 pandēmija. 2020.gada 12.martā Ministru kabinets pieņēma lēmumu par ārkārtējās situācijas izsludināšanu un ārkārtas situācija turpinājās līdz 2020.gada 9.jūnijam.² Covid-19 izraisītie ārkārtas apstākļi ietekmēja valsts, sabiedrības un katra cilvēka ikdienu dzīvi kā ārkārtas situācijas laikā, tā arī pēc tās. Jaunie apstākļi prasīja spēju ātri reaģēt un pielāgoties, kā arī radīja atkāpes no ierastās kārtības. Tie prasīja institūciju spēju pastiprināti koordinēt savas darbības un sadarboties savā starpā, izvairoties no juridiskā formālisma un resorisma, lai nodrošinātu valsts darbību un katra cilvēka aizsardzību ārkārtējos apstākļos.³

Covid-19 pandēmijas pārvarēšana un seku novēršana ir prasījusi ievērojamus valsts budžeta līdzekļus. Kopš ārkārtas situācijas izsludināšanas, Ministru kabinets saistībā ar Covid-19 radītās krīzes pārvarēšanu un seku novēršanu līdz 2020.gada 30.jūnijam kopumā ir pieņēmis lēmumus par valsts budžeta līdzekļu piešķīrumu un pārdali pamatlīdzekļu īstenošanai par 806 907 224 euro un izskatījis priekšlikumus par Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanas līdzekļu pārdali par 496 000 000 euro.⁴ Valsts kontrole velta īpašu uzmanību, lai izvērtētu Covid-19 pandēmijas pārvarēšanai, tās seku novēršanai un mazināšanai piešķirto valsts budžeta līdzekļu izlietojumu.

Ministru kabinets 2020.gada 2.aprīlī noteica Aizsardzības ministrijai pārņemt ar krīzi saistīto valsts materiālo rezervju pārvaldīšanu un turpmāk centralizēti veikt iepirkumus atbilstoši prioritāro institūciju un vajadzību sarakstā noteiktajam preču apjomam⁵. Lai nodrošinātu šim mērķim paredzēto preču iegādi, Ministru kabinets 2020.gada 21.aprīlī lēma par finansējuma 45 milj. euro piešķiršanu Aizsardzības ministrijai (VAMOIC) un triju mēnešu laikā pēc ārkārtējās situācijas beigām Aizsardzības ministrijai ir jāsagatavo pārskats par piešķirtā finansējuma izlietojumu⁶.

Lai finanšu revīzijā “Par Aizsardzības ministrijas 2020.gada pārskata sagatavošanas pareizību” sniegtu informāciju par izvirzīto galveno revīzijas jautājumu – papildu piešķirto līdzekļu Covid-19 seku novēršanai faktiskais izlietojums, Valsts kontrole veica pārbaudi un sagatavoja šo starpziņojumu.

Lai izvērtētu piešķirtā finansējuma izlietojuma atbilstību, pirmkārt ir nepieciešams izprast un novērtēt, kādas sistēmas ietvaros šīs iegādes ir veiktas, t.i., kāda iepirkumu veikšanas kārtība Aizsardzības ministrijas resorā ir izveidota un vai tā ir atbilstoša tiesiskajam regulējumam, labai praksei un ārkārtas apstākļiem. Tas ir svarīgi, jo šīs iegādes uzsāktas laikā, kad valstī ir izsludināta ārkārtējā situācija un var tikt pieļautas atkāpes no ierastās prakses iepirkumu organizēšanā. Kā arī centralizēto iepirkumu veikšana ārpus aizsardzības resora esošām institūcijām un to apgāde ir jauna Aizsardzības ministrijas resora un VAMOIC funkcija, turklāt šajā procesā notiek sadarbība ar Ekonomikas ministrijas, Veselības ministrijas un Iekšlietu ministrijas institūcijām. Būtiski norādīt, ka iepirkumu veikšanā Covid -19 seku novēršanai šajos apstākļos netiek piemērota Aizsardzības ministrijas līdz šim paša resora vajadzībām noteiktā centralizēto iepirkumu organizēšanas kārtība⁷.

Revīzijā ir sagatavots starpziņojums par ārkārtējā situācijā Aizsardzības ministrijas resorā izveidoto iepirkumu organizēšanas kārtību individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu rezervju centralizētai iegādei. Šis starpziņojums aptver laika posmā no 2.aprīļa līdz 9.jūnijam veiktās darbības – ar krīzi saistīto valsts materiālo rezervju pārvaldīšanas un centralizēto iepirkumu veikšanas pārņemšanu no Veselības ministrijas resora, ārkārtējā situācijā piemērojamās iepirkumu kārtības definēšanu un iepirkumu veikšanu. Šim starpziņojumam sekojoši Valsts kontrole ziņos arī par to, kā tiek nodrošināta ar krīzi saistīto valsts materiālo rezervju pārvaldīšana, tajā skaitā vajadzīgo materiāltechnisko līdzekļu veidu un daudzumu apzināšana, un vai atbilstoši Ministru kabineta⁸ noteiktajam ir izveidota individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu rezerve vismaz trim mēnešiem.

Kopsavilkums

No 2.aprīļa ar Covid-19 krīzi saistīto individuālās aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu valsts materiālo rezervju pārvaldīšana ir Aizsardzības ministrijas padotības iestādes VAMOIC uzdevums. VAMOIC centralizēti jāveic iepirkumus atbilstoši institūciju prioritāro vajadzību sarakstā noteiktajam preču apjomam, kā arī jānodrošina iegādāto preču uzglabāšanu un norakstīšanu pēc izsniegšanas. Lai centralizēti veiktu ar Covid-19 krīzi saistītos iepirkumus, Ministru kabinets 2020.gada 21.aprīlī lēma par finansējuma 45 milj. euro piešķiršanu Aizsardzības ministrijai (VAMOIC).

Lai izpildītu Ministru kabineta rīkojumā Nr.103⁹ noteikto uzdevumu par individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu centralizētu sagādi, ārkārtējās situācijas laikā no 2020.gada 2.aprīļa līdz 9.jūnijam VAMOIC ir noslēgti 29 līgumi par kopējo summu 38,9 euro, bet samaksa par piegādātajām precēm ir veikta 5,3 miljoni euro apmērā. Starpziņojuma sagatavošanas laikā 30.jūnijā par piegādātajām precēm samaksāti 15,1 miljoni euro jeb aptuveni trešā daļa no pieejamā finansējuma 45 milj. euro.

Revīzijā, sagatavojot starpziņojumu, vērtēts:

- (1) vai Aizsardzības ministrijas resorā piemērošanai ārkārtējā situācijā izveidotā centralizēto iepirkumu kārtība atbilst tiesiskajam regulējumam un kompetento institūciju rekomendētai praksei;

- (2) vai Aizsardzības ministrijas resorā centralizēti veiktie individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iepirkumi atbilst ārkārtējā situācijā izveidotajai centralizēto iepirkumu kārtībai un tiesiskajam regulējumam.

Aizsardzības ministrijas resorā ārkārtējās situācijas laikā izveidotā kārtība centralizēto iepirkumu veikšanai, nepiemērojot Publisko iepirkumu likumu, visos būtiskajos aspektos atbilst Ministru kabineta 2.aprīļa rīkojumā¹⁰ noteiktajam algoritmam par institūciju sadarbību individuālo aizsarglīdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iegādes organizēšanā, kā arī atbilst Eiropas Savienības un nacionālā līmeņa kompetento institūciju rekomendācijām¹¹ par rīcību ārkārtējas nenoteiktības un steidzamības apstākļos.

Vienlaikus revidenti nav ieguvuši pietiekamu pārliecību, ka sākotnēji noteiktā kārtība bez izmaiņām bija piemērojama visā ārkārtējās situācijas laika posmā, t.i. vēl 2020.gada maijā un jūnijā, kad Latvijā situācija epidemioloģiskas drošības jomā stabilizējās un tirgū vismaz daļā no nepieciešamajām precēm piedāvājums pieauga.

Revidentu vērtējumā ar 2020.gada 17. aprīlī apstiprināto kārtību¹² ieviestais iepirkuma process pēc būtības līdzinās Publisko iepirkumu likumā paredzētajai sarunu procedūrai, kurā pasūtītājs apspriežas ar paša izraudzītiem piegādātājiem un ar vienu vai vairākiem no viņiem rīko sarunas par iepirkuma līguma noteikumiem¹³ un pasūtītājs pats nosaka minimālās prasības piedāvājumu iesniegšanai (tās likumā nav reglamentētas) un kuras norise parasti ietver vairākas kārtas – sākotnēji notiek pretendantu kvalifikācijas atlase un tai seko piedāvājumu atlase atbilstoši pasūtītāja noteiktajām prasībām.

Revīzijā konstatētais liecina, ka, ārkārtējās situācijas sākumposmā, kad vietējais, reģionālais un pasaules tirgus piedzīvoja kritumu individuālās aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu piedāvājumā, iepirkumu process norisinājās paātrināti, rezultātu panākot īsā laikā, 6.aprīlī saņemot no Nacionālā veselības dienesta informāciju par piegādātājiem un jau 9.aprīlī noslēdzot līgumus par masku un respiratoru iegādēm. Taču šo iepirkumu organizēšanā veiktās darbības un pieņemtie lēmumi netika dokumentēti un tāpēc revidentiem tie nebija izsekojami. Savukārt no 17.aprīļa, ievērojot Aizsardzības ministrijas apstiprināto kārtību¹⁴, centralizētie individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iepirkumi veikti, attiecībā uz procesa dokumentēšanu saglabājot Publisko iepirkumu likumam raksturīgu kārtību, piemēram, iepirkuma komisiju veidošanu, procesu dokumentēšanu, iepirkuma specifiskās dokumentācijas sagatavošanu – pieteikuma, tehniskā un finanšu piedāvājuma apraksts, minēto piedāvājumu veidlapa, tehniskā specifikācija, līguma projekts u.c. Tā rezultātā pēc 17.aprīļa notiekošos iepirkumu procesus vairs nevar uzskatīt par “atvieglotiemi”, tie izvērtās sarežģīti administrējami un salīdzinoši ilgi, par ko liecina fakts, ka līgumi par preču piegādi noslēgti no 15 līdz 30 vai pat vairāk dienu laikā no pretendantu sākotnējās atlases.

Ne visu izvērtēto iepirkumu gadījumā revidenti ir ieguvuši pietiekamu pārliecību par atbildīgo iestāžu rīcības ar valsts budžeta līdzekļiem atbilstību ekonomiskuma un efektivitātes principiem¹⁵. Atkāpšanās no saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma (ņemot vērā cenu vai izmaksas un ar iepirkuma līguma priekšmetu saistītus kvalitātes kritērijus), ko atlāva Publisko iepirkumu likuma nepiemērošana, varēja būt pieļaujama situācijā, kad tirgū bija vērojams ierobežots individuālās aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu piedāvājums un būtiskākie bija ar piegāžu drošību saistītie faktori. Ārkārtējās

situācijas beigu posmā maijā Aizsardzības ministrijā iesniegtais preču piedāvājums vismaz daļā preču kategoriju ievērojami palielinājās. Tomēr, arī ievērojami paplašinoties piegādātāju lokam, Aizsardzības ministrija nemainīja iepirkumu kārtību, lai arī paralēli līguma slēgšanas stadijā esošam iepirkumam turpinājās jaunu piedāvājumu saņemšana, tostarp saņemti arī pirmšķietami izdevīgāki cenu piedāvājumi. Tā kā atsevišķos gadījumos¹⁶ (piemēram, vienreizlietojamās maskas, medicīniskie cimdi) visi līguma slēgšanas brīdī iesniegtie piedāvājumi nebija pakļauti detalizētam izvērtējumam, nav gūstama pārliecība, ka līgums noslēgts ar pretendantu, kas spēja piedāvāt konkrētajā brīdī zemāko cenu par tādu pašu preču apjomu un kvalitāti, līdzvērtīgiem piegāžu nosacījumiem. Turklat, iepirkumam ieilgstot, tālākai sadarbībai izvēlētā pretendenta sākotnēji piedāvātā preces cena iepirkuma beigu posmā varēja būtiski mainīties (piemēram, medicīnisko, vienreiz lietojamo, sterilo nepūderēto cimdu sākotnēji 5.maijā piedāvātā cena 0,31 euro par vienu gab. (pāri) bija palielinājusies līdz 0,89 euro 14.maijā), kas arī bija vērā ņemams apstāklis, lai pārliecinātos, vai līguma slēgšanas brīdī konkrēto preci vajadzīgajā apjomā nevar piedāvāt arī cits pretendents. Revidēntu ieskatā situācijai stabilizējoties, bija nepieciešams reagēt un mainīt pieeju, atgriežoties pie saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma, jau pretendantu atlasē ņemot vērā cenu vai izmaksas un ar iepirkuma līguma priekšmetu saistītus kvalitātes kritērijus.

Saskaņā ar 2020.gada 4.februārī Krīzes vadības padomē¹⁷, 3. un 14.martā valdības, kā arī 16.martā parlamentā pieņemtajiem lēmumiem¹⁸ epidemioloģiskās drošības un citus neatliekamos pasākumus īstenojošām valsts un pašvaldības institūcijām ārkārtējas nepieciešamības gadījumā bija tiesības piemērot Publisko iepirkumu likuma 3.panta astotajā daļā noteikto izņēmumu, kas nozīmē, ka Publisko iepirkumu likums netiek piemērots. Publisko iepirkumu likuma nepiemērošana nozīmē, ka nav jāpiemēro šajā likumā noteiktās procedūras, termiņi u.c. noteikumi un iepirkumu norise var tikt balstīta uz ātru un neatliekamu rīcību, pakārtojot darbības ārkārtējās situācijas apstākļiem.

Jāņem vērā, ka krīzes situācijā, kad vietējais, reģionālais un pasaules tirgus piedzīvoja kritumu individuālās aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu piedāvājumā, Publisko iepirkumu likumā noteiktie principi¹⁹ 1) iepirkumu atklātums; 2) piegādātāju brīvā konkurence, kā arī vienlīdzīga un taisnīga attieksmi pret tiem; 3) pasūtītāja līdzekļu efektīvu izmantošana, maksimāli samazinot tā risku, kā arī saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma kritērija (ňemot vērā cenu vai izmaksas un ar iepirkuma līguma priekšmetu saistītus kvalitātes kritērijus), piemērošana varēja neīstenoties, jo būtiskākais bija nodrošināt vīrusa infekcijas izplatības novēršanai nepieciešamās preces iespējami īsākā laikā.

Tomēr Publisko iepirkumu likuma nepiemērošana neatbrīvo un neatceļ publiskā sektora tiesību un pienākumu apjomu rīcībai ar budžeta līdzekļiem un mantu²⁰. Amatpersonām joprojām jāievēro visi spēkā esošie normatīvie akti, tai skaitā Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā, likumā “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”, Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likumā un citos normatīvajos aktos noteiktais.

Tādējādi, pasūtītajam, nepiemērojot Publisko iepirkumu likumu, bija jāizveido tāda sistēma, kurā tiktu novērsti riski saistībā ar iespējamo interešu konflikta situāciju, neefektīvu rīcību ar valsts budžeta līdzekļiem, kā arī citu nevēlamu un publiska sektoram neatbilstošu rīcību. Tas nozīmē to, ka arī “atviegloto iegāžu” procesos nevar izpalikt dokumentēts un izsekojams izvērtējums un izpratne, ka

iepirkumā ir jāatlasa labākais jeb konkrētajā gadījumā būtiskām valsts un sabiedrības interesēm atbilstošākais piedāvājums.

Pamatojoties uz revīzijā konstatēto, revidenti secina, ka Aizsardzības ministrijā 2020.gada 17.aprīlī noteiktā iepirkumu veikšanas kārtība visos būtiskajos aspektos atbilst Ministru kabineta 2.aprīlī noteiktajam algoritmam²¹, kādā epidemioloģiskās drošības pasākumos iesaistītās institūcijas atbilstoši to darbības uzdevumiem sadarbojas individuālo aizsarglīdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iegādes organizēšanā, t.i., plānošanā, iegādē, uzglabāšanā, izsniegšanā, kā arī atbilst Eiropas Savienības un nacionālā līmeņa kompetento institūciju rekomendācijām²². Eiropas Komisija ārkārtas situācijā un ārkārtējas steidzamības apstākļos nepieciešamajām iegādēm dalībvalstīm ir atļāvusi piemērot elastīgu pieeju, saīsinot procedūru termiņus, izmantojot slēgtās procedūras, nenosakot procedurālus ierobežojumus un pat izmantojot tādus līdz šim neierastus paņēmienus kā telefonisku, e-pasta vai personīgu saziņu u.c. Vienlaikus Eiropas Komisija ir norādījusi, ka atkāpes no iepirkumu procedūrām izmanto tikai, pamatojoties uz steidzamību un cēloņsakarību ar neparedzamu situāciju, kā arī lai novērstu apgādes trūkumus līdz brīdim, kad tiek rasti stabilāki risinājumi Covid-19 ierobežošanai nepieciešamo preču apgādē. Arī Latvijā publisko iepirkumu politikas jomā vadošās iestādes, publicējot vadlīnijas, paredzēja iepirkumu veikšanu atvieglotā kārtībā²³.

Revidētu vērtējumā Aizsardzības ministrijas noteiktā ārkārtējās situācijas iepirkumu veikšanas kārtība²⁴ attiecībā uz procesa dokumentēšanu saglabā Publisko iepirkumu likumam raksturīgu kārtību, piemēram, iepirkuma komisiju veidošanu, procesu dokumentēšanu, iepirkuma specifiskās dokumentācijas sagatavošanu – pieteikuma, tehniskā un finanšu piedāvājuma apraksts, minēto piedāvājumu veidlapa, tehniskā specifikācija, līguma projekts u.c. Tāpat iepirkumu organizēšanā ir paredzēta iespējamās ieinteresētības novēršana iesaistītajām personām, tajā skaitā Patērētāju tiesību aizsardzības centra un Veselības inspekcijas speciālistiem²⁵, parakstot apliecinājumu. Savukārt informācija aprite īpaši izveidotajā tīmekļa vietnē (www.mod.gov.lv/lv/covid-19-iepirkumi) krīzes laikā varēja aizstāt iepirkumu uzraudzības biroja un Elektronisko iepirkumu sistēmas darbību, jo regulāri tika izplatīta komersantiem aktuālā informācija. Darba grupu sēdēs piedalījās biedrības “Delna – Sabiedrība par atklātību” pārstāve, kam bija piekļuve visai dokumentācijai un informācijai, sākot jau ar pretendētu iesniegtajiem piedāvājumiem.

Attīstoties Covid-19 krīzei, Latvijā, līdzīgi kā citās valstīs, strauji auga pieprasījums pēc individuālajiem aizsardzības līdzekļiem. Ārkārtējās situācijas sākumposmā apgāde ar tiem bija apgrūtināta dēļ piegādes ļēžu pārrāvumiem un cenu lēciena. Aizsardzības ministrijas izstrādātie pretendētu atlases kritēriji atbilda tā brīža tirgus situācijai, tā kā būtiskākais bija nodrošināt valsts kritiskajām vajadzībām noteiktās nomenklatūras preces iespējami īsākajā laikā. Aizsardzības ministrijas izveidotajā kārtībā centralizēto iepirkumu procesos tika noteikti, piemēram, šādi kritēriji: piedāvājuma izvēlē kompleksi vērtēts piegādes apjoms, piegādes laiks, preces kvalitāte, piegādes plāns un nosacījumi (preces izcelsmes vieta, piegādes veids, piegādes ķēde u.tml.).

Apstākļos, kad Publisko iepirkumu likums netiek piemērots, revidētu ieskatā bija visi nepieciešamie priekšnoteikumi tam, lai Aizsardzības ministrijā izveidoto kārtību varētu elastīgi pielāgot mainīgajai situācijai, piemēram, pārskatot pretendētu atlases kritērijus vai to piemērošanas kārtību situācijai stabilizējoties, lai izvēlētos konkrētajā gadījumā būtiskām valsts un sabiedrības interesēm visatbilstošāko piedāvājumu.

Ārkārtējās situācijas laikā centralizēti veiktie individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iepirkumi veikti, ievērojot Aizsardzības ministrijas resorā šim mērķim izveidoto iepirkumu kārtību²⁶. Vienlaikus revidenti nav ieguvuši pietiekamu pārliecību, ka sākotnēji noteiktā kārtība bez izmaiņām bija piemērojama visā ārkārtējās situācijas laika posmā, t.i. vēl 2020.gada maijā un jūnijā, kad Latvijā situācija epidemioloģiskas drošības jomā stabilizējās un tirgū vismaz daļā no nepieciešamajām precēm piedāvājums palielinājās.

Ne visu izvērtēto iepirkumu gadījumā revidenti ir ieguvuši pietiekamu pārliecību par atbildīgo iestāžu rīcības ar valsts budžeta līdzekļiem atbilstību ekonomiskuma un efektivitātes principiem²⁷. Atkāpšanās no saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma (ņemot vērā cenu vai izmaksas un ar iepirkuma līguma priekšmetu saistītus kvalitātes kritērijus) varēja būt pieļaujama situācijā, kad būtiskākie bija ar piegāžu drošību saistītie faktori un tirgū bija vērojams ierobežots individuālās aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu piedāvājums. Tomēr situācijai stabilizējoties, revidentu ieskatā vairs nevarēja neņemt vērā to, ka pretendantu loks, kas var piedāvāt nepieciešamās preces, ir ievērojami paplašinājies, un izveidotā kārtība bija jāmaina. Piemēram, vērtējot ārkārtējās situācijas noslēguma posmā 2020.gada 27.maijā par ķirurgisko masku un medicīnisko vienreiz lietojamo cimdu (sterili, nepūderēti) iegādi noslēgtos līgumus revidenti neiegava pārliecību, ka tie noslēgti ar piegādātāju, kas varētu piedāvāt konkrētajā brīdī izdevīgāko cenu par tādu pašu preču apjomu un kvalitāti un līdzvērtīgiem piegādes nosacījumiem. Laikā no pretendantu atlases ķirurgisko masku iegādei²⁸ 6.maijā līdz līguma noslēgšanai 27.maijā tika iesniegts vēl 21 piedāvājums, kurš netika pakļauts izvērtējumam. Līdzīgi arī medicīnisko vienreiz lietojamo cimdu (sterili, nepūderēti) iepirkumā²⁹ laika posmā no pretendantu atlases 9.aprīlī līdz līguma noslēgšanai 27.maijā bija saņemti sadarbības piedāvājumi no vēl 14 komersantiem, kuri kopā ar citām preču kategorijām bija norādījuši arī to, ka var piegādāt vienreizlietojamos cimdus. Šajā gadījumā tālākai sadarbībai izvēlētā pretendenta sākotnēji, 2020.gada 5.maijā, piedāvātā cena 0,31 euro par vienu gab. (pāri) līguma slēgšanas brīdī bija palielinājusies līdz 0,89 euro, bet paralēli notiekoša iepirkuma ietvaros³⁰ 14.maijā bija saņemts pat konkrēts vēl viena pretendenta piedāvājums par identisku preci 0,36 euro par vienu gab. (pāri). Tomēr acīmredzamā konkurence starp abiem pretendentiem nav ietekmējusi lēmumu pieņemšanas gaitu un līguma noslēgšanu par 0,89 euro gab. 27.maijā. Jānorāda, ka otrs pretendents izvēlēts paralēli notiekošajā iepirkumā, bet sarunas par piegāžu apjomu un cenu uzsāktas 28.maijā. Sarunu gaitā piedāvātā cena mainījās un līgums par medicīnisko, vienreiz lietojamo cimdu (sterili, nepūderēti) piegādi ar otru pretendantu par 0,54 euro gab. noslēgts 2020.gada 9.jūnijā.

Iepirkumu organizēšanas procesā Aizsardzības ministrija un VAMOIC saskārās ar problēmām, kas bija raksturīgas vairumam pandēmijas skarto valstu, piemēram, problēmas ar preču atbilstības un kvalitātes novērtēšanu laikā, kad tirgū nav pieejamas sertificētas preces; ārkārtējās situācijas sākumposmā strauji augošu preču pieprasījumu un ierobežotā tirgus diktēti noteikumi. Vienlaikus izgaismojās vietējā mēroga problēmas, piemēram, visā ārkārtējās situācijas laikā joprojām pastāvošā neskaidrība par individuālo aizsardzības līdzekļu vajadzībām un Aizsardzības ministrijas noteiktās kārtības piemērošanas izraisītas neskaidrības, piemēram, sadarbībā ar pretendentiem situācijā, kad netika piemērots Publisko iepirkumu likuma regulējums.

Preču atbilstības un kvalitātes novērtēšana

Bija atļauts iegādāties preces Covid-19 tālākas izplatīšanās novēršanai, kam nav uzsākta vai pilnībā pabeigta atbilstības novērtēšanas procedūra un kuras nav markētas ar CE marķējumu, ja preces ražotas saskaņā ar piemērojamiem Eiropas standartiem vai Pasaules Veselības organizācijas atzītām tehniskām

specifikācijām, kas nodrošina atbilstošu drošuma līmeni kā piemērojamie Eiropas standarti. Tomēr praksē bija grūtības piemērot Ministru kabineta (un arī Eiropas Komisijas) noteiktās atkāpes preču atbilstības novērtēšanā. Situācijā, kad tikai piegādātāju iesniegtie pierādījumi izrādījās nepietiekami atbilstības novērtēšanai, radās nepieciešamība preču paraugus nosūtīt testēšanai sertificētās laboratorijās. Lai arī Latvijā pastāv iespējas testēt materiālu gaisa caurlaidību, tomēr šādi testi nelīdzinās un tie nevar aizstāt akreditētu laboratoriju testus aizsargmasku un respiratoru testēšanai. Risinājums bija jāmeklē ārpus Latvijas robežām, bet arī tur laboratorijas nebija uzreiz pieejamas.

Valsts kontroles ieskatā, pastāvot pamatotām šaubām par preču atbilstību izvirzītajam drošuma līmenim, testēšanas iespēju trūkums nacionālā līmenī varētu izraisīt neatgriezeniskas sekas, piemēram, ja krīze Latvijā būtu norisinājusies atbilstoši 2020.gada 16.martā paredzētajam scenārijam, saslimstības līmenim populācijā sasniedzot 0,25% un 20% no visiem saslimušajiem nonākot slimnīcā. Tāpēc Valsts kontrole atzinīgi vērtē Ministru kabinetā, reaģējot uz Aizsardzības ministrijas Informatīvajā ziņojumā³¹ atklāto problemātiku, pieņemto lēmumu, ar ko Ekonomikas ministrijai uzdots izvērtēt iespēju Latvijā izveidot akreditētu testēšanas laboratoriju, kas varētu nodrošināt medicīnas ierīču un individuālo aizsardzības līdzekļu testēšanu. Tā kā publiski izskan prognozes par iespējamo atkārtoto Covid-19 vīrusa uzliesmojumu rudenī un/vai vienlaicīgi ar gripas sezonas sākšanos, gan izvērtējumam, gan lēmumam par nepieciešamo rīcību būtu jāseko iespējami drīz.

Neskaidri definētās un nepārtraukti mainīgās vajadzības

Covid-19 izraisītās ārkārtējās situācijas laikā izgaismojās arī Latvijas decentralizētās civilās aizsardzības sistēmas trūkumi attiecībā uz nepieciešamo valsts materiālo rezervju plānošanu. Valsts kontrole šī ziņojuma izstrādes laikā nevarēja novērtēt, vai izlietojot pieejamo finansējumu, ir izveidotas materiālās rezerves vismaz trīs mēnešu apjomam. Ārkārtējās situācijas laikā nepastāvēja viennozīmīga skaidrība ne par materiālo rezervju apjomu, kas Aizsardzības ministrijas resora iestādēm ir jāiegādājas, ne par to, kuras preču kategorijas ir attiecīgā brīža prioritātes un kādā secībā iepirkumi jāveic. Tāpēc jautājumu par materiālo rezervju plānošanu un trīs mēnešu rezerves izveidi Valsts kontrole turpina vērtēt un ir paredzējusi par konstatēto sagatavot atsevišķu ziņojumu.

Ārkārtējās situācijas izsludināšanas brīdī valstī nebija apstiprināta Valsts civilās aizsardzības plāna, jo iepriekšējais plāns spēku zaudēja 2017.gada 1.augustā. Tāpat 2020.gada 31.martā spēku zaudēja arī valsts materiālo rezervju nomenklatūra. Par katastrofu, kuras saistītas ar cilvēku infekcijas slimību epidēmijām, pārvaldīšanu atbildīgā Veselības ministrija sākotnēji koncentrējās tikai uz veselības resoraram nepieciešamo individuālo aizsardzības līdzekļu vajadzībām un tās rīcībā nebija informācijas par kopējām vajadzībām valstī. Tas liecina, ka par katastrofu pārvaldīšanu atbildīgajām institūcijām, iespējams, līdz šim brīdim nav izveidojusies pietiekama izpratne par valsts materiālo rezervju plānošanas principiem, savukārt šādu principu definēšana un vienotas izpratnes radīšana revidētu vērtējumā būtu VUGD uzdevums.

Lai arī kopš 2020.gada 27.marta VUGD sāka uzturēt prioritāro institūciju un vajadzību sarakstu Covid-19 izplatības ierobežošanai, tomēr Aizsardzības ministrijai iesniegtā informācija par institūciju prioritārajām vajadzībām nepārtraukti mainījās līdz pat ārkārtējās situācijas beigām. Preču veidi un iegāžu apjomi nebija skaidri definēti, kas kopumā sarežģīja iepirkumu plānošanu un īstenošanu. Bija gadījumi, kad pat līgumu slēgšanas posmā VAMOIC bija jāpārrēķina kopējo preces apjomu un jāsazinās ar komersantiem, lai pārliecinātos, ka pretendenti spēs nodrošināt apjomu, kas ir lielāks nekā sākotnēji bija noteikts konkrētā iepirkuma noteikumos. Vairākos gadījumos revidēti nespēja izsekot iegādājamo preču apjoma izmaiņu pamatotībai, jo no revīzijā izskatītās iepirkumu dokumentācijas tas nav

izsecināms. Piemēram, kāpēc iepirkuma (C19/IEG/2020-3) gaitā iegādājamais FFP3 respiratoru apjoms pieauga no iepirkuma noteikumos apstiprinātajiem 98 000 līdz 132 716 gab. vai kāpēc iegādājamais preču apjoms kategorijā “medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi (sterili, nepūderēti)” vienā iepirkumā (C19/IEG/2020-2) bija 408 092 pāri, bet paralēli notiekošajā iepirkumā (C19/IEG/2020-3) jau 2 354 000 pāri. Iespējams, ka iepirkumu pasēs norādītais preču apjoms mainījās, jo mainījās VUGD prioritāro vajadzību sarakstā noteikto preču apjoms, piemēram, sterilie cimdi 27.aprīlī bija nepieciešami 33 650 pāri nedēļā, 6.maijā 196 119 pāri, bet 18.maijā 38 924 pāri.

Kopš 2020.gada 13.jūnija Ministru kabineta noteikumos³² ir noteiktas iegādājamo individuālo aizsardzības līdzekļu un medicīnisko ierīču kategorijas un apjoms. Tomēr vēl 2020.gada jūlijā notiek VUGD ar VAMOIC vienošanās saskaņošana, lai varētu uzsākt nākamo trīs mēnešu rezervju iepirkumus³³ un jauni iepirkumi netiek veikti. Vienlaikus, revīzijā analizējot VAMOIC noliktavas uzskaites informāciju, ir secināms, ka noliktavā uz 2020.gada 18.jūniju ir izveidojies uzkrājums (piemēram 9 842 180 masku, 629 990 respiratoru). Revidētu ieskatā, plānojot iepirkumus ir būtiski saprast arī citus ar krājumu pārvaldību saistītus jautājumus, piemēram, kāda ietekme uz iegādājamiem apjomiem ir krājumu regulārajai apritei un kā jānotiek rezervju atjaunošanai. Par šiem jautājumiem Valsts kontrole informēs atsevišķā ziņojumā.

Aizsardzības ministrijas ārkārtējā situācijā noteiktās iepirkumu kārtības piemērošanas izraisītas neskaidrības

Ārkārtējās situācijas laikā līdz 9.jūnijam Aizsardzības ministrijas resorā izveidotajā iepirkumu sistēmā ir izdalāmi divi posmi, kuros pastāv atšķirīga situācija attiecībā uz iepirkumu norisei un dokumentēšanai izvirzītajām prasībām.

Laika posms no 2020.gada 2.aprīļa līdz 16.aprīlim

Šajā laika posmā sagaidāmā rīcība informācijas un dokumentu apmaiņai gan aizsardzības resorā, gan sadarbībai ar citām iesaistītajām institūcijām, kā arī saziņai ar komersantiem par sadarbības piedāvājumiem, par līgumu noslēgšanu ar izvēlētajiem komersantiem, nebija definēta. 2020.gada 9.aprīlī ir noslēgti līgumi ar ADDI Trading PTE Ltd. par vienreizlietojamo medicīnisko masku iegādi un ar SIA “Titled” par respiratoru iegādi, Aizsardzības ministrijai izmantojot Nacionālā veselības dienesta sniegto informāciju par piegādātājiem, preču aprakstu, skaitu un cenas piedāvājumu. Aizsardzības ministrijā pieņemtie lēmumi saistībā ar 9.aprīlī noslēgtajiem līgumiem nav izsekojami, jo tie nav dokumentēti. Kā skaidro Aizsardzības ministrijā, iegādei bija jānorisinās iespējami ātri un neatliekami, tāpēc sarunas ar piegādātājiem un piegāžu nosacījumu saskaņošana norisinājusies telefoniski. Neatliekamību lēmumu pieņemšanā raksturo fakts, ka līgumi par preču piegādi kopš informācijas saņemšanas no Nacionālā veselības dienesta (6.aprīlis) noslēgti dažu dienu laikā (9.aprīlis). Lai arī līdz līgumu noslēgšanas dienai lēmumu pieņemšanas gaita un sarunas ar komersantiem nav dokumentētas, ar SIA “Titled” līgumu noslēgšanas dienā 9.aprīlī un ar ADDI Trading PTE Ltd. pēc līguma noslēgšanas fakta 2020.gada 14.aprīlī Aizsardzības ministrijas Juridiskais departaments ir sagatavojis ziņojumus Aizsardzības ministrijas valsts sekretāra vietniekam nodrošinājuma jautājumos, kuros ir apkopota informācija par veiktajām darbībām iepirkumu procesā, piemēram, iekļauta informācija par komersantu pārbaudi attiecībā uz nodokļu parādiem un sankciju sarakstiem, pievienotās vērtības nodokļa un muitas procedūru risinājumiem, preču piegādes laiku u.c.

Laika posms no 2020.gada 17.aprīļa līdz 9.jūnijam

17.aprīlī stājās spēkā Aizsardzības ministrijas noteiktā kārtība. Revidentu vērtējumā ar apstiprināto kārtību ieviestais iepirkuma process pēc būtības līdzinās Publisko iepirkumu likumā paredzētajai sarunu procedūrai, kurā pasūtītājs apspriežas ar paša izraudzītiem piegādātājiem un ar vienu vai vairākiem no viņiem rīko sarunas par iepirkuma līguma noteikumiem³⁴. Minēto procedūru³⁵ izmanto pasūtītajam neparedzamu ārkārtas apstākļu situācijā, kurā steidzamības dēļ nav iespējams piemērot atklātu konkursu, slēgtu konkursu vai konkursa procedūru ar sarunām un pasūtītājs pats nosaka minimālās prasības piedāvājumu iesniegšanai (tās likumā nav reglamentētas) un kuras norise parasti ietver vairākas kārtas – sākotnēji notiek pretendantu kvalifikācijas atlase un tai seko piedāvājumu atlase atbilstoši pasūtītāja noteiktajām prasībām.

Atbilstoši Aizsardzības ministrijas noteiktajai kārtībai pretendantu atlase no 17.aprīļa līdz 9.jūnijam (t.i. līdz ārkārtējās situācijas beigām) notika divās kārtās, sākotnējā atlases procesā pretendantu izvērtēšanā koncentrējoties uz to, vai piegādātājs spēs izpildīt izvirzītos kritērijus attiecībā uz piegādes laiku, piegāžu drošību, pieejamo produkcijas apjomu un prasīto dokumentu iesniegšanu (piem., vai komersants ir iesniedzis informāciju, kas varētu apliecināt produkcijas atbilstību sertifikācijas prasībām, ir norādījis informāciju par izmaksām). Pretendenta piedāvātā cena vērtēta otrajā vērtēšanas kārtā, uzaicinot atlasītos pretendentus iesniegt konkrētus finanšu un tehniskos piedāvājumus.

No revīzijā izvērtētās informācijas ir secināms, ka Aizsardzības ministrijas resorā individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iegāde norisinās viena liela, nepārtraukta iepirkuma ietvaros, kuram ir vairāki piegājieni, kas turklāt notiek gandrīz vienlaicīgi. Šāds process ir sarežģīti administrējams. Līdz 9.jūnijam Aizsardzības ministrija bija kopumā saņēmusi 711 sadarbības piedāvājumus no 324 komersantiem. Visus no komersantiem saņemtos sadarbības piedāvājumus Aizsardzības ministrija uzskatīja par derīgiem visā laika posmā, kamēr notika iepirkums. Lai izpildītu izvirzītās dokumentēšanas prasības un veiktu pretendantu un piedāvājumu izvērtēšanu, tika veltīti ievērojami administratīvie resursi iesūtīto piedāvājumu apstrādei. Uzsākot attiecīgo piegājienu (lai veiktu konkrētu preču iegādi), tika apkopoti uz noteiktu datumu saņemtie komersantu sadarbības piedāvājumi, kas tika pakļauti izvērtējumam iepriekš raksturotajā veidā (divās kārtās). Piemēram, pirmajam dezinfekcijas līdzekļu iepirkumam, atlasīti pretendenti, kas sadarbības piedāvājumus iesnieguši līdz 8.aprīlim, kīrurģisko masku iepirkumam atlasīti pretendenti, kas sadarbības piedāvājumus iesnieguši līdz 6. maijam.

Tā kā Aizsardzības ministrijas resorā attiecībā uz procesa dokumentēšanu ir saglabāta Publisko iepirkumu likumam raksturīga kārtība, iepirkumu procedūras nevar uzskatīt par ātrām un “atvieglotām”. Piemēram, 9.aprīlī noslēdzās iepirkuma C19/IEG/2020-1 dezinfekcijas līdzekļu piedāvājumu pirmā atlases kārta, 15.aprīlī sagatavota iepirkumu pase un nosūtīta VAMOIC otrās atlases kārtas uzsākšanai, savukārt līgumu noslēgšana ar komersantiem notika 24.aprīlī. Citos gadījumos iepirkumu norise ir bijusi vēl ilgāka, piemēram, 2.aprīlī SIA “Brief” Aizsardzības ministrijai atsūtīja piedāvājumu par individuālo aizsardzības līdzekļu piedāvājumu, 9.aprīlī Aizsardzības ministrijas darba grupā notika pretendantu atlase, 23.aprīlī sagatavota iepirkumu pase un nosūtīta VAMOIC otrās atlases kārtas uzsākšanai, 29.aprīlī VAMOIC nosūta SIA “Brief” uzaicinājumu iesniegt piedāvājumu iepirkumā C19/IEG/2020-2, 5.maijā SIA “Brief” iesniedza piedāvājumu VAMOIC un līgums par medicīnisko cimdu piegādi noslēgts 27.maijā.

Iespējams, ka situācijai stabilizējoties izpalika nosacījums par cēloņsakarību starp neparedzamo notikumu un ārkārtējo steidzamību, kas bija būtiskākais iemesls pieļautajām atkāpēm no ierastās prakses

iepirkumu organizēšanā Covid-19 izraisītajos ārkārtējos apstākļos, kā rezultātā iepirkumu veikšana, piemērojot Publisko iepirkumu likuma izņēmumu par tā nepiemērošanu, vairs nebija samērīga ar faktisko situāciju.

Ir būtiski ņemt vērā to, ka publiskā sektora rīcībai ar valsts budžeta līdzekļiem joprojām arī ārkārtējās situācijas laikā ir piemērojami spēkā esošie normatīvie akti, kas nosaka rīcības ar valsts budžeta līdzekļiem atbilstību efektivitātes un ekonomiskuma principiem – Likums par budžetu un finanšu vadību, Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likums u.c.

Tas revidētu ieskatā nozīmē, ka, situācijai stabilizējoties, bija nepieciešams reaģēt un mainīt pieeju, atgriežoties pie saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma (ņemot vērā cenu vai izmaksas un ar iepirkuma līguma priekšmetu saistītus kvalitātes kritērijus). Aizsardzības ministrijas kārtību bija iespējams pielāgot situācijai, piemēram, turpinot piemērot līdzšinējo kārtību attiecībā uz precēm, kur aizvien ir ierobežots piedāvājums, savukārt, piemērojot Publisko iepirkumu likumu preču iegādei, kur piedāvājums jau pārsniedz pieprasījumu, lai iepirkumos sasniegta mērķi par līdzekļu ekonomisku un efektīvu izmantošanu. Bet tas nenotika.

Ārkārtējās situācijas beigu posmā maijā, jūnija sākumā Aizsardzības ministrijā iesniegtais preču piedāvājums vismaz daļā preču kategoriju ievērojami palielinājās. Tomēr, arī ievērojami paplašinoties piedāvātāju lokam, Aizsardzības ministrija nemainīja iepirkumu kārtību, lai arī paralēli līguma slēgšanas stadijā esošam iepirkumam tika saņemti pirmšķietami izdevīgāki cenu piedāvājumi. Tā kā atsevišķos gadījumos³⁶, piemēram, vienreizlietojamās maksas, medicīniskie cimdi (sterili, nepūderēti), visi līguma slēgšanas brīdī iesniegtie piedāvājumi nebija pakļauti detalizētam izvērtējumam, nav gūstama pārliecība, ka līgums noslēgts ar pretendantu, kas spēja piedāvāt konkrētajā brīdī zemāko cenu par tādu pašu preču apjomu un kvalitāti, līdzvērtīgiem piegāžu nosacījumiem. Revidētu ieskatā situācijai stabilizējoties, bija nepieciešams reaģēt un mainīt pieeju, atgriežoties pie saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma, ņemot vērā cenu vai izmaksas un ar iepirkuma līguma priekšmetu saistītus kvalitātes kritērijus.

Aizsardzības ministrijas tīmekļa vietne (www.mod.gov.lv/covid-19-iepirkumi) tika izveidota un tās darbība uzsākta 3.aprīlī, lai nodrošinātu ārkārtējās situācijas laikā izveidotās iepirkumu sistēmas atklātību un pieejamību visiem interesentiem. Informācijas apjoms un saturs dinamiski tika papildināts katru dienu, kā arī bija publiskota informācija par pretendantu vērtēšanas kritējiem, tomēr sākotnēji nebija pieejama informācija par atlases kārtību – kā šie kritēriji tiek piemēroti, ka ir vairākas atlases kārtas, kas notiek katrā no kārtām utt. Tā kā publiski bija izskanējis, ka Publisko iepirkumu likums netiek piemērots, lai paātrinātu iegāžu procesu, sadarbības piedāvājumus iesniegušajiem komersantiem visticamāk bija grūti iedomāties, ka iepirkuma process ir tik pat sarežģīts un ilgstošs administratīvo procedūru dēļ. Neskaidrība par procesa norisi varēja radīt priekšstatu par iestāžu negodprātīgu rīcību.

Piemērojot Aizsardzības ministrijas resorā noteikto kārtību, paralēli vienam iepirkuma piegājenam, kas jau virzījās uz līgumu noslēšanu, norisinājās jau nākamais piegājiens par tādu pašu preču iegādi, kā arī komersanti turpināja iesūtīt tādu pašu preču piedāvājumus. Pretendents, kas nebija iekļauts vienā iepirkuma piegājenā, varēja tikt iekļauts nākamajā piegājienā. Aizsardzības ministrija nebija paredzējusi katrā no paralēli notiekošiem iepirkuma piegājiņiem saņemtos pretendantu piedāvājumus (aktuālie tā brīža piedāvājumi, otrā atlases kārta) savstarpēji salīdzināt, tāpēc neizpratni varēja izraisīt konstatētais, ka līgums noslēgts ar pretendantu par augstāku cenu, nekā kāds cits komersants piedāvāja līguma noslēgšanas brīdī. Arī revidēti nav ieguvuši pietiekamu pārliecību par to, ka šādā procesā visos gadījumos ir izvēlēts pretendents, kas konkrēto preci vajadzīgajā apjomā un kvalitātē, noteiktajā termiņā

varēja piedāvāt par konkrētajā brīdī (līguma slēgšanas brīdī) izdevīgāko cenu. Lai arī iepirkuma process ir detalizēti aprakstīts un tas no 17.aprīļa attiecībā uz dokumentēšanu pēc būtības līdzinās Publisko iepirkumu likumā noteiktajai kārtībai, tomēr revidenti saskārās ar grūtībām izprast un izsekot notiekošajam, tā kā paralēli ir jāvērtē visi vienlaicīgi notiekošie iepirkuma piegājieni, kuros iekļautas vienas un tās pašas preču kategorijas, vieni un tie paši pretendenti, kuru piedāvājums mainās atkarībā no piedāvājuma iesniegšanas datuma un pieprasītajiem preču apjomiem.

Valsts kontroles ieteikumi un priekšlikumi

Revīzijā ir sniepts ieteikums, kuru ieviešot, Aizsardzības ministrijas resorā tiks pilnveidota centralizēto iepirkumu veikšanas kārtība tā, lai saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likumu saglabājot Publisko iepirkumu likuma piemērošanas izņēmumu, maksimāli kā piedāvājumu izvēles kritēriju paredzētu izmantot saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma kritēriju (ņemot vērā cenu vai izmaksas un ar iepirkuma līguma priekšmetu saistītus kvalitātes kritērijus), kā arī tiks pārskatīta sadarbības un informācijas apmaiņas kārtība ar pretendentiem.

Vienlaikus Valsts kontrole uzskata, ka ir jāvērtē iespējas Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai paredzēto individuālo aizsardzības līdzekļu un medicīnisko ierīču iepirkumos atgriezties pie Publisko iepirkumu likuma piemērošanas, ja preču piedāvājums tirgū palielinās un pārsniedz pieprasījumu, vienlaikus izvērtējot epidemioloģiskās drošības riskus un ar to saistīto iegāžu neatliekamību. Noslēdzot ārkārtējās situācijas laikā veikto iepirkumu pārbaudi, Valsts kontrole ar priekšlikumiem vērsīsies Ministru kabinetā.

Par Aizsardzības ministrijas resora iesaisti ar sabiedrības veselību saistītās krīzes pārvarēšanā

Par Covid-19 krīzes pārvaldīšanas koordinēšanu atbildīgā ir Veselības ministrija:

- ❖ saskaņā ar Nacionālās drošības likumu³⁷ valsts apdraudējuma gadījumā apdraudējuma pārvarēšanas pasākumus vada par attiecīgo nozari atbildīgā ministrija;
- ❖ saskaņā ar Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumu³⁸ katastrofas, kuras saistītas ar cilvēku infekcijas slimību epidēmijām, pārvaldīšanu koordinē Veselības ministrija;
- ❖ Krīzes vadības padomes³⁹ 2020.gada 4.februāra sēdē tika skatīts jautājums par plānoto rīcību gadījumā, ja Latvijā tiek identificēta koronavīrusa klātbūtne. Sēdē nolemts, ka atbildīgā institūcija ir Veselības ministrija, kurai atbilstoši epidemioloģiskās situācijas attīstībai tiek noteikti vairāki uzdevumi⁴⁰.

Lai noteiktu epidemioloģiskās drošības un citus pasākumus, Latvijā sākot no 2020.gada 12.marta izsludināta ārkārtas situācija. Lēmumu par ārkārtējās situācijas izsludināšanu pieņēma Ministru kabinets ar rīkojumu Nr.103⁴¹. Saeima 13.marta ārkārtas sēdē atbalstīja šo valdības lēmumu.

Saskaņā ar likumu “Par ārkārtējo situāciju un izņēmuma stāvokli”⁴² ārkārtējās situācijas vadība ir Ministru kabineta uzdevums. Ministru kabineta rīkojumā Nr.103⁴³, kas ir uzskatāms par Covid-19 krīzes vadības dokumentu ārkārtējās situācijas laikā, ir noteiktas par Covid-19 ierobežošanu atbildīgās institūcijas, to īpašās pilnvaras, izmantojamie resursi, valsts pārvaldes un pašvaldību institūciju īpašie pienākumi, uzdevumi un tiesības un cita informācija.

No 2.aprīļa ar Covid-19 krīzi saistīto individuālās aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu valsts materiālo rezervju pārvaldīšana ir Aizsardzības ministrijas padotības iestādes VAMOIC uzdevums. VAMOIC centralizēti jāveic iepirkumus atbilstoši institūciju prioritāro vajadzību sarakstā noteiktajam preču apjomam, kā arī jānodrošina iegādāto preču uzglabāšanu un norakstīšanu pēc izsniegšanas. Lai centralizēti veiktu ar Covid-19 krīzi saistītos iepirkumus, Ministru kabinets 2020.gada 21.aprīlī lēma par finansējuma 45 milj. euro piešķiršanu Aizsardzības ministrijai (VAMOIC).

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Krīzes vadības padomes sēde par gatavību epidemioloģiskai situācijai ✓ Veselības ministrija tiek noteikta par atbildīgo institūciju ✓ PIL nepiemēro neatliekamām iegādēm – attiecas tikai veselības jomas iestādēm
04.02.2020.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MK rīkojums par līdzekļu piešķiršanu ar Covid-19 saistītām iegādēm ✓ Veselības ministrijai tiek noteikts gādāt par materiālajām rezervēm ✓ PIL nepiemēro neatliekamām iegādēm – attiecas tikai veselības jomas iestādēm
03.03.2020.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MK sēde un izsludināta ārkārtējā situācija
12.03.2020.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MK rīkojums un tiek paplašināts to institūciju loks, kas var veikt COVID-19 ierobežošanai nepieciešamās iegādes, nepiemērojot PIL ✓ Institūcijām noteikts atjaunot materiālās rezerves
14.03.2020.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ MK rīkojums, ka Aizsardzības resors pārņem materiālo rezervu nodrošināšanu ✓ VAMOIC centralizēti veic iegādi visu institūciju vajadzībām ✓ PIL nepiemēro
02.04.2020.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Aizsardzības ministrs ar pavēli izveido darba grupu iepirkumu veikšanai ārkārtējās situācijā
03.04.2020.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Aizsardzības ministrs nosaka kārtību iepirkumu organizēšanai un kritērijus komersantu piedāvājumu izvērtēšanai
17.04.2020.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Notikumu un lēmumu pieņemšanas kronoloģija Covid -19 krīzes situācijā laika posmā no 04.02. – 17.04.2020.

Pirmreizējā Aizsardzības ministrijas resora iesaiste Covid-19 krīzes risināšanā tiek noteikta, pamatojoties uz Ministru kabineta 2020.gada 29.marta⁴⁴ rīkojumu, paredzot, ka aizsardzības ministrs var lemt par Nacionālo bruņoto spēku atbalsta sniegšanu Valsts robežsardzei un Valsts policijai, kā arī civilās aizsardzības sistēmai, izvērtējot iestādes izteiktā pieprasījuma ietekmi uz Nacionālo bruņoto spēku tiešo uzdevumu izpildi⁴⁵.

Otrreiz aizsardzības resora iesaiste tiek noteikta, pamatojoties uz Ministru kabineta 2020.gada 2.aprīļa⁴⁶ rīkojumu. Valdības lēmumā⁴⁷ nosaka Aizsardzības ministrijas resora padotības iestādes VAMOIC uzdevumu pārņemt ar krīzi saistīto valsts materiālo rezervju pārvaldīšanu un turpmāk centralizēti veikt iepirkumus atbilstoši institūciju prioritāro vajadzību sarakstā noteiktajam preču apjomam.

Saistībā ar šī uzdevuma izpildi Ministru kabineta 2.aprīļa rīkojumā⁴⁸ noteikts, ka epidemioloģiskās drošības pasākumos iesaistītās institūcijas atbilstoši to darbības uzdevumiem plāno individuālo aizsarglīdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu rezerves vismaz trim mēnešiem, kā arī sadarbojas atbilstoši izstrādātajam individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iegādes, piegāžu drošības, uzglabāšanas un izdales algoritmam:

- ❖ VUGD uztur institūciju prioritāro vajadzību sarakstu;
- ❖ Aizsardzības ministrija koordinē ražotāju un tirgotāju iesaisti un, ja nepieciešams, sagatavo mobilizācijas pieprasījumus kritisko izejvielu, produktu un materiāltehnisko līdzekļu piegādēm kritisko pakalpojumu sniedzējiem;
- ❖ VAMOIC sadarbībā ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem pārņem ar krīzi saistīto valsts materiālo rezervju pārvaldīšanu, tai skaitā centralizēti veic iepirkumus atbilstoši institūciju prioritāro vajadzību sarakstā noteiktajam preču apjomam, nodrošina iegādāto preču uzglabāšanu un norakstīšanu pēc izsniegšanas;
- ❖ Nacionālie bruņotie spēki nodrošina loģistikas atbalstu iegādāto preču transportēšanai un uzglabāšanai, nogādājot tās katram apgādājamajam atbilstoši institūciju prioritāro vajadzību sarakstā noteiktajam apjomam;
- ❖ Aizsardzības ministrija noteiktā kārtībā pieprasa finansējuma piešķiršanu VAMOIC no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” institūciju prioritāro un vajadzību sarakstā noteikto preču iegādes un transportēšanas izdevumu segšanai.

Ievērojot Aizsardzības resora iesaisti epidemioloģiskās drošības pasākumu īstenošanā, Ministru kabinets 2020.gada 21.aprīlī lēma par finansējuma 45 milj. euro piešķiršanu Aizsardzības ministrijai (VAMOIC), lai saistībā ar ārkārtējo situāciju, kas izsludināta Covid-19 izplatības ierobežošanai segtu institūciju prioritāro vajadzību sarakstā minēto individuālo aizsarglīdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iegādes un transportēšanas izdevumus. Triju mēnešu laikā pēc ārkārtējās situācijas beigām Aizsardzības ministrijai ir jāsagatavo pārskats par piešķirtā finansējuma izlietojumu⁴⁹.

Aizsardzības ministrijas resorā centralizēto iepirkumu sistēma darbojas jau kopš 2002.gada. Kopš 2010.gada ir izveidots VAMOIC un tā funkcijas ietver iepirkuma procedūru veikšanu Aizsardzības ministrijas un Aizsardzības ministrijas padotībā esošo iestāžu un Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām⁵⁰. Jānorāda, ka VAMOIC līdzīgas iestādes ir arī citos resoros, piemēram, līdzīgas funkcijas īsteno Iekšlietu ministrijas Nodrošinājuma valsts aģentūra. Tās funkciju apjoms saistībā ar iepirkumiem ir plašaks, jo aģentūras uzdevumu apjomā ietilpst arī materiālo rezervju iegāde, uzglabāšana, atjaunināšana, uzskaite, realizācija, izsniegšana, iznomāšana, aizdošana u.c.⁵¹

Aizsardzības ministrijas resoram no 2020.gada 2.aprīļa noteiktie uzdevumi epidemioloģiskās drošības jomā un ar to saistīto individuālo aizsardzības līdzekļu iepirkumu veikšana nav raksturīgi aizsardzības jomas specifikai. VAMOIC līdz šim iegādes ir veicis Aizsardzības ministrijas resora specifiskām vajadzībām, kas galvenokārt ir militāra rakstura iegādes. Aizsardzības ministrijas noteiktā regulārā kārtība⁵² centralizēto iepirkumu veikšanai ārkārtējās situācijas laikā ar epidemioloģiskās drošības jomu saistīto individuālo aizsardzības līdzekļu iepirkumu veikšanai netika piemērota.

1. Vai Aizsardzības ministrijas resorā piemērošanai ārkārtējā situācijā izveidotā centralizēto iepirkumu kārtība atbilst tiesiskajam regulējumam un kompetento institūciju rekomendētai praksei?

Ar Ministru kabineta 2.aprīļa rīkojumu⁵³ Aizsardzības ministrijas resora iestādei VAMOIC tika noteikts pārņemt ar krīzi saistīto individuālo aizsarglīdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu rezervu pārvaldīšanu, tai skaitā centralizēti veikt iepirkumus atbilstoši prioritāro institūciju un vajadzību sarakstā noteiktajam preču apjomam. Ministru kabineta rīkojumā⁵⁴ noteikta atļauja Aizsardzības ministrijas resoram nepiemērot Publisko iepirkumu likumu iegādēm, kas nepieciešamas Covid-19 uzliesmojuma izplatības ierobežošanai.

Publisko iepirkumu likuma nepiemērošana nozīmē, ka nav jāpiemēro šajā likumā noteiktās procedūras, termiņi u.c. noteikumi un iepirkumu norise var tikt balstīta uz ātru un neatliekamu rīcību, pakārtojot darbības ārkārtējās situācijas apstākļiem. Jāņem vērā, ka krīzes situācijā, kad vietējais, reģionālais un pasaules tirgus piedzīvoja kritumu individuālās aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu piedāvājumā, Publisko iepirkumu likumā noteiktais saimnieciski visizdevīgākais piedāvājums (ņemot vērā cenu vai izmaksas un ar iepirkuma līguma priekšmetu saistītus kvalitātes kritērijus), varēja neīstenoties, jo būtiskākais bija nodrošināt Covid-19 izplatības novēršanai nepieciešamās preces iespējami īsākā laikā.

Tomēr Publisko iepirkumu likuma nepiemērošana neatbrīvo un neatceļ publiskā sektora tiesību un pienākumu apjomu rīcībai ar budžeta līdzekļiem un mantu⁵⁵. Amatpersonām joprojām ir jāievēro visi spēkā esošie normatīvie akti, tai skaitā Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā, likumā “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”, Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likumā un citos normatīvajos aktos noteiktais.

Tādējādi, pasūtītajam, nepiemērojot Publisko iepirkumu likumu, bija jāizveido tāda sistēma, kurā tiktu novērsti riski saistībā ar iespējamo interešu konflikta situāciju, neefektīvu rīcību ar valsts budžeta līdzekļiem, kā arī citu nevēlamu un publiska sektoram neatbilstošu rīcību. Tas nozīmē to, ka arī “atviegloto iegāžu” procesos nevar izpalikt dokumentēts un izsekojams izvērtējums un izpratne, ka iepirkumā tāpat ir jāatlasa labākais jeb konkrētajā gadījumā būtiskām valsts un sabiedrības interesēm atbilstošākais piedāvājums.

Pamatojoties uz revīzijā konstatēto, revidenti secina, ka Aizsardzības ministrijā 2020.gada 17.aprīlī noteiktā iepirkumu veikšanas kārtība visos būtiskajos aspektos atbilst Ministru kabineta 2.aprīlī noteiktajam algoritmam⁵⁶, kādā epidemioloģiskās drošības pasākumos iesaistītās institūcijas atbilstoši to darbības uzdevumiem sadarbojas individuālo aizsarglīdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iegādes organizēšanā, t.i., plānošanā, iegādē, uzglabāšanā, izsniegšanā, kā arī atbilst Eiropas Savienības un

nacionālā līmeņa kompetento institūciju rekomendācijām⁵⁷. Eiropas Komisija ārkārtas situācijā un ārkārtējas steidzamības apstākļos nepieciešamajām iegādēm dalībvalstīm ir atļāvusi piemērot elastīgu pieejumu, saīsinot procedūru termiņus, izmantojot slēgtās procedūras, nenosakot procedurālus ierobežojumus un pat izmantojot tādus līdz šim neierastus paņēmienus kā telefonisku, e-pasta vai personīgu saziņu u.c. Vienlaikus Eiropas Komisija ir norādījusi, ka atkāpes no iepirkumu procedūrām izmanto tikai, pamatojoties uz steidzamību un cēloņsakarību ar neparedzamu situāciju, kā arī lai novērstu apgādes trūkumus līdz brīdim, kad tiek rasti stabilāki risinājumi Covid-19 ierobežošanai nepieciešamo preču apgādē. Arī Latvijā publisko iepirkumu politikas jomā vadošās iestādes, publicējot vadlīnijas, paredzēja iepirkumu veikšanu atvieglotā kārtībā.

Revidētu ieskatā Aizsardzības ministrijas noteiktā ārkārtējās situācijas iepirkumu veikšanas kārtība attiecībā uz procesa dokumentēšanu saglabā Publisko iepirkumu likumam raksturīgu kārtību, piemēram, iepirkuma komisiju veidošanu, procesu dokumentēšanu, iepirkuma specifiskās dokumentācijas sagatavošanu – pieteikuma, tehniskā un finanšu piedāvājuma apraksts, minēto piedāvājumu veidlapa, tehniskā specifikācija, līguma projekts u.c. Tāpat iepirkumu organizēšanā ir paredzēta iespējamās ieinteresētības novēršana iesaistītajām personām, tajā skaitā Patērētāju tiesību aizsardzības centra un Veselības inspekcijas speciālistiem⁵⁸, parakstot apliecinājumu. Savukārt informācija aprite īpaši izveidotajā tīmekļa vietnē (www.mod.gov.lv/covid-19-iepirkumi) krīzes laikā varēja aizstāt Iepirkumu uzraudzības biroja un Elektronisko iepirkumu sistēmas darbību, jo izveidotajā tīmekļa vietnē regulāri tika izplatīta komersantiem aktuālā informācija. Darba grupu sēdēs piedalījās biedrības “Sabiedrība par atklātību – Delna” pārstāve, kam bija piekļuve visai dokumentācijai un informācijai, sākot jau ar pretendētu iesniegtajiem piedāvājumiem.

Attīstoties Covid-19 krīzei, Latvijā, līdzīgi kā citās valstīs, strauji auga pieprasījums pēc individuālajiem aizsardzības līdzekļiem. Ārkārtējās situācijas sākumposmā apgāde ar tiem bija apgrūtināta dēļ piegādes ķēžu pārrāvumiem un cenu lēciena. Aizsardzības ministrijas noteiktie un izmantotie pretendētu atlases kritēriji (piedāvājuma izvēlē kompleksi vērtēts piegādes apjoms, piegādes laiks, preces kvalitāte, piegādes plāns un nosacījumi – preces izcelsmes vieta, piegādes veids, piegādes ķēde u.tml.) atbilda tā brīža tirgus situācijai, tā kā būtiskākais bija nodrošināt valsts kritiskajām vajadzībām noteiktās nomenklatūras preces iespējami ūsākajā laikā. Apstākļos, kad Publisko iepirkumu likums netiek piemērots, revidētu ieskatā bija visi nepieciešamie priekšnoteikumi tam, lai Aizsardzības ministrijā izveidoto kārtību varētu elastīgi pielāgot mainīgajai situācijai, piemēram, pārskatot pretendētu atlases kritērijus vai to piemērošanas kārtību situācijai stabilizējoties, lai izvēlētos konkrētajā gadījumā būtiskām valsts un sabiedrības interesēm visatbilstošāko piedāvājumu.

Savukārt laika posmā no 2020.gada 2.aprīla, kad Aizsardzības ministrijas resora iestādēm bija jāpārņem⁵⁹ ar krīzi saistīto valsts materiālo rezervju pārvaldīšanu, līdz 17.aprīlim, kad Aizsardzības ministrijā tika apstiprināta iepirkumu veikšanas kārtība, sagaidāmā rīcība informācijas un dokumentu apmaiņai gan pašā aizsardzības resorā, gan sadarbībai ar citām iesaistītajām institūcijām, kā arī saziņai un sarunu norisei ar komersantiem par iespējamajiem produktu piedāvājumiem un līgumu noslēgšanu, nebija definēta. Tas varēja radīt riskus procesu norises un pieņemto lēmumu caurskatāmībai.

Epidemioloģiskās drošības situācijā piemērotās atkāpes no publisko iepirkumu regulējuma

Viens no uzdevumiem epidemioloģiskās situācijas risināšanai ir nepieciešamo resursu iegāde. Covid-19 izraisītajos ārkārtējos apstākļos Eiropas Savienības un Latvijas izpildvaras institūciju līmenī tiek

pieļautas atkāpes no ierastās prakses iepirkumu organizēšanā, kas pircējiem ļauj iepirkumus izdarīt dienu un pat stundu laikā, nodrošinot tūlītēju līgumu noslēgšanu.

Lai iepirkumus īstenotu visātrāk iespējamā veidā, ārkārtas situācijā nepieciešamajām iegādēm Eiropas Komisija 2020.gada 1.aprīļa paziņojumā dalībvalstīm atļauj īstenot elastīgu pieeju, saīsinot procedūru termiņus, izmantojot slēgtās procedūras, nenosakot procedurālus ierobežojumus un pat izmantojot tādus līdz šim neierastus paņēmienus kā telefonisku, e-pasta vai personīgu saziņu u.c. Vienlaikus Eiropas Komisija skaidro, ka atkāpes no ierastās prakses iepirkumu organizēšanā ir pieļaujamas tikai saistībā ar Covid-19 ārkārtas apstākļiem un tos raksturo ārkārtēja steidzamība, kas liedz ievērot parastos termiņus, cēloņsakarība starp neparedzamo notikumu un ārkārtējo steidzamību un atkāpes izmanto tikai, lai novērstu trūkumu, līdz tiek rasti stabilāki risinājumi.⁶⁰

Institūcijām, kas īsteno epidemioloģiskās drošības pasākumus, nepieciešamo līdzekļu iegādei Latvijā ir atļauts nepiemērot Publisko iepirkumu likumu:

- ❖ Krīzes vadības padomes 2020.gada 4.februāra sēdē noteikts, ka Veselības ministrijai un citām epidemioloģiskās drošības un citus neatliekamos pasākumus īstenojošām valsts un pašvaldības institūcijām ārkārtējas nepieciešamības gadījumā ir tiesības piemērot Publisko iepirkumu likuma 3.panta astotajā daļā noteikto izņēmumu⁶¹;
- ❖ Ministru kabineta 2020.gada 3.marta rīkojumā noteikts, ka Veselības ministrijai un citām valsts un pašvaldības institūcijām un publisku personu kapitālsabiedrībām, kas īsteno epidemioloģiskās drošības un citus neatliekamos pasākumus, ir tiesības ārkārtējas nepieciešamības gadījumā minēto līdzekļu, materiālu un iekārtu iegādei nepiemērot Publisko iepirkumu likumu⁶².

Publisko iepirkumu likuma nepiemērošana nozīmē, ka nav jāpiemēro šajā likumā noteiktās procedūras, termiņi u.c. noteikumi un iepirkumu norise var tikt balstīta uz ātru un neatliekamu rīcību, lai veiktu pasākumus ārkārtējās situācijas novēršanai.

Latvijā vadošās iestādes⁶³ publisko iepirkumu politikas jomā Finanšu ministrija un Iepirkumu uzraudzības birojs 2020.gada 29.aprīlī publiskoja vadlīnijas par iepirkumu veikšanu ārkārtējās situācijas laikā⁶⁴. Tā kā ārkārtējā situācija Latvijā tika izsludināta, sākot no 2020.gada 12.marta, bet vadlīnijas publiskotas aprīļa beigās, iestādēm ārkārtējās situācijas sākumposmā varēja nebūt pilnīgas izpratnes par situācijai atbilstošāko rīcību.

Vadlīnijās⁶⁵ tiek skaidrots, kādas atkāpes no ierastās kārtības iepirkumu veikšanā ir pieļaujamas ārkārtējās situācijas laikā. Saskaņā ar vadlīnijām ir vairākas iespējas iepirkuma veikšanai atvieglotā kārtībā: (1) pieteikumu un piedāvājumu termiņu saīsināšana, (2) sarunu procedūras piemērošana situācijā, kurā steidzamības dēļ nav iespējams piemērot atklātu konkursu, slēgtu konkursu vai konkursa procedūru ar sarunām un (3) Ministru kabineta noteiktā izņēmuma piemērošana, iepirkumiem nepiemērojot Publisko iepirkumu likumu⁶⁶.

Publisko iepirkumu likuma 3.panta astotā daļa:

likumu nepiemēro, ja tā piemērošana varētu radīt kaitējumu būtisku valsts drošības interešu aizsardzībai. Par būtisku valsts drošības interešu aizsardzību katrā konkrētajā gadījumā lemj Ministru kabinets. Sā izņēmuma piemērošanas pamats nav ne steidzamība, nedz arī aizsargājama informācija pati par sevi, ja tās aizsardzību var nodrošināt iepirkuma procedūrās saskaņā ar šo likumu vai aizsardzības un drošības jomas iepirkumus regulējošiem normatīvajiem aktiem.

Saskaņā ar vadlīnijām Ministru kabineta noteiktais Publisko iepirkumu likuma izņēmums (minētā likuma 3.panta astotā daļa) ir piemērojams šauri – to tiesīgi piemērot tikai Ministru kabineta rīkojumā⁶⁷ minētie subjekti un tikai attiecībā minēto preču un pakalpojumu iepirkumiem (mērķiem), kas turklāt nepieciešami maksimāli īsā laikā un kurus Covid-19 uzliesmojuma radīto seku un steidzamības dēļ, nav iespējams iepirkst Publisko iepirkumu likuma regulētajā kārtībā, kā arī vienīgi tādā apmērā, kas nepieciešams ārkārtējās situācijas novēršanai.

Gadījumos, kad tiek piemērots Publisko iepirkumu likuma izņēmums (t.i., Publisko iepirkumu likums netiek piemērots), vadlīnijās ieteikts ievērot šādas prasības:

- ❖ pēc iespējas izveidot iepirkuma komisiju, ievērojot interešu konflikta aizliegumu. Ja iepirkuma veikšana tiek uzticēta konkrētai atbildīgajai amatpersonai, nodrošināt iepirkumā pieņemtā lēmuma pēckontroli;
- ❖ pēc iespējas apzināt tirgus iespējas;
- ❖ izstrādāt vienkāršotas tehniskās specifikācijas un nolikumu/instrukciju;
- ❖ prasības piedāvājuma sagatavošanai var aizstāt ar standartizētu veidlapu, kas jāaizpilda visiem potenciālajiem piegādātājiem;
- ❖ pēc iespējas pārbaudīt nodokļu parādu neesamību. Gadījumā, ja ārkārtējās situācijas radītās steidzamības dēļ ir jāslēdz līgums ar piegādātāju, kam ir nodokļu parādi, saglabāt šāda lēmuma pamatojumu;
- ❖ paredzēt veikt Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likumā noteikto sankciju pārbaudi;
- ❖ noteikt samērīgu piedāvājumu iesniegšanas termiņu un nodrošināt iespējamību lielāku piegādātāju konkurenci. Ja pasūtītājs vai sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs tieši piešķir līguma slēgšanas tiesības vienīgajam uzrunātajam piegādātājam, tad lēmuma pamatojumā ir jānorāda iemesls piegādātāju konkurences nenodrošināšanai;
- ❖ noformēt argumentētu lēmumu par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, tostarp ietverot tajā izņēmuma piemērošanas pamatojumu;
- ❖ saglabāt iepirkuma dokumentāciju, tostarp saņemtos piedāvājumus;
- ❖ ja kāda no minētajām prasībām nav izpildāma steidzamības vai tehnisko apstākļu dēļ, pasūtītājam vai sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam dokumentēt attiecīgu pamatojumu.

Gadījumos, kad tiek piemērots Publisko iepirkumu likuma izņēmums, Valsts kontroles ieskatā Finanšu ministrijas un Iepirkumu uzraudzības biroja vadlīnijās norādītās prasības ir pielīdzināmas un aizstāj svarīgus publisko iepirkumu regulējumā noteiktos principus, piemēram, attiecībā uz iepirkumu atklātumu, piegādātāju konkurenci, vienlīdzīgu un taisnīgu attieksmi, pasūtītāja līdzekļu efektīvu izmantošanu u.c.

Valsts kontroles ieskatā Finanšu ministrijas un Iepirkumu uzraudzības biroja vadlīnijās norādītās prasības ir pielīdzināmas un aizstāj svarīgus publisko iepirkumu regulējumā noteiktos principus. Tādējādi pat gadījumos, ja Publisko iepirkumu likums netiek piemērots, organizējot iegādes saskaņā ar šiem principiem var panākt iepirkumu atklātumu, piegādātāju konkurenci, vienlīdzīgu un taisnīgu attieksmi, pasūtītāja līdzekļu efektīvu izmantošanu, kas ir arī Publisko iepirkumu likuma mērķis⁶⁸.

Tomēr tā kā skaidrojumi un vadlīnijas iepirkumu jomā tika sniegtas aprīļa beigās, savukārt epidemioloģiskās situācijas attīstība notika jau kopš marta sākuma, izpratne par situācijai atbilstošāko

rīcību ārkārtējās situācijas sākumposmā iestādēm varēja nebūt pilnīga. Izsvērtu lēmumu pieņemšanas procesu varēja ietekmēt arī epidemioloģiskās situācijas attīstība un neprognozējamība.

Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) rīkotajā vebinārā⁶⁹ par publiskajiem iepirkumiem Covid-19 krīzes pirmajā posmā vairāku valstu (Īrijas, Korejas Republikas, Itālijas, Vācijas, Jaunzēlandes un Austrālijas) pieredze liecina par vienām un tām pašām problēmām visās valstīs iepirkumu veikšanā krīzes pirmajā posmā līdz situācija normalizējas. Valstis nebija gatavas unikālajai situācijai, kad visā pasaule ūsi laika posmā strauji auga pieprasījums pēc vienām un tām pašām precēm. Vebināra dalībnieku aptauja liecināja, ka iepirkumus visnegatīvāk ietekmēja piegādes kēžu pārtrūkšana un cenu palielināšanās. Mainīgā un neprognozējamā situācija pieprasīja valstu valdību un institūciju ātru reakciju un elastīgu lēmumu pieņemšanas procesu, kā arī iepirkumu organizēšanai tika iesaistīti diplomātiskie kanāli, kas normālā situācijā netiek darīts. Kā sekmīgākos risinājumus pandēmijas laikā valstu pārstāvji minēja ieviestos iepirkumu centralizācijas un digitalizācijas risinājumus. Tas viss kopumā raksturo situāciju krīzes pirmajā posmā, kuru pieredzējušas valstis, tajā skaitā arī Latvija.

Aizsardzības ministrijas resorā ārkārtējā situācijā izveidotā centralizēto iepirkumu sistēma

Ministru kabineta 2020.gada 2.aprīļa rīkojumā⁷⁰ noteikto uzdevumu veikšanai Aizsardzības ministrijā 3.aprīlī izveidota darba grupa un 17.aprīlī tika noteikta iepirkumu veikšanas kārtība ārkārtējā situācijā. Valsts kontrole revīzijā vērtēja, vai Aizsardzības ministrijas resorā ārkārtējā situācijā izveidotā centralizēto iepirkumu sistēma atbilst tiesiskajam regulējumam⁷¹ un piemērošanai ārkārtējās situācijas apstākļos rekomendētai praksei⁷².

Darba grupas izveide

Ar aizsardzības ministra pavēli 3.aprīlī izveidota valsts centralizēto rezervju iepirkumu darba grupa⁷³, kuras sastāvā ir ministrijas, VAMOIC un Nacionālo bruņoto spēku pārstāvji (kopumā 14 personas).

Darba grupa izveidota, lai nodrošinātu centralizēto individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iepirkumu veikšanu rezervēm vismaz trīs mēnešu apjomā. Darba grupa veic arī iepirkumu procesu koordināciju un uzraudzību.

Darba grupas locekļiem ir noteikta dažāda kompetence, piemēram, sadarboties ar Veselības ministriju, citām ministrijām, krīzes vadības sekretariātu, industrijas pārstāvjiem, risināt juridiskos jautājumus u.c.

Pavēlē⁷⁴ par darba grupas izveidi ir doti uzdevumi resora iestādēm un ministrijas struktūrvienībām.

Aizsardzības ministrijā izveidotās valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas sēžu norise tiek dokumentēta no 15.aprīļa. Līdz tam darba grupas sēdes netika dokumentētas.

3.aprīlī, t.i., nākamajā dienā pēc valdības rīkojuma par aizsardzības resoram noteiktajiem uzdevumiem epidemioloģiskās drošības pasākumos, Aizsardzības ministrijā tika izveidota darba grupa centralizēto rezervju iepirkumu veikšanai.

15.04.2020.

17.04.2020.

21.04.2020.

24.04.2020.

28.04.2020.

29.04.2020.

05.05.2020.

07.05.2020.

12.05.2020.

14.05.2020.

21.05.2020.

26.05.2020.

29.05.2020.

02.06.2020.

15.06.2020.

Dokumentētās darba grupas sēdes laikā no 03.04. līdz 15.06.

Centralizētās individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iegādes darba grupa koordinēja līdz ārkārtējās situācijas beigām, t.i., 9.jūnijam.

2020.gada 10.jūnijā beidzās valstī izsludinātā ārkārtējā situācija un spēkā stājās Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums, saskaņā ar kuru VAMOIC veic individuālo aizsardzības līdzekļu un medicīnisko ierīču centralizētu iegādi, nepiemērojot Publisko iepirkumu likumu⁷⁵.

Līdz ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma spēkā stāšanos 2020.gada 10.jūnijā Aizsardzības ministrijas resorā tiek noteikta jauna kārtība individuālo aizsardzības līdzekļu un medicīnisko ierīču centralizētai iegādei⁷⁶. Tajā vairs nav Aizsardzības ministrijas visaptveroša iesaiste, bet ir noteikta VAMOIC vadošā loma centralizēto iegāžu organizēšanā.

Iepirkumu veikšanas kārtība

Ar aizsardzības ministra pavēli 2020.gada 17.aprīlī noteikta iepirkumu veikšanas kārtība⁷⁷ ārkārtējā situācijā un tā nosaka iestāžu un struktūrvienību sadarbību iepirkumu veikšanā.

VAMOIC sadarbībā ar VUGD, Veselības inspekciju, Patēriņtāju tiesību aizsardzības centru un Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecību veic centralizētus medicīnisko ierīču, individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iepirkumus saskaņā apstiprināto sadarbības algoritmu.

Aizsardzības ministrijas valsts centralizēto rezervu iepirkumu darba grupa uzrauga un koordinē medicīnisko ierīču, individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iepirkuma procesu.

Aizsardzības ministra apstiprinātā iepirkumu veikšanas kārtība ārkārtējā situācijā nosaka sadarbības algoritmu un tas visos būtiskajos aspektos atbilst Ministru kabineta 2.aprīlī noteiktajam algoritam, kādā epidemioloģiskās drošības pasākumos iesaistītās institūcijas atbilstoši to darbības uzdevumiem sadarbojas individuālo aizsarglīdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iegādes organizēšanā, t.i., plānošanā, iegādē, uzglabāšanā, izsniegšanā⁷⁸:

- ❖ soļus gan informācijas un dokumentu apmaiņai, gan aizsardzības resorā, gan sadarbībai ar VUGD, Veselības ministrijas resora iestādēm, Patēriņtāju tiesību aizsardzības centru, Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldi (preču importa gadījumā);

Aizsardzības ministra 17.aprīlī apstiprinātā kārtība iepirkumu veikšanai ārkārtas situācijā atbilst valdības rīkojumā Nr.103 noteiktajam individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iegādes, atbilstības novērtēšanas, uzglabāšanas un izdales algoritmam.

<i>VUGD (Iekšlietu ministrija)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Uztur institūciju prioritāro vajadzību sarakstu - Kam, ko un cik daudz vajag plānot un izsniegt
<i>Aizsardzības ministrija</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Koordinē komersantu iesaisti - Koordinē aizsardzības resora iestāžu un starpresoru sadarbību - Pieprasī <i>LNG finansējumu</i>
<i>VAMOIC</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Centralizēti veic iepirkumus atbilstoši VUGD sarakstā noteiktajam preču apjomam - Saņem, uzglabā, uzskaita un noraksta preces - Izsniedz preces saņēmējiem saskaņā ar VUGD sarakstu
<i>PTAC (Ekonomikas ministrija)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Izvērtē preču atbilstību individuālajiem aizsardzības līdzekļiem
<i>Veselības inspekcija (Veselības ministrija)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Izvērtē preču atbilstību medicīnas ierīcēm
<i>Nacionālie bruņotie spēki</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Preču transportēšana līdz gala lietotājam, ja nepieciešams
<i>Individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iegādes, piegāžu drošības, uzglabāšanas un izdales algoritms, spēkā no 02.04.2020.</i>	

- ❖ soļus gan saziņai ar komersantiem par iespējamajiem produkcijas un sadarbības piedāvājumiem, gan sarunu norisei par līgumu noslēgšanu ar atlasītajiem komersantiem;
- ❖ interešu konflikta novēršanas regulējumu, lai izslēgtu iepirkumu veikšanā iesaistīto personu ieinteresētību;
- ❖ preču atbilstības novērtēšanā iesaistīto iestāžu Veselības inspekcijas un Patērētāju tiesību aizsardzības centra iesaistes principus (1) pirms līguma ar komersantiem noslēgšanas un (2) pirms preču nodošanas iestādēm;
- ❖ iegādāto preču uzskaites principus VAMOIC noliktavās un iegāžu finansēšanas principus;
- ❖ kravas piegāžu un logistikas koordinācijas principus un Nacionālo bruņoto spēku iesaisti iegādāto preču transportēšanai, atbilstoši prioritāro institūciju un vajadzību sarakstā noteiktajam apjomam un adresātam.

Vajadzību noteikšana

Saskaņā ar Ministru kabineta rīkojumu Nr.103⁷⁹ VUGD uztur prioritāro institūciju un vajadzību sarakstu. Iepirkumu organizēšanai nepieciešamo informāciju par individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu veidiem, skaitu u.c. VAMOIC (Aizsardzības ministrijas resors) saņem no VUGD.

Tas nozīmē, ka VAMOIC (Aizsardzības ministrijas resors) nenosaka citu institūciju vajadzības, bet rīkojas saskaņā ar VUGD apkopoto un sniegto informāciju.

VUGD sagatavotie pieprasījumi tika nosūtīti uz Aizsardzības ministrijā izveidoto e-pasta adresi covid19@mod.gov.lv. Informāciju no minētās e-pasta adreses saņēma Aizsardzības ministrijas darba grupas locekļi. Visi VUGD atsūtītie prioritāšu saraksti tika reģistrēti Aizsardzības ministrijas lietvedībā.

Pirmais VUGD vajadzību saraksts tika iesniegts Aizsardzības ministrijā 3.aprīlī. Tajā norādītas šādas nepieciešamās preces: trīs slāņu medicīniskās maskas ārstniecības personālam (EN 14683 II tips, IR, IIR), respiratori ar aizsardzības pakāpi FFP2 vai FFP3, medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi –nesterili, nepūderēti un sterili nepūderēti, medicīniskais kombinezoni, virsvalki/halāti ar garām piedurknēm, ūdensnecaurlaidīgi, ūdensnecaurlaidīgi priekšauti, medicīniskās bahilas garās, ķirurgiskās cepurītes, sejas ekrāni (vienreizlietojami vai daudzreizlietojami, dezinficējami), aizsargbrilles (vienreizlietojamas vai daudzreizlietojamas, dezinficējamas), dezinfekcijas līdzeklis virsmām, dezinfekcijas līdzeklis rokām. Katrai preču grupai norādīts vajadzīgais daudzums nedēļai.

Vajadzību saraksts mainījās, galvenokārt notiekot izmaiņām vajadzīgo preču skaitā vai specifiskāk norādot vajadzīgo preci. Piemēram, ja 3.aprīlī vajadzību sarakstā norādīts, ka nepieciešami respiratori ar aizsardzības pakāpi FFP2 vai FFP3, tad 29.aprīlī – respiratori bez vārstu FFP2, respiratori ar vārstu FFP2 un respiratori ar vārstu FFP3.

Saskaņā ar Aizsardzības ministrijas tīmekļa vietnē⁸⁰ 23.aprīlī pieejamo informāciju prioritāšu klāstu iesniegto piedāvājumu izvērtēšanai nosaka VUGD sadarbībā ar veselības nozares speciālistiem un tas tiešā veidā ir pakārtots attiecīgā brīža aktuālākajai situācijai attiecībā uz COVID-19 izplatības ierobežošanas pasākumiem. Būtiskākie apsvērumi piedāvājumu izvērtēšanā ir piegādes laiks, piegāžu drošība (t.sk. īsākie iespējamie piegādes ceļi), centralizētai iegādei pieejamie produkcijas apjomi (ražošanas jaudas), izmaksas, produkcijas kvalitāte un atbilstība tehniskām prasībām⁸¹.

Piemēram, saskaņā ar darba grupas 2020.gada 15.aprīļa sēdes protokolā⁸² norādīto, sejas maskas un respiratori tika iepirkti deviņām nedēļām. Tika secināts, ka tobrīd tas ir pietiekams daudzums un tiek pieņemts lēmums dot priekšroku citu preču iepirkumiem. Savukārt saskaņā ar darba grupas 2020.gada 21.aprīļa sēdes protokolā⁸³ norādīto tika saņemta Veselības ministrijas informācija par kritiskajām vajadzībām halātiem un kombinezoniem.

Pretendentu un piedāvājumu izvērtēšanas kritēriji

Ar aizsardzības ministra pavēli 2020.gada 17.aprīlī noteiktajā iepirkumu veikšanas kārtībā⁸⁴ ir noteikti kritēriji, pēc kuriem Aizsardzības ministrijā un VAMOIC tiek izvērtēti komersantu iesūtītie sadarbības piedāvājumi ministrijā pirms VAMOIC iepirkumu komisijas⁸⁵. Informācija par piedāvājumu kritērijiem bija publiski pieejama arī Aizsardzības ministrijas tīmekļa vietnē: *būtiskākie apsvērumi piedāvājumu izvērtēšanā šobrīd ir piegādes laiks, piegāžu drošība (t.sk. īsākie iespējamie piegādes ceļi), centralizētai iegādei pieejamie produkcijas apjomi (ražošanas jaudas), izmaksas, produkcijas kvalitāte un atbilstība tehniskām prasībām.*

Piegādes laiks – komersants sadarbības piedāvājumā spēj/nespēj uzrādīt skaidrus piegādes termiņus.

Piegāžu drošība – komersanta piedāvāto individuālo aizsardzības līdzekļu deklarētais statuss (tiks saražoti pēc pieprasījuma/ir noliktavā), faktiskā atrašanas vieta (attālums līdz patēriņtājam), ar piedāvājumu saistītie loģistikas risinājumi un izaicinājumi (piegādes kēdē iesaistīto institūciju skaits, ir/nav nepieciešama valsts institūciju papildus iesaiste piegādes nodrošināšanai) u.c.

Pieejamie produkcijas apjomi – komersants sadarbības piedāvājumā spēj/nespēj uzrādīt skaidrus piedāvātās produkcijas apjomus, sadarbības piedāvājumā ietvertās produkcijas klāsts (prioritāte to sadarbības piedāvājumu izvērtēšanai, kuru ietvaros identificējama iespēja vienā līgumā paredzēt maksimāli plašu nepieciešamo individuālo aizsardzības līdzekļu pozīciju klāstu).

Izmaksas – komersants sadarbības piedāvājumā spēj/nespēj uzrādīt skaidras izmaksas.

Kvalitāte un atbilstība tehniskām prasībām – komersants ir/nav iesniedzis produkcijas sertifikācijas informāciju, komersants ir/nav iesniedzis papildus informāciju, kas varētu apliecināt produkcijas atbilstību sertifikācijas prasībām (ciktāl iespējams – produkcijas paraugi, produkcijas un/vai iepakojuma attēli u.tml.) u.c.

Aizsardzības ministra noteiktajā iepirkumu kārtībā centralizēto iegāžu veikšanai ārkārtējās situācijas laikā preces cena nav noteikta kā pretendenta atlases kritērijs.

Aizsardzības ministrijā izveidotā kārtība⁸⁶ paredz komersantu iesūtīto piedāvājumu izvērtēšanu divās kārtās.

Pirmā kārtā nozīmē komersantu un iesūtīto piedāvājumu sākotnējo atlasi. Komersanti savus iespējamos produkcijas un sadarbības piedāvājumus nosūtīja uz e-pasta adresi industrija@mod.gov.lv. Darba grupa izskatīja un izvērtēja komersantus kopsakarā ar iesūtītajiem piedāvājumiem un saskaņā ar kritērijiem atlasiņa atbilstošākos tālākai virzībai sarunu uzsākšanai VAMOIC. Sākotnējie komersantu piedāvājumi, kas iesūtīti, atsaucoties uz Aizsardzības ministrijas tīmekļa vietnē publicēto informāciju, paredzēti tirgus izpētei un sākotnējo kandidātu atlasei, izmantojot esošos vērtēšanas kritērijus: piegādes drošību, izvērtējot komersanta darbības jomu un ilgumu, piegādes ātrumu un izvērtējot esošos preču atbilstības rādītājus, nepiešķirot punktus vai citus rādītājus piemērotākā piedāvājuma noskaidrošanai. Revīzijā analizējot darba grupas sēžu protokolos fiksēto informāciju, var secināt, ka sākotnējā atlases procesā

tieki atsijāti tie komersanti, kuri varētu neizpildīt piegāžu drošības prasības, izvērtējot komersantu darbības jomu un tās ilgumu – cik uzņēmums ir uzticams kā potenciālais piegādātājs, nekoncentrējoties uz zemākās cenas piedāvātājiem. Cenas kritērijs šajā posmā nav izšķirošais, jo cena mainījās. Biedrības “Sabiedrība par atklātību – Delna” pārstāvē, kas bija klātesoša Aizsardzības ministrijas darba grupas un VAMOIC iepirkuma komisijas sēdēs un kurai bija pieejama ar iepirkumiem saistītā informācija, ieskaitot sākotnējos piedāvājumus, šādu Aizsardzības ministrijas izveidoto pieju novērtēja kā lietderīgu⁸⁷.

Otrā kārtā nozīmē VAMOIC sarunas ar komersantiem un konkrētu piedāvājumu izskatīšanu. Pirmajā kārtā atlasītajiem komersantiem VAMOIC nosūtīja aicinājumu iesniegt konkrētus piedāvājumus un tālāk tie tika izvērtēti un noskaidroti atbilstošākie saskaņā ar atlases kritērijiem. Šajā posmā tika ņemta vērā arī konkrētā piedāvājuma cena⁸⁸.

Saņemšana un preču atbilstības izvērtēšana

Atbilstoši Ministru kabineta rīkojumā Nr.103⁸⁹ noteiktajam ir pielaujamas atkāpes preču atbilstības novērtēšanā. Saskaņā ar rīkojumu publisko personu organizētajos iepirkumos atļauts iegādāties individuālos aizsardzības līdzekļus un medicīniskās ierīces (preces), kam nav uzsākta vai pilnībā pabeigta atbilstības novērtēšanas procedūra un kuras nav markētas ar CE markējumu, ja tiek izpildīti visi šie nosacījumi:

- ❖ preces ražotas saskaņā ar piemērojamiem Eiropas standartiem vai Pasaules Veselības organizācijas atzītām tehniskām specifikācijām, kas nodrošina atbilstošu drošuma līmeni kā piemērojamie Eiropas standarti;
- ❖ pamatojoties uz saimnieciskās darbības veicēju iesniegtajiem pierādījumiem, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs attiecībā uz individuālajiem aizsardzības līdzekļiem vai Veselības inspekcija attiecībā uz medicīniskajām ierīcēm ir atzinusi šo preču atbilstību;
- ❖ preces tiek iepirktas, lai ierobežotu Covid-19 un novērstu vīrusa tālāku izplatīšanos, un šīs preces nenonāk tirdzniecībā.

Šādi noteikumi ir saskaņā ar Eiropas Komisijas 2020.gada 13.marta ieteikuma Nr. 2020/403 par atbilstības novērtēšanas un tirgus uzraudzības procedūrām Covid-19 apdraudējuma kontekstā 8.punktu.

Aizsardzības ministrijā ir noteikta iekšējā kārtība⁹⁰, kādā tiek atzīta VAMOIC iegādāto preču atbilstība sadarbībā ar Veselības inspekciju un Patērētāju tiesību aizsardzības centru:

- ❖ **pirms līguma slēgšanas** Veselības inspekcija vai tās pilnvarots eksperts par medicīnas ierīcēm (ķirurgiskās maskas, cepurītes) un Patērētāju tiesību aizsardzības centrs vai tā pilnvarots eksperts par individuālās aizsardzības līdzekļiem siedz atzinumu par komersanta dokumentācijas (sertifikāta, CE markējuma, atbilstības deklarācijas, testēšanas pārsakata) atbilstību. Tikai pēc pozitīva atzinuma saņemšanas tiek gatavots līgums ar komersantu;
- ❖ **saņemot preces**, pirms nodošanas iestādēm Veselības inspekcija vai tās pilnvarots eksperts un Patērētāju tiesību aizsardzības centrs vai tā pilnvarots eksperts veic saņemtās kravas novērtēšanu nolktavā (novērtē kravas iepakojuma markējuma, kravas dokumentācijas, kravas iepakojuma un kravas saturs vizuālo atbilstību iepirkuma dokumentācijā izvirzītajām prasībām).

Izsniegšanas kārtība

Saskaņā ar Ministru kabineta rīkojumu Nr.103⁹¹ VUGD iesniedz pieprasījumus VAMOIC par izsniedzamajiem resursiem, daudzumiem, saņēmējiem un to koordinatoriem atbilstoši prioritāro institūciju un vajadzību sarakstā noteiktajam apjomam.

Ņemot vērā minēto, centralizēti sagādātos individuālos aizsardzības līdzekļus un dezinfekcijas līdzekļus VAMOIC var izsniegti tikai, pamatojoties uz VUGD sagatavoto informāciju.

Ar aizsardzības ministra 17.aprīļa pavēli⁹² ir noteikta kārtība, kādā notiek individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu izsniegšana no VAMOIC noliktavas Rīgā, Biksēres ielā.

Saskaņā ar noteikto izsniegšanas kārtību⁹³:

- ❖ VAMOIC informē Aizsardzības ministrijas darba grupu par noliktavā esošiem aktuālajiem materiālo vērtību atlikumiem.
- ❖ darba grupa apstiprina VUGD iesniegto individuālo aizsardzības līdzekļu izsniegšanas un piegādes pieprasījumu ar tajā iekļautu informāciju:
  - materiālo vērtību nomenklatūru nosaukumi un izsniedzamais daudzums;
  - institūcijas, sabiedriskā labuma organizācijas vai sociālā uzņēmuma, kam materiālas vērtības paredzēts nodot, nosaukums, reģistrācijas numurs un adrese;
  - saņēmējs, kurš pilnvarots institūcijas, sabiedriskā labuma organizācijas vai sociālā uzņēmuma vārdā saņemt materiālās vērtības;
  - piegādes adrese;
  - informācija par transporta nodrošinājumu līdz saņēmējam;
  - VAMOIC pēc pieprasījuma saņemšanas to izpilda, pieprasījumā norādītajai institūcijai bez atlīdzības nododot materiālās vērtības;
  - nepieciešamības gadījumā Nacionālie bruņotie spēki nodrošina individuālo aizsardzības līdzekļu transportēšanu uz piegādes adresi.

Individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu izsniegšana ir reglamentēta arī VAMOIC līmenī, pamatojoties uz VAMOIC 2020.gada 17.aprīļa noteikumiem⁹⁴.

Individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu izsniegšanai VAMOIC ir apstiprināts procesa apraksts, kurā noteiktas veicamās darbības un atbildības sadalījums starp iesaistītajām pusēm nepieciešamo preču piegādei līdz gala lietotājam⁹⁵.

Atklātības nodrošināšana

Aizsardzības ministrijas mājas lapā kopš 2020.gada 3.aprīļa ir izveidota tīmekļa vietne www.mod.gov.lv/covid-19-iepirkumi. Vietnē regulāri tiek sniegtā un atjaunota ar iepirkumiem saistītā informācija.

Saistītie dokumenti – aktuāla informācija par iesniegtajiem piedāvājumiem, individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu tehniskās specifikācijas, vadlīnijas masku lietošanai, informācija par

kravu piegādes iespējām uz Latviju, ražotājiem pieejamās testēšanas laboratorijas Eiropā, informācija par individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu saņemšanu.

Noslēgtie līgumi – tiek publicēti noslēgtie līgumi, saraksti ar apkopojošu informāciju par noslēgtajiem līgumiem.

Izsniegtie līdzekļi – reizi nedēļā tiek aktualizēta informācija par saņēmējiem, daudzumiem un līdzekļu veidiem.

Piedāvājumu izvērtējuma kritēriji – ir pieejama aizsardzības ministra apstiprinātā kārtība un pilna informācija par kritērijiem, saskaņā ar kuriem tiek vērtēti komersanti un iesniegtie piedāvājumi: būtiskākie apsvērumi piedāvājumu izvērtēšanā ir piegādes laiks, piegāžu drošība (t.sk. īsākie iespējamie piegādes ceļi), centralizētai iegādei pieejamie produkcijas apjomī (ražošanas jaudas), izmaksas, produkcijas kvalitāte un atbilstība tehniskām prasībām.

Aktuālās vajadzības – tiek ievietota informācija par to, kādi individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iegādes ir dienas kārtībā.

Sadarbības piedāvājumu iesniegšanai nepieciešamā informācija – kur jānosūta un kāda informācija ir jānorāda.

Pamatojoties uz 2020.gada 30.aprīlī noslēgto līgumu ar Aizsardzības ministriju par sadarbību ārkārtējā situācijā veikto iepirkumu uzraudzībai, darba grupas sanāksmēs klātesoša ir biedrības “Sabiedrība par atklātību – Delna” pārstāve un pauž viedokli par dažādiem jautājumiem un uzlabojumiem iepirkumu veikšanā, piemēram:

- ❖ ierosina atzīmēt visus iemeslus, ko komersanti ir iesūtījuši, kāpēc nepiesakās, to fiksējot iepirkumu komisijas protokolos⁹⁶;
- ❖ lūdz paskaidrot, kādēļ netika noslēgts līgums ar konkrētu komersantu⁹⁷;
- ❖ lūdz piekļuvi iepirkumu organizēšanas dokumentiem, lai novērotu visu informāciju, uz kā pamata tiek pieņemti lēmumi⁹⁸;
- ❖ izsaka darba grupai viedokli par komersantu atlases sistēmu un novērtē to kā lietderīgu⁹⁹.

Pēc pieprasījuma biedrības pārstāvei tiek izsniegtā visa ar Covid-19 ārkārtējā situācijas laikā veiktajiem iepirkumiem saistītā dokumentācija, kā arī biedrības “Sabiedrība par atklātību – Delna” pārstāve tiek iekļauta darba grupas elektroniskajā sarakstē.

Ņemot vērā revīzijā analizēto informāciju, Aizsardzības ministrijas publiskotā informācija par Covid-19 ierobežošanai nepieciešamā preču iegādēm ir atbilstoša noteiktajai kārtībai un nodrošina sabiedrības informētību par iepirkumiem ārkārtas apstākļos.

Aizsardzības ministrijas
publiskotā informācija par
Covid-19 ierobežošanai
nepieciešamo preču iegādēm
ir atbilstoša noteiktajai
kārtībai un var nodrošināt
sabiedrības informētību par
iepirkumiem ārkārtas
apstākļos.

Iepirkumos piemērojamie principi

Publisko iepirkumu likuma piemērošana ikdienā balstās uz iepriekš plānotām un secīgi pakārtotām darbībām. Publisko iepirkumu likumā¹⁰⁰ ir noteiktas šādas iepirkuma procedūras: 1) atklāts konkurss; 2) slēgts konkurss; 3) konkursa procedūra ar sarunām; 4) konkursa dialogs; 5) inovācijas partnerības procedūra; 6) sarunu procedūra. Vērtējot likumā noteikto un faktiski piemēroto procedūru statistiku, ir konstatēts, ka izplatītākās (populārākās) galvenokārt ir divas procedūras – atklāts konkurss un sarunu procedūra¹⁰¹.

Gan Eiropas Komisija, gan nacionālā līmeņa atbildīgās institūcijas ir vērsušas pasūtītāju uzmanību uz iespējām iepirkumu veikšanai atvieglotā kārtībā¹⁰². Pirmkārt, ārkārtējas nepieciešamības gadījumā tiek pieļauta pieteikumu un piedāvājumu termiņu saīsināšana. Piemēram, steidzamības gadījumā minimālie piedāvājumu iesniegšanas termiņi atklātā konkursā, slēgtā konkursā un konkursa procedūrā ar sarunām var būt 10 vai 15 dienas (atkarībā no konkrētās procedūras veida), bet parasti tās būtu 20 – 35 dienas (atkarībā no konkrētās procedūras veida). Otrkārt, tiek pieļauta sarunu procedūras piemērošana gadījumos, kad citkārt tas nebūtu iespējams – pamatojoties uz to, ka pasūtītājam neparedzamu ārkārtas apstākļu rezultātā objektīvi radusies situācija, kurā steidzamības dēļ nav iespējams piemērot atklātu konkursu, slēgtu konkursu vai konkursa procedūru ar sarunām¹⁰³.

Publisko iepirkumu likuma nepiemērošana Aizsardzības ministrijas resoram sniedz priekšrocības, jo ļauj paātrināt un pakārtot iegāžu procesu ārkārtējās situācijas apstākļiem. Šādu priekšrocību ieviešanai krīzes situācijā pastāvēja objektīvi apstākļi, jo īpaši ārkārtējās situācijas sākumposmā.

Aizsardzības ministrijas noteiktā ārkārtējās situācijas iepirkumu veikšanas kārtība attiecībā uz procesa dokumentēšanu saglabā Publisko iepirkumu likumam raksturīgu kārtību, piemēram, iepirkuma komisiju veidošanu, procesu dokumentēšanu, iepirkuma specifiskās dokumentācijas sagatavošanu – pieteikuma, tehniskā un finanšu piedāvājuma apraksts, minēto piedāvājumu veidlapa, tehniskā specifikācija, līguma projekts u.c.¹⁰⁴

Tāpat iepirkumu organizēšanā ir noteikta iespējamās ieinteresētības novēršana iesaistītajām personām, Aizsardzības ministrijas darba grupas locekļiem un VAMOIC iepirkumu komisiju locekļiem, pamatojoties uz Aizsardzības ministrijas apstiprinātu iepirkumu veikšanas kārtību¹⁰⁵, parakstot apliecinājumu, ka *darbosies tikai savu pilnvaru un kompetences robežās, un valsts interesēs. Nav tādu apstākļu, kuru dēļ varētu uzskatīt, ka ir ieinteresēts/-a kāda konkrēta pretendenta izvēlē vai darbībā; (2) apņemšanās nekavējoties informēt Aizsardzības ministrijas darba grupu, ja darba gaitā radīsies apstākļi, kas rada interešu konfliktu.*

Ieinteresētības novēršana ir noteikta arī Patēriņtāju tiesību aizsardzības centra un Veselības inspekcijas speciālistiem reglamentēta saskaņā ar noslēgtajām starpresoru vienošanās¹⁰⁶, parakstot apliecinājumu.

Savukārt informācija aprite īpaši izveidotajā tīmekļa vietnē krīzes laikā varēja aizstāt Iepirkumu uzraudzības biroja un Elektronisko iepirkumu sistēmas darbību, jo izveidotajā tīmekļa vietnē regulāri tika izplatīta komersantiem aktuālā informācija.

Tāpat ir pamats apgalvojumam, ka ārkārtējās situācijas iepirkumu veikšanas kārtības priekšrocības salīdzinājumā ar reglamentētajām iepirkumu procedūrām varēja būt nepieciešamas un krīzes laikā kalpoja par instrumentu iegādēm, nodrošinot VUGD apkoptās prioritāro institūciju vajadzības. It īpaši situācijas sākumposmā, kad vietējais, reģionālais un pasaules tirgus pārdzīvoja kritumu dezinfekcijas līdzekļu un individuālās aizsardzības līdzekļu piedāvājumā. Aizsardzības ministrijas izstrādāto

pretendentu atlases kritēriji atbilda tā brīža tirgus situācijai, jo kritērijs saistībā ar saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu varēja neīstenoties, tā kā būtiskākais bija nodrošināt valsts kritiskajām vajadzībām noteiktās nomenklatūras preces iespējami īsākajā laikā. Aizsardzības ministrijas izveidotajā kārtībā centralizēto iepirkumu procesos tika noteikti, piemēram, šādi kritēriji: piedāvājuma izvēlē kompleksi tiks vērtēts piegādes apjoms, piegādes laiks, preces kvalitāte, piegādes plāns un nosacījumi (preces izcelsmes vieta, piegādes veids, piegādes kēde u.tml.).

Tomēr Publisko iepirkumu likuma nepiemērošana neatbrīvo un neatceļ publiskā sektora tiesību un pienākumu apjomu rīcībai ar budžeta līdzekļiem un mantu¹⁰⁷. Amatpersonām joprojām jāievēro visi spēkā esošie normatīvie akti, tai skaitā Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā, likumā “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”, Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likumā un citos normatīvajos aktos noteiktais.

Tādējādi, pasūtītajam, nepiemērojot Publisko iepirkumu likumu, būtu jāizveido tāda sistēma, kurā tiktu novērsti riski saistībā ar iespējamo interešu konflikta situāciju, neefektīvu rīcību ar valsts budžeta līdzekļiem, kā arī citu nevēlamu un publiska sektoram neatbilstošu rīcību. Tas nozīmē to, ka arī “atviegloto iegāžu” procesos nevar izpalikt dokumentēts un izsekojams izvērtējums un izpratne, ka iepirkumā tāpat ir jāatlasa labākais jeb konkrētajā gadījumā būtiskām valsts un sabiedrības interesēm atbilstošākais piedāvājums. Revidētu ieskatā Aizsardzības ministrijā izveidotā iepirkumu kārtība varēja tikt elastīgi piemērota mainīgai situācijai, piemēram, ja tirgū situācija stabilizētos varētu tikt pārskatīti pretendentu vērtēšanas kritēriji vai to piemērošanas kārtība u.c.

1.tabula

Aizsardzības ministrijā izveidotās sistēmas salīdzinājums ar Publisko iepirkumu likumā noteikto procedūru norisi

Atklātais konkursss	Sarunu procedūra	Aizsardzības ministrijas kārtība
<i>Visi ieinteresētie piegādātāji ir tiesīgi iesniegt piedāvājumu.</i>	<i>Pasūtītāji apspriežas ar paša izraudzītiem piegādātājiem un ar vienu vai vairākiem no viņiem rīko sarunas par iepirkuma līguma noteikumiem.</i>	<i>Visi ieinteresētie piegādātāji ir tiesīgi iesniegt piedāvājumu un no iesutīto piedāvājuma klāsta pasūtītājs apspriežas ar paša izraudzītiem piegādātājiem un ar vienu vai vairākiem no viņiem rīko sarunas par iepirkuma līguma noteikumiem.</i>
<i>Procedūra detalizēti reglamentēta PIL un MK noteikumos.¹⁰⁸</i>	<i>PIL un MK noteikumos¹⁰⁹ nav reglamentēta. Pasūtītājs pats noteic minimālās prasības attiecībā uz piedāvājumu, t.sk., piedāvājuma iesniegšanas laiku, vietu un veidu. Parasti sarunu procedūru organizē divās kārtās, pirmajā kārtā kandidātu kvalifikācijas atlase, otrajā kārtā piedāvājumu atlase, ievērojot pasūtītāja noteiktās prasības.</i>	<i>Detalizēti reglamentēta kārtība ar aizsardzības ministra pavēli.¹¹⁰ Ar pavēli noteiks sadarbības algoritms starp iestādēm, piegādātāju un piedāvājumu vērtēšanas kritēriji. Vērtēšana notiek divās kārtās. Pirmajā kārtā atbilstoši noteiktajiem kritērijiem tiek izvērtēti komersanti kopsakarā ar piedāvājumiem, pēc tam otrajā kārtā tiek vērtēti piedāvājumi atbilstoši noteiktajiem kritērijiem.</i>
<i>Informācija par iepirkuma norisi un iepirkuma dokumenti tiek publicēti IUB tīmekļa vietnē un EIS, kā arī pasūtītāja iepirkumu profila tīmekļa vietnē.</i>	<i>Sarunu procedūras gadījumā informācija par iepirkuma norisi un iepirkuma dokumenti netiek publicēti.</i>	<i>Informācija par iepirkumu tiek publicēta Aizsardzības ministrijas tīmekļa vietnē. 1) Tieki publicētas prioritāri nepieciešamās vajadzības. 2) Noslēgumā tiek publicēti noslēgtie līgumi un 3) apkopojoša informācija par visiem noslēgtajiem līgumiem.</i>
<i>Izveido iepirkuma komisiju.</i>	<i>Izveido iepirkuma komisiju.</i>	<i>Izveido 1)ārkārtējās situācijas iepirkumu darba grupu Aizsardzības ministrijā un 2)VAMOIC iepirkuma komisiju katram iepirkumam.</i>
<i>Iepirkuma komisija sagatavo iepirkuma procedūras ziņojumu un publicē pircēja profilā. Pēc līguma noslēšanas publicē pazīnojumu par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu IUB tīmekļvietnē.</i>	<i>Iepirkuma komisija sagatavo iepirkuma procedūras ziņojumu un publicē pircēja profilā. Pēc līguma noslēšanas publicē pazīnojumu par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu IUB tīmekļvietnē.</i>	<i>Par iepirkumu tiek sagatavots ziņojums darba grupai. Par noslēgto līgumu tiek publiskota informācija Aizsardzības ministrijas tīmekļa vietnē.</i>
<i>Persona ir tiesīga iesniegt iesniegumu par iespējamajiem pārkāpumiem IUB līdz iepirkuma līguma noslēgšanai.</i>	<i>Persona ir tiesīga iesniegt iesniegumu par iespējamajiem pārkāpumiem IUB līdz iepirkuma līguma noslēgšanai.</i>	<i>Sūdzības var iesniegt Aizsardzības ministrijai, nosūtot uz Aizsardzības ministrijas tīmekļa vietnē publicēto adresi.</i>

2. Vai Aizsardzības ministrijas resorā centralizēti veiktie individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iepirkumi atbilst ārkārtējā situācijā izveidotajai centralizēto iepirkumu kārtībai un tiesiskajam regulējumam

Lai izpildītu Ministru kabineta rīkojumā Nr.103¹¹¹ noteikto uzdevumu par individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu centralizētu sagādi, ārkārtējās situācijas laikā no 2020.gada 2.aprīļa līdz 9.jūnijam VAMOIC ir noslēgti 29 līgumi par kopējo summu 38 993 787 euro.

Veicot pārbaudi, Valsts kontrole ir ņēmusi vērā, ka (1) saskaņā ar parlamenta un valdības lēmumiem¹¹² epidemioloģiskās drošības un citus neatliekamos pasākumus īstenojošām valsts un pašvaldības institūcijām ārkārtējas nepieciešamības gadījumā bija tiesības piemērot Publisko iepirkumu likuma 3.panta astotajā daļā noteikto izņēmumu (likums netiek piemērots); (2) vienlaikus joprojām bija spēkā tiesību aktos¹¹³ noteiktais par rīcības ar valsts budžeta līdzekļiem atbilstību ekonomiskuma un efektivitātes principiem.

Aizsardzības ministrijas resorā ārkārtējās situācijas laikā centralizētie individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iepirkumi veikti, ievērojot Aizsardzības ministrijas resorā šim mērķim izveidoto iepirkumu kārtību¹¹⁴. Vienlaikus revidenti nav ieguvuši pietiekamu pārliecību, ka sākotnēji noteiktā kārtība bez izmaiņām bija piemērojama visā ārkārtējās situācijas laika posmā, t.i. vēl 2020.gada maijā un jūnijā, kad Latvijā situācija epidemioloģiskas drošības jomā stabilizējās un tirgū vismaz daļā no nepieciešamajām precēm pieauga piedāvājums.

Ne visu izvērtēto iepirkumu gadījumā revidenti ir ieguvuši pietiekamu pārliecību par atbildīgo iestāžu rīcības ar valsts budžeta līdzekļiem atbilstību ekonomiskuma un efektivitātes principiem¹¹⁵. Atkāpšanās no saimnieciski izdevīgākā piedāvājuma kritērija varēja būt pieļaujama ārkārtējās situācijas sākumposmā, kad būtiskākie bija ar piegāžu drošību saistītie faktori un tirgū bija vērojams ierobežots individuālās aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu piedāvājums. Situācijai stabilizējoties, revidentu ieskatā, sākotnēji izveidotā pieeja bija jāmaina. Piemēram, vērtējot ārkārtējās situācijas noslēguma posmā par ķirurģisko masku un medicīnisko vienreiz lietojamo cimdu (sterili, nepūderēti) iegādi noslēgtos līgumus revidenti neieguvu pārliecību, ka tie noslēgti ar piegādātāju, kas varētu piedāvāt konkrētajā brīdī izdevīgāko cenu par tādu pašu preču apjomu un kvalitāti, līdzvērtīgiem piegādes nosacījumiem. Laikā no pretendantu atlases ķirurģisko masku iegādei¹¹⁶ 6.maijā līdz līguma noslēšanai 27.maijā tika iesniegts vēl 21 piedāvājums, kurš netika pakļauts izvērtējumam. Līdzīgi arī medicīnisko vienreiz lietojamo cimdu (sterili, nepūderēti) iepirkumā¹¹⁷ laika posmā no pretendantu atlases 9.aprīlī līdz līguma noslēšanai 27.maijā bija saņemti sadarbības piedāvājumi no vēl 14 komersantiem, kuri kopā ar citām preču kategorijām bija norādījuši arī to, ka var piegādāt vienreizlietojamos cimdus. Šajā gadījumā tālākai sadarbībai izvēlētā pretendenta sākotnēji, 2020.gada 5.maijā piedāvātā cena 0,31 euro par vienu gab. (pāri) līguma slēgšanas brīdī bija palielinājusies līdz 0,89 euro, bet paralēli notiekoša iepirkuma ietvaros¹¹⁸ 14.maijā bija saņemts pat konkrēts vēl viena pretendenta piedāvājums par identisku preci 0,36 euro par vienu gab. (pāri). Tomēr acīmredzamā konkurence starp abiem pretendentiem nav ietekmējusi lēmumu pieņemšanas gaitu un līguma noslēgšanu par 0,89 euro gab. 27.maijā. Jānorāda, ka otrs pretendents izvēlēts paralēli notiekošajā iepirkumā, bet sarunas par piegāžu apjomu un cenu uzsāktas 28.maijā. Sarunu gaitā piedāvātā cena

mainījās un līgums par medicīnisko, vienreiz lietojamo cimdu (sterili, nepūderēti) piegādi ar otru pretendantu par 0,54 euro gab. noslēgts 2020.gada 9.jūnijā.

Ārkārtējās situācijas laikā no 2.aprīļa līdz 9.jūnijam Aizsardzības ministrijas (VAMOIC) iepirkumu sistēmā ir izdalāmi divi posmi, kuros pastāv atšķirīga situācija attiecībā uz iepirkumu norisei un dokumentēšanai izvirzītajām prasībām.

Laika posms no 2020.gada 2.aprīļa līdz 16.aprīlim

Šajā laika posmā sagaidāmā rīcība informācijas un dokumentu apmaiņai gan aizsardzības resorā, gan sadarbībai ar citām iesaistītajām institūcijām, kā arī saziņai ar komersantiem par sadarbības piedāvājumiem, par līgumu noslēgšanu ar izvēlētajiem komersantiem, nebija definēta. 2020.gada 9.aprīlī ir noslēgti līgumi ar ADDI Trading PTE Ltd. par vienreizlietojamo medicīnisko masku iegādi un ar SIA “Titled” par respiratoru iegādi, Aizsardzības ministrijai izmantojot Nacionālā veselības dienesta sniegtu informāciju par piegādātājiem, preču aprakstu (sadzīves vai kīrurgiskā maska u.tml.), skaitu un cenas piedāvājumu. Aizsardzības ministrijā pieņemtie lēmumi saistībā ar 9.aprīlī noslēgtajiem līgumiem nav izsekojami, jo tie nav dokumentēti. Kā skaidro Aizsardzības ministrijā, iegādei bija jānorisinās iespējami ātri un neatliekami, tāpēc sarunas ar piegādātājiem un piegāžu nosacījumu saskaņošana norisinājusies telefoniski. Neatliekamību lēmumu pieņemšanā raksturo fakts, ka līgumi par preču piegādi kopš informācijas saņemšanas no Nacionālā veselības dienesta (6.aprīlis) noslēgti dažu dienu laikā (9.aprīlis).

Lai arī līdz līgumu noslēgšanas dienai lēmumu pieņemšanas gaita un sarunas ar komersantiem nav dokumentētas, ar SIA “Titled” līgumu noslēgšanas dienā 9.aprīlī un ar ADDI Trading PTE Ltd. pēc līguma noslēgšanas fakta 2020.gada 14.aprīlī Aizsardzības ministrijas Juridiskais departaments ir sagatavojis ziņojumus Aizsardzības ministrijas valsts sekretāra vietniekam nodrošinājuma jautājumos, kuros ir apkopota informācija par veiktajām darbībām iepirkumu procesā, piemēram, iekļauta informācija par komersantu pārbaudi attiecībā uz nodokļu parādiem un sankciju sarakstiem u.c.

Laika posms no 2020.gada 17.aprīļa līdz 9.jūnijam

17.aprīlī stājās spēkā Aizsardzības ministrijas noteiktā kārtība. Revidētu vērtējumā ar apstiprināto kārtību ieviestais iepirkuma process pēc būtības līdzinās Publisko iepirkumu likumā paredzētajai sarunu procedūrai, kurā pasūtītājs apspriežas ar paša izraudzītiem piegādātājiem un ar vienu vai vairākiem no viņiem rīko sarunas par iepirkuma līguma noteikumiem¹¹⁹ un pasūtītājs pats nosaka minimālās prasības piedāvājumu iesniegšanai (tās likumā nav reglementētas) un kuras norise parasti ietver vairākas kārtas – sākotnēji notiek pretendantu kvalifikācijas atlase un tai seko piedāvājumu atlase atbilstoši pasūtītāja noteiktajām prasībām.

Atbilstoši Aizsardzības ministrijas noteiktajai kārtībai pretendantu atlase no 17.aprīļa līdz 9.jūnijam (t.i. līdz ārkārtējās situācijas beigām) notika divās kārtās, sākotnējā atlases procesā pretendantu izvērtēšanā koncentrējoties uz to, vai piegādātājs spēs izpildīt izvirzītos kritērijus attiecībā uz piegādes laiku, piegāžu drošību, pieejamo produkcijas apjomu un prasīto dokumentu iesniegšanu (piem., vai komersants ir iesniedzis informāciju, kas varētu apliecināt produkcijas atbilstību sertifikācijas prasībām, ir norādījis informāciju par izmaksām). Pretendenta piedāvātā cena vērtēta otrajā vērtēšanas kārtā, uzaicinot atlasītos pretendentus iesniegt konkrētus finanšu un tehniskos piedāvājumus.

Revīzijā konstatētais ļauj secināt, ka Aizsardzības ministrijas resorā individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iegāde ārkārtējās situācijas periodā norisinājās viena liela iepirkuma ietvaros, kuram ir vairāki piegājieni, kas turklāt notiek gandrīz vienlaicīgi. Aizsardzības ministrija visā ārkārtējās

situācijas periodā turpina saņemt komersantu sadarbības piedāvājumus, kuri tiek uzskatīti par derīgiem visā ārkārtējās situācijas periodā. Līdz 9.jūnijam kopā saņemti 711 piedāvājumi no 324 komersantiem. Uzsākot attiecīgo piegājienu (lai veiktu konkrētu preču iegādi), tiek apkopoti uz noteiktu datumu saņemtie komersantu sadarbības piedāvājumi, kas tiek pakļauti izvērtējumam iepriekš raksturotajā veidā (divās kārtās). Piemēram, pirmajam dezinfekcijas līdzekļu iepirkumam, atlasīti pretendenti, kas sadarbības piedāvājumus iesnieguši līdz 8.aprīlim (kopā uz šo brīdi 18 piedāvājumi), kirurgisko masku iepirkumam atlasīti pretendenti, kas sadarbības piedāvājumus iesnieguši uz 6. maiju (pavisam uz šo brīdi iesniegts 171 piedāvājums).

Palielinoties sagatavojamās dokumentācijas apjomam, sākot no 17.aprīla līgumi par Covid-19 izplatības ierobežošanai nepieciešamo individuālās aizsardzības un dezinfekcijas līdzekļu iegādi noslēgti 15 līdz 30 un vairāk dienu laikā no pretendantu sākotnējās atlases. Piemērojot noteikto kārtību, aizsardzības resorā attiecībā uz procesa dokumentēšanu ir saglabāta Publisko iepirkumu likumam raksturīga kārtība, piemēram, iepirkuma komisiju veidošanu, procesu dokumentēšanu, iepirkuma specifiskās dokumentācijas sagatavošanu – pieteikuma, tehniskā un finanšu piedāvājuma apraksts, minēto piedāvājumu veidlapa, tehniskā specifikācija, līguma projekts u.c.

Iespējams, ka situācijai stabilizējoties izpalika nosacījums par cēloņsakarību starp neparedzamo notikumu un ārkārtējo steidzamību, kas bija būtiskākais iemesls pieļautajām atkāpēm no ierastās prakses iepirkumu organizēšanā Covid-19 izraisītajos ārkārtējos apstākļos, un Aizsardzības ministrijai bija jāvērtē iespējas vai nu modificēt noteikto iepirkumu kārtību vai iespējas atgriezties pie Publisko iepirkumu likuma piemērošanas, lai iepirkumos sasniegtu mērķi par līdzekļu ekonomisku un efektīvu izmantošanu.

No 2020.gada 2.aprīla līdz 9.jūnijam Aizsardzības ministrijas padotības iestādē VAMOIC ir noslēgti 29 līgumi par individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iegādi par kopējo summu 38 993 787 euro (ar PVN), skatīt pielikumā.

No 2020.gada 3.aprīla Aizsardzības ministrijas mājas lapā ir ievietota sadaļa *Covid-19 iepirkumi*, kurā ir visa komersantiem paredzētā informācija piedāvājumu iesūtīšanai: par sagaidāmo sadarbības piedāvājumu saturu, vispārējie kritēriji, pēc kuriem tiek vērtēti iesniegtie piedāvājumi, atlasot tos iespējamai sarunu turpināšanai u.c. Informācija tiek regulāri atjaunota.

Informāciju par iespējamiem produkcijas un sadarbības piedāvājumiem komersanti nosūta uz e-pasta adresi industrija@mod.gov.lv. Revīzijā noskaidrots, ka laika posmā no 2020.gada 3.aprīla līdz 9.jūnijam kopumā uz iepriekšminēto e-pasta adresi saņemti 711 dažāda satura piedāvājumi no 324 komersantiem¹²⁰.

Covid-19 izplatības ierobežošanai nepieciešamo materiāltehnisko līdzekļu klāstu, balstoties uz Covid-19 izplatības ierobežošanā iesaistīto institūciju prasībām, apkopoja un noteica VUGD sadarbībā ar veselības nozares specialistiem¹²¹. Tālāk šī informācija tika nodota Aizsardzības ministrijas darba grupai attiecīgo iepirkumu nodrošināšanai. Aizsardzības ministrijas darba grupas sēdēs, kurās notika piedāvājumu izvērtēšana, piedalījās arī VUGD pārstāvis.

Var secināt, ka aktuālāko vajadzību klāstu iesniegto piedāvājumu izvērtēšanai noteica VUGD sadarbībā ar veselības nozares speciālistiem un tas tiešā veidā ir tīcīs pakārtots attiecīgā brīža aktuālākajai situācijai attiecībā uz Covid-19 izplatības ierobežošanas pasākumiem. Piemēram, saskaņā ar darba grupas 2020.gada 15.aprīla sēdes protokolā¹²² norādīto, sejas maskas un respiratori tika iepirkti deviņām

nedēļām. Tika secināts, ka tas ir pietiekams daudzums un tiek pieņemts lēmums dot priekšroku citu preču iepirkumiem. Savukārt saskaņā ar darba grupas 2020.gada 21.aprīļa sēdes protokolā¹²³ norādīto ir saņemta Veselības ministrijas informācija par kritiskajām vajadzībām halātiem un kombinezoniem.

Aizsardzības ministrijā saņemtie komersantu piedāvājumi tika apkopoti kopējā uzskaitījuma tabulā (turpmāk tekstā – piedāvājumu datu bāze), attiecīgi sadalot preču kategorijās saskaņā ar VUGD norādītajām kategorijām. Saskaņā ar VUGD sniegtajiem norādījumiem kā pirmās prioritātes tika noteiktas šādas preces: kirurgiskās sejas maskas, respiratori, dezinfekcijas līdzekļi un aizsargapģerbs¹²⁴. Saņemto piedāvājumu datu bāze nav publicēta.

Informāciju komersanti sākotnēji iesniedz brīvā formā, tāpēc informācija ne vienmēr ir pilnīga un detalizācija atšķiras, piemēram, iesniegta informācija par uzņēmumu, nevis konkrēts piedāvājums.

Revidenti pārliecinājās, ka piedāvājumu datu bāzē Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departaments reģistrē no katras komersanta saņemto informāciju, norādot šādus datus: piedāvājuma iesūtītājs, izcelstsme, ražotājs, produkta nosaukums, produkta apraksts, izmaksas, kontaktinformācija, piedāvājuma saņemšanas datums u.c. Visā ārkārtējās situācijas laikā iepriekš minētā piedāvājumu datu bāze ir informācijas avots par situāciju tirgū un kalpo pretendētu atlasei.

Revīzijā Aizsardzības ministrija revidentiem skaidroja, ka piedāvājumu datu bāzē netika reģistrēti (1) piedāvājumi, kas neatbilda kādai no VUGD noteiktajām individuālo aizsarglīdzekļu kategorijām (piemēram, teltis, termometri u.c.); (2) piedāvājumi, kas bija pārāk neskaidri, vai pārsūtīti caur vairākiem neizsekojamiem e-pastiem; (3) ja viens un tas pats komersants iesūtīja informāciju par vienu un to pašu piedāvājumu vairākkārtīgi.

Uz komersanta atsūtīto sadarbības piedāvājumu tiek nosūtīta apstiprinoša atbilde par e-pasta saņemšanu, piemēram, ar šādu saturu “*Esam saņēmuši Jūsu e-pasta vēstuli un vēlamies pateikties par izrādīto interesu! Informāciju par Jūsu piedāvājumu esam nodevuši ekspertu izvērtēšanai un papildu jautājumu gadījumā sazināsimies ar Jums*”. Komersanti aicināti sekot līdz Aizsardzības ministrijas mājas lapā publicētajai informācijai. Vienlaikus komersanti netiek detalizētāk informēti par to, ka atsūtītā informācija Aizsardzības ministrijai neuzliek turpmākās sadarbības pienākumu ar konkrētu komersantu, kā arī komersantiem netika uzsvērts, ka tas nav iepirkums atbilstoši Publisko iepirkumu likumam. Saskaņā ar Aizsardzības ministrijas sniegoto informāciju, *ņemot vērā, ka visi piedāvājumi tiek uzskatīti par spēkā esošiem līdz ārkārtas situācijas beigām, komersanti nesaņem atsevišķu atbildi par to, ka nav iekļauti konkrētajā atlases piegājenā, savukārt atlasītos par informē VAMOIC, aicinot iesniegt piedāvājumu*.

Revīzijā veiktā informācijas izpēte un analīze liecina par to, ka Aizsardzības ministrijas resorā individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iegāde pēc būtības norisinās viena liela iepirkuma ietvaros, kuram ir vairāki piegājieni (iepirkumi C19/IEG/2020-1, C19/IEG/2020-2, C19/IEG/2020-3, C19/IEG/2020-4, C19/IEG/2020-5, C19/IEG/2020-6, C19/IEG/2020-7, C19/IEG/2020-8), kas daļā gadījumu turklāt notiek gandrīz vienlaicīgi.

Uzsākot attiecīgo piegājienu (lai veiktu konkrētu preču iegādi), tika apkopoti uz noteiktu datumu saņemtie komersantu sadarbības piedāvājumi, kas tika pakļauti detalizētākam izvērtējumam. Apstrādājamās informācijas apjoms nepārtraukti pieaug. Piemēram, ja laika posmā no 3. līdz 2020.gada 19.aprīlim bija saņemti 380 piedāvājumi, tad līdz 9.jūnijam kopā tika saņemti 711 piedāvājumi.

Ārkārtējās situācijas laikā līdz 9.jūnijam Aizsardzības ministrijas (VAMOIC) izveidotās centralizēto iepirkumu sistēmas darbībā var izdalīt divus posmus:

- ❖ *pirmais posms no 2.aprīļa līdz 16.aprīlim*, laikā no Ministru kabineta rīkojuma¹²⁵ par centralizēto iepirkumu veikšanu un līdz brīdim, kad tika izveidota un apstiprināta iepirkumu veikšanas kārtība. Šajā periodā noslēgti trīs līgumi, izmantojot Nacionālā veselības dienesta sniegtu informāciju par preces veidu, piegādātāju u.c.;
- ❖ *otrais posms no 17.aprīļa līdz 9.jūnijam*, kad Aizsardzības ministrijā apstiprināta iepirkumu veikšanas kārtība¹²⁶, saskaņā ar kuru VAMOIC sadarbībā ar VUGD, Veselības inspekciju, Patēriņu tiesību aizsardzības centru nodrošina individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu centralizētos iepirkumus. Sākot ar 10.jūniju ārkārtējā situācija valstī ir atcelta un tās laikā noteiktā iepirkumu veikšanas kārtība Aizsardzības ministrijas resorā vairs nav spēkā.

2.1. Laika posms no 2. līdz 16.aprīlim

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2020.gada 2.aprīļa rīkojumu¹²⁷ par Aizsardzības ministrijas kompetenci un uzdevumiem, VAMOIC pārņem ar krīzi saistīto valsts materiālo rezervju pārvaldišanu, tai skaitā centralizēti veic iepirkumus atbilstoši institūciju prioritāro vajadzību sarakstā noteiktajam preču apjomam.

Ministru kabineta rīkojumā nav noteikts¹²⁸, no kā VAMOIC ir jāpārņem centralizēto iepirkumu veikšana Covid-19 epidemioloģiskās drošības situācijā. Saskaņā ar Krīzes vadības padomes¹²⁹ 4.februāra sēdē nolemtu par Covid-19 krīzes vadību atbildīgā institūcija ir Veselības ministrija un tai viens no uzdevumiem tika noteikts epidemioloģiskās situācijas risināšanai nepieciešamo resursu iegāde¹³⁰. No 2.aprīļa par resursu centralizētu iegādi un rezervju veidošanu atbild VAMOIC un Nacionālie brunotie spēki. Līdz ar to var secināt, ka Aizsardzības ministrijas resors šo uzdevumu pārņēma no Veselības ministrijas resora.

Tāpat Ministru kabineta rīkojumā¹³¹ nav noteikts, kā jānotiek pārņemšanas procesam, piemēram, (1) kā jānorisinās veselības un aizsardzības resora iestāžu sadarbībai, (2) vai Aizsardzības ministrijai (VAMOIC) ir jāizmanto jau iesāktās Nacionālā veselības dienesta iestrādes iepirkumu organizēšanā, veicot komersantu aptauju vai tml.

Pildot Ministru kabineta 2020.gada 2.aprīļa rīkojumā¹³² noteikto un pārņemot epidemioloģiskās situācijas risināšanai nepieciešamo resursu centralizēto iegādi, Aizsardzības ministrijā netika uzreiz noteikta kārtība, kādā šādi iepirkumi tiek veikti. Saskaņā ar revīzijas laikā un publiski izskanējušo informāciju¹³³ dienas kārtībā bija steidzami nepieciešami individuālie aizsardzības līdzekļi, tādēļ Aizsardzības ministrijā un VAMOIC iepirkumu organizēšana tika uzsākta vienlaikus ar Ministru kabineta rīkojumu¹³⁴.

Atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likumam¹³⁵ iestādes sadarbojas, lai veiktu savas funkcijas un uzdevumus. Ārkārtējā situācijā sadarbība starp abiem resoriem izveidojās tāda, ka Aizsardzības ministrija pārņēma Nacionālā veselības dienesta iestrādes, kuras bija jau uzsāktas saistībā ar masku un respiratoru iegādi.

Nacionālā veselības dienesta uzsāktās darbības iepirkumu veikšanā Aizsardzības ministrijai juridiski nebija saistošas, t.i., nebija pienākums tās turpināt. Tomēr individuālo aizsardzības līdzekļu nepieciešamības un situācijas steidzamības dēļ Aizsardzības ministrijai bija tiesības paļauties uz citas valsts iestādes (Nacionālā veselības dienesta) ieteikumiem, kuras kompetencē ir medicīnisko preču

iegāde un kura konkrētajā brīdī bija informēta par vajadzīgajām precēm, piegādātājiem un to transportēšanas iespējām uz Latviju, kā arī bija informēta par epidemioloģisko situāciju Eiropas valstīs 2020.gada marta beigās un aprīļa sākumā un individuālo aizsardzības līdzekļu trūkumu tirgū. Līdz ar to Aizsardzības ministrija izmantoja un tālāk virzīja jau Nacionālā veselības dienesta uzsāktās sarunas ar Nacionālā veselības dienesta noskaidrotiem komersantiem.

Aizsardzības ministrija revīzijā sniedza skaidrojumu¹³⁶: *atbilstoši Ministru kabineta 2020.gada 12.marta rīkojumā noteiktajam*¹³⁷ “*VAMOIC sadarbībā ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem pārņem ar krīzi saistīto individuālo aizsarglīdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu rezervu pārvaldīšanu, tai skaitā iepirkumus veic centralizēti atbilstoši prioritāro institūciju un vajadzību sarakstā noteiktajam preču apjomam, kā arī nodrošina iegādāto preču uzglabāšanu un norakstīšanu pēc izsniegšanas” VAMOIC pārņēma noteiktas kategorijas valsts materiālo rezervju pārvaldīšanas un veidošanas funkciju.*

Atsaucoties uz iepriekš norādīto, kā arī ņemot vērā Nacionālā veselības dienesta 2020. gada 6.aprīļa vēstulē Nr. 16-7/5115/2020 norādīto, Aizsardzības ministrijai un VAMOIC bija tiesisks pamats uzskatīt, ka uzsāktās iegādes procedūras ārkārtējā situācijā ir pārņemamas un turpināmas, atbilstoši Nacionālā veselības dienesta veiktajam izvērtējumam pirms pārņemšanas. Šādas procedūras akceptēšana bija saistīta ar virkni ieguvumiem, kas ārkārtējās situācijas laikā ir ļoti būtiska – pēc iespējas ātrāk nodrošināt institūciju vajadzības, neveidot pārtraukumu uzsāktajās iegādes procedūrās utt. Tāpat Aizsardzības ministrijai nebija tiesiska pamata apšaubīt uzsāktu iegāžu tiesiskumu.

Publisko iepirkumu likums neparedz tādas situācijas kā iepirkumu nodošanu un pārņemšanu, tajā skaitā pat viena resora iestāžu ietvaros. No Publisko iepirkumu likumā noteiktā izriet, ka par iepirkuma norisi ir atbildīga iepirkumu komisija un attiecīgi iepirkumu komisijas loceklis savas kompetences ietvaros.

Tā kā ārkārtējā situācijā netika piemērots Publisko iepirkumu likums, tad ievērojot Valsts pārvaldes iekārtas likumā¹³⁸ noteiktos principus par valsts pārvaldes rīcību sabiedrības interesēs un par to, ka valsts pārvaldei, atsevišķai iestādei vai amatpersonai, īstenojot valsts pārvaldes funkcijas, nav savu interešu, ir secināms, ka savstarpējā Veselības ministrijas un Aizsardzības ministrijas resora iestāžu sadarbība saistībā ar iepirkumu procesu pārņemšanu ārkārtējās situācijas apstākļos norisinājās sabiedrības interešu vārdā. Līdzīgi iepirkumu pārņemšana norisinājās arī Veselības ministrijas resora iestāžu ietvaros, kad ārkārtējās situācijas apstākļos Nacionālais veselības dienests pārņēma ar epidemioloģisko krīzi saistīto iepirkumu veikšanu no Neatliekamās palīdzības dienesta.

Par iepirkumu nodošanas/pārņemšanas brīdi var uzskatīt Nacionālā veselības dienesta vadītāja 2020.gada 3.aprīlī nosūtīto elektroniskā pasta vēstuli Aizsardzības ministrijas darba grupas personai, kas ir atbildīga par sadarbību ar Veselības ministriju.

2020.gada 6.aprīlī Nacionālais veselības dienests Aizsardzības ministrijai nosūtīja vēstuli¹³⁹, kurā norādīts: “*sakarā ar nepārtrauki mainīgo situāciju Covid-19 izplatībā Latvijā, kas ik dienu prasa aizvien lielāku individuālo aizsardzības līdzekļu resursu nodrošinājumu, būtiski veidot krājumus vismaz turpmākajiem trīs mēnešiem. Kā rāda pieredze, ārstniecības iestādes un arī citas institūcijas arvien biežāk pauž nepieciešamību pēc savu darbinieku aizsardzības no Covid-19 un palielina aizsardzības līdzekļu pieprasījuma apjomus. Pat ņemot vērā faktu, ka ir iepirkta daļa no aizsarglīdzekļiem, tie nenosedz augošo pieprasījumu turpmāko trīs mēnešu posmam. Šobrīd notiek pārrunas ar vairākiem potenciālajiem piegādātājiem (uzskaitījums tabulā), lūdzam sazināties ar viņiem un turpināt procesus*”.

Nacionālā veselības dienesta 6.aprīļa vēstules pielikumā¹⁴⁰ Aizsardzības ministrijai ir sniegtā informācija par piegādātājiem, preču aprakstu (sadzīves vai ķirurģiskā maska u.tml.), skaitu un cenas piedāvājumu, skatīt 2.tabulā.

2.tabula

Nacionālā veselības dienesta nodotā informācija¹⁴¹ Aizsardzības ministrijai par uzsāktajiem individuālo aizsardzības līdzekļu iegādes procesiem

Piegādātājs	Līdzekļa nosaukums	Skaits	Cena par vienību, euro	NVD norādītā papildu informācija
ADDI Trading PTE Ltd. (Singapūra)	Ķirurģiskās sejas maskas	500 000 – 1 500 000	0,60	-
	Ķirurģiskās sejas maskas	500 000	0,60	Pirmās kravas piegāde 06.04.2020. – 12.04.2020.
	Sadzīves sejas maskas (EN149)	1 100 000	0,45	Otra krava
	Respiratori (KN95)	60 000	2,90	
SIA "Titled"	Maskas, aizsargtēri, aizsargbrilles			Daudzumi un piegādes pēc nepieciešamības
	Sadzīves sejas maskas (EN149)	300 000	0,50	Krava rezervēta, piegāde no 06.04.2020.-12.04.2020. Nepieciešams steidzami sazināties.
SIA "GP Nord"	Sejas maskas, brilles kombinezoni u.c.	Jāprecizē	Jāprecizē	Konkrētais piegādātājs nodrošināja pirmo IAL kravas piegādi Latvijai. Kvalitāte apmierinoša.
SIA "TAVOL"	Respiratori (FFP2, FFP3)	Jāprecizē	Jāprecizē	Ļoti kvalitatīva prece

Revīzijā noskaidrots, ka Aizsardzības ministrija izmantoja Nacionālā veselības dienesta 2020.gada 3. un 6.aprīļa vēstulēs sniegtā informāciju. Interviju laikā Aizsardzības ministrijā un VAMOIC tika pausts, ka individuālo aizsardzības līdzekļu iegādei bija jānorisinās iespējamīgi ātri un neatliekami¹⁴².

Ar aizsardzības ministra 2020.gada 3.aprīļa pavēli izveidotā darba grupa atbalstīja līgumu noslēgšanu ar ADDI Trading PTE Ltd. par masku iegādi un ar SIA "Titled" par respiratoru iegādi. Attiecībā uz šiem līgumiem darba grupas lēmums un tā pieņemšanas gaita nav dokumentēta. Arī līgumu slēgšanas un komunikācijas process ar piegādātājiem ADDI Trading PTE Ltd. un SIA "Titled" nav dokumentēts. Interviju laikā Aizsardzības ministrijā un VAMOIC tika skaidrots, ka sarunas ar piegādātājiem un piegāžu nosacījumu saskaņošana norisinājās telefoniski un nav dokumentētas¹⁴³.

Pirms līgumu noslēgšanas par SIA "Titled" un ADDI Trading PTE Ltd. un to amatpersonām VAMOIC veica pārbaudi, ievērojot Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likumā noteiktās prasības, pārliecinoties, vai uzņēmumi nav iekļauti Amerikas Savienoto Valstu Valsts kases Ārvalstu aktīvu kontroles biroja sankciju sarakstos. Par SIA "Titled" veikta pārbaude par Valsts ieņēmumu dienestā reģistrētajiem parādiem 7.aprīlī, nodokļu parādus nekonstatējot.

VAMOIC 2020.gada 9.aprīlī noslēdza trīs līgumus par individuālo aizsardzības līdzekļu piegādēm, skatīt 3.tabulā.

3.tabula

VAMOIC 09.04.2020. noslēgtie līgumi par masku un respiratoru iegādi

Piegādātājs	Līguma priekšmets	Līguma summa, euro	Vienības cena, euro	Skaits, gb.
SIA "Titled" ¹⁴⁴	Respiratori KN95	145 000	2,90	50 000
SIA "Titled" ¹⁴⁵	Respiratori KN95	2 900 000	2,90	1 000 000
ADDI Trading PTE Ltd. ¹⁴⁶	Vienreizlietojamās medicīniskās maskas	988 680	0,66	1 498 000

Ar ADDI Trading PTE Ltd. un SIA "Titled" noslēgto līgumu¹⁴⁷ noteikumi paredz, ka apmaksa notiek pēc preču faktiskās saņemšanas. Revīzijā, analizējot preču saņemšanas dokumentos un grāmatvedības uzskaites sistēmā *RVS Horizon* esošo informāciju, konstatēts, ka noteikums ir ievērots un priekšapmaksa netika veikta.

Aizsardzības ministrijas Juridiskais departaments par līgumu noslēgšanu ar SIA "Titled" un ADDI Trading PTE Ltd. ir sagatavojis ziņojumus¹⁴⁸ Aizsardzības ministrijas valsts sekretāra vietniekam nodrošinājuma jautājumos. Ziņojums par abu līgumu apstiprināšanu ar SIA "Titled" ir sagatavots līgumu noslēgšanas dienā, t.i., 2020.gada 9.aprīlī, savukārt ziņojums par līguma apstiprināšanu ADDI Trading PTE Ltd. ir sagatavots 14.aprīlī, t.i., pēc līgumu noslēgšanas. Ziņojumos ir apkopota informācija par veiktajām darbībām iepirkumu procesā, piemēram, iekļauta informācija par komersantu pārbaudi attiecībā uz nodokļu parādiem un sankciju sarakstiem pirms līgumu noslēgšanas, pievienotās vērtības nodokļa un muitas procedūru risinājumiem, preču piegādes laiku u.c.

Ja par iepriekš minētajiem līgumiem ziņojumi ir sagatavoti līguma noslēgšanas dienā vai arī jau pēc notikušā fakta, tad turpmākajos iepirkumos prakse ziņojumu sagatavošanā atšķiras. Ziņojumus Aizsardzības ministrijas valsts sekretāra vietniekam nodrošinājuma jautājumos sagatavo VAMOIC un tie sagatavoti pirms līgumu noslēgšanas un ar mērķi sniegt informāciju par piedāvājumu izvērtēšanu iepirkumos.

*Līgumu izpilde ar SIA "Titled" COVID/Pr/2020-1 un COVID/Pr/2020-2**SIA "Titled"¹⁴⁹ līgums par 50 000 respiratoru iegādi (līgums COVID/Pr/2020-1)*

<i>Līguma noslēgšana</i>	<i>09.04.</i>	<i>✓</i>	<i>VAMOIC ar SIA "Titled" noslēdza līgumu Nr.Covid/Pr/2020-1</i>
		<i>✓</i>	<i>Līguma priekšmets:respiratori (KN95)</i>
		<i>✓</i>	<i>Vienas vienības cena: 2,90 (PVN nepiemēro)</i>
		<i>✓</i>	<i>Skaits: 50 000 gb.</i>
			<i>Līguma kopējā summa:145 000 euro</i>
<i>Preces saņemšana</i>	<i>20.04.</i>	<i>✓</i>	<i>Importa muitas deklarācija, kas apliecinā preču saņemšanu no Ķīnas. Prece izlaista Latvijas teritorijā 20.04.2020. plkst.16:26</i>
		<i>✓</i>	<i>Prece nogādāta VAMOIC noliktavā</i>
<i>Preces atbilstība</i>	<i>20.04.</i>	<i>✓</i>	<i>Patērētāju tiesību aizsardzības centrs sniedz apliecinājumu par preces un dokumentācijas atbilstību: "Pārbaudīta klātienē atbilstoši līgumam pievienotajam dokumentam"¹⁵⁰</i>
<i>Preces uzskaitē</i>	<i>20.04.</i>	<i>✓</i>	<i>Pēc Patērētāju tiesību aizsardzības centra sniegtā apliecinājuma VAMOIC reģistrē saņemto preci uzskaitē Pavadzīme 20.04.2020., Nr.2020-027; par 50 000 gb. un kopējo</i>

summu 145 000 euro

<i>Maksājums</i>	<i>24.04.</i>	<i>✓</i>	<i>VAMOIC veic maksājumu SIA "Titled" 145 000 euro</i>
<i>Preču izsniegšana</i>	<i>23.04.-27.04.</i>	<i>✓</i>	<i>VAMOIC izsniedz respiratorus, pamatojoties uz VUGD informāciju. Saskaņā ar VAMOIC grāmatvedības uzskaites datiem 49 960 respiratori izsniegti laika posmā no 23. līdz 27.aprīlim</i>
<i>Atlikums noliktavā</i>	<i>18.06.</i>	<i>✓</i>	<i>40</i>

SIA "Titled"¹⁵¹ par 1 000 000 respiratoru iegādi (līgums COVID/Pr/2020-2)

<i>Līguma noslēgšana</i>	<i>09.04.</i>	<i>✓</i>	<i>VAMOIC ar SIA "Titled" noslēdza līgumu Nr.COVID/Pr/2020-2 par 1 000 000 respiratoru (KN95) iegādi par 2 900 000 euro</i>
		<i>✓</i>	<i>Līguma priekšmets:respiratori (KN95)</i>
		<i>✓</i>	<i>Vienas vienības cena: 2,90 euro (PVN nepiemēro)</i>
			<i>Skaits: 1 000 000 gb.</i>
			<i>Kopējā līguma summa: 2 900 000 euro</i>
<i>Preces saņemšana</i>	<i>01.05.</i>	<i>✓</i>	<i>Importa muitas deklarācija, kas apliecinā preču saņemšanu no Ķīnas. Prece izlaista Latvijas teritorijā 01.05.2020. plkst.16:56</i>
	<i>01.05.</i>	<i>✓</i>	<i>Prece nogādāta VAMOIC noliktavā</i>
<i>Preces atbilstība</i>	<i>13.05.</i>		<i>Patērētāju tiesību aizsardzības centrs sniedz apliecinājumu par preces un dokumentācijas atbilstību¹⁵²: "Saskaņots, ņemot vērā MK 12.05.2020. protokollēmumu¹⁵³ 2.punktu un iesniegto Igaunijas Vides pētniecības centra testa ziņojumu par filtrācijas līmeni un SIA RAKUS Tuberkulozes un plaušu slimību centra atbilstības testu. Papildus iesniegts testa pārskats par Elisabeth Medical Technology Co Ltd ražoto KN95 respiratoru atbilstību standartam. Papildus nepieciešams veikt šo preču testēšanu ES akreditētā laboratorijā."</i>
<i>Preces uzskaitē</i>	<i>13.05.</i>	<i>✓</i>	<i>VAMOIC preci reģistrē uzskaitē pēc Patērētāju tiesību aizsardzības centra sniegtā apliecinājuma</i>
			<i>Pavadzīme 13.05.2020., Nr.2020-03: par 999 540 gb. un kopējā summa 2 898 666 euro (par 460 gb. un 1334 euro mazāk nekā līgumā)</i>
<i>Maksājums</i>	<i>14.05.</i>	<i>✓</i>	<i>VAMOIC veic maksājumu SIA "Titled" 2 898 666 euro</i>
<i>Preču izsniegšana</i>	<i>14.05.- 28.05.</i>	<i>✓</i>	<i>Pamatojoties uz VUGD informāciju par iestāžu pieprasījumiem, laikā no 14. līdz 28.majam VAMOIC izsniedz 993 460 gb.</i>
<i>Atlikums noliktavā</i>	<i>18.06.</i>	<i>✓</i>	<i>6 080 gb.</i>

Līguma izpilde ar ADDI Trading PTE Ltd. COVID/Pr/2020-3

ADDI Trading PTE Ltd.¹⁵⁴ par 1 498 000 vienreizlietojamo masku iegādi (līgums COVID/Pr/2020-3)

<i>Līguma noslēgšana</i>	<i>09.04.</i>	<i>✓</i>	<i>VAMOIC ar ADDI Trading PTE Ltd. noslēdza līgumu Nr.COVID/Pr/2020-3</i>
		<i>✓</i>	<i>Līguma priekšmets: vienreizlietojamās medicīniskās maskas</i>
		<i>✓</i>	<i>Vienas vienības cena: 0,66 euro (PVN nepiemēro)</i>
			<i>Skaits: 1 498 000 gb.</i>
			<i>Līguma kopējā summa: 988 680 euro (PVN nepiemēro)</i>
<i>Preces saņemšana</i>	<i>10.04.</i>	<i>✓</i>	<i>Importa muitas deklarācija, kas apliecinā preču saņemšanu no Ķīnas. Prece izlaista Latvijas teritorijā 10.04.2020. plkst.15:46</i>
	<i>10.04.</i>	<i>✓</i>	<i>Prece nogādāta VAMOIC noliktavā</i>

<i>Preces atbilstība</i>	10.04.	✓	<i>Veselības inspekcija sniedz apliecinājumu: "Vizuāli medicīniskām maskām novērtēta atbilstība klātienē, salīdzinot ar līgumam pievienoto dokumentāciju. Trūkst informācija par ražotāja pārstāvi Eiropas Savienībā"</i>
<i>Preces uzskaitē</i>	10.04.	✓	<i>Pēc Veselības inspekcijas apliecinājuma saņemšanas VAMOIC reģistrē saņemto preci grāmatvedības uzskaitē. Pavadzīme 09.04.2020., Nr.090420-11: par 1 498 000 gb. un par kopējo summu 988 680 euro</i>
<i>Maksājums</i>	20.04.	✓	<i>VAMOIC veic maksājumu ADDI Trading PTE Ltd. 988 680 euro</i>
<i>Preču izsniegšana</i>	17.04.-29.05.	✓	<i>VAMOIC izsniedz maskas, pamatojoties uz VUGD informāciju – dažādām institūcijām (ministrijām, pašvaldībām, sociālās aprūpes centriem, Valsts ieņēmumu dienestam, Nodrošinājuma valsts aģentūrai, Latvijas Sarkanajam krustam u.c.). Saskaņā ar VAMOIC grāmatvedības uzskaites datiem izsniegtas 1 497 920 maskas laika posmā no 17.aprīļa līdz 29.maijam.</i>
<i>Atlikums noliktavā</i>	18.06.	✓	<i>80 gb.</i>

2.2. Laika posms sākot ar 17.aprīli, kad spēkā stājās Aizsardzības ministrijā noteiktā iepirkumu veikšanas kārtība

Kā jau iepriekšējā nodaļā aprakstīts, sākot no 2020.gada 3.aprīļa komersanti tiek aicināti iesniegt piedāvājumus, kas tiek reģistrēti piedāvājumu datu bāzē un ir informācijas avots pretendēntu atlasei, kas kopš 17.aprīļa tiek pakļauti izvērtējumam divās kārtās.

Pirmā kārta nozīmē komersantu un iesūtīto piedāvājumu sākotnējo atlasi. Komersanti savus iespējamos produkcijas un sadarbības piedāvājumus nosūtīja uz e-pasta adresi industrija@mod.gov.lv. Darba grupa izskatīja un izvērtēja iesūtītos piedāvājumus un saskaņā ar kritērijiem atlasīja atbilstošākos. Atlasītie piedāvājumi tika virzīti VAMOIC tālākai sarunu vešanai. Iesūtītie piedāvājumi Aizsardzības ministrijai ir tirgus izpētes informācija – tās detalizācija un kvalitāte atšķiras, piemēram, iesūtīta arī nekonkrēta un vispārīga informācija.

Komersanti un to piedāvājumi, kas iesūtīti atsaucoties uz Aizsardzības ministrijas tīmekļa vietnē publicēto informāciju, tiek izvērtēti, izmantojot esošos vērtēšanas kritērijus, tajā skaitā piegādes drošību, izvērtējot komersanta darbības jomu un ilgumu, piegādes ātrumu un izvērtējot esošos preču atbilstības rādītājus. Revīzijā analizējot darba grupas sēžu protokolos fiksēto informāciju, var secināt, ka sākotnējā atlases procesā tiek atsijāti tie komersanti, kuri varētu neizpildīt piegāžu drošības prasības, izvērtējot komersantu darbības jomu un tās ilgumu – cik uzņēmums ir uzticams kā potenciālais piegādātājs. Cenas kritērijs šajā posmā nav izšķirošais, jo komersanta sākotnēji piedāvātā cena līguma slēgšanas procesā var mainīties.

Iesūtīto piedāvājumu un komersantu sarakstu administrēja Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departaments, kas piedāvājumu datu bāzē reģistrēja atsūtīto informāciju un norādīja ziņas par piedāvājumiem pēc šādiem kritērijiem¹⁵⁵: **piegādes laiks** – komersants sadarbības piedāvājumā spēj/nespēj uzrādīt skaidrus piegādes termiņus; **piegāžu drošība** – komersanta piedāvāto individuālo aizsarglīdzekļu statuss (tiks saražoti pēc pieprasījuma/ir noliktavā), faktiskā atrašanas vieta (attālums līdz patērētājam), ar piedāvājumu saistītie logistikas risinājumi un izaicinājumi (piegādes lēdē iesaistīto institūciju skaits, ir/nav nepieciešama valsts institūciju papildus iesaiste piegādes nodrošināšanai), līdzinējie darbības rādītāji (ir/nav salīdzināmi individuālo aizsarglīdzekļu piegāžu piemēri pēdējā mēneša laikā); **pieejamie produkcijas apjomī** – komersants sadarbības

piedāvājumā spēj/nespēj uzrādīt skaidrus piedāvātās produkcijas apjomus, sadarbības piedāvājumā ietvertās produkcijas klāsts (prioritāte to sadarbības piedāvājumu izvērtēšanai, kuru ietvaros identificējama iespēja vienā līgumā paredzēt maksimāli plašu nepieciešamo individuālo aizsarglīdzekļu pozīciju klāstu); **izmaksas** – komersants sadarbības piedāvājumā spēj/nespēj uzrādīt skaidras izmaksas; **kvalitāte un atbilstība tehniskām prasībām** – komersants ir/nav iesniedzis produkcijas sertifikācijas informāciju, komersants ir/nav iesniedzis papildus informāciju, kas varētu apliecināt produkcijas atbilstību sertifikācijas prasībām (ciktāl iespējams – produkcijas paraugi, produkcijas un/vai iepakojuma attēli u.tml.), komersanta uzrādīto līdzšinējo sadarbības partneru atsauksmes (ciktāl attiecināms), sadarbības piedāvājuma saturs atbilstība publicētajam sagaidāmo piedāvājumu saturs aprakstam (būtisks kritērijs sākotnējā pretendēntu atlases turpmākām sarunām, jo objektīvi ierobežotā laika ietvaros ļauj operatīvi atlasīt sākotnējos piedāvājumus pēc to atbilstības katrā no iepriekšminētajiem kritērijiem). Aizsardzības ministrijas darba grupa pirmajā atlases kārtā izvērtēja uz konkrēto datumu atsūtītos piedāvājumus saskaņā ar minētajiem kritērijiem, lai atlasītu pretendēntus tālākai izvērtēšanai otrajā kārtā. Piedāvājumu datu bāzē reģistrētajiem komersantu piedāvājumiem darba grupa pievienoja komentārus, norādot, piemēram, *medicīnas preču un ierīču izplatītājs Latvijā, ir sertifikāts; Latvijas ražotājs; starpnieks; piedāvā arī brilles un aizsargapģērbu, ir sertificētas, būtu jāprecizē izmaksas; piedāvājums projekta stadijā; nav iesūtīts atbilstoši prasībām u.c.*

Otrā kārtā nozīmē VAMOIC sarunas ar komersantiem. Pirmajā kārtā atlasiņtajiem komersantiem VAMOIC nosūtīja aicinājumu iesniegt konkrētus piedāvājumus un tālāk tie tika izvērtēti un noskaidroti atbilstošākie saskaņā ar atlases kritērijiem. Šajā posmā līdztekus jau noteiktajiem kritērijiem tika ņemta vērā arī piedāvājuma cena¹⁵⁶. Katram iepirkumam VAMOIC tika apstiprināti iepirkuma noteikumi un izveidota iepirkuma komisija.

2.2.1. Dezinfekcijas līdzekļu iegāde

Ārkārtējās situācijas laikā no 2020.gada 3.aprīļa līdz 9.jūnijam VAMOIC noslēgti 8 līgumi par dezinfekcijas līdzekļu iegādi par kopējo summu 1 417 698 euro, skatīt 4.tabulu.

4.tabula

VAMOIC noslēgtie līgumi par centralizēto dezinfekcijas līdzekļu iegādi laika periodā no 03.04. – 09.06.2020.¹⁵⁷ un līgumu izpildes dati uz 18.06.2020.

Nr.	Piegādātājs	Noslēgtā līguma informācija					Noliktavā (dati uz 18.06.2020.)		
		Līguma noslēgšanas datums	Veids	Litra cena euro	Litri	Kopā summa* euro	Sāņemts datums	Sāņemts litri	Atlikums litri
1.	<i>SPODRĪBA</i> ¹⁵⁸	24.04.2020.	<i>Virsmām</i>	3,38	37 460	153 204	30.04.	37 460	0
			<i>Rokām</i>	3,44	140 000	582 736	07.05.	140 000	77 240
2.	<i>MADARA Cosmetics</i> ¹⁵⁹	24.04.2020.	<i>Rokām</i>	2,70	5 000	16 335	30.04.	5 000	0
3.	<i>Kvadro</i> ¹⁶⁰	19.05.2020.	<i>Virsmām</i>	3,59	10 800	46 914	28.05.	10 800	0
4.	<i>Vincent's Polyline</i> ¹⁶¹	28.05.2020.	<i>Rokām</i>	3,30	804	3 210	01.06.	804	0
				5,40	1 911	12 486	01.06.	1 911	0
5.	<i>Vincent's Polyline</i> ¹⁶²	28.05.2020.	<i>Rokām</i>	2,68	72 060	233 676	11.06.	72 060	72 060
6.	<i>SPODRĪBA</i> ¹⁶³	04.06.2020.	<i>Virsmām</i>	2,68	71 280	231 147	08.06.	71 280	71 280
7.	<i>Kvadro</i> ¹⁶⁴	05.06.2020.	<i>Rokām</i>	2,64	15 000	47 916	10.06.	10 800	10 800
			<i>Virsmām</i>	1,45	20 000	35 090	15.06.	10 080	10 080
8.	<i>Livonia</i> ¹⁶⁵	09.06.2020.	<i>Virsmām</i>	2,55	17 820	54 984	-	-	-
	<i>Kopā</i>				392 135	1 419 698		374 315	255

*ar PVN

*Revīzijā detalizēti izvērtētie līgumi

Lai izvērtētu Aizsardzības ministrijā noteiktās iepirkumu kārtības darbību, revīzijā padziļināti tika pārbaudīts pirmsais iepirkumu process (C19/IEG/2020-1), kura rezultātā 2020.gada 24.aprīlī noslēgti

līgumi par dezinfekcijas līdzekļu iegādi ar AS “SPODRĪBA”, AS “MADARA Cosmetics”, kā arī pārbaudīta iepirkuma norise, kas noslēdzās ar līguma noslēgšanu ar SIA “Kvadro” par dezinfekcijas līdzekļu iegādi saskaņā ar Ārlietu ministrijas izteikto palīdzības līgumu citām valstīm.

Dezinfekcijas līdzekļu iegāde notika, ievērojot Ministru kabineta 2020.gada 12.marta rīkojumā noteikto iestāžu sadarbības algoritmu¹⁶⁶:

- ❖ vajadzību sarakstu uztur VUGD, Aizsardzības ministrija koordinē ražotāju un tirgotāju iesaisti, savukārt VAMOIC centralizēti veic iepirkumus un nodrošina iegādāto preču uzglabāšanu un norakstīšanu pēc izsniegšanas.

Pirmais dezinfekcijas līdzekļu iepirkums norisinājās no 2020.gada 3.aprīļa līdz 24.aprīlim. Dezinfekcijas līdzekļu iegādes uzraudzību un koordināciju nodrošināja darba grupa, kas izveidota ar aizsardzības ministrijas 2020.gada 3.aprīļa pavēli¹⁶⁷.

Laikā no 2020.gada 3.aprīļa, kad tika uzsākts dezinfekcijas līdzekļu iegādes process, vēl nebija izdota Aizsardzības ministrijā apstiprinātā iepirkumu kārtība ārkārtējās situācijas laikā. Kārtība tika noteikta ar aizsardzības ministra pavēli 17.aprīlī.

No 2020.gada 3.aprīļa VUGD sniedza informāciju Aizsardzības ministrijai par individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu nepieciešamo apjomu. Aizsardzības ministrija šo sarakstu saņem elektroniski e-pastā. VUGD noteica vajadzīgo preču veidu, skaitu un tehnisko specifikāciju, t.i., prasības.

VUGD sniegtā informācija ir dinamiska, mainoties līdzekļu veidiem, apjomiem un nosacījumiem. Piemēram, saskaņā ar 5.tabulā apkopoto informāciju 7.aprīlī dezinfekcijas līdzekļi virsmām bija nepieciešami 14 740 litri nedēļā, nākamajā dienā vairs tikai 9365 litri, savukārt vēlāk vajadzīgie dezinfekcijas līdzekļu daudzumi atkal palielinās.

5.tabula

VUGD apkopotā informācija par dezinfekcijas līdzekļu vajadzīgo apjomu vienai nedēļai (litri)

	07.04.	08., 09., 14. 04.	20.04.	22.04.	27.04.	29.04.	06.05.	11.05.	18.05.
<i>Dezinfekcijas līdzeklis virsmām</i>	14 740	9 365	14 840	16 079	15 946	15 606	16 706	27 075	33 348
<i>Dezinfekcijas līdzeklis rokām</i>	14 773	81 277	19 530	13 049	12 784	11 943	13 295	17 120	17 007

Tā kā VUGD sniegtā informācija par dezinfekcijas līdzekļu pieprasījumu vienai nedēļai bija mainīga, tad uz šo datu pamata Aizsardzības ministrijai ir sarežģīti plānot iepirkumu un iegādāties precīzi nepieciešamo daudzumu. To apliecinā Aizsardzības ministrijas sniegtā informācija¹⁶⁸:

ielākais izaicinājums bija nosīksēt, pret kuru no iesūtītajiem dokumentiem ir jāveic iepirkums. Bija situācijas, ka sagatavojot iepirkuma dokumentāciju, atlaštājiem komersantiem iepriekš prasītais preču veids un daudzums vairs nebija aktuāls, jo bija mainījušās no VUGD saņemtās prioritātes un skaits. Piemēram, 11.maijā tika prasīti 62 647 medicīniskie cimdi, savukārt 18.maijā skaits tika mainīts uz 512 088. Cits piemērs – 3.aprīļa vajadzību sarakstā ir 1.līmeņa aizsargmaskas, savukārt 7.aprīlī to vairs nebija, bet 27.aprīlī tās atkal tika iekļautas sarakstā.

Attiecībā uz dezinfekcijas līdzekļiem VUGD noteica šādas prasības:

- ❖ galvenā prasība virsmu dezinfekcijas līdzeklim: minimums etilspirts 70% vai izopropanols 50%, vai nātrijs hipohlorītu 0,5 % šķīdums;
- ❖ galvenā prasība roku dezinfekcijas līdzeklim: minimums etilspirts 70% vai izopropanols 50% šķidrums ar piemaisītu glicerīnu minimāli 1,4%;
- ❖ abu veidu līdzekļiem prasības:
  - iepakojums ne lielāks par pieciem litriem tarā. Centralizēto valsts eksāmenu kārtošanas vajadzībām iepakojumā ne lielāks par viena litra taru, kas aprīkota ar spiežamu dozatoru (pumpi);
  - markējums: Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra piešķirtais biocīda atļaujas vai inventarizācijas numurs uz biocīda etiķetes.

Dezinfekcijas līdzekļiem tehniskā specifikācija saglabājās nemainīga.

Piegādātāju atlasi veica darba grupa. Pirmā dezinfekcijas līdzekļu piedāvājumu atlase notika no komersantu sadarbības piedāvājumiem, kas iesūtīti no 3. līdz 9.aprīlim. Saskaņā ar Aizsardzības ministrijas sniegtu informāciju (piedāvājumu datu bāze)¹⁶⁹ šajā laikā piedāvājumus dezinfekcijas līdzekļiem virsmām bija iesūtījuši 8 komersanti, savukārt dezinfekcijas līdzekļiem rokām bija iesūtījuši 10 komersanti. Komersanti piedāvāja dezinfekcijas līdzekļus dažādos apjomos, tilpumos un ar dažādiem sastāviem. Saskaņā ar Aizsardzības ministrijas sniegtu informāciju¹⁷⁰ *dezinfekcijas līdzekļu pretendēntu atlases primāri priekšroka tika dota vietējiem ražotājiem, lai nodrošinātu piegāžu drošību (piegādes laiks un pārliecība, ka minētā produkcija tiks patiešām saražota mūsu vajadzībām), ņemot vērā vajadzības steidzamību un tā brīža starptautisko situāciju, kad piegādes valstīm sāka kavēties, preces tik pārpirkas, preces nebija pieejamas vai tās nebija pieejamas attiecīgajā kvalitātē. Kā zināms bija valstis, kas noteica pat eksporta aizliegumus noteiktām preču grupām. Tāpat šajā situācijā bija būtiski atbalstīt tieši vietējo ražotāju.*

Komersantu atlase notika divās kārtās.

Pirmajā kārtā sadarbības piedāvājumi hronoloģiskā secībā tika izvērtēti atbilstoši šādiem kritērijiem: 1) piegādes laiks; 2) piegādes drošība; 3) pieejamie produkcijas apjomi; 4) kvalitāte un atbilstība tehniskām prasībām. Minētie kritēriji atbilst vēlāk noteiktajai Aizsardzības ministrijas iepirkumu kārtībai, kas stājās spēkā no 17.aprīla. Revīzijā konstatējām dažādus iemeslus, kādēļ sadarbības piedāvājumus par dezinfekcijas līdzekļu piegādi iesūtījušie komersanti pēc sākotnējā izvērtējuma netika virzīti tālāk, skatīt 6. un 7.tabulu.

Revīzijā konstatēts, ka dezinfekcijas līdzekļu piedāvājumu atlases pirmsākums noslēdzās darba grupas sēdē 2020.gada 9.aprīlī plkst. 11:26 un turpmākajai sadarbībai tika noteikti šādi komersanti: SIA “ECO Forte”, AS “MADARA Cosmetics”, AS “SPODRĪBA”.

Dezinfekcijas līdzekļu iegādei tika sagatavota iepirkuma pase ar šādu informāciju:

- ❖ dezinfekcijas līdzekļu virsmām apjoms 37 460 litri un dezinfekcijas līdzekļu rokām apjoms 325 110 litri;
- ❖ preces tehniskā specifikācija;
- ❖ preču apmaksas noteikums – pēcapmaksi;
- ❖ piegādes termiņš līdz 14 kalendārajām dienām, bet var būt atkarīgs no pasūtījuma apjoma un uzņēmēja jaudas;
- ❖ bojātās vai tehniskajai specifikācijai neatbilstošas preces apmaiņa 7 kalendāro dienu laikā;

- ❖ preces garantijas termiņš: vismaz 24 mēneši;
- ❖ iegādes adrese: Biksēres iela 6, Rīga.

6.tabula

Laikā no 03.04. – 09.04.2020. iesniegto virsmu dezinfekcijas līdzekļu piedāvājumu atlases process (8 piedāvājumi)

Komersants	1.kārtā	2.kārtā	Komentārs
	Darba grupa	VAMOIC	
1. Atta	Nē	-	<i>Dažādu iemeslu dēļ netika virzīti otrs kārtas atlasei: iesniedzējs nav ražotājs, bet ir starpnieks; netika iesniegts konkrēts piedāvājums, bet vispārīga informācija par uzņēmumu;</i>
2. Silteks IAL	Nē	-	<i>piedāvājuma iesniedzējs nav Latvijas ražotājs; konstatēti nodokļu parādi.</i>
3. Medicell Co	Nē	-	
4. Iecavas spīra dedzinātava	Nē	-	
5. Alteka sistēmas	Nē	-	
6. Latvijas Balzams	Nē	-	
7. Eco Forte	Jā	Nē	<i>Neturpināja dalību. Neatsūtīja piedāvājumu.</i>
8. SPODRĪBA	Jā	Jā	<i>Noslēgts līgums</i>

7.tabula

Laikā no 03.04. – 09.04.2020. iesniegto roku dezinfekcijas līdzekļu piedāvājumu atlases process (10 piedāvājumi)

Komersants	1.kārtā	2.kārtā	Komentārs
	Darba grupa	VAMOIC	
1. Eco Forte	Jā	Nē	<i>Neturpināja dalību. Neatsūtīja piedāvājumu</i>
2. MADARA Cosmetics	Jā	Jā	<i>Noslēgts līgums</i>
3. Brief	Nē	-	
4. Atta I	Nē	-	<i>Dažādu iemeslu dēļ netika virzīti otrs kārtas atlasei: piedāvājuma iesniedzējs nav ražotājs, ir starpnieks;</i>
5. Peldu brūzis	Nē	-	<i>piedāvājumu iesniedzējs nav Latvijas ražotājs; piedāvāja neatbilstoša tilpuma iepakojumu.</i>
6. Doioi Trading	Nē	-	
7. Alteka sistēmas	Nē	-	
8. Strauts Pharmaceuticals	Nē	-	
9. Silteks	Nē	-	
10. SPODRĪBA	Jā	Jā	<i>Noslēgts līgums</i>

Otrajā kārtā VAMOIC veica sarunas ar darba grupas atlasītajiem komersantiem.

VAMOIC, ievērojot Ministru kabineta rīkojumu un Aizsardzības ministrijas pavēli¹⁷¹, 2020.gada 15.aprīlī izdeva rīkojumu dezinfekcijas līdzekļu iegādei ārkārtējās situācijas laikā¹⁷², ar kuru VAMOIC tika noteikta komisija iepirkuma veikšanai un sarunu vešanai ar komersantiem par līguma nosacījumiem.

Vienlaikus ar komisijas izveidošanu VAMOIC tika izstrādāti un apstiprināti dezinfekcijas līdzekļu iegādes noteikumi¹⁷³, kas ietvēra, piemēram, vispārīgo informāciju par iegādi (piegādes termiņš, garantijas nosacījumi, piedāvājuma iesniegšanas kārtība un termiņi), pieteikuma, tehniskā un finanšu piedāvājuma aprakstu, minēto piedāvājumu veidlapu, tehnisko specifikāciju, līguma projektu u.c. Minētie iepirkuma noteikumi tika nosūtīti katram pirmajā kārtā atlasītajam pretendentam.

VAMOIC 2020.gada 15.aprīlī elektroniski nosūtīja aicinājumu komersantiem iesniegt tehnisko un finanšu piedāvājumu: AS “SPODRĪBA”, AS “MADARA Cosmetics” un SIA “Eco Forte” iesniegt piedāvājumus līdz 20.aprīlim. Piedāvājumus noteiktajā laikā iesniedza tikai AS “SPODRĪBA” un AS “MADARA Cosmetics”. SIA “Eco Forte” neturpināja dalību iepirkumā.

Attiecībā uz atbilstības izvērtējumu dezinfekcijas līdzekļiem tika izvirzīta prasība par piešķirtu biocīda reģistrācijas numuru¹⁷⁴. Revīzijā konstatējām, ka iesniegtos dezinfekcijas līdzekļu piedāvājumus VAMOIC pārbaudīja VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” uzskaites reģistrā. Iesniegtie piedāvājumi tika atzīti par atbilstošiem.

Pirms līgumu noslēgšanas par AS “SPODRĪBA” un AS “MADARA Cosmetics” VAMOIC veica pārbaudi par to, ka:

- ❖ uzņēmumi nav iekļauti Amerikas Savienoto Valstu Valsts kases Ārvalstu aktīvu kontroles biroja sankciju sarakstos. Tādējādi ir ievērotas Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likumā noteiktās prasības;
- ❖ uzņēmumiem nav nodokļu parādi, par to pārliecinoties Valsts ieņēmumu dienesta datu bāzē.

Komersantu atsūtītos piedāvājumus izvērtēja VAMOIC izveidotā komisija. Pēc izvērtēšanas tika sagatavots ziņojums Aizsardzības ministrijas darba grupai par izvērtēšanas rezultātiem un līguma noslēgšanu. Ziņojums tika izskatīts 24.aprīļa darba grupas sēdē, kurā nolemts apstiprināt līgumu noslēgšanu ar AS “MADARA Cosmetics” un AS “SPODRĪBA” par dezinfekcijas līdzekļu rokām un virsmām iegādi, atbilstoši iepirkuma komisijas ziņojumā sniegtajam priekšlikumam un līguma saturam.

VAMOIC 2020.gada 24.aprīlī noslēdza līgumus par dezinfekcijas līdzekļu iegādi no AS “MADARA Cosmetics” un AS “SPODRĪBA”.

8.tabula

*Dezinfekcijas līdzekļu piedāvājumu saņemšanas un atlases process
(kā rezultātā tika noslēgti līgumi ar AS “SPODRĪBA” un AS “MADARA Cosmetics”)*

<i>Paziņošana par iegādi</i>	<i>03.04.</i>	<i>✓</i>	<i>Ievietota informācija par aktuālo dezinfekcijas līdzekļu vajadzību un tehniskajām prasībām.</i>
<i>Piedāvājumu iestūtīšana</i>	<i>03. – 09.04.</i>	<i>✓</i>	<i>Komersanti iesūta savus piedāvājumus dezinfekcijas līdzekļiem virsmām un rokām.</i>
<i>Atlases 1.kārta (darba grupa)</i>	<i>09.04.</i>	<i>✓</i>	<i>Plkst. 11:26 pabeigts atlases pirmais posms un atlasīti komersanti turpmākajai sadarbībai.</i>
<i>Iepirkuma pases sagatavošana</i>	<i>15.04.</i>	<i>✓</i>	<i>Sagatavota iepirkuma pase un dots uzdevums VAMOIC nosūtīt uzaicinājumus komersantiem iesniegt tehnisko un finanšu piedāvājumu.</i>
<i>Atlases 2.kārta (VAMOIC)</i>	<i>15.04.</i>	<i>✓</i>	<i>Izveidota VAMOIC komisija¹⁷⁵ un apstiprināti dezinfekcijas līdzekļu iegādes noteikumi (nolikums).</i>
	<i>15.04.</i>	<i>✓</i>	<i>Elektroniski nosūtīti uzaicinājumi iesniegt piedāvājumus AS “SPODRĪBA”, AS “MADARA Cosmetics” un SIA “Eco Forte”.</i>
<i>Piedāvājumu saņemšana no komersantiem</i>	<i>20.04.</i>	<i>✓</i>	<i>Piedāvājumus iesniedz AS “SPODRĪBA” un AS “MADARA Cosmetics”.</i>
<i>Atbilstības un kvalitātes prasību pārbaude</i>	<i>23.04.</i>	<i>✓</i>	<i>Dezinfekcijas līdzekļu piedāvājumi pārbaudīti VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” uzskaites reģistrā. Atzīti par atbilstošiem.</i>
<i>Sankciju pārbaude</i>	<i>23.04.</i>	<i>✓</i>	<i>Uzņēmumi nav iekļauti Amerikas Savienoto Valstu Valsts kases Ārvalstu aktīvu kontroles biroja sankciju sarakstos.</i>
<i>Nodokļu parādu pārbaude</i>	<i>23.04.</i>	<i>✓</i>	<i>Komersantiem Valsts ieņēmumu dienesta datu bāzē nav nodokļu parādu.</i>

Ziņojums Aizsardzības ministrijas darba grupai	23.04.	✓	Pabeigta iesniegto piedāvājumu izvērtēšana un sagatavots ziņojums ¹⁷⁶ Aizsardzības ministrijas darba grupai.
Lēmums par līguma slēgšanu	24.04.	✓	Aizsardzības ministrijas darba grupa atbalstīja sagatavotos līguma projektus.

Novērtējot komersantu atlases procesu, ir secināms, ka Aizsardzības ministrijas darba grupas veiktās darbības faktiski līdzinās Publisko iepirkumu likumā noteiktajai sarunu procedūrai, kuras ietvaros arī norisinās kandidātu atlase, tā nodrošinot komersantu atlasi atbilstoši iepirkumā definētajiem izslēgšanas noteikumiem.

Paralēli notiekošajam iepirkumu procesam, kas jau virzījās uz līgumu noslēgšanu, komersanti turpināja iesūtīt dezinfekcijas līdzekļu piedāvājumus un Aizsardzības ministrija attiecīgi turpināja tos izskatīt. Tādējādi paralēli notiekošajam pirmajam iepirkumam, Aizsardzības ministrija koordinēja nākamo piedāvājumu atlasi. Tādējādi iepirkumu organizēšanas process bija nepārtraukts. Saskaņā ar revīzijā sniegtu Aizsardzības ministrijas skaidrojumu komersanti, kas iesūtījuši savus piedāvājumus vēlāk, netika svītroti, bet to piedāvājumi tiek ņemti vērā nākamajā vērtēšanas piegājenā.

Piemēram, iepirkuma pirmajā piegājenā (C19/IEG/2020-1) tika atlasīti tie piedāvājumi, par kuriem informācija tika atsūtīta līdz 8.aprīlim un tika izskatīti 9.aprīļa darba grupas sēdē, kas norisinājās plkst.11:26 no rīta. Dezinfekcijas līdzekļu piegādātājs SIA “Kvadro” piedāvājumu iesniedza 2020.gada 9.aprīlī plkst. 17:02. Tādējādi tas netika virzīts pirmajā iepirkuma, kas jau bija aizsācies, bet skatīts nākamajā iepirkumu piegājenā (C19/IEG/2020-5) un rezultātā tika noslēgts līgums¹⁷⁷ par dezinfekcijas līdzekļu piegādi.

Līguma izpilde ar AS “SPODRĪBA” COVID/Pr/2020-4

AS “SPODRĪBA”¹⁷⁸ (līgums COVID/Pr/2020-4 par dezinfekcijas līdzekļu iegādi)

Noslēgts līgums	24.04.	✓	VAMOIC noslēdz līgumu Nr.COVID/Pr/2020-4 “Dezinfeckcijas līdzeklis virsmām 37 460 litri un Dezinfeckcijas līdzeklis rokām 140 000 litri”. Līguma summa ar PVN 735 940 euro (608 215 euro un PVN 127 725 euro).
Preču saņemšana	No 28.- 30.04.	✓	Laikā no saņemta prece dezinfekcijas līdzeklis virsmām 37 460 litri. Saņemts viss apjoms.
	No 28.04.- 07.05.	✓	Saņemta prece dezinfekcijas līdzeklis rokām 140 000 litri. Saņemts viss apjoms.
Maksājums	No 07.- 11.05.	✓	VAMOIC veic samaksu 735 940 euro, tajā skaitā: 07.05.2020. – 443 157 euro; 11.05.2020. – 292 783 euro. Apmaksa veikta līgumā paredzētajā apjomā.
Preču izsniegšana	No 11.- 22.05.	✓	Pamatojoties uz VUGD sniegtu informāciju, no VAMOIC noliktavas dažādām institūcijām (ministrijām, pašvaldībām, Nacionālajam veselības dienestam, NBS Nodrošinājuma pavēlniecībai, Latvijas Sarkanajam krustam) izsniegti: dezinfekcijas līdzeklis virsmām 37 460 litri; dezinfekcijas līdzeklis rokām 62 760 litri.
Atlikums noliktavā	18.06.	✓	VAMOIC noliktavā: dezinfekcijas līdzeklis virsmām – 0; dezinfekcijas līdzeklis rokām – 77 240 litri.

*Līguma izpilde ar AS “MADARA Cosmetics” COVID/Pr/2020-5**AS “MADARA Cosmetics”¹⁷⁹ (līgums COVID/Pr/2020-5 par dezinfekcijas līdzekļu iegādi)*

<i>Noslēgts līgums</i>	<i>24.04.</i>	<i>✓</i>	<i>VAMOIC noslēdz līgumu Nr. COVID/Pr/2020-5. “Dezinfekcijas līdzeklis rokām 5000 litri”. Līguma summa ar PVN 16 335 euro (13 500 euro un PVN 2835 euro).</i>
<i>Preču saņemšana</i>	<i>30.04.</i>	<i>✓</i>	<i>Saņemta prece dezinfekcijas līdzeklis rokām 5000 litri. Saņemts viss apjoms.</i>
<i>Maksājums</i>	<i>07.05.</i>	<i>✓</i>	<i>VAMOIC veic samaksu 16 335 euro. Apmaksa veikta līgumā paredzētajā apjomā.</i>
<i>Preču izsniegšana</i>	<i>15.05.</i>	<i>✓</i>	<i>Pamatojoties uz VUGD sniegtu informāciju, no VAMOIC noliktavas dažādām pašvaldībām izsniegti 5000 litri.</i>
<i>Atlikums noliktavā</i>	<i>18.06.</i>	<i>✓</i>	<i>0</i>

*Līguma izpilde ar SIA “Kvadro” COVID/Pr/2020-8**SIA “Kvadro”¹⁸⁰ (līgums COVID/Pr/2020-8 par dezinfekcijas līdzekļu iegādi ārvalstu palīdzībai)*

Aizsardzības ministrija organizēja dezinfekcijas līdzekļu iepirkumu, kas paredzēts ārvalstu palīdzībai Covid-19 skartajām valstīm un šim nolūkam tika noslēgts līgums ar SIA “Kvadro”¹⁸¹ par dezinfekcijas līdzekļu iegādi.

Pamatojoties uz Ministru kabineta 21.aprīļa sēdē pieņemto lēmumu un saskaņā ar Ministru kabineta 2020.gada 27.aprīļa rīkojumu¹⁸², ar kuru tika pieņemts lēmums par atbalstu Itālijai, Sanmarīno un Spānijai Covid-19 izplatības ierobežošanā.

9.tabula

SIA “Kvadro” dezinfekcijas līdzekļu atlases process

<i>Valdības rīkojums</i>	<i>27.04.</i>	<i>✓</i>	<i>Ministru kabineta lēmums par atbalstu Itālijai, Sanmarīno un Spānijai Covid-19 izplatības ierobežošanā un rīkojums</i>
<i>Ārlietu ministrijas vēstule</i>	<i>29.04.</i>	<i>✓</i>	<i>Ārlietu ministrija informē Aizsardzības ministriju par veikto atlasi par SIA “Kvadro” piedāvāto produktu – dezinfekcijas līdzekli rokām un virsmām 700 ml iepakojumā.</i>
<i>Noslēgts līgums</i>	<i>19.05.</i>	<i>✓</i>	<i>VAMOIC ar SIA “Kvadro” noslēdz līgumu Nr. COVID/Pr/2020-8 “Dezinfekcijas līdzeklis virsmām un rokām 10 800 litri”. Līguma summa 46 914 euro ar PVN (38 772 euro un PVN 8 142 euro)</i>
<i>Preču saņemšana</i>	<i>25.05.</i>	<i>✓</i>	<i>Saņemta prece dezinfekcijas līdzeklis virsmām un rokām 10 800 litri. Saņemts viss apjoms.</i>
<i>Maksājums</i>	<i>27.05.</i>	<i>✓</i>	<i>VAMOIC veic samaksu SIA “Kvadro” 46 914 euro. Apmaksa veikta pilnībā.</i>
<i>Preču izsniegšana</i>	<i>28.05.</i>	<i>✓</i>	<i>No VAMOIC noliktavas Ārlietu ministrijai izsniegti 10 800 litri dezinfekcijas līdzekļa virsmām un rokām.</i>
<i>Atlikums noliktavā</i>	<i>18.06.</i>	<i>✓</i>	<i>0</i>

Ievērojot valdībā nolemtu par atbalstu Spānijai, Ārlietu ministrija 2020.gada 29.aprīļa vēstulē¹⁸³ informēja Aizsardzības ministriju par Ārlietu ministrijas veikto atlasi par SIA “Kvadro” piedāvāto produktu – dezinfekcijas līdzekli rokām un virsmām 700 ml iepakojumā. Vienlaikus Ārlietu ministrija

informēja par iespējām nogādāt kravu 5.maijā, līdz ar to Ārlietu ministrija lūdza steidzami nodrošināt minētā produkta iepirkumu: pilnu palešu skaitu vērtībā līdz 50 000 euro.

Pamatojoties uz Ārlietu ministrijas veiktajām darbībām, VAMOIC 2020.gada 19.maijā noslēdza ar SIA “Kvadro” līgumu par dezinfekcijas līdzekļu piegādi Spānijai Covid-19 izplatības ierobežošanai.

Valsts kontrole pārliecinājās, ka minētā līguma noslēgšanas procesa ietvaros VAMOIC kompetences ietvaros veica Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likumā noteikto sankciju pārbaudi, kā arī nodokļu parāda pārbaudi.

2.2.2. Individuālo aizsarglīdzekļu iepirkumi

Daļa komersantu, kas uz adresi industrija@mod.gov.lv bija nosūtījuši sadarbības piedāvājumus, norādīja, ka var piedāvāt vairākas aizsarglīdzekļu kategorijas (cimdi, aizsargtēri, brilles, bahillas, ķirurģiskās cepurītes, halāti u.c.). Aizsardzības ministrija piedāvājumus vērtēja kompleksi vairākās kategorijās, organizējot divus apjomīgus 12 daļu un 15 daļu iepirkumus. Komersantiem netika noteikti ierobežojumi un piedāvājumus tie varēja iesniegt visās daļās un preču pozīcijās vai atsevišķās daļās. Šāda pieeja, iespējams, veicināja Aizsardzības ministrijas izpratni par situāciju individuālo aizsardzības līdzekļu pieejamībā, tomēr vienlaikus tas varēja radīt caurskatāmības un izsekojamības problēmu.

Individuālo aizsarglīdzekļu iepirkumi laikā no 3.aprīļa līdz 9.jūnijam norisinājās vienlaikus vairākos piegājiens (iepirkumos C19/IEG/2020-2, C19/IEG/2020-3, C19/IEG/2020-4, C19/IEG/2020-6, C19/IEG/2020-7, C19/IEG/2020-8).

Revīzijā vērtēta atsevišķu individuālo aizsarglīdzekļu preču kategoriju iegāde – medicīnisko vienreizlietojamo cimdu (sterili, nepūderēti) iegāde C19/IEG/2020-2 ietvaros, respiratoru iegāde C19/IEG/2020-2 ietvaros, ķirurgisko masku iegāde C19/IEG/2020-3 ietvaros.

Kompleksā individuālās aizsardzības līdzekļu iepirkuma C19/IEG/2020-2 mērķis bija iegādāties:

- ❖ medicīniskos kombinezonus – aizsargtēri (elastīgie, ar kapuci, vienreizlietojamie);
- ❖ virsvalkus/halātus ar garām piedurknēm (ūdens necaurlaidīgie, vienreizlietojamie);
- ❖ medicīniskās bahillas (garās, vienreizlietojamās);
- ❖ ķirurgiskās cepurītes (vienreizlietojamās);
- ❖ medicīniskos vienreiz lietojamos cimdus (nesterilus, nepūderētus);
- ❖ medicīniskos vienreiz lietojamie cimdi (sterili, nepūderēti);
- ❖ aizsargbrilles (daudzreiz lietojamās, dezinficējamās);
- ❖ ķirurgiskās maskas Tips II (EN 14683) vai ekvivalenti;
- ❖ ķirurgiskās maskas Tips IIR (EN 14683) vai ekvivalenti;
- ❖ respiratorus ar aizsardzības pakāpi FFP2 bez vārstu;
- ❖ respiratorus ar aizsardzības pakāpi FFP2 ar vārstu;
- ❖ respiratorus ar aizsardzības pakāpi FFP3 ar vārstu.

No revīzijā izskatītajiem dokumentiem nav izsecināms tas, kādā secībā bija nepieciešams iegādāties individuālās aizsardzības līdzekļus, t.i., ka kādai no preču kategorijām būtu piešķirama prioritāte. Izskatot Aizsardzības ministrijas darba grupas sēžu protokolus, revidenti konstatēja atsevišķas norādes par nepieciešamību steidzami iegādāties konkrētas preces, piemēram:

- ❖ 15.aprīlī: darba grupā konstatēts, ka sejas maskas un respiratori iepirkti aptuveni deviņām nedēļām. Pieņemts lēmums dot priekšroku citu preču iepirkumiem. Tāpat ir nepieciešami halāti, bahillas un kombinezoni¹⁸⁴;
- ❖ 21.aprīlī: darba grupā konstatēts, ka Veselības ministrijai kritiski nepieciešami halāti un kombinezoni¹⁸⁵;
- ❖ 24.aprīlī: darba grupā konstatēts, ka eksāmenu laikam nepieciešamas sejas aizsargmaskas, arī dezinfekcijas līdzekļi un cimdi. Nemot vērā ķirurgisko masku un respiratoru nepieciešamību, tiek lemts, ka šīs preču kategorijas ir jāpievieno pie pārējiem priekšmetiem kopējā iepirkumā¹⁸⁶;
- ❖ 28.aprīlī: darba grupa konstatē, ka šobrīd galvenais izstrūkums ir sejas maskas ar augstāko baktēriju filtrācijas efektivitāti¹⁸⁷;
- ❖ 29.aprīlī: darba grupā konstatēts, ka kritiski vajadzīgi kombinezoni, nepieciešama iespējami ātra piegāde¹⁸⁸.

Augstākminētajās individuālo aizsardzības līdzekļu kategorijās līdz 7.aprīlim, kad tika veikta pretendenta atlase, savus piedāvājumus bija atsūtījuši 10 komersanti. No tiem Aizsardzības ministrijā izveidotā darba grupa sākotnēji atlasīja četrus pretendentus – SIA “Dokumeds”, SIA “Brief”, SIA “Ameri”, SIA “Artropulss”. Līdz 14.aprīlim augstākminēto aizsarglīdzekļu kategorijā bija iesūtīti vēl piedāvājumi no 15 piegādātājiem. Nemot vērā papildu piedāvājumus, Aizsardzības ministrijas darba grupa precīzēja iepriekš atlasīto komersantu sarakstu, papildinot to ar SIA “Medamber”, SIA “Tavol” un SIA “Scanmed”. Galvenie iemesli, kādēļ citi komersanti netika virzīti tālākām atlases procedūrām apkopoti 10.tabulā.

10.tabula

Galvenie iemesli, kāpēc netika atlasīti individuālo aizsarglīdzekļu piedāvājumi

<i>Komersants</i>	<i>Komentārs</i>
1. SRC Brasa	
2. Enverque	
3. Zviedrijas vēstniecība	
4. AJ Textils SIA	
5. Arab Latvian Chamber of Commerce	
6. Essmedi UAB	
7. Labochema UAB	
8. Interspiro UAB	
9. AKE Logistika	
10. ADDI Trading	
11. GP Nord	
12. VLUMWOOD SIA	
13. Hunan velisa Lighting Co.,Ltd	
14. SIA Ram Rolf	
15. NUI SIA	

Dažādu iemeslu dēļ netika virzīti otrs kārtas atlasei: nekonkrēti piedāvājumi, sniepta tikai vispārēja informācija (bez konkrētiem modeļiem un cenām); vairāku starpnieku iesaiste; nesen dibināti uzņēmumi; sadarbības piedāvājums bija sūtīts caur vairākiem starpniekiem un /vai birojs atrodas ārvalstīs, kas rada piegāžu drošības riskus; norisinās pārbaudes par iepriekš veiktajām piegādēm u.c.

Aizsardzības ministrijā 23.aprīlī tika sagatavotas iepirkuma pase vairākām preču kategorijām¹⁸⁹, kas tika nosūtītas VAMOIC ar uzdevumu uzaicināt komersantus iesniegt konkrētos piedāvājumus, ar šādiem iegādes parametriem 12 preču kategorijās:

- ❖ medicīniskie kombinezoni – aizsargtēri (elastīgie, ar kapuci, vienreizlietojamie), 409 952 gab. (tajā skaitā izmēri: M – 40 995 gab.; L – 163 981 gab.; XL – 163 981 gab.; XXL – 40995 gab.);
- ❖ virsvalki/halāti ar garām piedurknēm (ūdens necaurlaidīgie, vienreizlietojamie), 365492 gab. (tajā skaitā izmēri: M – 36 549 gab.; L – 146 197 gab.; XL – 146 197 gab.; XXL – 36 549 gab.);
- ❖ medicīniskās bahilas (garās, vienreizlietojamās), 568 604 pāri.;
- ❖ ķirurgiskās cepurītes (vienreizlietojamās), 173 775 gab. (tajā skaitā izmēri: M – 34 755 gab.; L – 69 510 gab.; XL – 69 510 gab.);
- ❖ medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi (nesterili, nepūderēti), 7 273 788 pāri (tajā skaitā izmēri: M – 727 379 pāri; L – 2 909 515 pāri; XL – 2 909 515 pāri; XXL – 727 379 pāri);
- ❖ medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi (sterili, nepūderēti), 408 092 pāri (tajā skaitā izmēri: M – 408 09 pāri; L – 163 237 pāri; XL – 163 237 pāri; XXL – 40 809 pāri);
- ❖ aizsargbrilles (daudzreiz lietojamās, dezinficējamās), 26 497 gab.;
- ❖ ķirurgiskā maska Tips II (EN 14683) vai ekvivalenti, 612 176 gab.;
- ❖ ķirurgiskā maska Tips IIR (EN 14683) vai ekvivalenti, 325 880 gab.;
- ❖ respiratori ar aizsardzības pakāpi FFP2 bez vārstu, 1 014 624 gab.;
- ❖ respiratori ar aizsardzības pakāpi FFP2 ar vārstu, 194 444 gab.;
- ❖ respiratori ar aizsardzības pakāpi FFP3 ar vārstu, 130 640 gab.
- ❖ preču tehniskā specifikācija;
- ❖ preču apmaksas noteikums – pēcapmaksi;
- ❖ piegādes termiņš līdz 14 kalendārajām dienām, bet var būt atkarīgs no pasūtījuma apjoma un uzņēmēja jaudas;
- ❖ bojātās vai tehniskajai specifikācijai neatbilstošas preces apmaiņa 7 kalendāro dienu laikā;
- ❖ preces garantijas termiņš: vismaz 24 mēneši;
- ❖ iegādes adrese: Biksēres iela 6, Rīga.

2020.gada 23.aprīlī VAMOIC tika izveidota iepirkuma komisija¹⁹⁰ un apstiprināti individuālo aizsardzības līdzekļu iegādes noteikumi, kas ietvēra, piemēram, informāciju par to, ka iepirkuma priekšmets ir individuālo aizsardzības līdzekļu piegāde, kas sadalīta 12 iepirkuma priekšmeta daļās¹⁹¹, vispārīgo informāciju par iegādi (piegādes termiņš, garantijas nosacījumi, piedāvājuma iesniegšanas kārtība un termiņi), pieteikuma, tehniskā un finanšu piedāvājuma aprakstu, minēto piedāvājumu veidlapu, tehnisko specifikāciju, līguma projektu u.c.

Kā jau iepriekš norādīts, pretendētu atlases procesa rezultātā tālākām izvērtēšanas procedūrām tika virzīti septiņi komersanti, skatīt 11.tabulā. VAMOIC 2020.gada 29.aprīlī elektroniski nosūtīja tiem uzaicinājumus iesniegt piedāvājumus visās preču kategorijās līdz 5.maijam plkst.14:00, nosūtot apstiprinātos iegādes noteikumus.

11.tabula

Individuālo aizsarglīdzekļu piegādātāji, kas tika virzīti sarunu uzsākšanai

<i>Komersants</i>	<i>Piedāvājuma iesūtīšanas datums</i>	<i>Komentārs par priekšrocībām atlasei</i>
1. SIA "Ameri" (aizsargtēri)	04.04.	Ražotne atrodas Latvijā. Šos halātus šobrīd pasūta medicīnas un, sociālās aprūpes iestādes. Labas atsauksmes.
2. SIA "Artropulss" (aizsargtēri)	06.04.	Medicīnas preču un ierīču izplatītājs Latvijā kopš 2003.gada.
3. SIA "Brief"	02.04.	Nav nepieciešama priekšapmaka. Ir sava aģents Kīnā.

<i>(vairāki preču veidi)</i>		<i>var nodrošināt pilnu kravas izsekojamību. Iepriekšēja sadarbība ar iekšlietu resoru. Vēl pirms Covid-19 iepirkumiem komersantam bijusi sadarbība ar Iekšlietu Ministriju un Nodrošinājuma valsts aģentūru.</i>
4. <i>SIA “Dokumeds” (halāti, bahilas, cepurītes)</i>	06.04.	<i>LIAA 08.04.2020 Nr.1.1-15/257 vēstule, kurā atsauce uz veiksmīgo sadarbību.</i>
5. <i>SIA “Scanmed” (aizsargtēri, bahilas, halāti, cepurītes)</i>	08.04.	<i>Oficiālais pārstāvis ražotājam Chemsplash, pieredze medicīnās preču tirdzniecībā.</i>
6. <i>SIA “TAVOL” (respiratori)</i>	03.04.	<i>Vietējais ražotājs, kvalitatīva prece, ir sertifikāti un testēšanas pārskati.</i>
7. <i>SIA “MedAmber” (maskas)</i>	06.04.	<i>Ražotājs atrodas Vācijā (ES), nevis Ķīnā. Iepriekšējā sadarbība ar valsts iestādēm.</i>

Norādītajā termiņā līdz 2020.gada 5.maijam 14:00 tika saņemti trīs piedāvājumi:

- ❖ SIA “Brief” ir iesniedzis piedāvājumu par visām divpadsmit iepirkuma priekšmeta daļām;
- ❖ SIA “Tavol” ir iesniedzis piedāvājumu trīs iepirkuma priekšmeta daļās – respiratoriem;
- ❖ SIA “MedAmber” ir iesniedzis piedāvājumu vienā iepirkuma priekšmeta daļā – ķirurģiskām maskām Tipu IIR.

Revīzijā VAMOIC skaidroja, ka pretendenti SIA “Ameri” un SIA “Artropulss” snieguši informāciju, ka noliktavās nav pieejams norādītais preču daudzums. SIA “Scanmed” informēja, ka 14 dienu laikā nevar veikt piegādi. SIA “Dokumeds” mainījās stratēģija un tas tālāk nevar piedalīties iepirkumā.

12.tabula

*Pretendentu un piedāvājumu saņemšanas un atlases process individuālo aizsardzības līdzekļu iepirkumā
(C19/IEG/2020-2)*

<i>Paziņošana par iegādi</i>	03.04.	✓	<i>Aizsardzības ministrijas mājas lapā ievietota informācija par individuālo aizsardzības līdzekļu vajadzībām.</i>
<i>Atlases 1.kārtā (darba grupa)</i>	09.04.	✓	<i>Atlases pirmais posms un atlasiņi 4 komersanti turpmākajai sadarbībai – dažādās preču kategorijās (no 10 piedāvājumiem).</i>
	14.04.	✓	<i>Atlasiņi vēl papildu iesūtītie piedāvājumi dažādās preču kategorijās</i>
<i>Iepirkuma pases sagatavošana</i>	23.04.	✓	<i>Aizsardzības ministrijā sagatavota iepirkuma pase un dots uzdevums VAMOIC nosūtīt uzaicinājumus 7 komersantiem iesniegt tehnisko un finanšu piedāvājumu dažādās preču kategorijās.</i>
<i>Atlases 2.kārtā (VAMOIC)</i>	23.04.	✓	<i>Izveidota VAMOIC komisija¹⁹² un apstiprināti individuālo aizsardzības līdzekļu iegādes noteikumi (nolikums)¹⁹³.</i>
	29.04.	✓	<i>Elektroniski nosūtīti uzaicinājumi iesniegt piedāvājumus līdz 05.05. plkst.14:00 SIA “Ameri”, SIA “Artropulss”, SIA “Brief”, SIA “Dokumeds”, SIA “Scanmed”, SIA “Tavol” un SIA “Medamber”.</i>
<i>Piedāvājumu saņemšana no komersantiem</i>	05.05.	✓	<i>SIA “Brief” ir iesniedzis piedāvājumu visās 12 iepirkuma priekšmeta daļās</i>
	05.05.	✓	<i>SIA “Tavol” ir iesniedzis piedāvājumu trīs iepirkuma priekšmeta daļās – respiratoriem</i>

	05.05.	✓	SIA "MedAmber" ir iesniedzis piedāvājumu vienā iepirkuma priekšmeta daļā – kirurgiskām maskām Tips IIR. Sarunas netika turpinātas, jo iepirkumā C19/IEG/2020-3 tika saņemti piedāvājumi ar zemāku cenu un ātrāku piegādes termiņu.
Atbilstības un kvalitātes prasību pārbaude	12.05.	✓	Par SIA "Brief" iesniegto piedāvājumu saņemta Veselības inspekcijas elektroniskā pasta vēstule par dokumentu atbilstību.
	08., 13., 19.05.	✓	Par SIA "Tavol" iesniegto preču piedāvājumu saņemta Patēriņtāju tiesību aizsardzības centra elektroniskā pasta vēstule par dokumentu atbilstību.
Sankciju pārbaude	22.05.	✓	SIA "Brief" nav iekļauta Amerikas Savienoto Valstu Valsts kases Ārvalstu aktīvu kontroles biroja sankciju sarakstos.
	14., 19., 26.05.	✓	SIA "Tavol" nav iekļauta Amerikas Savienoto Valstu Valsts kases Ārvalstu aktīvu kontroles biroja sankciju sarakstos.
Nodokļu parādu pārbaude	22.05.	✓	SIA "Brief" Valsts ieņēmumu dienesta datu bāzē nav nodokļu parādu.
	14., 19., 26.05.	✓	SIA "Tavol" Valsts ieņēmumu dienesta datu bāzē nav nodokļu parādu.
Ziņojums Aizsardzības ministrijas darba grupai	26.05.	✓	Par SIA "Brief" pabeigta iesniegto piedāvājumu izvērtēšana un sagatavots ziņojums Aizsardzības ministrijas darba grupai.
	14., 26.05.	✓	Par SIA "Tavol" pabeigta iesniegto piedāvājumu izvērtēšana un sagatavots ziņojums Aizsardzības ministrijas darba grupai.
Lēmums par līguma slēgšanu	14., 26.05.	✓	Par SIA "Tavol" Aizsardzības ministrijas darba grupa atbalstīja sagatavoto līgumu projektus.
	26.05.	✓	Par SIA "Brief" Aizsardzības ministrijas darba grupa atbalstīja sagatavoto līguma projektus.

Respiratoru iegāde (iepirkuma C19/IEG/2020-2 ietvaros)

Respiratori tika iekļauti divos iepirkuma piegājienos – C19/IEG/2020-2 un C19/IEG/2020-3. Ārkārtējās situācijas laikā līdz 9.jūnijam ir noslēgti seši līgumi par kopējo summu 6 742 296 (ar PVN), skatīt 14.tabulu. Revīzijā detalizēti vērtēts pirmais individuālo aizsardzības līdzekļu iepirkums C19/IEG/2020-2 preču kategorijās "respiratori FFP2 bez vārstu, FFP2 ar vārstu un FFP3 ar vārstu", kas noslēdzās ar līguma noslēgšanu ar SIA "Tavol".

13.tabula

VAMOIC noslēgtie līgumi par centralizēto respiratoru iegādi laika periodā no 03.04. – 09.06.2020.¹⁹⁴ un līgumu izpildes dati uz 18.06.2020.

Nr.	Piegādātājs	Noslēgtā līguma informācija					Noliktavā (dati uz 18.06.2020.)		
		Līguma noslēgšanas datums	Veids	Cena euro	Skaits (gabali)	Kopā summa* euro	Saņemts (datums)	Saņemts (gabali)	Atlikums (gabali)
1.	Tavol ¹⁹⁵	14.05.2020.	FFP3	5,80	10 800	75 794	21.05.	10 800	-
2.	Tavol ¹⁹⁶	19.05.2020.	FFP2	3,50	16 450	69 666	21.05.	16 450	-
3.	Tavol ¹⁹⁷	28.05.2020.	1750 N95V	3,50	3 350	14 187	05.06.	3 350	3 350
		28.05.2020.	1760 R95V	4,00	3 520	17 037	05.06.	3 520	3 520
4.	Brief ¹⁹⁸	05.06.2020.	FFP3	8,80	132 800	1 414 054	-	-	-
5.	Sagitus ¹⁹⁹	09.06.2020.	FFP2bez vārsta	1,83	1 507 200	3 337 393	-	-	-
6.	Pro-Baltic ²⁰⁰	09.06.2020.	FFP2bez vārsta	2,43	617 000	1 814 165	12.06.	617 000	617 000
Kopā					2 291 210	6 742 296		651 210	623 870

*ar PVN

¹⁹⁴Revīzijā detalizēti izvērtētie līgumi

Saskaņā ar 23.aprīlī apstiprināto iepirkuma C19/IEG/2020-2 pasi bija nepieciešams iegādāties šādus apjomus:

- ❖ respiratori ar aizsardzības pakāpi FFP2 bez vārsta, 1 014 624 gab.;
- ❖ respiratori ar aizsardzības pakāpi FFP2 ar vārstu, 194 444 gab.;
- ❖ respiratori ar aizsardzības pakāpi FFP3 ar vārstu, 130 640 gab.

Iepirkuma pasē attiecībā uz piegādes termiņu bija norādīts, ka *piegādes termiņš ir līdz 14 kalendārajām dienām, bet var būt atkarīgs no pasūtījuma apjoma un uzņēmēja jaudas.*

VAMOIC iepirkuma komisijas 6.maija sēdes protokolā attiecībā uz SIA “Tavol” piedāvājumu norādīts²⁰¹, ka SIA “Tavol” respiratoru (trīs veidu) piegādi 30% apmērā no visa plānotā apjoma spēs nodrošināt līdz 2020.gada augustam un atlikušos 70% piegādās no 2020.gada augustam līdz oktobrim. Iepirkuma komisija sēdē vienojās nosūtīt SIA “Tavol” vēstuli ar lūgumu sniegt informāciju par konkrētu preču piegādes apjomu, kādu pretendents spēj piegādāt 14 dienu laikā.

VAMOIC iepirkuma komisijas 8.maija sēdē izskatīja precīzēto SIA “Tavol” piedāvājumu: respiratori FFP2 bez vārsta un FFP2 ar vārstu var tikt piegādāti tikai sākot ar 2020.gada augustu, respiratori FFP3 ar vārstu var tikt piegādāti 10 800 gab. 14 kalendārajās dienās²⁰². Iepirkumā kopumā nepieciešamais FFP3 ar vārstu respiratoru skaits bija 130 640 gab., bet SIA “Tavol” piedāvātais FFP3 ar vārstu respiratoru apjoms bija 10 800 gab., kas bija nepilni 10% no vajadzīgā apjoma.

Iepirkuma gaitā VAMOIC iepirkuma komisijas sēdē 2020.gada 13.maijā tika izskatīts un atbalstīts SIA “Tavol” papildu piedāvājums respiratoriem FFP2 ar vārstu 16 450 gab., piedāvājums N95 respiratoram ar vārstu (FFP2 ekvivalents²⁰³) 3350 gab., kā arī piedāvājums respiratoram R95 (FFP2 ekvivalents²⁰⁴) ar vārstu 3520 gab. – tie ir daudzumi, ko piedāvāja SIA “Tavol”, piegāde 14 dienu laikā.

Aizsardzības ministrijas valsts centralizēto rezervju iepirkumu darba grupa 14.maija sēdē²⁰⁵ ir atbalstīts lēmums no SIA “Tavol” piedāvājuma iegādāties visu preču apjomu, kas atbilst iepirkuma noteikumiem un tehniskās specifikācijas prasībām. Ar SIA “Tavol” 2020.gada maijā noslēgti līgumi – 14.maijā par respiratoru FFP3 ar vārstu respiratoru 10 800 gab. piegādi, 19.maijā par respiratoru FFP2 ar vārstu 16 450 gab., bet 28.maijā – respiratoru N95 ar vārstu (FFP2 ekvivalents) 3350 gab., respiratoru R95 (FFP2 ekvivalents) ar vārstu 3520 gab., paredzot preču saņemšanu 14 dienu laikā.

Saskaņā ar Aizsardzības ministrijas apkopoto informāciju²⁰⁶ SIA “Tavol” ir vietējais ražotājs ar atbilstošu piegādes drošību un respiratoru kvalitāti. Sadarbībā ar SIA “Tavol” no komersanta pusēs tika izvirzīti nosacījumi, kas citos iepirkumos un noslēgtajos līgumos netika piemēroti. Saskaņā ar SIA “Tavol” noslēgto līgumu noteikumiem (1) iegādāto preču cena ir bez piegādes izmaksām un ar nosacījumu, ka Aizsardzības ministrijas resoram ir jānodrošina preču saņemšana no SIA “Tavol” noliktavas Jēkabpilī, nevis notiek preču piegāde VAMOIC noliktavā Rīgā; (2) iekļauts nosacījums par 50% priekšapmaksu, kas citos gadījumos netika piemērots un samaksa citiem komersantiem tika veikta tikai pēc preču saņemšanas un atbilstības novērtēšanas VAMOIC noliktavā.

Ar SIA "Tavol" noslēgto līgumu COVID/Pr/2020-6, COVID/Pr/2020-7 un COVID/Pr/2020-12 izpilde

SIA "Tavol"²⁰⁷ (līgums COVID/Pr/2020-6 par respiratoru iegādi)

<i>Līguma noslēgšana</i>	14.05.	✓	<i>VAMOIC noslēdz līgumu Nr. COVID/Pr/2020-6 "Par respiratoru iegādi ārkārtas situācijas laikā (COVID)". Līguma summa 75 794 euro (62 640 euro un PVN 8142 euro).</i>
<i>Preces saņemšana</i>	21.05.	✓	<i>Prece saņemta VAMOIC noliktavā. Pavadzīme Nr. TAV0157, saņemta prece respirators ar vārstu FFP3 vai ekvivalents 10 800 gb.</i>
<i>Preces atbilstība</i>	21.05.	✓	<i>PTAC pārstāvja atzīme – prece atbilst līguma noteikumiem.</i>
<i>Maksājums</i>	20.05.	✓	<i>VAMOIC veic samaksu 37 897 euro (50% priekšapmaka).</i>
	25.05.	✓	<i>VAMOIC veic samaksu 37 897 euro. Apmaksa veikta pilnā līgumā paredzētajā apjomā.</i>
<i>Preču izsniegšana</i>	28.05.	✓	<i>Pavadzīme Nr. 0340/2020, Nacionālajam veselības dienestam izsniegtā prece respirators ar vārstu FFP3 vai ekvivalents 10 800 gb.</i>
<i>Atlikums noliktavā</i>	18.06.	✓	0

SIA "Tavol"²⁰⁸ (līgums COVID/Pr/2020-7 par respiratoru iegādi)

<i>Līguma noslēgšana</i>	19.05.	✓	<i>VAMOIC noslēdz līgumu Nr. COVID/Pr/2020-7 "Par FFP2 respiratoru ar vārstu iegādi ārkārtas situācijas laikā (COVID)" Līguma summa 69 666 euro (57 575 euro un PVN 12 091 euro).</i>
<i>Preces saņemšana</i>	21.05.	✓	<i>Prece saņemta VAMOIC noliktavā. Pavadzīme Nr. TAV0158, saņemta prece respirators ar vārstu FFP2 vai ekvivalents 16 450 gb.</i>
<i>Preces atbilstība</i>	21.05.	✓	<i>PTAC pārstāvja atzīme – prece atbilst līguma noteikumiem.</i>
<i>Maksājums</i>	21.05.	✓	<i>VAMOIC veic samaksu 34 833 euro.</i>
	25.05.	✓	<i>VAMOIC veic samaksu 34 833 euro. Apmaksa veikta pilnā līgumā paredzētajā apjomā.</i>
<i>Preču izsniegšana</i>	28.05.	✓	<i>VAMOIC pavadzīmes Nr. 0340/2020, Nacionālajam veselības dienestam izsniegtā prece respirators ar vārstu FFP2 vai ekvivalents 16 450 gb.</i>
<i>Atlikums noliktavā</i>	18.06.	✓	0

SIA "Tavol"²⁰⁹ (līgums COVID/Pr/2020-12 par respiratoru iegādi)

<i>Līguma noslēgšana</i>	28.05.	✓	<i>VAMOIC noslēdz līgumu Nr. COVID/Pr/2020-12 "Par respiratoru ar vārstu iegādi ārkārtas situācijas laikā (COVID)". Līguma summa 31 224 euro (25 805 euro un PVN 5 419 euro).</i>
<i>Preces saņemšana</i>	05.06.	✓	<i>Prece saņemta VAMOIC noliktavā. Pavadzīmes Nr. TAV0165, saņemta prece respiratori 1750 N95V (ar vārstu, modelis 1321) 3 350 gb. un respiratori 1760 R95V (ar vārstu, modelis 1326) 3 520 gb.</i>
<i>Preces atbilstība</i>	05.06.	✓	<i>PTAC pārstāvja atzīme – prece atbilst līguma noteikumiem.</i>
<i>Maksājums</i>	02.06.	✓	<i>VAMOIC veic samaksu 15 612 euro.</i>
	09.06.	✓	<i>VAMOIC veic samaksu 15 612 euro. Apmaksa veikta pilnā līgumā paredzētajā apjomā.</i>

<i>Preču izsniegšana</i>	- ✓	<i>Prece nav izsniepta uz 18.06.2020.</i>
<i>Atlikums noliktavā</i>	<i>18.06.</i> ✓	<i>VAMOIC noliktavā atlikums respiratori 1750 N95V (ar vārstu, modelis 1321) 3 350 gb. un Respiratori 1760 R95V (ar vārstu, modelis 1326) 3 520 gb.</i>

Revīzijā konstatēts, ka respiratoru iegāde ir norisinājusies arī nākamā piegājiena (iepirkuma C19/IEG/2020-3) ietvaros. Minētais iepirkums norisinājās gandrīz vienlaikus ar iepirkumu C19/IEG/2020-2. Aizsardzības ministrijas valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupa 2020.gada 7.maija sēdē atbalstīja nepieciešamību uzsākt jaunu individuālo aizsarglīdzekļu iepirkumu.

2020.gada 8.maijā tika uzsākts vēl viens individuālo aizsarglīdzekļu iepirkuma piegājiens C19/IEG/2020-3 līdzīgu preču kategorijās kā C19/IEG/2020-2 iepirkumā:

- ❖ kirurgiskā maska Tips I (EN 14683) vai ekvivalents;
- ❖ kirurgiskā maska Tips II (EN 14683) vai ekvivalents;
- ❖ kirurgiskā maska Tips IIR (EN 14683) vai ekvivalents;
- ❖ respiratori ar aizsardzības pakāpi FFP2 bez vārsta;
- ❖ respiratori ar aizsardzības pakāpi FFP2 ar vārstu;
- ❖ respiratori ar aizsardzības pakāpi FFP3 ar vārstu;
- ❖ medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi (nesterili, nepūderēti);
- ❖ medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi (sterili, nepūderēti);
- ❖ medicīniskie kombinezoni – aizsargtēri (elastīgie, ar kapuci, vienreizlietojamie);
- ❖ virsvalki/halāti (ūdenscaurlaidīgi);
- ❖ priekšauti (ūdensnecaurlaidīgi);
- ❖ virsvalki/halāti ar garām piedurknēm (ūdens necaurlaidīgie, vienreizlietojamie);
- ❖ medicīniskās bahilas (garās, vienreizlietojamās);
- ❖ kirurgiskās cepurītes (vienreizlietojamās);
- ❖ aizsargbrilles (daudzreiz lietojamās, dezinficējamās).

Revīzijā VAMOIC sniedza skaidrojumu par gandrīz vienlaicīgu divu iepirkuma piegājienu veikšanu līdzīgu preču kategorijās: *iepirkums C19/IEG/2020-2 bija pirms individuālo aizsarglīdzekļu iepirkums, kura iepērkamais apjoms tika noteikts vienam mēnesim, pieņemot, ka situācija ar piegādēm pasaulē normalizēsies un būs pieejamas preces par zemākām cenām. Tā kā pēc piedāvājumu saņemšanas un vērtēšanas uzsākšanas bija redzams, ka līgumus šī iepirkuma rezultātā nebūs iespējams noslēgt par visiem priekšmetiem, paralēli tika uzsākts darbs pie C19/IEG/2020-3 iepirkuma, uzaicinot iesniegt piedāvājumus lielāku skaitu komersantu un pagarinot piegādes termiņu no 14 līdz 21 dienai, lai nodrošinātu lielāku iespēju līgumu noslēgšanai, kā arī iepērkot jau trīs mēnešu rezerves apjomu, jo situācija tirgū ar pieprasījumu īpaši nemainījās (Latīnamerikas un ASV COVID izplatība joprojām noturēja augstu pieprasījumu un augstas cenas)*²¹⁰.

Revīzijā detalizēti nav izvērtēta iepirkuma C19/IEG/2020-3 norise, tomēr revidenti pievērsa uzmanību faktam, ka 2020.gada 5.jūnijā līgums par FFP3 veida respiratoru iegādi noslēgts ar SIA “Brief” par 8,80 euro gab. kopumā par 132 800 gab. iegādi²¹¹.

Revīzijā konstatēts, ka iepirkuma C19/IEG/2020-3 komisija VAMOIC tika izveidota 8.maijā, uzaicinājumi kopumā 17 atlasītiem komersantiem tika nosūtīti 11.maijā un piedāvājumu iesniegšana bija noteikta līdz 14.maijam plkst.14:00.

Aizsardzības ministrijas darba grupa apstiprināja iepirkuma C19/IEG/2020-3 pasi, kuru 2020.gada 7.maijā nosūtīja VAMOIC ar uzdevumu nosūtīt aicinājumu komersantiem iesūtīt konkrētos piedāvājumus²¹² ar šādiem iegādes parametriem 15 preču kategorijās:

- ❖ ķirurgiskā maska Tips I (EN 14683) vai ekvivalenti, 9 300 000 gab.;
- ❖ ķirurgiskā maska Tips II (EN 14683) vai ekvivalenti, 480 400 gab.;
- ❖ ķirurgiskā maska Tips IIR (EN 14683) vai ekvivalenti, 385 000 gab.;
- ❖ respiratori ar aizsardzības pakāpi FFP2 bez vārsta, 826 000 gab.;
- ❖ respiratori ar aizsardzības pakāpi FFP2 ar vārstu, 188 000 gab.;
- ❖ respiratori ar aizsardzības pakāpi FFP3 ar vārstu, 98 000 gab.;
- ❖ medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi (nesterili, nepūderēti), 12 615 000 pāri;
- ❖ medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi (sterili, nepūderēti), 2 354 000 pāri;
- ❖ medicīniskie kombinezoni – aizsargtēri (elastīgie, ar kapuci, vienreizlietojamie), 387 400 gab.;
- ❖ virsvalki/halāti (ūdenscaurlaidīgi), 360 000 gab.;
- ❖ priekšauti (ūdensnecaurlaidīgi), 360 000 gab.;
- ❖ virsvalki/halāti ar garām piedurknēm (ūdens necaurlaidīgie, vienreizlietojamie), 415 000 gab.;
- ❖ medicīniskās bahilas (garās, vienreizlietojamās), 560 000 pāri.;
- ❖ ķirurgiskās cepurītes (vienreizlietojamās), 513 000 gab.;
- ❖ aizsargbrilles (daudzreiz lietojamās, dezinficējamās), 313 000 gab.
- ❖ preču tehniskā specifikācija;
- ❖ preču apmaksas noteikums – pēcapmaksi;
- ❖ piegādes termiņš līdz 21 kalendārajai dienai, bet var būt atkarīgs no pasūtījuma apjoma un uzņēmēja jaudas;
- ❖ bojātās vai tehniskajai specifikācijai neatbilstošas preces apmaiņa 7 kalendāro dienu laikā;
- ❖ preces garantijas termiņš: vismaz 24 mēneši;
- ❖ iegādes adrese: Biksēres iela 6, Rīga.

Uzaicinājumi iesniegt piedāvājumus nosūtīti:

SIA “Ameri”, SIA “Artropulss”, SIA “Brief”, SIA “Scanmed”, SIA „Strauts Pharmaceuticals”, SIA „Multum”, SIA „DecoServiss”, SIA „PEAN”, SIA “Sagitus”, SIA „A.MEDICAL”, Eldred OÜ, SIA „Etepēk”, SIA „PRO-BALTIC”, SIA „CHEMISPEC”, SIA „4work”, SIA „PRO Fashion” un SIA “Saules aptieka”.

Revīzijā konstatēts, ka iepirkumā C19/IEG-2020-2 (kas norisinās vienlaicīgi ar C19/IEG-2020-3) uzrunātais pretendents SIA “Tavol”, ar ko laikā no 29.aprīļa līdz 28.maijam norisinājās sarunas²¹³ par piegāžu apjomu, netika uzaicināts iesniegt piedāvājumu iepirkumā C19/IEG-2020-3. Aizsardzības ministrijas valsts centralizēto rezervju iepirkumu darba grupas un VAMOIC iepirkuma komisijas 14. un 15.maija sēdēs²¹⁴ tika nolemts no SIA “Tavol” iegādāties visu pieejamo preču apjomu, kas atbilst iepirkuma noteikumiem un tehniskās specifikācijas prasībām.

Aizsardzības ministrija un VAMOIC revidentiem sniedza skaidrojumu par to, kāpēc SIA “Tavol” netika aicināts iesniegt piedāvājumu iepirkumā C19/IEG-2020-3:

C19/IEG-2020-2 iepirkumā SIA “Tavol” jau ir piedāvājis visu, kas SIA “Tavol” pieejams attiecīgajos piegādes termiņos, tādēļ uz iepirkumu C19/IEG-2020-3 netika aicināts un iepirkumā C19/IEG-2020-2 iesniegtajiem piedāvājumiem bija redzams, ka iepirkumos noteiktajos termiņos nevar piedāvāt nepieciešamos apjomus.

Iepirkumā C19/IEG-2020-3 noteiktajā termiņā līdz 14.maijam plkst.14:00 piedāvājumus par dažādiem respiratoru veidiem iesniedza 12 komersanti:

- ❖ piedāvāja respiratorus FFP2 bez vārsta – SIA “Artropulss”, SIA “Brief”, SIA “Scanmed”, SIA „Strauts Pharmaceuticals”, SIA „Multum”, SIA “Sagitus”, SIA „A.MEDICAL”, SIA „PRO-BALTIC”, SIA „CHEMISPEC”, SIA „4work”, SIA „PRO Fashion” un SIA “Saules aptieka”;
- ❖ piedāvāja respiratorus FFP2 ar vārstu: SIA „Multum”;
- ❖ piedāvāja respiratorus FFP3 ar vārstu: SIA “Multum” un SIA “Brief”.

Izskatot SIA “Multum” sniegtā FFP3 respiratoru piedāvājuma cenu, VAMOIC iepirkuma komisija 19.maijā konstatēja, ka SIA “Multum” piedāvātā cena ir nesamērīgi augsta, nemot vērā arī faktu, ka citā iepirkuma ietvaros VAMOIC ir noslēgts līgums ar citu komersantu (SIA “Tavol”) par identiskas preces iegādi (vācu kompānijai “Dräger” ražoto modeli FFP3), kur preces cena ir trīs reizes zemāka par SIA “Multum” piedāvāto cenu 14,50 euro bez PVN par vienu gab. VAMOIC iepirkuma komisija 19.maijā nolēma lūgt pretendentam būtiski samazināt vismaz par 40% piedāvājuma cenu iepirkuma priekšmetam²¹⁵. VAMOIC iepirkuma komisijas 2020.gada 21.maija sēdē tika izskatīta SIA “Multum” atbilde uz VAMOIC vēstuli saistībā ar aicinājumu samazināt cenu. Atbildes vēstulē SIA “Multum” norādīja, ka piedāvātā cena ir 11,60 euro bez PVN²¹⁶ par vienu gab. Vienlaikus VAMOIC iepirkuma komisijas 2020.gada 21.maija sēdē tika izskatīts SIA “Brief” piedāvājums FFP3 respiratora piegādei par 6,70 euro bez PVN par vienu gab. un tas tika atzīts par atbilstošu izvirzītajām prasībām.

Iepirkuma gaitā VAMOIC komisijas 2020.gada 21.maija sēdē²¹⁷ tika pārskatīti izsludināto un aktuālo preču iegādes apjomi, konstatējot, ka nepieciešams iegādāties 132 716 gab. FFP3 respiratorus iepriekš iepirkumu noteikumos noteikto 98 000 gab. vietā.

Savukārt Aizsardzības ministrijas darba grupa 29.maija sēdē informēja, ka *respiratoriem FFP3 SIA “Brief” vairs nevar uzturēt iepriekš piedāvāto cenu (6,70 euro), nemot vērā Brazīlijas tirgus pieprasījumu – uz 29. maija sēdes sākumu piedāvātā cena ir 8,55 euro, bet sanāksmes noslēgumā jau 8,80 euro. Darba grupa vienojās, ka jāpieņem piedāvājums, jo konkrētajā brīdī nav citu alternatīvu attiecīgā FFP3 tipa respiratoru iegādē.*²¹⁸

No revīzijā izskatītās iepirkumu dokumentācijas nav izsecināms un nav iegūti pierādījumi tam, ka iepirkumā C19/IEG/2020-2 un C19/IEG/2020-3, tajā skaitā pirms līguma noslēgšanas ar SIA “Brief” 2020.gada 5.jūnijā par 132 800 gab. iegādi (8,80 euro par vienu gab.), kopumā būtu izvērtēta nepieciešamība pagarināt piegāžu termiņu, vērtējot piegāžu neatliekamību, iespējas piegādāt pa daļām u.tml. Iespējams, ka maija beigās epidemioloģiskā situācija bija stabilizējusies, laujot plānot piegādes pa daļām, tajā skaitā izvērtējot iespējas atgriezties pie sarunām par līguma slēgšanu ar vietējo ražotāju SIA “Tavol”, kas iepriekš jau tīcīs atzīts par atbilstošu gan no piegāžu drošības, gan preču kvalitātes viedokļa. Kā jau iepriekš šajā ziņojumā norādīts, VAMOIC iepirkuma komisijas 6.maija sēdē izskatītā informācija liecināja²¹⁹ par to, ka SIA “Tavol” respiratoru (trīs veidu) piegādi 30% apmērā no visa plānotā apjoma var nodrošināt līdz 2020.gada augustam un atlikušos 70% no 2020.gada augustam līdz

oktobrim. Iepirkuma C19/IEG/2020-3 pasē norādītais piegādes termiņš ir līdz 21 dienai, iepirkumā C19/IEG/2020-2 līdz 14 dienām, kas liecina par iespēju nepieciešamības gadījumā pārskatīt piegāžu termiņu.

Pārbaudot VAMOIC noliktavas datus par respiratoru atlikumiem, konstatēts, ka uz 2020.gada 30.jūniju dažādu FFP2 tipa respiratoru atlikums veidoja 2 129 030 gab. un tās ir SIA “Sagitus”²²⁰, SIA “Pro-Baltic”²²¹ un SIA “Tavol”²²² piegādātās preces. VAMOIC noliktavas uzskaites datos nav atrodama informācija par SIA “Brief”²²³ FFP3 respiratoru piegādi. Saskaņā ar noslēgto līgumu SIA “Brief” piegāde bija jāveic līdz 24.jūnijam (nepārsniedzot 19 kalendārās dienas no līguma noslēgšanas dienas 5.jūnijā).

Kā jau iepriekš šajā ziņojumā norādīts, Valsts kontrole turpinās vērtēt materiālo rezervju veidošanu un pārvaldību, par ko tiks sagatavots atsevišķs ziņojums.

Medicīniskie cimdi (iepirkuma C19/IEG/2020-2 ietvaros)

Kopumā ārkārtējās situācijas laikā līdz 9.jūnijam iepirkumos ir noslēgti četri līgumi par medicīnisko vienreizlietojamo cimdu iegādi par kopējo summu 1 075 253 euro ar PVN, skatīt 12.tabulā. Revīzijā detalizēti vērtēts pirmais individuālo aizsardzības līdzekļu iepirkums C19/IEG/2020-2 preču kategorijā “medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi (sterili, nepūderēti)”, kas noslēdzās ar līguma noslēgšanu ar SIA “Brief”.

14.tabula

VAMOIC noslēgtie līgumi par centralizēto medicīnisko vienreiz lietojamo cimdu iegādi laika periodā no 03.04. – 09.06.2020.²²⁴ un līgumu izpildes dati uz 18.06.2020.

Nr.	Piegādātājs	Noslēgtā līguma informācija					Noliktavā (dati uz 18.06.2020.)		
		Līguma noslēgšanas datums	Veids	Cena euro	Skaits (pāri)	Kopā summa euro	Saņemts (datums)	Saņemts (pāri)	Atlikums (pāri)
1.	Brief ²²⁵	27.05.2020.	Sterili	0.89	408 092	439 474	13.06.	408 092	408 092
2.	Depo Diy ²²⁶	08.06.2020.	Nesterili	0.1148	2 105 400	292 457	16.06.	88 000	704 000
					85 000	11 807	18.06.	616 000	704 000
3.	Recipe Plus ²²⁷	08.06.2020.	Nesterili	0.089	160 000	17 230	08.06.	85 000	-
4.	Chemispec ²²⁸	09.06.2020.	Sterili	0.54	481 000	314 285	-	-	-
<i>Kopā</i>					3 239 492	1 075 253		1 197 092	1 112 092

*ar PVN

Revīzijā detalizēti izvērtētais līgums

Saskaņā ar Aizsardzības ministrijas apkopoto informāciju 2020.gada 9.aprīlī, kad tika uzsākta pretendenta vērtēšana individuālo aizsarglīdzekļu piedāvājumu atlasē, bija tikai viens medicīnisko cimdu piedāvājums no SIA “Brief”. Aizsardzības ministrijā SIA “Brief” sadarbības piedāvājums tika saņemts visagrāk – dienā, kad Ministru kabinets lēma par centralizēto iepirkumu funkcijas nodošanu VAMOIC. Piedāvājums tika saņemts 2.aprīlī plkst. 17:53 par sadarbības iespēju vairākās preču grupās. Komersantam bijusi sadarbība ar Iekšlietu ministriju un Nodrošinājuma valsts aģentūru. Iesūtītajā vēstulē no SIA “Brief” norādīts:

Mēs esam Latvijas Drošības un Aizsardzības industriju Federācijas biedri un regulāri piedalāmies valsts un pašvaldību iepirkumos, piegādājot augstas kvalitātes taktiskās aizsardzības risinājumus. Nemot vērā to, ka strādājam tieši ar ražotājiem, varam nodrošināt tiešas piegādes uz klienta noliktavu, kā arī, tā kā mums ir savs aģents Ķīnā, varam nodrošināt pilnu kravas izsekojamību. Esam noslēguši

līgumu ar Iekšlietu ministriju un jau nākamnedēļ piegādāsim Nodrošinājuma valsts aģentūrai pirmo pasūtījuma apjomu. Papildus, strādājam arī ar Latvijas ražotājiem, kā redzēsiet mūsu katalogā, pie daudzām precēm ir norāde 'ražots Latvijā'. Tās varam piegādāt daudz ātrākā laikā, nekā Ķīnas. Savukārt dezinfekcijas līdzekļi, ko mēs piedāvājam, visi ir ražoti Latvijā, pieejami dažādas kompozīcijas līdzekļi, kā arī varam izgatavot precīzi tādu līdzekli, kādu vēlas pasūtītājs. Lūdzu, skatiet, pielikumā mūsu svaigāko katalogu, regulāri to atjaunojam, jo diemžēl, situācija mainās ļoti strauji. Protams, ka cenas arī būs atkarīgas no pasūtījuma apjoma.

Aizsardzības ministrijā 23.aprīlī sagatavotajā iepirkumu pasē²²⁹, kas tika nosūtīta VAMOIC ar uzdevumu uzaicināt komersantus iesniegt konkrētos piedāvājumus, attiecībā uz cimdiem bija norādīts sekojošais:

- ❖ medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi (nesterili, nepūderēti), 7 273 788 pāri (tajā skaitā izmēri: M – 727 379 pāri; L – 2 909 515 pāri; XL – 2 909 515 pāri; XXL – 727 379 pāri);
- ❖ medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi (sterili, nepūderēti), 408 092 pāri (tajā skaitā izmēri: M – 408 09 pāri; L – 163 237 pāri; XL – 163 237 pāri; XXL – 40 809 pāri).

29.aprīlī VAMOIC nosūtīja vēstules komersantiem ar uzaicinājumu iesniegt piedāvājumus līdz 5.maijam plkst.14:00: SIA "Ameri", SIA "Artropulss", SIA "Brief", SIA "Dokumeds", SIA "Scanmed", SIA "Tavol" un SIA "Medamber".

VAMOIC noteiktajā termiņā 5.maijā SIA "Brief" iesniedza piedāvājumu visās 12 iepirkuma priekšmeta daļās, tajā skaitā "medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi (sterili, nepūderēti)". Piedāvājums tika iesniegts par cenu 0,31 euro par vienu gab. (pāri). Iepirkumā C19/IEG/2020-2 preču kategorijā "medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi (sterili, nepūderēti)" SIA "Brief" piedāvājums bija vienīgais.

Revīzijā konstatēts, ka iepirkuma gaitā mainījās cenas, ko piedāvāja komersants. 12.maijā VAMOIC tika saņemts SIA "Brief" precizētais piedāvājums par medicīnisko vienreiz lietojamo cimdu (sterilu, nepūderētu) piegādi 0,89 euro par pāri²³⁰, ko veido cenu 0,51 euro par preci un 0,38 euro par piegādi.

Par cenas pieaugumu VAMOIC no SIA "Brief" 14.maijā e-pastā saņēma sekojošu skaidrojumu:

Cenu sākotnēji bijām aprēķinājuši pēc ražotāja: Jiangsu Dingjie Medical Equipment Co., Ltd piedāvājuma, ar cenu 0,31 euro par pāri, taču, saņemot papildus dokumentu pieprasījumu, bijām spiesti atteikties no šī ražotāja piedāvājuma, jo viņi nespēja operatīvi un pieprasītajā kvalitātē iesniegt pieprasītos dokumentus. Kā arī, izrādījās, cena tika iedota nevis par pāri, kā tika norādīts nolikumā, bet gan par vienību, kā rezultātā cena divkāršojās, bet neskatoties uz to, ražotājs nespēja laicīgi iesniegt visus nepieciešamos dokumentus, kas apliecinātu atbilstību visām prasībām. Pārbaudot iespējamo piegādi, mēs secinājām, ka šī ražotāja cenas piedāvājums CIF Rīga, nevar nodrošināt piegādi 14 dienu laikā, tādēļ tika pieņemts lēmums mainīt ražotāju, kas var nodrošināt visas izvirzītās prasības. Paralēli, samazinoties pieejamajiem izejmateriāliem, cenas nemītīgi mainās ļoti straujā tempā, kādēļ cenu nosīksēt uz konkrētu laiku nav iespējams. Līdz ar to, esam norādījuši cenas veidošanās sadalījumu: pašas preces cenu un transporta izmaksas, lai Jūs pārliecinātos, ka mēs korekti izturamies pret pasūtītāju un nemēģinām mākslīgi sadārdzināt cenu, izmantojot esošo situāciju. Mēs atbildīgi izturamies pret iesniegtajiem piedāvājumiem, bet diemžēl, neatkarīgi no mums, apstākļi mainās katru dienu un esam spiesti pielāgoties šādai situācijai. Tā kā mums jau ir pieredze ar dažādu IAL produktu piegādēm, mēs labi orientējamies šajā tirgū un mēs apzināmies, ka pašreizējā situācijā jārēķinās ar pastāvīgām izmaiņām. Lai samazinātu jūsu riskus, mēs norādām transporta cenu atsevišķi, jo iespējams, ka Latvijas valsts varētu gribēt izmantot savu nacionālo līdsabiedrību, tādējādi mēs varētu cenu norādīt

FOB XIY (Airbaltic lidosta ĶTR), nevis CIF RIX, un šajā gadījumā, valsts budžeta līdzekļi tiktu iztērēti, lai apmaksātu nacionālā pārvadātāja pakalpojumus un paliku iekšzemē, nevis tiku samaksāti ārējam transporta pakalpojumu piegādātājam. Mēs varam cenu nosīksēt brīdī, kad parakstam līgumu un tajā pašā dienā pārskaitām ražotājam priekšapmaksu. Šobrīd nav indikāciju, ka kāds IAL varētu klūt lētāks vai brīvāk pieejams. Tas savā ziņā ir arī lielās politikas jautājums un ĶTR to lieliski izmanto, lai vispirms apkalpotu to valstu pieprasījumus, kuras var nest ĶTR nekavējošu ģeopolitisku labumu. Lai nākotnē izvairītos no tamlīdzīgiem pārpratumiem, ierosinām, ka jūs vispirms prasāt kvalifikācijas dokumentus un tikai tad, ja tie apmierina izvirzītās prasības, nākamajā kārtā aicināt iesniegt cenas. Šāda pieeja jaus būtiski uzlabot iesniegto piedāvājumu kvalitāti un laiku. Šobrīd vērojama diezgan izteikta korelācija starp Eiropas Savienībā nepieciešamajiem dokumentiem, piegādes laiku un preces cenu.

VAMOIC iepirkuma komisija 20.maijā izvērtēja²³¹, vai SIA “Brief” 12.maijā iesniegtais precizētais piedāvājums preču kategorijā “medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi (sterili, nepūderēti)” atbilst iepirkuma noteikumiem:

- ❖ pārliecinājās par piedāvātās preces atbilstību tehniskās specifikācijas prasībām, nemot vērā Veselības inspekcijas sniegtu vērtējumu;
- ❖ pārbaudīja Uzņēmumu reģistra tīmekļvietnē publiskās datu bāzes pieejamo informāciju par SIA “Brief”, lai konstatētu, vai uz to neattiecas Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma 11.¹ panta noteikumi;
- ❖ pārbaudīja Valsts ieņēmumu dienesta publiski pieejamajā nodokļu parādnieku datu bāzē, vai SIA “Brief” nav nodokļu parādu.

Izvērtējuma rezultātā VAMOIC ar SIA “Brief” 2020.gada 27.maijā noslēdza līgumu par medicīnisko vienreiz lietojamo cimdu (sterili, nepūderēti) 408 092 pāru iegādi. Līguma kopējā summa ir 439 474 euro (ar PVN).

Pārbaudot Aizsardzības ministrijas piedāvājumu datu bāzē reģistrēto informāciju, revidenti konstatēja, ka laika posmā no 23.aprīla (iepirkuma pases datums) līdz līguma ar SIA “Brief” noslēgšanai 27.maijā bija reģistrēti 14 komersantu sadarbības piedāvājumi: IVI GROUP OÜ, SIA “Kauss Agency”, SIA “Eka Print”, G.A.P. SRL, SIA “LightUp”, Best Mountain Limited, SIA “Motorjahtu serviss”, KTV LEASING LTD., SIA “Vitacare”, SIA “KID MAN”, SIA “Depo DIY”, SIA “Recipe plus”, SIA „CHEMISPEC”, fiziskā persona. Minētajos piedāvājumos kopā ar citām individuālo aizsarglīdzekļu preču kategorijām (bahilas, halāti, maskas u.c.) bija norādīti arī dažāda veida vienreizlietojamie cimdi (cimdi, sterili cimdi, cimdi lateksa sterili EN455 u.c.). Revīzijā konstatēts, ka atsevišķi pretendenti, piemēram, SIA “CHEMISPEC” tika izvēlēti nākamā piegājiens – iepirkuma C19/IEG/2020-3 atlasē.

No revīzijā izskatītajiem dokumentiem nav iegūti pierādījumi, ka iepirkuma C19/IEG/2020-2 gaitā līdz 27.maijam (kad tika noslēgts līgums ar SIA “Brief”) būtu pievērsta uzmanība faktiem un var secināt, ka tie nav ietekmējuši tālākos iepirkuma gaitā pieņemtos lēmumus:

- (1) ir saņemti vēl citu pretendantu sadarbības piedāvājumi, kas, iespējams, ietver arī preču kategorijā “medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi (sterili, nepūderēti)” iegādāties paredzēto preču kvalitāti. Revidētu ieskatā bija konstatējams, ka SIA “Brief” var nebūt vienīgais

pretendents iepirkumā C19/IEG/2020-2 preču kategorijā “medicīniskie cimdi (sterili, nepūderēti)”;

- (2) nākamā piegājiena (iepirkuma C19/IEG/2020-3) ietvaros 14.maijā, t.i., vienlaikus ar 12.maijā saņemto SIA “Brief” precizēto piedāvājumu par cenu *0,89 euro*, ir saņemts konkrēts SIA “CHEMISPEC” medicīnisko vienreiz lietojamo cimdu (sterili, nepūderēti) piedāvājums *0,36 euro* par vienu gab. (pāri);

Saskaņā ar Aizsardzības ministrijas sniegtu informāciju, ja jauns piedāvājums ir saņemts 27.maijā, tas nenozīmē, ka komersants ir gatavs līguma slēgšanai. Līdz līguma noslēgšanai pait laiks, lai pārbaudītu komersantu dokumentāciju, sertifikātus u.c., kā arī uzaicinātie komersanti attiecīgi sagatavo piedāvājumu iesniegšanai VAMOIC, VAMOIC vērtē atbilstoši procedūrām un tikai tad var spriest par reālo cenu un tā šķietamo izdevīgumu²³².

Revīzijā konstatēts, ka medicīnisko vienreiz lietojamo cimdu (sterili, nepūderēti) iegāde turpinājusies arī nākamajā piegājienā (C19/IEG/2020-3). Nākamā iepirkuma pasē, kuru 2020.gada 7.maijā nosūtīja VAMOIC ar uzdevumu nosūtīt uzaicinājumu komersantiem iesūtīt konkrētos piedāvājumus²³³ attiecībā uz cimdiem bija ietverta šāda informācija:

- ❖ medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi (nesterili, nepūderēti), 12 615 000 pāri, tajā skaitā izmēri: M – 1 261 500 pāri; L – 5 046 000 pāri; XL – 5 046 000 pāri; XXL – 1 261 500 pāri;
- ❖ medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi (sterili, nepūderēti), 2 354 000 pāri, tajā skaitā izmēri: M – 235 400 pāri; L – 941 600 pāri; XL – 941 600 pāri; XXL – 235 400 pāri.

No revīzijā izskatītajiem dokumentiem nav izsecināms, kāpēc iegādājamais preču apjoms kategorijā “medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi (sterili, nepūderēti)” 23.aprīlī apstiprinātajā iepirkuma pasē (C19/IEG/2020-2) bija 408 092 pāri, savukārt 7.maijā apstiprinātajā iepirkuma pasē (C19/IEG/2020-3) 2 354 000 pāri. Iespējams, ka iepirkumu pasēs norādītais preču apjoms mainījās, jo mainījās VUGD prioritāro vajadzību sarakstā noteiktais preču apjoms, piemēram, sterilie cimdi 27.aprīlī bija nepieciešami 33 650 pāri nedēļā, 6.maijā 196 119 pāri, bet 18.maijā 38 924 pāri. Jautājumu par materiālo rezervju veidošanu, tostarp iegādājamo apjomu plānošanu, Valsts kontrole turpinās vērtēt un sagatavos atsevišķu ziņojumu. Iepirkuma C19/IEG/2020-3 komisija VAMOIC tika izveidota 8.maijā, uzaicinājumi kopumā 17 atlasītiem komersantiem (skat. iepriekšējā nodaļā aprakstīto) tika nosūtīti 11.maijā un piedāvājumu iesniegšana bija noteikta līdz 14.maijam plkst.14:00.

Iepirkums C19/IEG/2020-3 norisinājās gandrīz vienlaikus ar iepirkumu C19/IEG/2020-2, skatīt 15.tabulā. Revīzijā detalizēti nav izvērtēta iepirkuma C19/IEG/2020-3 norise, tomēr revidenti pievērsā uzmanību faktam, ka 2020.gada 9.jūnijā līgums par medicīnisko vienreiz lietojamo cimdu (sterili, nepūderēti), *0,54 euro* par vienu gab. (pāri), 481 000 gab. piegādi noslēgts ar SIA „CHEMISPEC”²³⁴.

15.tabula

Iepirkumu C19/IEG/2020-2 un C19/IEG/2020-3 norise preču kategorijā medicīniskie cimdi (sterili, nepūderēti)

	<i>Iepirkuma pases datums</i>	<i>Uzaicinājumi nosūtīšanas datums</i>	<i>Piedāvājumu saņemšanas datums</i>	<i>Līguma noslēgšanas datums</i>	<i>Cena EUR</i>	<i>Pāru skaits gab.</i>	<i>Līguma summa bez PVN EUR</i>
<i>SIE Brief C19/IEG/2020-2</i>	<i>23.04.</i>	<i>29.04.</i>	<i>05.05.</i>	<i>27.05.</i>	<i>0,89</i>	<i>408 092</i>	<i>363 201</i>
<i>SIA CHEMISPEC C19/IEG/2020-3</i>	<i>07.05.</i>	<i>11.05.</i>	<i>14.05.</i>	<i>09.06.</i>	<i>0,54</i>	<i>481 000</i>	<i>259 740</i>

Saskaņā ar revīzijā sniegtu VAMOIC skaidrojumu²³⁵ SIA “CHEMISPEC” medicīnisko vienreiz lietojamo cimdu (sterili, nepūderēti) 14.maijā iesniegtais piedāvājums bija *0,36 euro par vienu pāri, ar norādi, ka piedāvātā cena var mainīties: sakarā ar tirgus cenas maiņu, ka arī piegādes cenas maiņu, cena jāprecīzē līguma slēgšanas dienā.*

Sarunu gaitā (e-pasta sarakste) ar SIA “CHEMISPEC” 28.maijā VAMOIC noskaidro, vai SIA “CHEMISPEC” varēs piegādāt iepirkuma pasē noteikto apjomu – 2 354 000 pārus. 29.maijā saņemta SIA “CHEMISPEC” atbilde, ka šāds piegāžu apjoms ir iespējams un cena par vienu pāri ir *0,47 euro*. VAMOIC 4.jūnijā informē SIA “CHEMISPEC” par izmaiņām vajadzīgajā apjomā, 4.jūnijā norādot, ka vajadzīgi ir 480 600 pāri cimdu (iepriekš 2 354 000). Rezultātā 5.jūnijā tika panākta vienošanās, ka SIA “CHEMISPEC” piegādās 480 600gab. (pāri) par cenu *0,54 euro* par gab.

No revīzijā izskatītās dokumentācijas nav izsecināms, kāds pamatojums ir piegāžu apjoma izmaiņām. Nemot vērā iepriekš minēto, revīzijā nav gūta pārliecība, ka līgums ar SIA “Brief” 27.maijā par 408 092 gab. medicīnisko vienreiz lietojamo cimdu (sterili, nepūderēti) piegādi, *0,89 euro* par vienu pāri, kopsummā par *363 201 euro* ir noslēgts par konkrētajā brīdī izdevīgāko cenu.

Iespējams, ja SIA “CHEMISPEC” 14.maijā būtu izteikts piedāvājums nodrošināt 408 092 cimdu pāru (iepirkumā C19/IEG/2020-2 noteiktais apjoms) piegādi vai arī SIA “Brief”, nemot vērā SIA “CHEMISPEC” piedāvājumu, būtu izteikts priekšlikums pārskatīt piedāvāto cenu, iepirkuma C19/IEG/2020-2 iznākums daļā par medicīnisko vienreiz lietojamo cimdu (sterili, nepūderēti) piegādi varēja noslēgties ar citu rezultātu.

Tāpat no revīzijā izskatītās iepirkumu dokumentācijas nav izsecināms un nav gūti pierādījumi tam, ka iepirkumos C19/IEG/2020-2 un C19/IEG/2020-3 kopumā būtu izvērtēta medicīnisko vienreiz lietojamo cimdu (sterili, nepūderēti) piegāžu neatliekamība. Pārbaudot VAMOIC noliktavas atlikumu grāmatvedības uzskaiti, konstatēts, ka 2020.gada 18.jūnijā medicīnisko vienreiz lietojamo cimdu (sterili, nepūderēti, dažādi izmēri) bija 408 092 pāri jeb pilns SIA “Brief” piegādātais apjoms. Tādējādi vēl laikā līdz 18.jūnijam iegādātie cimdi nebija izsniegti, kas liecina par to, ka, iespējams, līguma noslēgšana 27.maijā nebija kritiski svarīga.

Kā jau iepriekš šajā ziņojumā norādīts, Valsts kontrole turpinās vērtēt materiālo rezervju veidošanu un pārvaldību, par ko tiks sagatavots atsevišķs ziņojums.

Ar SIA “Brief” noslēgtā līguma COVID/Pr/2020-9 izpilde

SIA “Brief”²³⁶ (līgums COVID/Pr/2020-9 par medicīnisko cimdu iegādi)

<i>Līguma noslēgšana</i>	<i>27.05.</i>	<i>✓</i>	<i>VAMOIC noslēdz līgumu Nr. COVID/Pr/2020-9 “Par medicīnisko vienreiz lietojamo cimdu piegādi ārkārtējā situācijas laikā (COVID)”</i>
<i>Preču saņemšana</i>	<i>13.06.</i>	<i>✓</i>	<i>Līguma summa 439 474 euro (363 202 euro un PVN 76 272 euro). Pavadzīmes Nr. 2020-PVZ-61/N, saņemta prece Medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi - sterili, nepūderēti (dažādi izmēri) 408 092 pāri. Saņemts viss apjoms.</i>
<i>Preču atbilstības pārbaude</i>	<i>13.06.</i>	<i>✓</i>	<i>Veselības inspekcijas pārstāvja atzīme – uzrādīti ražotāja Fitone Latex Products Co.Lt (Ķīna), Cimdi (Powder Free), sterile E0, Lot S200404, raž. datums 04/2020, der. term. 03/2025, Single – Use Sterile Latex Surgical Gloves ES ražotāja pārstāvis Shanghai</i>

International Holding Corp. GmbH (Vācija), norādīta atbilstība standarta BS EN455-1,2,3 8 4 prasībām. Uzrādīts sertifikāts (0123) G2087066008 par Single Use Sterile Latex Surgical Gloves izdošanas datums 12.03.2019., derīguma termiņš 11.03.2024. Ir informācija gan par ražotāju, gan par ražotāja ES pārstāvi, gan par sertifikātu.

<i>Maksājums</i>	- ✓	<i>Apmaksa nav veikta.</i>
<i>Preču izsniegšana</i>	- ✓	<i>Nav veikta.</i>
<i>Atlikums noliktavā</i>	<i>18.06.</i> ✓	<i>Atlikums VAMOIC noliktavā – medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi - sterili, nepūderēti (dažādi izmēri) 408 092 pāri.</i>

Kirurgisko masku iegāde (iepirkuma C19/IEG/2020-3 ietvaros)

Ārkārtējās situācijas laikā līdz 9.jūnijam ir noslēgti divi līgumi par kirurgisko masku iegādi par kopējo summu 6 798 873 (ar PVN), skatīt 16.tabulu. Revīzijā detalizēti tika vērtēti noslēgtie līgumi ar SIA “Saules aptieka” un SIA “Brief” par kirurgisko masku iegādi.

16.tabula

VAMOIC noslēgtie līgumi par centralizēto kirurgisko masku iegādi laika periodā no 03.04. – 09.06.2020.²³⁷ un līgumu izpildes dati uz 18.06.2020

<i>Nr.</i>	<i>Piegādātājs</i>	<i>Noslēgtā līguma informācija</i>					<i>Noliktavā (dati uz 18.06.2020.)</i>		
		<i>Līguma noslēgšanas datums</i>	<i>Maskas tips</i>	<i>Cena euro</i>	<i>Skaits (gb.)</i>	<i>Kopa summa* euro</i>	<i>Saņemts (datums)</i>	<i>Saņemts (gb.)</i>	<i>Atlikums (gb.)</i>
<i>1. Saules aptieka²³⁸</i>		<i>28.05.2020.</i>	<i>I</i>	<i>0,48</i>	<i>7 430 000</i>	<i>3 566 400</i>	<i>03.06.</i>	<i>5 670 000</i>	-
		<i>28.05.2020.</i>	<i>IIR</i>	<i>0,66</i>	<i>386 000</i>	<i>254 760</i>	<i>15.06.</i>	<i>1 760 000</i>	<i>6 342 000</i>
<i>2. Brief²³⁹</i>		<i>05.06.2020.</i>	<i>I</i>	<i>0,41</i>	<i>5 500 000</i>	<i>2 728 550</i>	<i>29.05.</i>	<i>386 000</i>	<i>100</i>
		<i>05.06.2020.</i>	<i>II</i>	<i>0,44</i>	<i>468 000</i>	<i>249 163</i>	<i>08.06.</i>	<i>1 170 000</i>	-
							<i>10.06.</i>	<i>1 170 000</i>	-
		<i>05.06.2020.</i>	<i>II</i>	<i>0,44</i>	<i>468 000</i>	<i>249 163</i>	<i>11.06.</i>	<i>1 160 000</i>	<i>3 500 000</i>
<i>Kopā</i>					<i>13 784 000</i>	<i>6 798 873</i>		<i>11 316 000</i>	<i>9 842 100</i>

*ar PVN

*Revīzijā detalizēti izvērtētie līgumi

Atšķirībā no citām precēm, kurām piedāvājumus skaits bija neliels, vienreizlietojamo masku kategorijā iesūtīto piedāvājumu bija daudz. Laika posmā līdz 2020.gada 6.maijam Aizsardzības ministrija bija saņēmusi 171 piedāvājumu. Aizsardzības ministrija iesūtītos piedāvājumus kronoloģiskā secībā izvērtēja un kompleksajā individuālo aizsardzības līdzekļu iepirkumā masku kategorijā tika iekļauti tie piedāvājumi, kurus Aizsardzības ministrija bija saņēmusi līdz 6.maija pēcpusdienai.

Atbilstoši Aizsardzības ministrijā izveidotajai kārtībai, sākotnējie komersantu piedāvājumi, kas iesūtīti atsaucoties uz Aizsardzības ministrijas tīmekļa vietnē publicēto informāciju, ir paredzēti tirgus izpētei un sākotnējo kandidātu atlasei, izmantojot esošos vērtēšanas kritērijus, tajā skaitā piegādes drošību, izvērtējot komersanta darbības jomu un ilgumu, piegādes ātrumu un izvērtējot esošos preču atbilstības rādītājus. Revīzijā analizējot darba grupas sēžu protokolos fiksēto informāciju, var secināt, ka sākotnējā atlases procesā tiek atsijāti tie komersanti, kuri varētu neizpildīt piegāžu drošības prasības, nekoncentrējoties uz zemākās cenas piedāvātājiem, tāpat izvērtējot komersantu darbības jomu un tās ilgumu – cik uzņēmums ir uzticams kā potenciālais piegādātājs. Cenas kritērijs šajā posmā nav izšķirošais, jo nav saistošs komersantam un tas var mainīties. Cenas kritērijs kā viens no vairākiem

kritērijiem klūst vērā ņemams atlases otrajā kārtā, kad notiek konkrēto piedāvājumu iesniegšana un vērtēšana VAMOIC.²⁴⁰ Iesūtītie piedāvājumi nav saistoši Aizsardzības ministrijai un faktiski tā ir tirgus izpētes informācija – tās detalizācija un kvalitāte atšķiras, piemēram, iesūtīta arī nekonkrēta un vispārīga informācija. Biedrības “Sabiedrība par atklātību – Delna” pārstāve, kas bija klātesoša Aizsardzības ministrijas darba grupas un VAMOIC iepirkuma komisijas sēdēs un kurai bija pieejama ar iepirkumiem saistītā informācija, ieskaitot sākotnējos piedāvājumus, šādu Aizsardzības ministrijas izveidoto pieju novērtēja kā lietderīgu²⁴¹.

Galvenie iemesli, kāpēc jau sākotnēji netika virzīti vairāki ķirurģisko masku piedāvājumi, bija šādi (daļa sakrīt ar jau iepriekš minētajiem):

- ❖ ņemot vērā to, ka uz vērtēšanas laiku nevienam no Latvijas vietējiem ražotājiem nebija attiecīgo ražošanas sertifikātu, tika atlasi tie, kas ir starpniecības uzņēmumi ar sadarbības iespējām Ķīnā. Saskaņā ar šo kritēriju tālākai sadarbībai netika izvēleti 47 pretendenti;
- ❖ atsūtītie piedāvājumi bija nekonkrēti (piemēram, piedāvājums sūtīts kā paraugs Austrālijas valdībai, piedāvāja sadarbību kopējam iepirkumam u.c.);
- ❖ ar valsts iestādēm iepriekšējā sadarbībā, par kuru atlases brīdī tika veiktas pārbaudes saistībā ar 9.aprīlī noslēgtajiem respiratoru un masku iegādes līgumiem ar SIA “Titled” un ADDI Trading Ltd.;
- ❖ piedāvājumu atsūtījušas fiziskās personas, tādējādi nevarēja pārbaudīt nodokļu vēsturi, iepriekšējo vēsturisko darbību;
- ❖ piedāvājums bija sūtīts caur vairākiem starpniekiem un /vai komersanta birojs atrodas ārvalstīs, neizsekojama komercdarbība, u.c., kas rada piegāžu drošības riskus;
- ❖ piedāvājumam nebija attiecīgās kategorijas vai attiecīgā sertifikāta vai neskaidrības ar sertifikātiem;
- ❖ uzņēmums ir nesen dibināts, un/vai ir šaubas par to, vai spēs izpildīt piedāvājumā solīto, vai arī uzņēmuma pamatnodarbošanās ir pavisam cita, kas nav specializējušies medicīnas preču tirdzniecībā;
- ❖ uzņēmumam konstatēti nodokļu parādi.

Sākotnējā izvērtējuma rezultātā darba grupa atlasi 11 komersantus, kas piedāvāja ķirurģiskās maskas, kurus virzīja tālākai atlasei.

Aizsardzības ministrijas darba grupā apstiprinātajā iepirkumu pasē, kuru 2020.gada 7.maijā nosūtīja VAMOIC ar uzdevumu nosūtīt aicinājumu komersantiem iesūtīt konkrētos piedāvājumus²⁴² attiecībā uz ķirurģiskajām maskām bija norādīts:

- ❖ ķirurģiskā maska Tips I (EN 14683) vai ekvivalenti, 9 300 000 gab.;
- ❖ ķirurģiskā maska Tips II (EN 14683) vai ekvivalenti, 480 400 gab.;
- ❖ ķirurģiskā maska Tips IIR (EN 14683) vai ekvivalenti, 385 000 gab.

VAMOIC 2020.gada 8.maijā tika izveidota iepirkuma komisija²⁴³ un 2020.gada 11.maijā apstiprināti individuālo aizsardzības līdzekļu iegādes noteikumi (nolikums), kas ietvēra, piemēram, informāciju par to, ka iepirkuma priekšmets ir individuālo aizsardzības līdzekļu piegāde, kas sadalīta 15 iepirkuma priekšmeta daļās²⁴⁴, vispārīgo informāciju par iegādi (piegādes termiņš, garantijas nosacījumi, piedāvājuma iesniegšanas kārtība un termiņi), pieteikuma, tehniskā un finanšu piedāvājuma aprakstu, minēto piedāvājumu veidlapu, tehnisko specifikāciju, līguma projektu u.c. Noteikumus nosūtīja atlasiņajiem komersantiem.

VAMOIC 2020.gada 11.maijā elektroniski nosūtīja uzaicinājumus iesniegt līdz 2020.gada 14.maija plkst.14:00 kopumā 17 komersantiem (tajā skaitā 11 komersanti, kas piedāvāja ķirurģiskās maskas):

SIA “Ameri”, SIA “Artropulss”, SIA “Brief”, SIA “Scanmed”, SIA „Strauts Pharmaceuticals”, SIA „Multum”, SIA „DecoServiss”, SIA „PEAN”, SIA “Sagitus”, SIA „A.MEDICAL”, Eldred OÜ, SIA „Etepek”, SIA „PRO-BALTIC”, SIA „CHEMISPEC”, SIA „4work”, SIA „PRO Fashion” un SIA “Saules aptieka”.

Noteiktajā termiņā piedāvājumus iesniedza 14 komersanti: SIA “Ameri”, SIA “Artropulss”, SIA “Brief”, SIA “Scanmed”, SIA „Strauts Pharmaceuticals”, SIA „Multum”, SIA “Sagitus”, SIA „A.MEDICAL”, SIA „Etepek”, SIA „PRO-BALTIC”, SIA „CHEMISPEC”, SIA „4work”, SIA „PRO Fashion” un SIA “Saules aptieka”.

Ar piecu dienu novēlošanos, VAMOIC saņēma Eldred OÜ ir piedāvājumu. Neraugoties uz neiekļaušanos termiņā, VAMOIC iepirkuma komisija izskatīja saņemto piedāvājumu 19.maijā un konstatēja, ka pretendents nav iesniedzis nevienu dokumentu atbilstoši iepirkuma noteikumu prasībām nevienā iepirkuma priekšmeta daļā, lai noteiktu tā atbilstību izvirzītajām prasībām (nosūtot tos Patērētāju tiesību aizsardzības centram un Veselības inspekcijai ar līgumu sniegt izvērtējumu atbilstoši kompetencei)²⁴⁵. Preču atbilstības sertifikātus no Eldred OÜ VAMOIC saņēma 1.jūnijā. VAMOIC iepirkumu komisija 3.jūnija sēdē nolēma neturpināt sadarbību ar Eldred OÜ un pretendentam sniegt atbildi, ka iepirkumā izvēlēti izdevīgāki piedāvājumi līguma slēgšanai, ņemot vērā zemāko cenu kopsakarā ar piegādes ātrumu un drošības nosacījumiem, vienlaikus arī norādot, ka saņemtie sertifikāti un testu rezultāti netika izvērtēti²⁴⁶.

VAMOIC izveidotā komisija izvērtēja saņemtos piedāvājumus par ķirurģiskajām maskām Tips I, Tips II (EN 14683) un ķirurģiskajām maskām Tips IIR (EN 14683). Iepirkuma noteikumos noteikts, ka piedāvājuma izvēlē kompleksi tiks jāvērtē piegādes apjoms, piegādes laiks, preces kvalitāte, preces cena, piegādes plāns un nosacījumi (preces izcelsmes vieta, piegādes veids, piegādes kēde u.tml.).

VAMOIC komisija par izdevīgāko piedāvājumu atzina SIA “Saules aptieka” piedāvājumu, jo piedāvājuma priekšrocības ir ļoti īss piegādes laiks, droša piegāde.

SIA “Saules aptieka” gan par ķirurģiskajām maskām Tips II (EN 14683) un ķirurģiskajām maskām Tips IIR (EN 14683) piedāvāja vienu preci, kas atbilst Tips IIR (EN 14683) prasībām (augstākas prasības). Aizsardzības ministrijas darba grupa 2020.gada 21.maija sēdē nolēma apstiprināt visa nepieciešamā apjoma iegādi no ķirurģiskajām maskām Tips IIR (EN 14683) un trīs nedēļu apjomu no ķirurģiskajām maskām Tips II (EN 14683), lai nodrošinātu minimālu rezervi, kas kopsummā ir 386 000 maskas.

Pēc piedāvājuma izvērtēšanas un sarunām ar SIA “Saules aptieka” par līguma izpildes noteikumiem, VAMOIC komisija panāca vienošanos par līguma noslēgšanu par 7 430 000 ķirurģisko masku Tips I iegādi, vienas vienības cena 0,48 euro bez PVN un par 386 000 gab. ķirurģisko masku Tips IIR (EN 14683) iegādi, vienas vienības cena 0,66 euro bez PVN.

VAMOIC komisija pārbaudīja Uzņēmumu reģistra tīmekļvietnē publiskās datu bāzes pieejamo informāciju par SIA “Saules aptieka”, lai konstatētu, vai uz to neatliecas Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma 11.¹ panta noteikumi, kā arī pārbaudīja Valsts ieņēmumu dienesta publiski pieejamā nodokļu parādnieku datu bāzē, vai SIA “Saules aptieka” nav nodokļu parādu. Iepirkuma komisija konstatēja, ka SIA “Saules aptieka” piedāvājums atbilst visiem iepirkuma noteikumiem un nav šķēršļu līguma noslēgšanai.

Ķirurgisko masku iepirkums iezīmē trūkumus Aizsardzības ministrijā izveidotajā kārtībā pretendantu atlasē kopsakarā ar apjomīgas informācijas saņemšanu, kas notiek nepārtraukti un paralēli jau notiekošiem iepirkumiem un sarunām ar komersantiem. Laika posmā no 2020.gada 3.aprīļa līdz 2020.gada 6.maijam Aizsardzības ministrija bija saņemusi 171 piedāvājumus, no kuriem tika noslēgti līgumi ar SIA “Saules aptieka” 28.maijā un ar SIA “Brief” 5.jūnijā. Taču paralēli tika saņemti citi piedāvājumi, par ko liecina revīzijā analizētā Aizsardzības ministrijas piedāvājumu datu bāzē reģistrētā informācija. Ir konstatēts, ka laikā pēc 6.maija un līdz līgumu noslēgšanai ar SIA “Saules aptieka” un SIA “Brief” tika saņemts vēl 21 piedāvājums (no SIA “LightUp”, SIA “Marketinga Atbalsta Grupa”, SIA “Recipe Plus”, SIA “Tamro”, Best Mountain Limited, SIA “Usinsh Management”, SIA “SIMPLEX.LV”, SIA “Todayspace”, SIA “JUF”, Harbin Vasi Oil & Gas Processing Co.,LTD, Grand Farm, Bio Life, RDI GMBH, SIA “One Med”, SIA “InSpe Latvia”, Franiks, SIA “LV un Partneri”, IJ UNISONS, SIA “NordePlast”, SIA “Vitacare” un vienas fiziskās personas). Analizējot iesūtīto piedāvājumu saturu, ir secināms, ka atsevišķos gadījumos tie, iespējams, varēja būt konkurētspējīgi ar SIA “Saules aptieka” un SIA “Brief”, jo cenas piedāvājumi bija zemāki, piemēram, vienreizlietojamās medicīniskās maskas ārstniecības personālam, kas atbilst EN 14683 ar sertifikātu un piegādi 8 – 10 dienu laikā tika piedāvātas par cenu 0,36 euro, kas ir zemāka par SIA “Brief” un SIA “Saules aptieka” piedāvāto. Nemot vērā minēto, revīzijā nav iegūta pārliecība, ka līgumi noslēgti par konkrētajā brīdī izdevīgāko cenu, jo līgumi 28.maijā un 5.jūnijā tika noslēgti ar komersantiem, kas piedāvājumus bija iesnieguši 7.aprīlī un 5.maijā. Pēc 6.maija komersantu iesūtītie piedāvājumi liecināja, ka situācija tirgū varēja būt mainījusies, tomēr šie komersanti netika pakļauti detalizētākam izvērtējumam un tiem netika pieprasīta nekāda papildu informācija.

17.tabula

Individuālo aizsardzības līdzekļu (ķirurgisko masku) piedāvājumu saņemšanas un atlases process

<i>Paziņošana par iegādi</i>	<i>03.04.</i>	<i>✓</i>	<i>Aizsardzības ministrijas mājas lapā ievietotā informācija par individuālo aizsardzības līdzekļu vajadzībām.</i>
<i>Piedāvājumu iesūtīšana</i>	<i>06.05.</i>	<i>✓</i>	<i>Iesūtīts 171 piedāvājums ķirurgisko maksu iegādei.</i>
<i>Atlases 1.kārta (darba grupa)</i>	<i>06.05.</i>	<i>✓</i>	<i>Atlases pirmais posms un atlasi 11 komersanti turpmākajai sadarbībai ķirurgisko masku kategorijā</i>
<i>Iepirkuma pases sagatavošana</i>	<i>07.05.</i>	<i>✓</i>	<i>Aizsardzības ministrijā sagatavota iepirkuma pase un dots uzdevums VAMOIC nosūtīt uzaicinājumus komersantiem iesniegt tehnisko un finanšu piedāvājumu.</i>
<i>Atlases 2.kārta (VAMOIC)</i>	<i>11.05.</i>	<i>✓</i>	<i>Izveidota VAMOIC komisija un apstiprināti individuālo aizsardzības līdzekļu iegādes noteikumi (nolikums).</i> <i>Elektroniski nosūtīti uzaicinājumi iesniegt piedāvājumus līdz 14.05. plkst.14:00 SIA “Ameri”, SIA “Artropulss”, SIA “Brief”, SIA “Scanmed”, SIA „Strauts Pharmaceuticals”, SIA „Multum”, SIA „DecoServiss”, SIA „PEAN”, SIA “Sagitus”, SIA „A.MEDICAL”, Eldred OÜ, SIA „Etepek”, SIA „PRO-BALTIC”, SIA „CHEMISPEC”, SIA „4work”, SIA „PRO Fashion” un SIA “Saules aptieka”.</i>
<i>Piedāvājumu saņemšana no komersantiem</i>	<i>14.05.</i>	<i>✓</i>	<i>Saņemti piedāvājumi no SIA “Ameri”, SIA “Artropulss”, SIA “Brief”, SIA “Scanmed”, SIA „Strauts Pharmaceuticals”, SIA „Multum”, SIA “Sagitus”, SIA „A.MEDICAL”, SIA „Etepek”, SIA „PRO-BALTIC”, SIA „CHEMISPEC”, SIA „4work”, SIA „PRO Fashion” un SIA “Saules aptieka”.</i>

<i>Atbilstības un kvalitātes prasību pārbaude</i>	21.05.	✓	<i>Par SIA "Saules aptieka" iesniegto preču piedāvājumu saņemta Veselības inspekcijas elektroniskā pasta vēstule par dokumentu atbilstību.</i>
<i>Sankciju pārbaude</i>	26.05.	✓	<i>SIA "Saules aptieka" nav iekļauta Amerikas Savienoto Valstu Valsts kases Ārvalstu aktīvu kontroles biroja sankciju sarakstos.</i>
<i>Nodokļu parādu pārbaude</i>	26.05.	✓	<i>SIA "Saules aptieka" Valsls ieņēmumu dienesta datu bāzē nav nodokļu parādu.</i>
<i>Ziņojums Aizsardzības ministrijas darba grupai</i>	26.05.	✓	<i>Pabeigta iesniegto piedāvājumu izvērtēšana un sagatavots ziņojums Aizsardzības ministrijas darba grupai.</i>
<i>Lēmums par līguma slēgšanu</i>	27.05.	✓	<i>Aizsardzības ministrijas darba grupa atbalstīja sagatavoto līguma projektu.</i>

Ar SIA "Saules aptieka" noslēgtā līguma COVID/Pr/2020-10 izpilde

SIA "Saules aptieka"²⁴⁷ (līgums COVID/Pr/2020-10 par ķirurģisko masku iegādi)

<i>Līguma noslēgšana</i>	28.05.	✓	<i>VAMOIC noslēdz līgumu Nr. COVID/Pr/2020-10. Ķirurģiskā maska Tips I (NE 14683) -7 430 000 gb. un Ķirurģiskā maska Tips IIR (EN 14683)-386 000 gb. Līguma kopējā summa 3 821 160 euro.</i>
<i>Preču saņemšana</i>	29.05. līdz 15.06.	✓	<i>Prece saņemta VAMOIC noliktavā Ķirurģiskā maska Tips I (NE 14683) -7 430 000 gb. un Ķirurģiskā maska Tips IIR (EN 14683)-386 000 gb.</i>
<i>Preču atbilstības pārbaude</i>	15.06.	✓	<i>Veselības inspekcijas pārstāvja atzīme — iesniegta ražotāja atbilstības deklarācija. Uz iepakojuma ir CE marķējums, brīdinājumi un lietošanas instrukcija. Norādīts ražotājs un ražotāja pārstāvis Eiropas Savienībā.</i>
<i>Maksājums</i>	04.06. un 15.06.	✓	<i>04.06. VAMOIC veica apmaksu 254 760 euro. 15.06. VAMOIC veica apmaksu 2 715 840 euro. Apmaksa nav veikta daļēji.</i>
<i>Preču izsniegšana</i>	04. un 09.06.	✓	<i>No VAMOIC noliktavas izsniegs 385 900 gb. ķirurģiskā maskas Tips IIR un 1 088 000 gb. ķirurģiskā maskas Tips I Izsniegs ministrijām un pašvaldībām.</i>
<i>Atlikums noliktavā</i>	18.06.	✓	<i>Atlikums VAMOIC noliktavā 6 342 000 gb. ķirurģiskās maskas Tips I un 100 gb. ķirurģiskās maskas Tips IIR.</i>

Attiecībā uz konkurētspējīgāku piedāvājumu saņemšanu un izvērtēšanu Aizsardzības ministrija revīzijas starpziņojuma saskaņošanas gaitā Valsts kontrolei sniedza viedokli²⁴⁸, ka situācijās, kur sākotnējās sadarbības piedāvājuma iesniedzējs vienlaicīgi pats arī nav attiecīgā produkta ražotājs (faktiski visas nepieciešamo produktu kategorijas, izņemot dezinfekcijas līdzekļus rokām un virsmām, sejas ekrānus un higiēniskās sejas maskas), sākotnējā sadarbības piedāvājuma iesniedzējs (attiecīgi – starpniecības uzņēmums vai aģents) nespēj garantēt sākotnēji piedāvāto sadarbības nosacījumu (t.sk. cenu un piegādes termiņu) ievērošanu, kas nepārtraukti mainījās atbilstoši nodrošinājuma situācijai attiecīgo produktu izcelmes valstīs un samērā līdzīgi ietekmēja visus starpniecības uzņēmumus. Šādos apstākļos komersanta ārpuskārtas aicināšana iesniegt piedāvājumu VAMOIC, pamatojoties tikai uz sākotnējā sadarbības piedāvājumā ietvertiem un komersantam nesaistošiem zemākas cenas vai ātrākas piegādes piedāvājumiem, būtu tiešā pretrunā ar Aizsardzības ministrijas realizētā ārkārtējā iepirkuma algoritmu un principiem, kuri vienlīdzīgā veidā tika attiecināti uz visiem 324 komersantu iesniegtiem

711 sadarbības piedāvājumiem. Ja arī, neskatoties uz iepriekšminētajiem apstākļiem, ārkārtējā iepirkuma laikā tiktu pieņemts lēmums par hronoloģiskai secībai neatbilstoša sākotnējā sadarbības piedāvājuma turpmāku virzību nākamās kārtas piedāvājuma iesniegšanai VAMOIC (pamatojot to tikai ar zemākas cenas un ātrākas piegādes solījumiem), tad Aizsardzības ministrijai un VAMOIC uz attiecīgā komersanta un tā iesniegtās dokumentācijas padziļinātas pārbaudes, kā arī saistīto procedūru atbilstošas noformēšanas laiku būtu jāaptur visas tekošās sarunu procedūras ar iepriekš atlasītiem komersantiem, par attiecīgu periodu attālinot brīdi, kad Covid-19 sekū ierobežošanā iesaistītās medicīnas, labklājības, iekšlietu u.c. valsts vai pašvaldību iestādes tiktu nodrošinātas ar tiem kritiski nepieciešamajiem individuālās aizsardzības un dezinfekcijas līdzekļiem.

Citi aizsarglīdzekļi

Ārkārtējās situācijas laikā VAMOIC tika iegādāti (C19/IEG/2020-3, C19/IEG/2020-4, C19/IEG/2020-6, C19/IEG/2020-7, C19/IEG/2020-8) vienreizlietojamie halāti, priekšauti, bahillas, kīrurgiskās cepurītes, kā arī sejas aizsargekrāni, par kuru iegādi laika posmā līdz 9.jūnijam noslēgti līgumi par kopējo summu 18 925 987 euro (ar PVN) Revīzijā tika apkopota informācija par noslēgtajiem līgumiem un saņemtajām un izsniegtajām precēm, skatīt 18.tabulā. Šeit norādīto preču kategoriju iegādes detalizēts izvērtējums revīzijā nav veikts.

18.tabula

VAMOIC noslēgtie līgumi par centralizēto dažādu aizsarglīdzekļu iegādi laika periodā no 03.04. – 09.06.2020.²⁴⁹ un līgumu izpildes dati uz 18.06.2020.

Nr.	Piegādātājs	Noslēgtā līguma informācija					Noliktavā (dati uz 18.06.2020.)		
		Līguma noslēgšanas datums	Veids	Cena euro	Gabali/ Pāri	Kopā summa* euro	Saņemts (datums)	Saņemts gabali/ pāri	Atlikums gabali/ pāri
1.	Ameri ²⁵⁰	01.06.2020.	Halāti	3,50	3 500	14 823	11.06.	3 500	3 500
2.	A.Medical ²⁵¹	03.06.2020.	Halāti	3,00	286 400	1 039 632	-	-	-
3.	InSpe Latvia ²⁵²	05.06.2020.	Sejas ekrāni	5,25	34 010	216 049	05.06.	7 800	-
							10.06.	9 000	-
							13.06.	9 000	-
							17.06.	8 210	34 010
4.	4work ²⁵³	08.06.2020.	Aizsargbrilles	5,23	27 000	170 864	-	-	-
5.	Brief ²⁵⁴	09.06.2020.	Priekšauti	0,49	654 200	387 875	-	-	-
		09.06.2020.	Bahillas	1,65	771 000	1 539 302	-	-	-
		09.06.2020.	Cepurītes	0,31	500 000	187 550	-	-	-
6.	Eurosec ²⁵⁵	09.06.2020.	Aizsargķerpi	11,20	433 300	5 872 082	18.06.	141 600	141 600
7.	Recipe plus ²⁵⁶	09.06.2020.	Halātt	8,40	934 456	9 497 810	-	-	-
Kopā						18 925 987		179 110	179 110

*ar PVN

3. Konstatētās problēmas centralizēto iepirkumu veikšanā ārkārtējās situācijas laikā un Aizsardzības ministrijas resorā izveidotās iepirkumu sistēmas darbībā

Pasaules un reģionālās politikas līmeņa institūcijas ir atzinušas, ka Covid-19 izplatība ir pandēmija, kas radījusi sabiedrības veselības krīzi un tā ir līdz šim nepieredzēta situācija pasaules mērogā. Covid-19 uzliesmojuma izplatības dēļ ir ievērojami palielinājies pieprasījums pēc sabiedrības veselībai svarīgām precēm, tajā skaitā individuālajiem aizsardzības līdzekļiem un dezinfekcijas līdzekļiem²⁵⁷.

Tik ilgstoši un apjomīgi organizēti centralizētie iepirkumi valsts rezervju vajadzībām Latvijas valsts mērogā tika organizēti pirmo reizi. Saskaņā ar Ministru kabineta rīkojumu Nr.103²⁵⁸ uzdevums par individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu rezervju veidošanai nepieciešamo preču iegādi tika uzdots Aizsardzības ministrijas padotības iestādei VAMOIC.

Revīzijā Aizsardzības ministrija sniedza viedokli²⁵⁹ par galvenajiem apstākļiem, kas *ietekmēja situāciju individuālo aizsardzības līdzekļu tirgū visā pārskata periodā ar mainīgu intensitātes pakāpi:*

- ❖ *epidemioloģiskā situācija visā pasaule Covid-19 vīrusa izplatības rezultātā, kas daudzviet vēl joprojām ievērojami pasliktinās (sevišķi Ziemeļamerikas un Dienvidamerikas valstīs), raisot un uzturot nemainīgi pastiprinātu globālu pieprasījumu pēc individuālajiem aizsardzības un dezinfekcijas līdzekļiem;*
- ❖ *globāli ierobežotas individuālo aizsardzības līdzekļu, to izejvielu un ražošanas procesā izmantojamo iekārtu ražošanas jaudas, kas tikai loti pakāpeniski pielāgojas sprādzienveidīgajam pieprasījuma kāpumam attiecīgajos tirgus segmentos;*
- ❖ *Covid-19 izplatības un seku mazināšanai ieviesto robežķērsošanas ierobežojumu negatīvā ietekme uz globālajām loģistikas kēdēm, kas joprojām saglabājas un vienādi ietekmē individuālo aizsardzības līdzekļu ražošanai nepieciešamo izejmateriālu, nepieciešamo ražošanas iekārtu, kā arī gatavās produkcijas pārrobežu kustību un laicīgas piegādes;*
- ❖ *produkcijas kvalitātes izaicinājumi, kas rada nepieciešamību pēc padziļinātām sertifikācijas un produkcijas faktiskās kvalitātes pārbaudēm, par šiem procesiem veltīto laiku attiecīgi pagarinot iespējamos produkcijas piegādes termiņus gala lietotājam. Potenciāli nekvalitatīvas preces piegādes gadījumā tāpat jārēķinās ar papildus nepieciešamo laiku šādas preces atgriešanai, aizvietošanai vai radīto zaudējumu piedziņai, attiecīgi uzsākot iztrūkuma sagādes procesu no sākuma;*
- ❖ *ierobežotas sertifikācijas un laboratoriskās kvalitātes pārbaudes jaudas (ierobežots atbilstoši akreditētu laboratoriju skaits, t.sk. visā Eiropas Savienības teritorijā), kas turklāt šobrīd pastāvīgi ir noslogotas ar paaugstinātu testēšanas pieprasījumu skaitu;*
- ❖ *objektīvu (ārkārtēju) apstākļu ierobežotas nacionālās tehniskās uzraudzības kapacitātes individuālo aizsardzības līdzekļu (t.sk. medicīnisko) jomās;*
- ❖ *Latvijas un faktiski visu pārējo pasaules valstu vienlaicīgi uzsāktā individuālo aizsardzības līdzekļu rezervju uzkrāšana, gatavojoties iespējamiem epidemioloģiskās situācijas atkārtotas pasliktināšanās scenārijiem, kas attiecīgi rada ievērojami pastiprinātu pieprasījumu tekošā patēriņa jau noslogotā globālajā tirgū.*

Revīzijā veicot pārbaudes par iepirkumu praktisko norisi un Aizsardzības ministrijas resorā izveidotās kārtības atbilstību Ministru kabineta noteiktajam algoritmam, konstatēti vairāki problēmjautājumi, kas ietekmēja iepirkumu efektīvu norisi.

Iepirkumu organizēšanas procesā Aizsardzības ministrija un VAMOIC saskārās ar problēmām, kas bija raksturīgas vairumam pandēmijas skarto valstu, piemēram, problēmas ar preču atbilstības un kvalitātes novērtēšanu laikā, kad tirgū nav pieejamas sertificētas preces; ārkārtējās situācijas sākumposmā strauji augošu preču pieprasījumu un ierobežotā tirgus diktēti noteikumi. Vienlaikus izgaismojās vietējā mēroga problēmas, piemēram, visā ārkārtējās situācijas laikā joprojām pastāvošā neskaidrība par

individuālo aizsardzības līdzekļu vajadzībām, un Aizsardzība ministrijas noteiktās kārtības piemērošanas izraisītas neskaidrības, piemēram, sadarbībā ar pretendentiem situācijā, kad netika piemērots Publisko iepirkumu likuma regulējums.

3.1.Preču atbilstības novērtēšana

Ārkārtējā situācija, ko izraisīja Covid-19 izplatība pasaulei, izgaismoja Latvijā pastāvošo medicīnas ierīču un individuālo aizsardzības līdzekļu sertificētu testēšanas iespēju trūkumu.

Bija atļauts²⁶⁰ iegādāties preces Covid-19 vīrusa tālākas izplatīšanās novēršanai, kam nav uzsākta vai pilnībā pabeigta atbilstības novērtēšanas procedūra un kuras nav markētas ar CE markējumu, ja preces ražotas saskaņā ar piemērojamiem Eiropas standartiem vai Pasaules Veselības organizācijas atzītām tehniskām specifikācijām, kas nodrošina atbilstošu drošuma līmeni kā piemērojamie Eiropas standarti. Tomēr praksē bija grūtības piemērot Ministru kabineta (un arī Eiropas Komisijas) noteiktās atkāpes preču atbilstības novērtēšanai²⁶¹. Situācijā, kad tikai piegādātāju iesniegtie pierādījumi izrādījās nepietiekami atbilstības novērtēšanai, radās nepieciešamība preču paraugus nosūtīt testēšanai sertificētās labaratorijās. Lai arī Latvijā pastāv iespējas testēt materiālu gaisa caulaidību, tomēr šādi testi nelīdzinās un tie nevar aizstāt akreditētu laboratoriju testus aizsargmasku un respiratoru testēšanai. Risinājums bija jāmeklē ārpus Latvijas robežām, bet arī tur laboratorijas nebija uzreiz pieejamas.

Respiratoru krava (1 milj. gb.) no 2020.gada 1.maija līdz 13.maijam glabājās VAMOIC noliktavā līdz kamēr Ministru kabineta 2020.gada 12.maija sēdē, izskatot Aizsardzības ministrijas Informatīvo ziņojumu²⁶² tika noteikts²⁶³, ka komersantu piegādātie individuālie aizsardzības līdzekļi tiek pieņemti pēc vienkāršotas preču kvalitātes pārbaudes un tiek nodrošināta to izdale institūcijām. Respiratori testēšanai Polijas laboratorijā nosūtīti 2020.gada 14.maijā, bet aizsargmaskas – uz Beļģijas laboratoriju 19.maijā. Laboratoriju testu rezultāti tiek gaidīti vasarā: par maskām – jūlijā, par respiratoriem – augustā.

Valsts kontrole ieskatā, pastāvot pamatošām šaubām par preču atbilstību izvirzītajam drošuma līmenim, testēšanas iespēju trūkums nacionālā līmenī varētu izraisīt neatgriezeniskas sekas, piemēram, ja krīze Latvijā būtu norisinājusies atbilstoši 2020.gada 16.martā paredzētajam scenārijam, saslimstības līmenim populācijā sasniedzot 0,25% un 20% no visiem saslimušajiem nonākot slimnīcā. Tāpēc Valsts kontrole atzinīgi vērtē Ministru kabinetā, reaģējot uz Aizsardzības ministrijas Informatīvajā ziņojumā atklāto problemātiku, pieņemto lēmumu, ar ko Ekonomikas ministrijai uzdots izvērtēt iespēju Latvijā izveidot akreditētu testēšanas laboratoriju, kas varētu nodrošināt medicīnas ierīču un individuālo aizsardzības līdzekļu testēšanu. Tā kā publiski izskan²⁶⁴ prognozes par iespējamo atkārtoto Covid-19 uzliesmojumu rudenī un/vai vienlaicīgi ar gripas sezonas sākšanos, gan izvērtējumam, gan lēmumam par nepieciešamo rīcību būtu jāseko iespējami drīz.

Lai novērstu individuālo aizsardzības līdzekļu deficītu dalībvalstīs, Eiropas Komisija Covid-19 krīzes pārvarēšanai pieļāva atkāpes no ierastiem standartiem un atļauj laist tirgū preces bez CE markējuma, ja dalībvalstu attiecīgās uzraudzības iestādes preces novērtē un atzīst par atbilstošām būtiskajām veselības un drošuma prasībām²⁶⁵. Normālos apstākļos CE markējums ir obligāts precēm Eiropas Savienības tirgū un tas apliecina, ka preces ir atbilstošas Eiropas Savienības normatīvajiem aktos noteiktajām prasībām.

Saskaņā ar Eiropas Komisijas paziņoto arī Latvijā Ministru kabineta rīkojumā Nr.103 tika noteikts²⁶⁶, ka publisko personu organizētajos iepirkumos atļauts iegādāties preces, kam nav uzsākta vai pilnībā pabeigta atbilstības novērtēšanas procedūra un kuras nav markētas ar CE markējumu, ja tiek izpildīti visi šie nosacījumi:

- ❖ preces ražotas saskaņā ar piemērojamiem Eiropas standartiem vai Pasaules Veselības organizācijas atzītām tehniskām specifikācijām, kas nodrošina atbilstošu drošuma līmeni kā piemērojamie Eiropas standarti;
- ❖ pamatojoties uz saimnieciskās darbības veicēju iesniegtajiem pierādījumiem, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs attiecībā uz individuālajiem aizsardzības līdzekļiem vai Veselības inspekcija attiecībā uz medicīniskajām ierīcēm ir atzinusi šo preču atbilstību;
- ❖ preces tiek iepirktas, lai ierobežotu Covid-19 un novērstu vīrusa tālāku izplatīšanos, un šīs preces nenonāk tirdzniecībā.

Atbilstoši Ministru kabineta rīkojumā²⁶⁷ noteiktajam, ārkārtējā situācijā ar krīzi saistīto iegādāto individuālo aizsarglīdzekļu un medicīnas preču atbilstības novērtēšana ir Veselības inspekcijas un Patērētāju tiesību aizsardzības centra kompetence.

Lai VAMOIC veiktu Ministru kabineta rīkojumā noteiktos²⁶⁸ uzdevumus attiecībā uz centralizētajām individuālo aizsarglīdzekļu un medicīnas preču iegādēm, Aizsardzības ministrija 2020.gada 17.aprīlī noslēdza sadarbības līgumus ar Veselības inspekciju²⁶⁹ un Patērētāju tiesību aizsardzības centru²⁷⁰.

Aizsardzības ministrijā ir noteikta iekšējā kārtība²⁷¹, kādā tiek atzīta VAMOIC iegādāto preču atbilstība sadarbībā ar Veselības inspekciju un Patērētāju tiesību aizsardzības centru:

- ❖ **pirms līguma slēgšanas** Veselības inspekcija vai tās pilnvarots eksperts par medicīnas ierīcēm (ķirurgiskās maskas, cepurītes) un Patērētāju tiesību aizsardzības centrs vai tā pilnvarots eksperts par individuālās aizsardzības līdzekļiem siedz atzinumu par komersanta dokumentācijas (sertifikāta, CE markējuma, atbilstības deklarācijas, testēšanas pārsakata) atbilstību. Tikai pēc pozitīva atzinuma saņemšanas tiek gatavots līgums ar komersantu;
- ❖ **saņemot preces**, pirms nodošanas iestādēm Veselības inspekcija vai tās pilnvarots eksperts un Patērētāju tiesību aizsardzības centrs vai tā pilnvarots eksperts veic saņemtās kravas novērtēšanu noliktavā (novērtē kravas iepakojuma markējuma, kravas dokumentācijas, kravas iepakojuma un kravas saturs vizuālo atbilstību iepirkuma dokumentācijā izvirzītajām prasībām).

Aizsardzības ministrijā šāda kārtība ir spēkā no 2020.gada 17.aprīļa. Revīzijā pārbaudot darījumu dokumentus un analizējot grāmatvedības datus, iegūta pārliecība, ka šāda kārtība darbojas arī praksē.

Tā kā līgumi ar ADDI Trading PTE Ltd. un SIA “Titled” noslēgti 9.aprīlī, tad attiecībā uz šo līgumu norisi netika pilnībā dokumentēta komersantu iesniegto preces kvalitāti apliecināšo dokumentu pārbaude.

Pirms līguma noslēgšanas ar SIA “Titled” izpalika dokumentēta sadarbība (piemēram, e-pasta saraksts par komersanta iesniegto preces kvalitāti apliecināšo dokumentu pārbaudi) ar Patērētāju tiesību aizsardzības centru. Saskaņā ar Aizsardzības ministrijas sniegto informāciju pirms līguma slēgšanas Patērētāju tiesību aizsardzības centra pārstāvji klātienē bija veikuši komersanta iesniegtās dokumentācijas pārbaudi²⁷².

Savukārt pirms līguma slēgšanas ar ADDI Trading PTE Ltd. Veselības inspekcija pārbaudīja komersanta iesniegto preces kvalitāti apliecinošo dokumentāciju un šo faktu apliecinā VAMOIC un Veselības inspekcijas e-pasta sarakste.

Noslēgto līgumu ar ADDI Trading PTE Ltd. un SIA “Titled” izpildes laikā Veselības inspekcija un Patēriņtāju tiesību aizsardzības centrs ir apliecinājis preču atbilstību, pamatojoties uz komersantu iesniegtajiem dokumentiem, kad preces tika saņemtas un nogādātas VAMOIC noliktavā. Par to liecina Patēriņtāju tiesību aizsardzības centra sniegtais atzinums, piemēram, respiratoru iegādē²⁷³ par preces un dokumentācijas atbilstību: *saskaņots, ņemot vērā MK 12.05.2020. protokollēmumu²⁷⁴ 2.punktu un iesniegto Igaunijas Vides pētniecības centra testa ziņojumu par filtrācijas līmeni un SIA RAKUS Tuberkulozes un plaušu slimību centra atbilstības testu. Papildus iesniegts testa pārskats par Elisabeth Medical Technology Co Ltd ražoto KN95 respiratoru atbilstību standartam. Papildus nepieciešams veikt šo preču testēšanu ES akreditētā laboratorijā.*²⁷⁵ Savukārt vienreizlietojamo masku novērtējumā²⁷⁶ sniegs šāds Veselības inspekcijas apliecinājums: *vizuāli medicīniskām maskām novērtēta atbilstība klātienē, salīdzinot ar līgumam pievienoto dokumentāciju. Trūkst informācija par ražotāja pārstāvi Eiropas Savienībā.*

Ja par ADDI Trading PTE Ltd. un pirmo SIA “Titled” piegādi tika sniegti iepriekš minētie apliecinājumi, tad saistībā ar otro SIA “Titled” līgumu par 1 000 000 respiratoru iegādi²⁷⁷ Patēriņtāju tiesību aizsardzības centrs, negūstot pārliecību par preču un dokumentācijas atbilstību, atturējās sniegt atzinumu. Prece 2020.gada 1.maijā saņemta VAMOIC noliktavā, taču tā kā atzinums netika sniepts, tad VAMOIC noliktavā respiratori glabājās līdz 13.maijam, kad Patēriņtāju tiesību aizsardzības centrs sniedza atzinumu. Līdz ar atzinuma saņemšanu respiratori tika reģistrēti VAMOIC grāmatvedības uzskaite un uzsākta to izsniegšana iestādēm. Laikā līdz 31.maijam no VAMOIC noliktavas izsniegtas visas no ADDI Trading PTE Ltd. saņemtās 1 497 900 maskas (paturot 100 maskas VAMOIC krājumos iespējamām pārbaudēm nākotnē), savukārt no SIA “Titled” kopumā saņemtajiem respiratoriem noliktavas atlikumā 31.maijā ir vien 6 100, izsniegti 1 043 440 respiratori.

Ārkārtējās situācijas apstākļos bija apgrūtinoši izsekot visām kvalitātes prasībām laikā, kad tirgū pieejamie individuālie aizsardzības līdzekļi nav sertificēti (testēti, marķēti u.tml.), savukārt sertificētās preces nav pieejamas lielā pieprasījuma dēļ visā pasaule. Covid-19 ierobežošanai vajadzīgo iegādei ārkārtējos apstākļos tika paredzēti elastīgi risinājumi, tomēr praksē bija grūtības piemērot Ministru kabineta²⁷⁸ (un arī Eiropas Komisijas) noteiktās atkāpes preču atbilstības novērtēšanā.

Lai gan precēm tika atļauts nebūt ar CE marķējumu, tomēr, lai šo atkāpi piemērotu, precei jābūt ražotai saskaņā ar Eiropas standartiem vai Pasaules Veselības organizācijas atzītām tehniskām specifikācijām. Ne Eiropas Komisijas, ne Ministru kabineta izdotajos dokumentos nav skaidrots, saskaņā ar kuriem standartiem precei jābūt ražotai. Turklāt praksē bija problemātiski novērtēt tādas preces, kas ražotas un kuru atbilstības dokumenti ir izdoti ārpus Eiropas Savienības. Tā rezultātā saņemtajām precēm tika prasīta visa nepieciešamā atbilstības dokumentācija. Problēma ar SIA “Titled” otrā līguma preču atbilstības novērtēšanu (lai gan preces bija tādas pašas kā pirmā līguma ietvaros iegādātās) liecināja, ka tikai piegādātāju iesniegtie pierādījumi var nebūt pietiekami vai saprotami atbilstības novērtēšanai un radās nepieciešamība preču paraugus nosūtīt testēšanai.

Individuālo aizsardzības līdzekļu un medicīnas preču atbilstības novērtēšanas jautājumi nav Aizsardzības ministrijas kompetence. Tomēr tā kā Aizsardzības ministrijai ir Ministru kabineta noteikts uzdevums veikt individuālo aizsardzības līdzekļu un medicīnas preču iegādes, tad ārkārtējās situācijas

apstākļos Aizsardzības ministrijas resora iestādes saskārās ar plašu problēmu loku ārpus savas ierastās kompetences, t.i., nācās risināt ar veselības aprūpes jomas specifiku saistītus jautājumus.

Attiecībā uz dezinfekcijas līdzekļu atbilstības pārbaudi revīzijā problēma netika konstatēta, jo iegādātie līdzekļi ir Latvijā ražoti un ir sertificēti. Saskaņā ar revīzijā gūto informāciju vajadzības gadījumā dezinfekcijas līdzekļu testēšana būtu iespējama Latvijā vairākās laboratorijās²⁷⁹.

Tā kā atkāpes no preču atbilstības novērtēšanas, tajā skaitā arī vienkāršota pieeja, faktiski netika pieļauta, tad Aizsardzības ministrijā tika skatīts jautājums par preču paraugu testēšanu akreditētās laboratorijās. Tomēr izrādījās problēma, ka Latvijā nav laboratoriju aizsargmasku un respiratoru testēšanai. Vienlaikus ir grūtības atrast laboratorijas arī ārpus Latvijas, jo īpaši Covid-19 krīzes laikā. Aizsardzības ministrija skatīja šo jautājumu vairākās Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas sēdēs:

- ❖ darba grupa tiek informēta par sejas aizsargmasku testēšanas iespējām aptaujātajās sertificētajās laboratorijās, no kurām atbildējušas ir divas. Viena ir gatava runāt par iespējām uzņemt testēšanai tikai pēc 10.maija un otra apmēram pēc mēneša. Laboratorijas šobrīd jaunus pasūtījumus nepieņem (07.05.2020. PROT-37);
- ❖ jāizpēta aizsargmasku testēšanas iespējas Latvijā. Ja Latvijā nav tādas iespējas, tad jāpiesaista Lietuvas un Igaunijas resursi. Apkopojoši laboratoriju sarakstu, komersantiem tiks dota iespēja iepazīties ar testēšanas parametriem, un pēc pašu izvēles varēs nosūtīt testēšanai savus piedāvātus aizsarglīdzekļus. No medicīnas nozares jānoskaidro, kur būtu iespējams nosūtīt preces pārbaudei arī maziem apjomu piedāvājumiem (12.05.2020. PROT-39);
- ❖ iegūtā informācija par aizsarglīdzekļu testēšanas iespējām Latvijā un Baltijas valstīs liecina, ka tuvumā ir četras vietas, kur būtu iespējams testēt aizsargmaskas. Viena no tām būtu Rīgas Stradiņa universitātes Drošības un vides veselības institūts, kur būtu iespējams notestēt medicīniskās maskas un respiratorus, bet tikai novērtējot materiālu zem mikroskopa, notestējot caurlaidību, bet ne atbilstoši standartam. Otrs variants ir Rīgas tehniskās universitātes Dizaina tehnoloģiju institūts, kur varētu testēt medicīniskās maskas, un to gaisa caurlaidību – vērtēšana diezgan tuvu standartam. Trešā iespēja būtu testēt respiratorus Igaunijas laboratorijā, kur jau tika sūtīti respiratoru paraugi. Šajā laboratorijā iespējams daļīnu filtrācijas tests – šis ir viens no pamattestiem, standarta testu klāstā. Un ceturtais ir Tuberkulozes un plaušu slimību centrs, kur varētu veikt respiratoru atbilstības jeb tipu testu. Šie visi minētie testi neaizstāj akreditētu laboratoriju testus(14.05.2020. PROT-40);
- ❖ darba grupa tiek informēta, ka 14.maijā sertificētai laboratorijai Polijā testēšanai ir nosūtīti respiratori. Sejas aizsargmasku testēšana arvien var tikt sākta plānot pēc aptuveni 4 nedēļām, nemot vērā sertificēto laboratoriju noslogojumu (14.05.2020. PROT-40);
- ❖ tiek spriests par sejas aizsargmasku un respiratoru testēšanas iespējām sertificētajās/akreditētajās Eiropas laboratorijās, kuru sarakstu ir izsniegusi Veselības ministrija. Ir tikai viena šāda laboratorija no visa Eiropas laboratoriju saraksta, tā atrodas Belģijā. Laboratorija ir akreditēta un spējīga veikta testu pilnā apmērā, iekļaujot četrus nepieciešamos parametrus. Laboratorijai ir iespēja pieņemt materiālu testēšanai tikai pēc piecām nedēļām (12.05.2020. PROT-39);
- ❖ darba grupa tiek informēta, ka sejas maskas ir nosūtītas testēšanai uz Belģijas laboratoriju 19.05.2020. un respiratori ir nosūtīti testēšanai Polijas laboratorijai. Tieks lemts arī par preču

paraugu nosūtīšanu testēšanai Valsts tiesu ekspertīžu birojam, kuri ir apņēmušies sniegt atbildi dažu dienu laikā par pārbaudītajiem/testētajiem paraugiem (21.05.2020. PROT-42);

- ❖ laboratariju testu rezultāti tiek gaidīti vasarā: par maskām – jūlijā, par respiratoriem – augustā (26.05.5020. PROT-49);
- ❖ tiek risināts jautājums, kā vienkāršot atbilstības novērtēšanu. Atvieglotās testēšanas kārtības vadlīnijas nosūtītas izskatīšanai Veselības inspekcijai un Patērētāju tiesību aizsardzības centram, tiek gaidīti papildinājumi. (26.05.5020. PROT-49);
- ❖ darba grupa vienojas sūtīt testēšanai no visiem piegādātājiem iegādātās sejas aizsargmaskas un respiratorus, kas ražoti Ķīnā. (29.05.2020. PROT-53);
- ❖ darba grupa tiek informēta, ka Patērētāju tiesību aizsardzības centrs nepiekīrt neakreditētu laboratoriju izmantošanai. Panākta vienošanās ar Patērētāju tiesību aizsardzības centru, ka vietējās laboratorijas var izmantot saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības centra kontaktpersonas sniegtu informāciju par uzticamajām laboratorijām, kur var veikt testēšanu neatliekamos/steidzamos gadījumos (29.05.2020. PROT-53).

Pamatojoties uz preču atbilstības novērtēšanas problemātiku ārkārtējās situācijas apstākļos, Aizsardzības ministrija sagatavoja informatīvo ziņojumu “Par esošajiem individuālās aizsardzības līdzekļu kvalitātes testēšanas izaicinājumiem centralizētajās individuālo aizsardzības līdzekļu iegādēs”²⁸⁰, kurā informēja valdību:

SIA “Titled” otrā līguma ietvaros piegādāja 1 miljonu respiratoru KN-95, kas atrodas VAMOIC noliktavā, taču tie vēl nav pieņemti un netiek izdalīti, jo pēc Patērētāju tiesību aizsardzības centra pieprasījuma ir vajadzīga papildus testēšana akreditētā laboratorijā. Nemot vērā ārkārtējo situāciju Aizsardzības ministrija rosina noteikt, ka piegādātie individuālie aizsarglīdzekļi tiek pieņemti, vienkāršoti testēti pēc pamatkritērijiem un to atbilstības gadījumā tiek nodrošināta to izdale, atbilstoši VUGD iesniegtajām institūciju apgādes prioritārajām vajadzībām. Tāpat Aizsardzības ministrija rosina no komersanta saņemto individuālo aizsarglīdzekļu paraugus vienlaicīgi nosūtīti testu veikšanai akreditētā laboratorijā. Attiecīgi akreditētu laboratoriju testu neatbilstības gadījumā piemērot komersantam līgumā noteiktos līgumsodus, kā arī vērsties tiesībsargājošās iestādēs kriminālprocesuālo darbību uzsākšanai²⁸¹.

Informatīvais ziņojums tika skatīts Ministru kabineta 2020.gada 12.maija sēdē, kurā tika nolemts (1) noteikt, ka komersantu piegādātie individuālie aizsardzības līdzekļi tiek pieņemti pēc vienkāršotas preču kvalitātes pārbaudes un tiek nodrošināta to izdale institūcijām, atbilstoši VUGD iesniegtajam institūciju prioritāro vajadzību sarakstam, vienlaicīgi nosūtot tos kvalitātes testu veikšanai akreditētā laboratorijā un (2) Ekonomikas ministrijai izvērtēt iespēju Latvijā izveidot akreditētu testēšanas laboratoriju, kas varētu nodrošināt medicīnas ierīču un individuālo aizsardzības līdzekļu testēšanu.

Situācija, kurā varēja ilgstoši meklēt risinājumu to testēšanai, bija iespējama, jo Latvija nesasniedza sākotnēji prognozētos saslimstības rādītājus. Atbilstoši Veselības ministrijas resora iestāžu 2020.gada 16.martā izstrādātajam scenārijam²⁸² tika prognozēts, ka saslimstības līmenis populācijā sasniegs 0,25%, no visiem saslimušajiem 20% ārstēsies slimnīcā un 15% gadījumos būs smaga klīniskā norise. Apšaubāms, ka šādos apstākļos varētu respiratorus pēc to saņemšanas neizsniegt lietošanā. Par to, ka ārstniecības personālam trūkst individuālie aizsarglīdzekļi, liecināja plašsaziņas līdzekļos paustā informācija, piemēram, 7.maijā Nacionālā veselības dienesta direktors pauða, ka joprojām deficīts ir respiratori un 11.maijā veselības ministre informēja, ka, ja saglabāsies kritiskā situācija ar individuālo

aizsardzības līdzekļu pieejamību medīkiem, pāris nedēļu laikā būs jālej par veselības aprūpes pakalpojumu samazināšanu²⁸³. No tā var secināt, ka individuālo aizsarglīdzekļu kritiskais krājumu minimums nebija nodrošināts.

3.2.Neskaidri definētās un nepārtraukti mainīgās vajadzības

Covid-19 izraisītās ārkārtējās situācijas laikā izgaismojās arī Latvijas decentralizētās civilās aizsardzības sistēmas trūkumi attiecībā uz nepieciešamo valsts materiālo rezervju plānošanu. Ārkārtējās situācijas izsludināšanas brīdī valstī nebija apstiprināta Valsts civilās aizsardzības plāna, jo iepriekšējais plāns spēku zaudēja 2017.gada 1.augustā. Tāpat 2020.gada 31.martā spēku zaudēja arī valsts materiālo rezervju nomenklatūra. Par katastrofu, kuras saistītas ar cilvēku infekcijas slimību epidēmijām, pārvaldīšanu atbildīgā Veselības ministrija sākotnēji koncentrējās tikai uz veselības resoram nepieciešamo individuālo aizsardzības līdzekļu vajadzībām un tās rīcībā nebija informācijas par kopējām vajadzībām valstī. Tas liecina, ka par katastrofu pārvaldīšanu atbildīgajām institūcijām, iespējams, līdz šim brīdim nav izveidojusies pietiekama izpratne par valsts materiālo rezervju plānošanas principiem, savukārt šādu principu definēšana un vienotas izpratnes radīšana revidētu vērtējumā būtu VUGD uzdevums.

Lai arī kopš 2020.gada 27.marta VUGD sāka uzturēt prioritāro institūciju un vajadzību sarakstu Covid-19 izplatības ierobežošanai, tomēr Aizsardzības ministrijai iesniegtā informācija par institūciju prioritārajām vajadzībām nepārtraukti mainījās līdz pat ārkārtējās situācijas beigām. Preču veidi un iegāžu apjomi nebija skaidri definēti, kas kopumā sarežģīja iepirkumu plānošanu un īstenošanu. Bija gadījumi, kad pat līgumu slēgšanas posmā VAMOIC bija jāpārrēķina kopējo preces apjomu un jāsazinās ar komersantiem, lai pārliecinātos, ka pretendenti spēs nodrošināt apjomu, kas ir lielāks nekā sākotnēji bija noteikts konkrētā iepirkuma noteikumos. Vairākos gadījumos revidēti nespēja izsekot iegādājamo preču apjoma izmaiņu pamatošībai, jo no revīzijā izskatītās iepirkumu dokumentācijas tas nav izsecināms. Piemēram, kāpēc iepirkuma (C19/IEG/2020-3) gaitā iegādājamais FFP3 respiratoru apjoms pieauga no iepirkuma noteikumos apstiprinātajiem 98 000 līdz 132 716 gab. vai kāpēc iegādājamais preču apjoms kategorijā “medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi (sterili, nepūderēti) vienā iepirkumā (C19/IEG/2020-2) bija 408 092 pāri, bet paralēli notiekošajā iepirkumā (C19/IEG/2020-3) jau 2 354 000 pāri. Iespējams, ka iepirkumu pasēs norādītais preču apjoms mainījās, jo mainījās VUGD prioritāro vajadzību sarakstā noteikto preču apjoms, piemēram, sterilie cimdi 27.aprīlī bija nepieciešami 33 650 pāri nedēļā, 6.maijā 196 119 pāri, bet 18.maijā 38 924 pāri.

Kopš 2020.gada 13.jūnija Ministru kabineta noteikumos²⁸⁴ ir noteiktas iegādājamo individuālo aizsardzības līdzekļu un medicīnisko ierīču kategorijas un apjoms. Tomēr vēl 2020.gada jūlijā notiek VUGD ar VAMOIC vienošanās saskaņošana, lai varētu uzsākt nākamo trīs mēnešu rezervju iepirkumus²⁸⁵ un jauni iepirkumi netiek veikti. Jautājumu par materiālo rezervju apjomu plānošanu un trīs mēnešu rezerves izveidi Valsts kontrole turpina vērtēt un ir paredzējusi par konstatēto sagatavot atsevišķu ziņojumu.

Civilās aizsardzības sistēma ir nacionālās drošības sistēmas sastāvdaļa, kuru veido valsts un pašvaldību institūcijas, juridiskās un fiziskās personas, kam ir Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumā noteiktas tiesības, uzdevumi un atbildība civilās aizsardzības jomā²⁸⁶.

Par civilās aizsardzības sistēmas attīstības plānošanu un darbību atbild Iekšlietu ministrija. Tās padotības iestādes – VUGD – uzdevums ir vadīt, koordinēt un kontrolēt civilās aizsardzības sistēmas darbību²⁸⁷.

Civilā aizsardzība ir pasākumu kopums, kurus īsteno valsts un pašvaldību institūcijas un sabiedrība, lai nodrošinātu cilvēku, vides un īpašuma drošību, kā arī īstenotu atbilstošu rīcību katastrofas un katastrofas draudu gadījumā²⁸⁸.

Latvijā civilās aizsardzības sistēma ir decentralizēta, par katru veida katastrofas pārvaldības koordinēšanu (preventīvo, gatavības, reagēšanas, seku likvidēšanas, atjaunošanas pasākumu noteikšanu) ir noteiktas konkrētas atbildīgās ministrijas vai pašvaldības²⁸⁹. Veselības ministrija koordinē katastrofu, kuras saistītas ar cilvēku infekcijas slimību epidēmijām, pārvaldišanu²⁹⁰. Atbildīgās institūcijas to atbildībā noteiktajām katastrofām novērtē riskus, nosaka preventīvos, gatavības, reagēšanas un seku likvidēšanas pasākumus, kā arī, pamatojoties uz risku novērtējumu, apzina un plāno katastrofas pārvaldīšanai nepieciešamos resursus. Pamatojoties uz risku novērtējumu, ministrijām ik gadu ir jāizvērtē nozares nodrošinājums ar valsts materiālajām rezervēm²⁹¹.

Ārkārtējās situācijas izsludināšanas brīdī valstī nebija apstiprināta Valsts civilās aizsardzības plāna, kas būtu balstīts uz katastrofu risku novērtējumu, iepriekšējais plāns spēku zaudēja 2017.gada 1.augustā.²⁹² Tāpat 2020.gada 31.martā spēku zaudēja valsts materiālo rezervju nomenklatūra.

Krīzes vadības padome, kuru vada ministru prezidents un kuras sastāvā ir atbildīgie ministri, nodrošina valsts un pašvaldību institūciju saskaņotu rīcību, veicot valsts apdraudējuma preventīvos un pārvarēšanas pasākumus, kā arī tā radīto seku likvidēšanas pasākumus²⁹³.

2020.gada 16.martā tika izveidota Starpinstitūciju darbības koordinācijas grupa²⁹⁴, kuru vada VUGD, lai nodrošinātu iesaistīto institūciju savstarpēju darbības koordināciju, veicot visu nepieciešamo drošības, preventīvo, gatavības, reagēšanas, kā arī iespējamo seku likvidēšanas pasākumu kopumu, kas saistīti ar Covid-19 izplatības ierobežošanu Latvijā.

2020.gada 23.martā Starpinstitūciju darbības koordinācijas grupas sēdē²⁹⁵ VUGD tika uzdots koordinēt individuālo aizsardzības līdzekļu iegādes un sadarbībā ar Nacionālo veselības dienestu un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu izveidot nepieciešamo individuālo aizsardzības līdzekļu sarakstu, sadarbībā ar Nacionālo veselības dienestu izstrādāt vienkāršotas tehniskās specifikācijas katram saraksta resursam un apzināt komersantus (vietējā tirgus un citus), to piegādes iespējas. Savukārt saskaņā ar Ministru kabineta noteikto sadarbības algoritmu²⁹⁶ VUGD jāsniedz informāciju Aizsardzības ministrijai par individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu nepieciešamo apjomu.

Nacionālais veselības dienests ir atzinis²⁹⁷, ka sākotnēji, 2020.gada 18.martā, kad dienests pārņēma individuālo aizsardzības līdzekļu iegādes, to apjoma plānošana bija skaidra tikai veselības resorā, bet prioritāro institūciju un vajadzību saraksts bija pieejams no 2020.gada 27.martā.

Revīzijā noskaidrots, ka VUGD apkopo no visām institūcijām saņemto informāciju par vajadzīgo preču veidu, skaitu un tehnisko specifikāciju, t.i., prasības un elektroniski nosūta šo sarakstu Aizsardzības ministrijai. Revidētu analizētā informācija liecina par to, ka VUGD sniegtā informācija visā ārkārtējās situācijas laikā dinamiski mainījās, gan mainoties līdzekļu veidiem, gan to apjomiem un nosacījumiem, tāpēc šo datu pamata bija sarežģīti plānot iepirkumu un iegādāties precīzi nepieciešamo daudzumu. Piemēram, 7.aprīlī norādīts, ka dezinfekcijas līdzekļi virsmām bija nepieciešami 14 740 litri nedēļā, bet

nākamajā dienā 8.aprīlī vairs tikai 9 365 litri, savukārt vēlāk vajadzīgie dezinfekcijas līdzekļu daudzumi atkal palielinās. 11.maijā tika prasīti 62 647 medicīniskie cimdi, savukārt 18.maijā skaits tika mainīts uz 512 088 pāriem. 3.aprīļa vajadzību sarakstā ir 1.līmeņa aizsargmaskas, savukārt 7.aprīlī to vairs nebija, bet 27.aprīlī tās atkal tika iekļautas sarakstā. Atšķirības VUGD apkopotajā informācijā ir konstatējamas arī salīdzinot VUGD Valsts kontrolei iesniegto informāciju²⁹⁸ par vajadzībām uz 3.aprīļa plkst. 17:34 un Aizsardzības ministrijai šajā datumā iesniegtā informācija.

19.tabula

VUGD apkopotā informācija par masku un respiratoru vajadzībām valsts materiālajām rezervēm

<i>Maskas vai respiratora tips</i>	<i>VK ziņojuma²⁹⁹ par 03.04.2020. plkst. 17:34</i>	<i>Aizsardzības ministrijai VUGD sniegta informācija 03.04.2020.</i>	<i>Starpība</i>
<i>Kirurgiskās maskas (EN14683 IIR) nedēļai</i>	748 190	602 788	-145 402
<i>Kirurgiskās maskas (EN14683 IIR) kopā 12 nedēļām</i>	8 978 280	7 233 456	-1 744 824
<i>Respiratori (FFP2, P2 vai N95) nedēļai</i>	238 779	354 613	115 834
<i>Respiratori (FFP2, P2 vai N95) kopā 12 nedēļām</i>	2 865 348	4 255 356	1 390 008

Par to, ka institūciju vajadzības bija apkopotas neskaidri, piemēram, liecina arī 21.aprīļa darba grupas sēdē pārrunātais, ka prioritāšu sarakstā joprojām vienā pozīcijā ir apkopoti vairāki preču veidi, piemēram, vienreizlietojamās un daudzreizlietojamās brilles, arī dažādu specifikāciju maskas u.tml. Darba grupas sēdē VAMOIC pārstāvis lūdz VUGD precizēt, cik un kāda veida preces ir nepieciešamas³⁰⁰.

Darba grupas 29.aprīļa sēdē konstatēts, ka prioritāšu tabulā, ko apkopo VUGD, ir sniegti preču apjomi, balstoties uz agrāko patēriņu, nevis pandēmijas laika patēriņu. Līdz ar to ir apgrūtināta šo datu izmantošana iepirkumu plānošanā³⁰¹.

Darba grupas 5.maija sēdē VUGD pārstāvis tiek aicināts būt precīzākiem datu iesūtīšanā. Dati vairākkārtēji tiek mainīti, jo īpaši attiecībā uz tehniskajām specifikācijām, kuras vairākkārt ir mainītas, tādējādi kavējot iepirkumu procesu. VAMOIC pārstāvis informē VUGD, ka jāparedz arī skolām dezinfekcijas līdzekļu iepakojuma apjoms, lai varētu sākt iepirkumu³⁰².

VUGD apkopotās prioritārās vajadzības nebijanofiksētas un nepārtraukti mainījās – pat ārkārtējās situācijas vēlinā posmā (maijs) un pat sarunu laikā ar komersantiem par līgumu noslēgšanu. Tā rezultātā iepirkumu norises laikā VAMOIC vairākkārt jāpārrēķina gan kopējais preces apjoms, gan attiecībā uz izmēru sadalījumu, kā arī jāorganizē sarunas ar komersantiem un vēlreiz jāpārliecinās, vai pretendenti spēs nodrošināt apjomu, kas ir lielāks nekā sākotnēji noteikts iepirkuma noteikumos. Revidenti visos revīzijā izvērtētajos gadījumos nespēja izsekot iegādājamo preču apjoma izmaiņu pamatotībai, jo no revīzijā izskatītās iepirkumu dokumentācijas tas nav izsecināms.

Iepirkuma gaitā VAMOIC komisijas 2020.gada 21.maija sēdē³⁰³ tika pārskatīti aktuālo preču iegādes apjomi, konstatējot, ka nepieciešams iegādāties 132 716 gab. FFP3 respiratorus iepriekš iepirkumu noteikumos 8.maijā noteikto 98 000 gab. vietā.

Savukārt 19.maija un 20.maija VAMOIC iepirkuma komisijas sēdē bija jāpārskata iepirkuma priekšmeta daļas, kurās komisija jau lēmusi par līguma slēgšanu ar konkrētiem komersantiem, jo aktuālākajā prioritāšu sarakstā mainījies vajadzīgo preču skaits³⁰⁴:

- ❖ virsvalki/halāti (ūdenscaurlaidīgi) 255 680 gab. (iepirkuma noteikumos definētais skaits 360 000 gab.);
- ❖ priekšauti (ūdensnecaurlaidīgi) 389 600 gab. (iepirkuma noteikumos 360 000 gab.);
- ❖ ķirurģiskās cepurītes 423 340 gab. (iepirkuma noteikumos 513 000 gab.);
- ❖ ķirurģiskā maska Tips I (EN 14683) vai ekvivalenti 12 928 464 gab. (iepirkuma noteikumos 9 300 000 gab.);
- ❖ ķirurģiskā maska Tips II (EN 14683) vai ekvivalenti 566 804 gab. (iepirkuma noteikumos 480 400 gab.);
- ❖ ķirurģiskā maska Tips II (EN 14683) vai ekvivalenti 275 492 gab. (iepirkuma noteikumos 385 000 gab.).

Legādājamais preču apjoms kategorijā “medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi (sterili, nepūderēti) vienā iepirkumā (C19/IEG/2020-2, iepirkuma pase apstiprināta 23.aprīlī) bija 408 092 pāri, bet paralēli notiekošajā iepirkumā (C19/IEG/2020-3, iepirkuma pase apstiprināta 7.maijā) jau 2 354 000 pāri. Analizējot VUGD prioritāro vajadzību sarakstu, revīzijā konstatēts, ka sterilie cimdi 27.aprīlī bija nepieciešami 33 650 pāri nedēļā, 6.maijā 196 119 pāri, bet 18.maijā 38 924 pāri.

Par to, ka ka VUGD rīcībā nebija aktuālo datu par visām institūciju vajadzībām un to, ka iegāžu prioritātes un iegādājamie apjomi mainījās, norāda arī Aizsardzības ministrijas darba grupas sēžu protokolos norādītais:

- ❖ 21.aprīlī: VUGD pārstāvis informē, ka Nacionālais veselības dienests prasa 30 tūkstošus respiratoru³⁰⁵. VAMOIC saņemta e-pasta vēstule no VUGD par Veselības ministrijas kritiskajām pozīcijām – halāti un kombinezoni. Prioritāšu sarakstā joprojām vienā vajadzībā ir apkopoti, piemēram, vienreizlietojamās un daudzreizlietojamās brilles, arī maskas;
- ❖ 24.aprīlī: VAMOIC pārstāvis informē darba grupas dalībniekus, ka saskaņā ar Izglītības un zinātnes ministrijas informāciju skolēniem eksāmenu laikā būs nepieciešamība lietot sejas aizsargmaskas. Sākotnējais nepieciešamais skaitlis varētu būt ap 200 tūkstošiem. Tāpat saņemta informācija, ka eksāmenu laikā būs nepieciešami arī dezinfekcijas līdzekļi un cimdi³⁰⁶;
- ❖ 28.aprīlī: VUGD tiek uzdots noskaidrot pieprasījumu apjomu un veikt precīzus aprēķinus skolēnu eksāmenu sekਮīgai norisei – tilpumiem dezinfekcijas līdzekļu izsniegšanai, kā arī pieprasīt vadlīnijas individuālās aizsardzības līdzekļu piegādēm (daudzumu un sadali)³⁰⁷. Darba grupas sēdē izskan informācija, ka skolām būs nepieciešamas aptuveni 363 tūkstoši sejas masku, savukārt, dezinfekcijas līdzekļu izsniegšanai šobrīd nav precīzu aprēķinu.
- ❖ 28.aprīlī: darba grupa konstatē, ka šobrīd galvenais iztrūkums ir sejas maskas ar augstāko baktēriju filtrācijas efektivitāti³⁰⁸;
- ❖ 29.aprīlī: kritiska vajadzība pēc kombinezoniem. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests ir ziņojis, ka prioritāšu tabulā, ko apkopo VUGD ir snieguši apjomus, balstoties uz agrāko

patēriņu, nevis pandēmijas laika patēriņu, līdz ar to būs nepieciešams šos apjomus pārskatīt, ja uz tiem tiek balstīta iepirkumu plānošana³⁰⁹;

- ❖ 29.aprīlī: atbilstoši VUGD sniegtajai informācijai, daudzumi tiek reizināti ar 12 (12 nedēļu rezerve) sagaidot, ka uzaicināmie komersanti spēs nodrošināt pietiekamus daudzumus, un, nodrošinot drošākas piegādes, slēgt iespējami vairākus līgumus, sadalot apjomu vairākiem komersantiem, diversificējot nepiegādes riskus. 12 nedēļu rezerves apjomi un iegāde tiek paredzēta šādām precēm: ķirurgiskā maska Tips II (EN 14683) vai ekvivalents; ķirurgiskā maska Tips IIR (EN 14683) vai ekvivalents; respirators bez vārstu FFP2 vai ekvivalents; respirators ar vārstu FFP2 vai ekvivalents; respirators ar vārstu FFP3 vai ekvivalents; medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi –nesterili, nepūderēti; medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi –sterili, nepūderēti; medicīniskais kombinezons -aizsargķepi, elastīgie, ar kapuci, vienreizlietojams; virsvalks/halāts ar garām piedurknēm, ūdens necaurlaidīgs, vienreizlietojams; medicīniskās bahilas garās, vienreizlietojamas; ķirurgiskā cepurīte, vienreizlietojama; aizsargbrilles (daudzreizlietojams, dezinficējams). No prioritāšu saraksta darba grupa konstatē, ka ķirurgiskā maska Tips I (EN 14683) vai ekvivalents šobrīd ir pieejama pietiekamā daudzumā, ar ~6 nedēļu rezervi³¹⁰;
- ❖ 5.maijā: sejas aizsarglīdzekļu I tipa rezerves atlikušas trim nedēļām. Darba grupa vienojas sākt iepirkt arī I tipa sejas aizsarglīdzekļus³¹¹;
- ❖ 12.maijā: šobrīd nedēļā ir nepieciešami 84 492 gb. FFP2 klases respiratori, tāpat nedēļā nepieciešami 8 155 gb. III klases respiratori, kurus līdz šim nav izdevies iegādāties. Palikušas apmēram 10 tonnas virsmu dezinfekcijas līdzekļa un nedēļā ir nepieciešami 16 000 litri virsmu dezinfekcijas līdzekļa, bija nopirkti 30 000 litri, atbilstoši tobrīd esošajām prasībām³¹²;
- ❖ 14.maijā: II tipa ķirurgiskās maskas pietiek 20 nedēļām. Šobrīd nav vajadzības iepirkt. VUGD pārstāvim tomēr veikt precizējumu par skaitlu atbilstību realitātei. Respiratori bez vārstā pietiek 11 nedēļām. Šobrīd noliktavā ir atlikuši 125 l ar virsmu dezinfekcijas līdzekļiem. Savukārt roku dezinfekcijas līdzekļu rezerve noliktavā ir vēl 8 nedēļām.³¹³;
- ❖ 21.maijā: skolēnu konsultāciju nodrošināšanai šobrīd ir izsniegtas vairāk kā 200 tūkstoši sejas maskas un šobrīd atlikums ir 183 tūkstoši. VUGD pārstāvis informē, ka skolas lūdz nodrošināt uz jūniju un jūliju ar 300 tūkstoši maskām³¹⁴.

Nemot visu iepriekš minēto, var secināt, ka valsts materiālo rezervju apjoms ārkārtējās situācijas laikā nebija skaidrs. 10.jūnijā stājās spēkā jauns regulējums – Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums. Uz Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma pamata 2020.gada 9.jūnijā izdotajos Ministru kabineta noteikumos Nr.380 “Par prioritāro institūciju un vajadzību sarakstā iekļautajām institūcijām nepieciešamajiem epidemioloģiskās drošības nodrošināšanas resursiem” (spēkā no 2020.gda 13.jūnija) ir noteiktas iegādājamo individuālo aizsardzības līdzekļu un medicīnisko ierīču kategorijas un apjoms. Tomēr vēl 2020.gada jūlijā notiek VUGD ar VAMOIC vienošanās saskaņošana, lai varētu uzsākt nākamo trīs mēnešu rezervju iepirkumus³¹⁵. Vienlaikus, revīzijā analizējot noliktavas uzskaites informāciju, ir secināms, ka noliktavās ir izveidojies uzkrājums, piemēram 9 842 180 masku, 629 990 respiratoru. Revidēntu ieskatā, plānojot iepirkumus ir būtiski saprast arī citus ar krājumu pārvaldību saistītus jautājumus, piemēram, kāda ietekme uz iegādājamiem apjomiem ir krājumu regulārajai apritei un kā jānotiek rezervju atjaunošanai.

20.tabula

Centralizēti iegādāto materiālo rezervju atlikums VAMOIC noliktāvā (dati uz 18.06.2020.)

Nr.	Materiālie līdzekļu nosaukums	Saņemts no 02.04.-18.06. (daudzums)	Atlikums 18.06. (daudzums)	Apjomi saskaņā ar MK 380
1.	Cimdi (sterili), pāru skaits	408 092	408 092	467 000
2.	Cimdi (nesterili), pāru skaits	789 000	704 000	14 028 000
3.	Respiratori (dažādu tipu), gb.	1 700 660	629 990	2 277 000
4.	Medicīniskās maskas (dažādu veidu), gb.	12 814 000	9 842 180	16 572 000
5.	Halāti, gb.	3 500	3 500	1 227 000
6.	Sejas ekrāni, gb.	34 010	34 010	Nav informācijas
7.	Aizsargtēri, gb.	141 600	141 600	435 000

Valsts kontrole revīzijā “Par Aizsardzības ministrijas 2020.gada pārskata sagatavošanas pareizību” turpinās vērtēt jautājumu par valsts materiālo rezervju veidošanu un par minēto jautājumu tiks sagatavots atsevišķs starpziņojums, ņemot vērā, ka Ministru kabinets 2020.gada 21.aprīlī lēma par finansējuma 45 milj. euro piešķiršanu VAMOIC³¹⁶ no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” valsts materiālo rezervju izveidošanai.

3.3.Aizsardzība ministrijas ārkārtējā situācijā noteiktās iepirkumu kārtības piemērošanas izraisītas neskaidrības

Aizsardzības ministrijas darba grupas un VAMOIC iepirkumu komisijas veiktās darbības faktiski līdzinājās Publisko iepirkumu likumā noteiktajai sarunu procedūrai, kuras ietvaros sākotnēji norisinājās pretendantu atlase, nodrošinot komersantu atlasi atbilstoši pasūtītāja definētajiem izslēgšanas noteikumiem, kam seko pretendantu iesniegto piedāvājumu izvērtējums. Ņemot vērā komersantu iesniegto piedāvājumu apjomu, process bija sarežģīti administrējams. Lai izpildītu izvirzītās dokumentēšanas prasības un veiktu komersantu un piedāvājumu izvērtēšanu, tika veltīti ievērojami administratīvie resursi iesūtīto piedāvājumu apstrādei. Tā rezultātā iepirkumu procesu nevar uzskatīt par ātru un “atvieglotu”. Situācijai stabilizējoties, izpalika nosacījums par cēloņsakarību starp notikumu neparedzamību un ārkārtējo steidzamību, kas bija būtiskākais iemesls pieļautajām atkāpēm no ierastās prakses iepirkumu organizēšanā Covid-19 izraisītajos ārkārtējos apstākļos, kā rezultātā iepirkumu veikšana, piemērojot Publisko iepirkumu likuma izņēmumu par tā nepiemērošanu, ārkārtējās situācijas noslēguma posmā vairs nebija samērīga ar faktisko situāciju.

Aizsardzības ministrijas tīmekļa vietne (www.mod.gov.lv/covid-19-iepirkumi) tika izveidota un tās darbība uzsākta 3.aprīlī, lai nodrošinātu ārkārtējās situācijas laikā izveidotās iepirkumu sistēmas atklātību un pieejamību visiem interesentiem. Informācijas apjoms un saturs dinamiski tika papildināts katru dienu, kā arī bija publiskota informācija par pretendantu vērtēšanas kritērijiem, tomēr sākotnēji nebija pieejama informācija par atlases kārtību – kā šie kritēriji tiek piemēroti, ka ir vairākas atlases kārtas, kas notiek katrā no kārtām utt. Tā kā publiski bija izskanējis, ka Publisko iepirkumu likums netiek piemērots, lai paātrinātu iegāžu procesu, sadarbības piedāvājumus iesniegušajiem komersantiem visticamāk bija grūti iedomāties, ka iepirkuma process ir tik pat sarežģīts un ilgstošs administratīvo procedūru dēļ. Neskaidrība par procesa norisi varēja radīt priekšstatu par iestāžu negodprātīgu rīcību.

Piemērojot Aizsardzības ministrijas resorā noteikto kārtību, paralēli vienam iepirkuma piegājenam, kas jau virzījās uz līgumu noslēšanu, norisinājās jau nākamais piegājiens par tādu pašu preču iegādi, kā arī

komersanti turpināja iesūtīt tādu pašu preču piedāvājumus. Pretendents, kas nebija iekļauts vienā iepirkuma piegājenā, varēja tikt iekļauts nākamajā piegājenā. Aizsardzības ministrija nebija paredzējusi katrā no paralēli notiekošiem iepirkuma piegājiem saņemtos pretendentu piedāvājumus (aktuālie tā brīža piedāvājumi, otrā atlases kārtā) savstarpēji salīdzināt, tāpēc neizpratni varēja izraisīt konstatētais, ka līgums noslēgts ar pretendantu par augstāku cenu, nekā kāds cits komersants piedāvāja līguma noslēgšanas brīdī. Arī revidenti nav ieguvuši pietiekamu pārliecību par to, ka šādā procesā visos gadījumos ir izvēlēts pretendents, kas konkrēto preci vajadzīgajā apjomā un kvalitātē, noteiktajā termiņā varēja piedāvāt par konkrētajā brīdī (līguma slēgšanas brīdī) izdevīgāko cenu. Lai arī iepirkuma process ir detalizēti aprakstīts un tas no 17.aprīļa attiecībā uz dokumentēšanu pēc būtības līdzinās Publisko iepirkumu likumā noteiktajai kārtībai, tomēr revidenti saskārās ar grūtībām izprast un izsekot notiekošajam, tā kā paralēli ir jāvērtē visi vienlaicīgi notiekošie iepirkuma piegāji, kuros iekļautas vienas un tās pašas preču kategorijas, vieni un tie paši pretendenti, kuru piedāvājums mainās atkarībā no piedāvājuma iesniegšanas datuma un pieprasītajiem preču apjomiem.

Ārkārtējās situācijas beigu posmā maijā Aizsardzības ministrijā iesniegtais preču piedāvājums vismaz daļā preču kategoriju ievērojami pieauga. Tomēr, arī ievērojami paplašinoties piedāvātāju lokam, Aizsardzības ministrija nemainīja iepirkumu kārtību, lai arī paralēli līguma slēgšanas stadījā esošam iepirkumam turpinājās jaunu piedāvājumu saņemšana, pieaugot pretendentu skaitam, kā arī tika saņemti pirmšķietami izdevīgāki cenu piedāvājumi. Situācijai stabilizējoties, bija nepieciešams reaģēt un mainīt pieeju, atgriežoties pie saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma kritērija izmantošanas. Aizsardzības ministrijas kārtību bija iespējams pielāgot situācijai, piemēram, turpinot piemērot līdzšinējo kārtību attiecībā uz precēm, kur aizvien ir ierobežots piedāvājums, piemērojot Publisko iepirkumu likumu preču iegādei, kur piedāvājums jau pārsniedz pieprasījumu.

Centralizēto iepirkumu veikšanai ārkārtējās situācijas laikā Aizsardzības ministrijā tika izveidota kārtība iepirkumu veikšanai situācijā, kad tika piemērots Publisko iepirkumu likuma 3.panta astotajā daļā noteiktais izņēmums³¹⁷, t.i., likums netiek piemērots. Kārtība bija spēkā no 17.aprīļa un ietvēra galvenos principus iepirkumu veikšanai ārkārtējās situācijā: izveidota komunikācijas platforma informācijai un saziņai ar komersantiem, izveidota darba grupa piedāvājumu atlasei un iepirkumu komisija, noteikti kritēriji pretendentu un piedāvājumu izvērtēšanai un atlasei, noteikti sadarbība ar citu resoru institūcijām (VUGD, Patērētāju tiesību aizsardzības centru un Veselības inspekciju) u.c.

Iepirkumu process bija sarežģīti administrējams

Novērtējot komersantu un piedāvājumu atlases procesu, ir secināms, ka Aizsardzības ministrijas darba grupas un VAMOIC iepirkumu komisijas veiktās darbības faktiski līdzinās Publisko iepirkumu likumā noteiktajai sarunu procedūrai, kuras ietvaros sākotnēji norisinās kandidātu atlase, tā nodrošinot komersantu atlasi atbilstoši iepirkumā definētajiem izslēgšanas noteikumiem. Revīzijā iegūtā informācija liecina, ka šādu darbību mērķis Aizsardzības ministrijā bija saistīts ar to, lai otrajā atlases posmā tiktu saņemti un izvērtēti tādu komersantu finanšu un tehniskie piedāvājumi, kuru sadarbība ar vislielāko ticamību noslēgsies ar faktisko rezultātu.

Aizsardzības ministrija visā ārkārtējās situācijas periodā turpināja saņemt komersantu sadarbības piedāvājumus un šo piedāvājumu skaits nepārtraukti palielinājās, līdz 9.jūnijam sasniedzot 711 piedāvājumus.

Revidenti, izvērtējot revīzijā iegūto informāciju un skaidrojumus, secina, ka Aizsardzības ministrijas resorā visa ārkārtējās situācijas periodā laikā norisinājās viens liels, nepārtraukts iepirkums ar vairākiem piegājiņiem, kas turklāt notiek gandrīz vienlaicīgi. Uzsākot katru piegājienu (nolūkā iegādāties konkrētas preces), tika izskatīti konkrēta brīdī (uz konkrētu datumu) saņemtie pretendētu sadarbības piedāvājumi. Piemēram, laika posmā līdz 2020.gada 6.maijam, kad tika veikta pretendētu atlase (pirmā kārta) Aizsardzības ministrija bija saņēmusi 171 piedāvājumu par vienreizlietojamo masku piegādi. Iepirkuma procesa noslēgumā 28.maijā tika noslēgts līgums ar SIA "Saules aptieka" un 5.jūnijā ar SIA "Brief". Laikā pēc 6.maija līdz līgumu slēgšanas brīdim Aizsardzības ministrijā tika saņemts vēl 21 piedāvājums, taču revīzijā netika iegūti pierādījumi tam, ka tie būtu izvērtēti kopsakarā ar notiekošajām sarunām ar jau izvēlētajiem komersantiem. Tāpēc Valsts kontrole nevar iegūt pārliecību par to, ka minētā 21 pretendenta vidū nav bijuši tādi, kas tādas pašas kvalitātes preci, pastāvot līdzvērtīgiem piegāžu nosacījumiem, nepieciešamajā apjomā spētu piedāvāt par zemāku cenu. Aizsardzības ministrija revīzijas starpziņojuma saskaņošanas laikā sniedza viedokli³¹⁸ par starpziņojumā norādīto, ka sadarbības piedāvājumu skaits š.g. maijā un jūnijā ievērojami paplašinājās, tomēr ārkārtējā iepirkuma apstākļos nevar interpretēt kā nepārprotamu rādītāju tirgus situācijas stabilizācijai [...] ja ārkārtējā iepirkuma laikā tiktu pieņemts lēmums par hronoloģiskai secībai neatbilstoša sākotnējā sadarbības piedāvājuma turpmāku virzību nākamās kārtas piedāvājuma iesniegšanai VAMOIC (pamatojot to tikai ar zemākas cenas un ātrākas piegādes solījumiem), tad Aizsardzības ministrijai un VAMOIC uz attiecīgā komersanta un tā iesniegtās dokumentācijas padziļinātās pārbaudes, kā arī saistīto procedūru atbilstošas noformēšanas laiku būtu jāaptur visas tekošās sarunu procedūras ar iepriekš atlasītiem komersantiem, par attiecīgu periodu attālinot brīdi, kad Covid-19 sekū ierobežošanā iesaistītās medicīnas, labklājības, iekšlietu u.c. valsts vai pašvaldību iestādes tiktu nodrošinātas ar tiem kritiski nepieciešamajiem individuālās aizsardzības un dezinfekcijas līdzekļiem.

Lai izpildītu izvirzītās dokumentēšanas prasības un veiktu komersantu un piedāvājumu izvērtēšanu, tika veltīti ievērojami administratīvie resursi iesūtīto piedāvājumu apstrādei. Turklāt nebija garantijas, ka pēc sākotnējā izvērtējuma izvēlētos pretendēntus virzot tālākām procedūrām, tiks panākts rezultāts un noslēgts līgums. Viens no iemesliem bija izmaiņas sākotnēji iesūtītajos piedāvājumos. Tā kā bija laika nobīde starp sākotnējo piedāvājumu un brīdi, kad komersanti tika aicināti iesniegt konkrētos cenu un apjomu piedāvājumus, tad nereti pretendents vairs nepiedāvāja to pašu cenu, ko iesūtot sākotnējo piedāvājumu vai arī nespēja piedāvāt vajadzīgo konkrēto preču apjomu. Piemēram, par medicīniskajiem, vienreiz lietojamie cimdiem (sterili, nepūderēti) SIA "CHEMISPEC" sākotnējais piedāvājums iepirkumā 14.maijā bija 0,36 euro. 29.maijā SIA "CHEMISPEC" precīzēja cenu uz 0,47 euro. Tā kā 4.jūnijā vajadzīgais apjoms mainījās – tas samazinājās četras reizes (iepriekš 2 354 000 pāru vietā tika noteiks 480 600), tad SIA "CHEMISPEC" piedāvāja cenu līdz 0,75 euro. Turpinot sarunas, ar SIA "CHEMISPEC" panākta vienošanās par cenu līdz 0,54 euro, par ko 9.jūnijā tika slēgts līgums. Līdzīgi arī FFP3 respiratoru iepirkumā C19/IEG/2020-3 SIA "Brief" nevarēja uzturēt iepriekš piedāvāto cenu (6,70 euro), ņemot vērā Brazīlijas tirgus pieprasījumu – uz 29. maija sēdes sākumu piedāvātā cena bija 8,55 euro, bet sanāksmes noslēgumā jau 8,80 euro³¹⁹ vai arī C19/IEG/2020-2 preču kategorijā "medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi (sterili, nepūderēti)" SIA "Brief" 5.maijā iesniegtais piedāvājums 0,31 euro par vienu gab. (pāri) 12.maijā mainījās uz 0,89 euro par pāri³²⁰.

Kā norāda Aizsardzības ministrija revīzijas starpziņojuma saskaņošanas laikā vēstulē³²¹ Valsts kontrolei, situācijās, kur sākotnējās sadarbības piedāvājuma iesniedzējs vienlaicīgi pats arī nav attiecīgā produkta ražotājs (faktiski visas nepieciešamo produktu kategorijas, izņemot dezinfekcijas līdzekļus rokām un virsmām, sejas ekrānus un higiēniskās sejas maskas), sākotnējā sadarbības piedāvājuma

iesniedzējs (attiecīgi – starpniecības uzņēmums vai aģents) nespēj garantēt sākotnēji piedāvāto sadarbības nosacījumu (t.sk. cenu un piegādes termiņu) ievērošanu, kas nepārtraukti mainījās atbilstoši nodrošinājuma situācijai attiecīgo produktu izcelsmes valstīs un samērā līdzīgi ietekmēja visus starpniecības uzņēmumus. Šādos apstākļos komersanta ārpuskārtas aicināšana iesniegt piedāvājumu VAMOIC, pamatojoties tikai uz sākotnējā sadarbības piedāvājumā ietvertiem un komersantam nesaistošiem zemākas cenas vai ātrākas piegādes piedāvājumiem, būtu tiešā pretrunā ar Aizsardzības ministrijas realizētā ārkārtējā iepirkuma algoritmu un principiem, kuri vienlīdzīgā veidā tika attiecināti uz visiem 324 komersantu iesniegtiem 711 sadarbības piedāvājumiem.

Balstoties tikai uz sākotnējos komersantu sadarbības piedāvājumos ietvertiem šķietami izdevīgākas cenas vai ātrākas piegādes nosacījumiem, potenciāli varētu radīt situāciju, kurā Aizsardzības ministrijai un VAMOIC nepārtraukti būtu jāpagarina komersantu atlases termiņi, komersantiem iesniedzot arvien jaunus sākotnējās sadarbības piedāvājumus ar šķietami konkurētspējīgākiem. Vienlaicīgi šādā gadījumā nekādā veidā netiku ievērots ārkārtējā iepirkuma primārais mērķis – Covid-19 seku ierobežošanā iesaistīto Latvijas medicīnas, labklājības, iekšlietu u.c. valsts vai pašvaldību iestāžu nekavējošs nodrošinājums ar tiem kritiski nepieciešamajiem individuālās aizsardzības līdzekļiem.

Revīzijā analizējot Aizsardzības ministrijas piedāvājumu datu bāzē reģistrēto informāciju, ir secināms, ka cenu ietekmēja preču apjoms, jo vairākiem piedāvājumiem cena tika norādīta atkarībā no preču daudzuma. Kā analizēts iepriekšējā sadaļā, iegādājamais preču daudzums svārstījās dēļ izmaiņām VUGD apkopoto vajadzību sarakstā. Plānotie apjomi mainījās atsevišķos gadījumos pat pa dienām un tas sarežģīja iepirkumu veikšanas darbu un sarunas ar komersantiem, jo daudzumam bija izšķiroša nozīme.

Valsts materiālo rezervju pārvaldīšanas pārņemšanas sākumposmā no 3.aprīļa Aizsardzības ministrija neatliekami rīkojās un 9.aprīlī noslēdza trīs līgumus, kuru noslēgšanai informāciju par preču veidiem, pretendentiem, cenām un piegādes laiku 6.aprīlī saņēma no Veselības ministrijas resora. Šajā gadījumā izpalika lēmumu par līgumu noslēgšanu dokumentēšana un process nav tik caurskatāms, kā vēlāk, no 17.aprīļa ieviešot divpakāpju piedāvājumu izvērtēšanas kārtību. Savukārt no 17.aprīļa procesu vairs nevar uzskatīt par ātru un “atvieglotu”, jo neviens līgums nav noslēgts agrāk par 15 dienām pēc pretendantu sākotnējās atlases.

Piemēram, Aizsardzības ministrijai piedāvājumu par dezinfekcijas līdzekļu piegādi AS “SPODRĪBA” atsūtīja 7.aprīlī, bet AS “MADARA Cosmetics” piedāvājumu atsūtīja 3.aprīlī. Iepirkuma C19/IEG/2020-1 dezinfekcijas līdzekļu pretendantu pirmā atlases kārta noslēdzās 9.aprīlī, savukārt 15.aprīlī sagatavota iepirkumu pase un nosūtīta VAMOIC otrās atlases kārtas uzsākšanai. VAMOIC uzaicinājumus iesniegt piedāvājumus nosūtīja 15.aprīlī. Līgumi ar AS “SPODRĪBA” un AS “MADARA Cosmetics” tika noslēgti 24.aprīlī.

Citos gadījumos iepirkumu norise ir bijusi vēl ilgāka, piemēram, 2.aprīlī SIA “Brief” Aizsardzības ministrijai atsūtīja piedāvājumu par individuālo aizsardzības līdzekļu piedāvājumu, 9.aprīlī Aizsardzības ministrijas darba grupā notika pretendantu atlase, 23.aprīlī sagatavota iepirkumu pase un nosūtīta VAMOIC otrās atlases kārtas uzsākšanai, 29.aprīlī VAMOIC nosūta SIA “Brief” uzaicinājumu iesniegt piedāvājumu iepirkumā C19/IEG/2020-2, 5.maijā SIA “Brief” iesniedza piedāvājumu VAMOIC un līgums par medicīnisko cimdu piegādi noslēgts 27.maijā.

Iepirkumu process pretendentiem nebija pietiekami skaidrs

Viens no Aizsardzības ministrijas izveidotās iepirkumu kārtības trūkumiem bija tas, ka komersanti varēja pārprast un, iespējams, nepamatoti paļauties uz to, ka uz industrija@mod.gov.lv nosūtītais sadarbības piedāvājums tiek uzskatīts par tādu piedāvājumu, kurš nekavējoties tiek paklauts izvērtējumam, kam būtu jāseko Aizsardzības ministrijas atgriezeniskai saitei, bet tikai sniegtā informācija, ka informācija ir saņemta. Tikai otrai kārtai atlāstītie pretendenti saņēma detalizētu informāciju no VAMOIC, kad tika aicināti iesniegt konkrētu piedāvājumu. Visi piedāvājumi Aizsardzības resora iestāžu izpratnē bija uzskatāmi par spēkā esošiem līdz ārkārtas situācijas beigām, tomēr komersanti no ministrijas nesaņēma atsevišķu atbildi par to, ka nav iekļauti konkrētajā atlases apjomā, bet var tikt uzrunāti kādā no nākamajiem iepirkumiem.

Problēmu radīja tas, ka paralēli vienam iepirkuma piegājenam, kas jau virzījās uz līgumu noslēgšanu, norisinājās jau nākamais piegājiens par tādu pašu preču iegādi, kā arī komersanti turpināja iesūtīt tādu pašu preču piedāvājumus. Pretendents, kas nebija iekļauts vienā iepirkuma piegājenā, varēja tikt iekļauts nākamajā piegājenā. Katrā no piegājeniem saņemtie konkrētie pretendenti piedāvājumi (otrā atlases kārta) netika savstarpēji salīdzināti, tāpēc neizpratni varēja izraisīt konstatētais, ka līgums noslēgts ar pretendantu par augstāku cenu, nekā kāds cits komersants piedāvāja līguma noslēgšanas brīdī. Arī revidenti nav ieguvuši pietiekamu pārliecību par to, ka šādā procesā visos gadījumos ir izvēlēts pretendents, kas konkrēto preci vajadzīgajā apjomā un kvalitātē, noteiktajā termiņā varēja piedāvāt par konkrētajā brīdī (līguma slēgšanas brīdī) izdevīgāko cenu. Lai arī viss process ir detalizēti aprakstīts un tas no 17.aprīļa attiecībā uz dokumentēšanu pēc būtības līdzinās Publisko iepirkumu likumā noteiktajai kārtībai, tomēr revidenti saskārās ar grūtībām izprast un izsekot notiekošajam, tā kā paralēli ir jāvērtē visi vienlaicīgi notiekošie iepirkuma piegāji, kuros iekļautas vienas un tās pašas preču kategorijas, vieni un tie paši pretendenti, kuru piedāvājums mainās atkarībā no piedāvājuma iesniegšanas datuma un pieprasītajiem preču apjomiem u.tml.

Tā kā publiski bija izskanējis, ka Publisko iepirkumu likums netiek piemērots, lai paātrinātu iegāžu procesu, bija grūti iedomāties, ka iepirkuma process ir tik pat sarežģīts un ilgstošs administratīvo procedūru dēļ. Neskaidrība par procesa norisi varēja radīt priekšstatu par iestāžu negodprātīgu rīcību.

Aizsardzības ministrijas tīmekļa vietne tika izveidota un tās darbība uzsākta 3.aprīlī, lai nodrošinātu ārkārtējās situācijas laikā izveidotās iepirkumu sistēmas atklātību un pieejamību visiem interesentiem. Tīmekļa vietnē publicējamās informācijas apjoms un saturs dinamiski tika papildināts katru dienu. Revīzijā konstatēts, ka sākotnēji nebija pieejama informācija par atlases kārtību, tāpēc komersantiem varēja rasties priekšstats, ka piedāvājumu iesniegšana uz adresi industrija@mod.gov.lv ir pirmsais un vienīgais process iegādes organizēšanā.

Komersantu rīcībā bija tika vispārīgā rakstura informācija, ka hronoloģiskā secībā tiek vērtēti visi piedāvājumi, kas iesūtīti uz e-pastu industrija@mod.gov.lv. Tīmekļa vietnē netika norādīts aktuālo piedāvājumu izvērtēšanas termiņš, piemēram, netika noteikts, ka konkrētā iepirkuma tālākai atlasei tiks virzīti piedāvājumi, kas iesniegti līdz konkrētam datumam, pulksteņa laikam. Piemēram, pirmajā dezinfekcijas līdzekļu iepirkumā tika atlāsti tie piedāvājumi, par kuriem informācija tika atsūtīta līdz 8.aprīlim un tika izskatīti 9.aprīļa darba grupas sēdē, kas norisinājās plkst.11:26 no rīta. Dezinfekcijas līdzekļu piegādātājs SIA “Kvadro” piedāvājumu iesniedza 2020.gada 9.aprīļ plkst. 17:02. Tādējādi tas netika virzīts pirmajā iepirkuma piegājenā, kas jau bija aizsācies, bet skaitīts nākamajā piegājenā, kas noslēdzās ar līguma³²² noslēgšanu par dezinfekcijas līdzekļu piegādi.

Iepirkumu veikšana ārkārtējās situācijas apstākļos bija specifiska un iepriekš nepieredzēta. Dinamiski mainoties vajadzību prasībām un situācijai epidemioloģiskajā jomā, Aizsardzības ministrijai bija jārod optimālākais piedāvājumu vadības un administrēšanas veids tā, lai novērstu jebkādas šaubas par negodprātīgu atlases procesu. Lai gan Aizsardzības ministrija bija operatīvi reagējusi, izveidojot informācijas apmaiņas sistēmu ar komersantiem, tomēr revīzijā konstatētie gadījumi ļauj secināt, ka procesā pastāvēja trūkumi, kuri varēja tikt novērsti ar skaidrojumiem par piedāvājumu atlases procesa specifiku.

Vai izveidoto kārtību vajadzēja mainīt

Nav šaubu, ka krīzes sākumposmā, kad vietējais, reģionālais un pasaules tirgus pārdzīvoja kritumu dezinfekcijas līdzekļu un individuālās aizsardzības līdzekļu piedāvājumā, Publisko iepirkumu likuma ierastā izpratne par saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu (ņemot vērā cenu vai izmaksas un ar iepirkuma līguma priekšmetu saistītus kvalitātes kritērijus) varēja neīstenoties, jo būtiskākais bija nodrošināt valsts kritiskajām vajadzībām noteiktās nomenklatūras preces iespējami īsākajā laikā. Aizsardzības ministrijas izstrādātie pretendenti atlases kritēriji atbilda tā brīža situācijai. Aizsardzības ministrijas izveidotajā kārtībā centralizēto iepirkumu procesos pretendenti izvēlē kompleksi tika piemēroti tādi kritēriji kā piegādes apjoms, piegādes laiks, preces kvalitāte, piegādes plāns un nosacījumi (preces izcelsmes vieta, piegādes veids, piegādes kēde u.tml.). Eiropas Komisija 2020.gada 1.aprīlī bija publicējusi norādījumus³²³ par iepirkumu direktīvas piemērošanas iespējām izmantot visu Eiropas Savienības publiskā iepirkuma regulējumā paredzēto elastību, kas nozīmē, ka COVID-19 krīzes pārvarēšanai nepieciešamo preču iepirkumu organizēšanā var pielaut atkāpes no publiskā iepirkuma regulējuma piemērošanas, tajā skaitā izmantojot neierastus panēmienus (personīga sazināšanās ar piegādātāju, elektroniska un telefoniska saziņa u.tml.), bet 2020.gada 8.aprīlī ir atzinusi, ka COVID-19 krīze Eiropā un pasaulē var radīt negatīvu ietekmi uz sociālo stabilitāti un drošību³²⁴.

Vienlaikus Eiropas Komisija un Latvijas institūcijas³²⁵ ir skaidrojušas, ka atkāpes no ierastās prakses iepirkumu organizēšanā ir pieļaujamas tikai saistībā ar Covid-19 ārkārtas apstākļiem un tos raksturo ārkārtēja steidzamība, kas liedz ievērot parastos terminus, cēloņsakarība starp neparedzamo notikumu un ārkārtējo steidzamību un atkāpes izmanto tikai, lai novērstu trūkumu, līdz tiek rasti stabilāki risinājumi³²⁶. Revidenti secina, ka Eiropas Savienības un Latvijas izpildvaras institūciju līmenī tika pieļautas atkāpes no ierastās prakses iepirkumu organizēšanā Covid-19 izraisītajos ārkārtējos apstākļos, lai pircējiem ļautu iepirkumus izdarīt visātrāk iespējamā veidā.

Revīzijā konstatētais liecina, ka situācijai stabilizējoties izpalika nosacījums par cēloņsakarību starp neparedzamo notikumu un ārkārtējo steidzamību, kā rezultātā iepirkumu veikšana, piemērojot Publisko iepirkumu likuma izņēmumu par tā nepiemērošanu, vairs nebija samērīga ar faktisko situāciju. Ir būtiski ņemt vērā to, ka publiskā sektora rīcībai ar valsts budžeta līdzekļiem joprojām arī ārkārtējās situācijas laikā ir piemērojami spēkā esošie normatīvie akti, kas nosaka rīcības ar valsts budžeta līdzekļiem atbilstību efektivitātes un ekonomiskuma principiem – Likums par budžetu un finanšu vadību, Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likums u.c.

Tas revidētu ieskatā nozīmē, ka, situācijai stabilizējoties, bija nepieciešams reagēt un mainīt pieeju, atgriežoties pie saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma kritērija izmantošanas. Aizsardzības ministrijas kārtību bija iespējams pielāgot situācijai, piemēram, turpinot piemērot līdzīnējo kārtību attiecībā uz precēm, kur aizvien ir ierobežots piedāvājums, piemērojot Publisko iepirkumu likumu preču iegādei, kur piedāvājums ir palielinājies. Revīzijā konstatējām, ka ārkārtējās situācijas beigu posmā maijā Aizsardzības ministrijā iesniegtais preču piedāvājums vismaz daļā preču kategoriju ievērojami

palielinājās (saskaņā ar Aizsardzības ministrijas apkopoto informāciju tīmekļa vietnē³²⁷ un Aizsardzības ministrijas uzturētā piedāvājumu datu bāze). Tomēr, paplašinoties piedāvātāju lokam, Aizsardzības ministrija nemainīja iepirkumu kārtību. Analizējot atsevišķu preču kategoriju iegādi dažādos iepirkuma piegājiens revidenti novēroja, ka katrā no piegājiem saņemtie konkrētie pretendenti piedāvājumi (otrā atlases kārtā) netika savstarpēji salīdzināti. Revidenti ieskatā, piemēram, medicīnisko vienreiz lietojamo cimdu (sterili, nepūderēti) iepirkumā³²⁸ nevarēja nepamanīt, ka līguma slēgšanas brīdī 27.maijā (ar SIA “Brief”) paralēli notiekošā iepirkuma ietvaros³²⁹ ir saņemts vēl viena pretendenta (SIA “CHEMISPEC”) piedāvājums, kas to pašu preci piedāvā par ievērojami lētāku cenu. Acīmredzamā konkurence starp abiem pretendentiem nav ieteikmējusi lēmumu pieņemšanas gaitu un līguma noslēgšanu par 0,89 euro gab. 27.maijā, lai gan 14.maijā paralēli notiekošajā iepirkumā bija saņemts piedāvājums 0,36 euro par vienu gab. (pāri). Iespējams, ja SIA “CHEMISPEC” 14.maijā būtu izteikts piedāvājums nodrošināt 408 092 gab. piegādi (līguma ar SIA “Brief” piegādes apjoms) vai arī SIA “Brief”, ņemot vērā SIA “CHEMISPEC” piedāvājumu, būtu izteikts priekšlikums pārskatīt piedāvāto cenu, iepirkuma C19/IEG/2020-2 iznākums daļā par medicīnisko vienreiz lietojamo cimdu (sterili, nepūderēti) piegādi varēja noslēgties ar citu rezultātu. Ar SIA “CHEMISPEC” sarunas par piegāžu apjomu (sākotnēji definētā vajadzība 2 354 000 gab. (pāri), kas vēlāk vairākas reizes mainījās) un cenu uzsāktas 28.maijā, bet līgums ar šo pretendenti par medicīnisko, vienreiz lietojamo cimdu (sterili, nepūderēti) piegādi par 0,54 euro gab. noslēgts 2020.gada 9.jūnijā par 481 000 gab. (pāri) piegādi.

Saskaņā ar Aizsardzības ministrijas vēstule³³⁰ sniegtu situāciju epidemioloģiskās drošības jomā Latvijā tiešām pakāpeniski stabilizējās, taču to diemžēl nekādā veidā nevar attiecināt uz Covid-19 seku ierobežošanā iesaistīto medicīnas, labklājības, iekšlietu u.c. valsts vai pašvaldību iestāžu stabili nodrošinājumu ar tiem kritiski nepieciešamajiem individuālās aizsardzības līdzekļiem, kas ir (bija) ārkārtējā iepirkuma primārais mērķis.

Praktiski visu iesniegto sadarbības piedāvājumu ietvaros komersantu sākotnēji piedāvātie sadarbības nosacījumi (t.sk. produkcijas faktiskā ražotāja informācija, cenas, iespējamie piegādes laiki u.c.) nepārtraukti mainījās atbilstoši nepastāvīgajai situācijai attiecīgo preču izcelsmes valstīs, būtu pārsteidzīgi uzskatīt, ka situācija tirgū kādā no pārskata perioda laika posmiem ir stabilizējusies un iepirkuma veicējs varētu atļauties atkāpes no sākotnēji ieviestās ārkārtējā iepirkuma organizācijas, tādā veidā ievērojami riskējot ar to, ka Covid-19 seku ierobežošanā iesaistītās valsts un pašvaldību institūcijas varētu laicīgi nesaņemt tiem kritiski nepieciešamos individuālās aizsardzības līdzekļus, kas tiem ļauj sasniegt un uzturēt pieņemamus epidemioloģiskās drošības apstākļus Latvijā.

Iepirkuma veicējiem paralēli bija jāņem vērā ne tikai attiecīgā brīža situācija individuālo aizsardzības un dezinfekcijas līdzekļu sākotnējā piedāvājuma tirgū, bet arī noteikti laika ierobežojumi, kādus uzliek Ministru kabineta pilnvarojums ārkārtējā iepirkuma veikšanai un attiecīgajā brīdi VUGD sniegtā informācija par aktuālo valsts nodrošinājumu ar individuālajiem aizsardzības un dezinfekcijas līdzekļiem.

Lai arī kopumā Aizsardzības ministrijas iepirkumu kārtība netika mainīta, tomēr revīzijā tika konstatētas atsevišķas atkāpes no iepriekš piemērotās kārtības.

Revīzijā konstatētais liecina, ka bija arī atsevišķi gadījumi, kad informācija no paralēli notiekošiem iepirkumiem tika izmantota, lai aicinātu pretendenti pārskatīt piedāvāto cenu. Piemēram, izskatot SIA “Multum” sniegtā FFP3 respiratoru piedāvājuma cenu, VAMOIC iepirkuma komisija 19.maijā konstatēja, ka SIA “Multum” piedāvātā cena ir nesamērīgi augsta, ņemot vērā arī faktu, ka cita

iepirkuma ietvaros VAMOIC ir noslēgts līgums ar citu komersantu (SIA “Tavol”) par identiskas preces iegādi (vācu kompānijai “Dräger” ražoto modeli FFP3), kur preces cena ir trīs reizes zemāka par SIA “Multum” piedāvāto cenu 14,50 euro bez PVN par vienu gab. VAMOIC iepirkuma komisija 19.maijā nolēma lūgt pretendentam būtiski samazināt vismaz par 40% piedāvājuma cenu iepirkuma priekšmetam³³¹.

Revīzijā netika detalizēti izvērtēti visu individuālo aizsardzības līdzekļu kategoriju iepirkumi. Tomēr revīzijā konstatēts, ka paralēli notiekošajās iepirkuma procedūrās (C19/IEG/2020-2³³² un C19/IEG/2020-3³³³) par citu preču kategoriju iegādi, piemēram, medicīniskie kombinezoni – aizsargtēri (elastīgie, ar kapuci, vienreizlietojamie), virsvalki/halāti ar garām piedurknēm (ūdens necaurlaidīgie, vienreizlietojamie), medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi (nesterili, nepūderēti), ķirurģiskās maskas tips IIR, VAMOIC iepirkuma komisija identificē, ka paralēli notiekošajā iepirkuma piegājienā ir saņemti piedāvājumi par izdevīgākām cenām un piegādes nosacījumiem. Piemēram, 20.maijā VAMOIC iepirkuma komisija konstatē, ka SIA “Brief” nav iesniedzis preces kvalitāti apliecinotus dokumentus (iepirkumā C19/IEG/2020-2 piedāvāja medicīniskie kombinezoni – aizsargtēri (elastīgie, ar kapuci, vienreizlietojamie), medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi (nesterili, nepūderēti)), savukārt citi pretendenti iepirkuma C19/IEG/2020-3 ietvaros tās pašas preces ir piedāvājuši par izdevīgākām cenām un piegādes nosacījumiem. Tā kā iepirkumā C19/IEG/2020-3 turpinās pretendantu piedāvājumu izvērtēšana, tad tiek nolemts iepirkumā C19/IEG/2020-2 ar SIA “Brief” sarunas neturpināt³³⁴. Līdzīgi arī attiecībā uz SIA “MedAmber” preču kategorijā “ķirurģiskā maska IIR” iesniegto piedāvājumu, tiek nolemts sarunas neturpināt, jo iepirkumā C19/IEG/2020-3 ir saņemts piedāvājums par zemāku cenu un ātrāku piegādes termiņu.

Savukārt Aizsardzības ministrijas darba grupas 21.maija³³⁵ lēmumu un VAMOIC 2.jūnija rīkojumu³³⁶ higiēnisko sejas masku iepirkumā Nr.C19/IEG/2020-6 tika piemērota sarunu procedūra saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu. Parasti sarunu procedūra notiek, pasūtītājam pēc savas izvēles uzrunājot paša izvēlētus pretendentus. Savukārt šajā gadījumā, lai rastu iespējami plašāku piegādātāju loku, Aizsardzības ministrija lēma par procedūras izsludināšanu Elektronisko iepirkumu sistēmā. Par šādu pieeju Aizsardzības ministrija konsultējās ar Iepirkumu uzraudzības biroju un saņēma apstiprinājumu, ka piemērojot sarunu procedūru, vienlaikus ir pieļaujama tās publicēšana Elektronisko iepirkumu sistēmā, tā nodrošinot iespēju pieteikties neierobežotam skaitam piegādāju, nevis tikai uzaicinātajiem. Minētajā procedūrā tika noteikti šādi piedāvājuma izvēles kritēriji: *prasībām un tehniskajai specifikācijai atbilstošs saimnieciski visizdevīgākais piedāvājums, nemot vērā viszemāko cenu*. Tādējādi higiēnisko sejas masku iepirkumā Nr.C19/IEG/2020-6³³⁷ notika atkāpšanās no ārkārtējās situācijas laikā noteiktās iepirkumu veikšanas kārtības un noteiktajiem kritērijiem. Vienlaikus tika realizēta tirgus situācijai atbilstoša pieeja, iepirkumu īstenojot Publisko iepirkumu likuma ietvaros, taču saglabājot iespēju pieteikties plašam piegādātāju lokam, kuru piedāvājumi tika izvērtēti saskaņā ar viennozīmīgi skaidri definētu kritēriju par viszemāko cenu. Kopumā iepirkumā pieteicās 16 piegādātāji, no tiem iepirkumam kvalificējās seši piegādātāji. Savukārt pēc Valsts tiesu ekspertīžu biroja atzinuma par produktu atbilstību iepirkumu prasībām kvalificējās viens piegādātājs. Būtiski norādīt arī to, ka konkrētā piegādātāja piedāvājums nenodrošināja izteikto kopējo apjomu 400 000 masku vajadzības, bet tikai 50 000. Minētais iepirkums revīzijā netika detalizēti vērtēts.

Revīzijā arī konstatēts, ka Aizsardzības ministrijas darba grupas sēdē 2020.gada 29.maijā tiek uzsākta diskusija par nepieciešamajām pārmainīm izveidotajā kārtībā, tai skaitā saistībā ar piedāvājumu izvērtēšanas kritērijiem, piemēram, vērtēšanā kā būtiskākos kritērijus nosakot – cena, piegāžu drošība un kvalitāte³³⁸.

Savukārt darba grupas 2.jūnija sēdē tika novērtēts, ka ārkārtējās situācijas laikā izveidotā komersantu atlases sistēma izskatās lietderīga, jo sākotnējā atlases procesā jau tiek atsijāti tie uzņēmumi, kuri varētu neizpildīt piegāžu drošības prasības, nekoncentrējoties uz zemākās cenas piedāvātājiem, tāpat izvērtējot komersantu darbības jomu un tās ilgumu – cik uzņēmums ir uzticams kā potenciālais piegādātājs³³⁹. Sēdē ir nolemts risināt jautājumu, kā panākt cenas noturīgumu no komersantiem, jau stadijā kad tiek iesniegti piedāvājumi, jo Aizsardzības ministrijas pieredze liecina, ka komersanti iesāk piedāvājumu ar zemāko cenu, bet pārējos atlases posmos cena tiek vairākkārt mainīta. Viens no ierosinājumiem ir atlasi vairāk uzņēmumus – ja komersanti tiek atlasi pēc piedāvātās cenas, atlasot vairāk komesantus, iespējams, ka cenas piedāvājumu izmaiņas nenotiktu, ņemot vērā kopējo konkurenci atlases posmā. Taču tiek atzīts, ka cenas kritērijs pirmajā atlases kārtā nevar būt vadošais, jo nav saistošs nākamajam posmam, kad notiek piedāvājumu iesniegšana un vērtēšana otrajā kārtā VAMOIC. Līdz ar ārkārtējās situācijas beigām 2020.gada 9.jūnijā spēku zaudēja Ministru kabineta 2020.gada 12.marta rīkojums Nr.103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” un 10.jūnijā stājās spēkā jauns regulējums – Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums.

Atbilstoši Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likumā noteiktajam VAMOIC veic individuālo aizsardzības līdzekļu un medicīnisko ierīču centralizētu iegādi, nepiemērojot Publisko iepirkumu likumu³⁴⁰. Centralizēto iepirkumu veikšanā saglabājas iepriekš noteiktā kārtība attiecībā uz VUGD kompetenci uzturēt prioritāro institūciju un vajadzību sarakstu, kā arī VAMOIC un Nacionālo bruņoto spēku sadarbību loģistikas jomā.

Uz Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma pamata 2020.gada 9.jūnijā izdotajos Ministru kabineta noteikumos Nr.380 “Par prioritāro institūciju un vajadzību sarakstā iekļautajām institūcijām nepieciešamajiem epidemioloģiskās drošības nodrošināšanas resursiem” (spēkā no 2020.gada 13.jūnija) ir noteikts: (1) iegādājamo individuālo aizsardzības līdzekļu un medicīnisko ierīču kategorijas un to apjoms; (2) individuālo aizsardzības līdzekļu un medicīnisko ierīču iegādes, uzglabāšanas un izsniegšanas kārtība; (3) kārtība, kādā tiek uzglabāti un izsniegti jau centralizēti iegādātie epidemioloģiskās drošības nodrošināšanas resursi un (4) piegāžu drošības kritērijos balstīta atvieglota atbilstības novērtēšanas kārtība individuālajiem aizsardzības līdzekļiem un medicīniskām ierīcēm, ko ir tiesības iegādāties publisko personu organizētajos iepirkumos³⁴¹.

Saskaņā ar minētajiem Ministru kabineta noteikumiem, VAMOIC, iegādājoties individuālos aizsardzības līdzekļus un medicīniskās ierīces, pēc iespējas piemēro publisko iepirkumu vispārīgos principus³⁴². Atbilstoši normatīvā akta anotācijai³⁴³ publisko iepirkumu vispārīgie principi ir – iepirkumu atklātums, informācijas par iegādes procesu pieejamība, piegādātāju brīva konkurence, kā arī vienlīdzīgas iespējas pieteikties dalībai iepirkumos un līdzekļu efektīva izmantošana, maksimāli kā piedāvājumu izvēles kritēriju izmantojot saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma kritēriju. Vienlaikus svarīgi nodrošināt, ka piedāvājumu izvērtēšana notiek pēc iepriekš skaidri definētiem, izmērāmiem un saprotamiem kritērijiem.

Ārkārtējai situācijai beidzoties 9.jūnijā, spēku zaudēja arī Aizsardzības ministra pavēle par darba grupu³⁴⁴ un iepirkumu veikšanas kārtība³⁴⁵. Revīzijā konstatējām, ka jauna iepirkumu kārtība Aizsardzības ministrijas resorā nav izdota. Vienlaikus revīzijā konstatējām, ka pēc ārkārtējās situācijas beigām starpziņojuma sagatavošanas laikā līdz 13.jūlijam jauni individuālo aizsardzības līdzekļu un medicīnisko ierīču centralizētie iepirkumi nav veikti.

Revidētu vērtējumā Aizsardzības ministrijai ir jāizvērtē, vai pastāv preču kategorijas, kur, ņemot vērā uzkrāto informāciju par piegādātājiem, situāciju tirgū un piedāvājumu atlasē, valsts un sabiedrības interešu ievērošanai joprojām ir lietderīgi piemērot Publisko iepirkumu likuma izņēmumu un tādas, kur ir iespējams atgriezties pie Publisko iepirkumu likuma piemērošanas. Saskatot nepieciešamību piemērot Publisko iepirkumu likuma izņēmumu, ir nepieciešams pilnveidot sadarbības kārtību ar pretendentiem, piemēram, nosakot termiņus piedāvājumu iesniegšanai, sniedzot detalizētu skaidrojumu par to, kā notiks pretendenta un piedāvājumu Publisko iepirkumu likuma izņēmuma piemērošana, kā izpaudīsies tas, ka likums iepirkumā netiek piemērots.

Ieteikums

Lai nodrošinātu rīcības ar valsts budžeta līdzekļiem atbilstību ekonomiskuma un efektivitātes principiem un veicinātu valsts un sabiedrības interešu ievērošanu attiecībā uz iepirkumu procesu caurskatāmību arī ņemot vērā Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likumā³⁴⁶ noteikto par Publisko iepirkumu likuma nepiemērošanu VAMOIC centralizēti veiktajām individuālo aizsardzības līdzekļu un medicīnisko ierīču iegādēm, Aizsardzības ministrijai:

- ❖ pilnveidot centralizēto iepirkumu veikšanas kārtību, maksimāli kā piedāvājumu izvēles kritēriju paredzot izmantot saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma kritēriju (ņemot vērā cenu vai izmaksas un ar iepirkuma līguma priekšmetu saistītus kvalitātes kritērijus) un pārskatīt sadarbības un informācijas apmaiņas kārtību ar pretendentiem.

Revīzijas raksturojums un metodes

Revīzijas mērķis

Revīzijas mērķis ir pārbaudīt gada pārskatu – vai konsolidētais 2020.gada pārskats visos būtiskajos aspektos sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par Aizsardzības ministrijas finansiālo stāvokli, tā izmaiņām un Aizsardzības ministrijas darbības finansiālajiem rezultātiem un naudas plūsmu gadā, kas noslēgsies 2020.gada 31.decembrī, un vai tas ir sagatavots atbilstoši Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.

Revīzijas mērķis ietver pārbaužu veikšanu par **papildu piešķirto līdzekļu Covid-19 seku novēršanai pieprasījumu pamatošību un faktisko izlietojumu**, ko Valsts kontrole ir izvirzījusi par galveno revīzijas jautājumu 701.starptautiskā revīzijas standarta “Zināšana par galvenajiem revīzijas jautājumiem neatkarīga revidenta ziņojumā” izpratnē.

Šis starpziņojums ir sagatavots par ārkārtējā situācijā Aizsardzības ministrijas resorā, tai skaitā VAMOIC, izveidoto iepirkumu organizēšanas kārtību individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu rezervju centralizētai iegādei un ārkārtējās situācijas periodā veiktajiem iepirkumiem.

Juridiskais pamatojums

Pārbaudes veiktas un starpziņojums sagatavots finanšu revīzijas “Par Aizsardzības ministrijas 2020.gada pārskata sagatavošanas pareizību” ietvaros (Valsts kontroles Otrā departamenta 2020.gada 27.aprīla revīzijas grafiks Nr.2.4.1-10/2020) un pamatojoties uz Valsts kontroles likuma 3. panta trešā punkta c) apakšpunktu.

Revidentu atbildība

Valsts kontrole ir atbildīga par revīzijas vadību, pārraudzību, veikšanu, starpziņojuma sagatavošanu, kas pamatojas uz revīzijas laikā gūtiem atbilstošiem, pietiekamiem un ticamiem revīzijas pierādījumiem. Revīzija veikta saskaņā ar Latvijas Republikā atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem. Saskaņā ar šiem standartiem revīzijas grupa ievēro ētikas prasības un pārbaudi plāno un veic, lai iegūtu pietiekamu pārliecību, ka papildu piešķirto līdzekļu Covid-19 seku novēršanai faktiskais izlietojums atbilst piešķīruma mērķim.

Aizsardzības ministrijas atbildība

Aizsardzības ministrija ir atbildīga par to, lai nodrošinātu, ka papildu piešķirto līdzekļu Covid-19 seku novēršanai izlietojums atbilst piešķīruma mērķim.

Revīzijas apjoms

Šis starpziņojums aptver laika posmu no 2020.gada 2.aprīla līdz 9.jūnijam, kas sakrīt ar valstī izsludinātās ārkārtējās situācijas beigām. Lai gūtu pilnīgu priekšstatu par vērtējamiem darījumiem, atsevišķos gadījumos informācija analizēta ārpus minētā laika posma (piemēram, par preču izsniegšanu, maksājumiem u.tml.).

Sagatavojot starpziņojumu, revīzijā:

- ❖ vērtēta Aizsardzības ministrijas resorā piemērošanai ārkārtējā situācijā izveidotā centralizētā iepirkumu kārtības atbilstība Ministru kabineta 2020.gada 12.marta rīkojumā Nr.103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” un Ministru kabineta 2020.gada 27.aprīla rīkojumā

Nr.220 “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”” noteiktajam, kā arī Eiropas Savienības un nacionālā līmeņa kompetento institūciju rekomendācijām³⁴⁷;

- ❖ veiktas pārbaudes par Publisko iepirkumu likuma piemērošanas iznēmumu Aizsardzības ministrijas resora centralizētajām iegādēm, kas nodrošinātas saskaņā ar Ministru kabineta 2020.gada 12.marta rīkojumā Nr.103³⁴⁸ noteikto uzdevumu VAMOIC sadarbībā ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem pārnemt ar krīzi saistīto individuālo aizsarglīdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu rezervju pārvaldīšanu, iepirkumus veikt centralizēti atbilstoši prioritāro institūciju un vajadzību sarakstā noteiktajam preču apjomam, kā arī nodrošināt iegādāto preču uzglabāšanu un norakstīšanu pēc izsniegšanas, izlases veidā vērtējot, vai individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu rezervju centralizētie iepirkumi ārkārtējās situācijas periodā veikti atbilstoši Aizsardzības ministrijas iekšējiem tiesību aktiem³⁴⁹, kā arī ievērojot tiesību aktos³⁵⁰ noteikto par rīcības ar valsts budžeta līdzekļiem atbilstību ekonomiskuma un efektivitātes principiem;
- ❖ detalizēti analizēta un pārbaudīta informācija par 11 (no kopumā 29) noslēgto līgumu izpildi: divi līgumi par dezinfekcijas līdzekļu iegādi; viens līgums par dezinfekcijas līdzekļu rokām un virsmām iepirkums, pamatojoties uz Ministru kabineta 2020.gada 27.aprīļa rīkojumu³⁵¹, ar kuru tika pieņemts lēmums par atbalstu Itālijai, Sanmarīno un Spānijai Covid-19 izplatības ierobežošanā; viens līgums par vienreizlietojamo cimdu iegādi; pieci līgumi par respiratoru iegādi; divi līgumi par vienreizlietojamo masku iegādi;
- ❖ apkopota līgumu noslēgšanas un izpildes informācija par VAMOIC noslēgtajiem 29 līgumiem: līgumu noslēgšanas datums, līguma priekšmets, vienas vienības cena, skaits, kopējā summa, noliktavā saņemšanas datums, noliktavā saņemto preču skaits, no noliktavas izsniegto preču skaits pa saņēmējiem un atlikums noliktavā 18.jūnijā saskaņā ar grāmatvedības uzskaites datiem;
- ❖ apmeklēta VAMOIC noliktava Biksēres ielā, Rīgā, izlases veidā pārbaudot saskaņā ar Ministru kabineta 2020.gada 12.marta rīkojumu Nr.103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” un Ministru kabineta 2020.gada 27.aprīļa rīkojumu “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”” iegādāto preču saņemšanu un izsniegšanu noliktavā atbilstoši Aizsardzības ministrijas resorā noteiktajai kārtībai³⁵²;
- ❖ veiktas intervijas ar Aizsardzības ministrijas un VAMOIC atbildīgajiem speciālistiem.

Sagatavojot starpziņojumu, revīzijā netika veiktas šādas pārbaudes:

- ❖ par saņemto preču kvalitāti un atbilstību iepirkumā izvirzītajām prasībām un atbilstību preču saņemšanas dokumentācijā norādītajiem parametriem, kā arī netika veiktas pārbaudes par preču atbilstības dokumentu izcelsmi un autentiskumu;
- ❖ no 2020.gada 2.aprīļa Aizsardzības ministrijā izveidotajā dezinfekcijas līdzekļu un individuālo aizsardzības līdzekļu piedāvājumu datu bāzē reģistrētās informācijas atbilstība e-pasta adresēs industrija@mod.gov.lv un covid19@mod.gov.lv iesūtītajai informācijai;
- ❖ no 2020.gada 2.aprīļa Aizsardzības ministrijā izveidotajā dezinfekcijas līdzekļu un individuālo aizsardzības līdzekļu piedāvājumu datu bāzē reģistrētās informācijas pārbaude

kopsakarā ar ārkārtējā situācijā Aizsardzības ministrijas iepirkumu veikšanas kārtībā noteiktajiem pretendentu un piedāvājumu atlases kritērijiem;

- ❖ regulārie Aizsardzības ministrijas resora centralizētie un decentralizētie iepirkumu procesi saskaņā ar Aizsardzības ministrijas noteikto kārtību³⁵³ iepirkumu veikšanai;
- ❖ par institūciju rīcību un sadarbību valsts materiālo rezervju veidošanā un pārvaldīšanā, kā arī netika vērtēti jautājumi par materiālo rezervju plānošanu, izsniegšanu un atjaunošanu;
- ❖ par Aizsardzības ministrijas pasākumiem, koordinējot ražotāju un tirgotāju iesaisti un, ja nepieciešams, sagatavojot mobilizācijas pieprasījumus kritisko izejvielu, produktu un materiāltehnisko līdzekļu piegādēm kritisko pakalpojumu sniedzējiem³⁵⁴;
- ❖ ar valsts atbalstu saistītie pasākumi un to atbilstība tiesību aktu prasībām, tajā skaitā, piemēram, Ministru kabinetā 2020.gada 14.maijā³⁵⁵ pieņemtais lēmums par higiēnisko sejas masku ražošanu un to tehnisko specifikāciju, kā arī ar minēto lēmumu saistīto iepirkumu norise;
- ❖ par institūciju veiktajiem pasākumiem saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likumu, kas ir spēkā no 2020.gada 10.jūnija, un ar to saistītajiem Ministru kabineta noteikumiem³⁵⁶.

Šajā starpziņojumā norādītā informācija par galveno revīzijas jautājumu – papildu piešķirto līdzekļu Covid-19 seku novēršanai pieprasījumu pamatotība un faktiskais izlietojums, apkopotā veidā tiks iekļauta arī Valsts kontroles ziņojumā un atzinumā par Aizsardzības ministrijas 2020.gada pārskata sagatavošanas pareizību, kā arī tiks izmantota finanšu revīzijā par “Par Latvijas Republikas 2020.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem”.

Sektora vadītāja

I.Ozoliņa

Departamenta direktore

I.Grīnhofa

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI
PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Termini un skaidrojumi

Saīsinājums/termins	Skaidrojums
AM	Aizsardzības ministrija
AS	Akciju sabiedrība
MK	Ministru kabinets
PIL	Publisko iepirkumu likums
PTAC	Patērētāju tiesību aizsardzības centrs
PVN	Pievienotās vērtības nodoklis
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
VAMOIC	Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centrs
VUGD	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Pielikums

VAMOIC noslēgtie līgumi par centralizēto aizsardzības līdzekļu iegādi laika periodā no 03.04. – 09.06.2020.³⁵⁷ un līgumu izpildes dati uz 18.06.

Nr.	Piegādātājs	Noslēgtā līguma informācija				Noliktavā (dati uz 18.06.2020.)		
		Līguma noslēgšanas datums	Veids	Vienības cena euro	Daudzums	Kopā summa* euro (ar PVN)	Saņemts datums	Saņemts
<i>Dezinfekcijas līdzekļi</i>								
1.	SPODRĪBA ³⁵⁸	24.04.2020.	Virsmām	3,38	37 460	153 204	30.04.	37 460
			Rokām	3,44	140 000	582 736	07.05.	140 000
2.	MADARA Cosmetics ³⁵⁹	24.04.2020.	Rokām	2,70	5 000	16 335	30.04.	5 000
3.	Kvadro ³⁶⁰	19.05.2020.	Virsmām	3,59	10 800	46 914	28.05.	10 800
4.	Vincent's Polyline ³⁶¹	28.05.2020.	Rokām	3,30	804	3 210	01.06.	804
				5,40	1 911	12 486	01.06.	1 911
5.	Vincent's Polyline ³⁶²	28.05.2020.	Rokām	2,68	72 060	233 676	11.06.	72 060
6.	SPODRĪBA ³⁶³	04.06.2020.	Virsmām	2,68	71 280	231 147	08.06.	71 280
7.	Kvadro ³⁶⁴	05.06.2020.	Rokām	2,64	15 000	47 916	10.06.	10 800
							17.06.	4 200
				1,45	20 000	35 090	15.06.	10 080
							17.06.	9 920
8.	Livonia ³⁶⁵	09.06.2020.	Virsmām	2,55	17 820	54 984	-	-
<i>Kopā dezinfekcijas līdzekļi</i>								
					392 135	1 417 698	374 315	255 580
<i>Medicīniskie cimdi</i>								
9.	Brief ³⁶⁶	27.05.2020.	Sterili	0.89	408 092	439 474	13.06.	408 092
10.	Depo Diy ³⁶⁷	08.06.2020.	Nesterili	0.1148	2 105 400	292 457	16.06.	88 000
					85 000	11 807	18.06.	616 000
							08.06.	704 000
11.	Recipe Plus ³⁶⁸	08.06.2020.	Nesterili	0.089	160 000	17 230	-	-
12.	Chemispec ³⁶⁹	09.06.2020.	Sterili	0.54	481 000	314 285	-	-

IEPIRKUMU SISTĒMA CENTRALIZĒTO IEGĀŽU VEIKŠANAI COVID-19 IEROBEŽOŠANAI

Kopā medicīniskie cimdi				3 239 492	1 075 253		1 197 092	1 112 092	
<i>Respiratori</i>									
13.	Titled ³⁷⁰	09.04.2020.	Respiratori	2,90	50 000	145 000	20.04.	50 000	
14.	Titled ³⁷¹	09.04.2020.	Respiratori	2,90	1 000 000	2 900 000	13.05.	999 540	
15.	Tavol ³⁷²	14.05.2020.	FFP3	5,80	10 800	75 794	21.05.	10 800	
16.	Tavol ³⁷³	19.05.2020.	FFP2	3,50	16 450	69 666	21.05.	16 450	
17.	Tavol ³⁷⁴	28.05.2020.	1750 N95V	3,50	3 350	14 187	05.06.	3 350	
		28.05.2020.	1760 R95V	4,00	3 520	17 037	05.06.	3 520	
18.	Brief ³⁷⁵	05.06.2020.	FFP3	8,80	132 800	1 414 054	-	-	
19.			FFP2bez		1 507 200	3 337 393	-	-	
	Sagitus ³⁷⁶	09.06.2020.	vārstā	1,83					
20.	Pro-Baltic ³⁷⁷	09.06.2020.	FFP2bez vārstā	2,43	617 000	1 814 165	12.06.	617 000	
<i>Kopā respiratori</i>				3 341 210	9 787 296		1 700 750	629 990	
<i>Vienreizlietojamās maskas</i>									
21.	ADDI Trading PTE Ltd. ³⁷⁸	09.04.2020.	Maskas	0,66	1 498 000	988 680	10.04.	1 498 000	
22.	Saulies aptieka ³⁷⁹	28.05.2020.	I	0,48	7 430 000	3 566 400	03.06.	5 670 000	
		28.05.2020.	IIR	0,66	386 000	254 760	15.06.	1 760 000	
Brief ³⁸⁰		05.06.2020.	I	0,41	5 500 000	2 728 550	29.05.	386 000	
							08.06.	1 170 000	
							10.06.	1 170 000	
		05.06.2020.	II	0,44	468 000	249 163	11.06.	1 160 000	
							-	3 500 000	
<i>Kopā vienreizlietojamās maskas</i>				15 282 000	10 787 553		12 814 000	9 842 180	
<i>Citi aizsarglīdzekļi</i>									
23.	Ameri ³⁸¹	01.06.2020.	Halāti	3,50	3 500	14 823	11.06.	3 500	
24.	A.Medical ³⁸²	03.06.2020.	Halāti	3,00	286 400	1 039 632	-	-	
25.	InSpe Latvia ³⁸³	05.06.2020.	Sejas ekrāni	5,25	34 010	216 049	05.06.	7 800	
							10.06.	9 000	
							13.06.	9 000	
							17.06.	8 210	
26.	4work ³⁸⁴	08.06.2020.	Aizsargbrilles	5,23	27 000	170 864	-	34 010	

— IEPIRKUMU SISTĒMA CENTRALIZĒTO IEGĀŽU VEIKŠANAI COVID-19 IEROBEŽOŠANAI

27.	<i>Brief</i> ³⁸⁵	09.06.2020.	Priekšauti	0,49	654 200	387 875	-	-	-
		09.06.2020.	<i>Bahilas</i>	1,65	771 000	1 539 302	-	-	-
		09.06.2020.	<i>Cepurītes</i>	0,31	500 000	187 550	-	-	-
28.	<i>Eurosec</i> ³⁸⁶	09.06.2020.	Aizsargtēri	11,20	433 300	5 872 082	18.06.	141 600	141 600
29.	<i>Recipe plus</i> ³⁸⁷	09.06.2020.	Halāti	8,40	934 456	9 497 810	-	-	-
<i>Kopā citi aizsarglīdzekļi</i>					3 643 866	18 925 987		179 110	179 110
<i>Kopā par visiem veidiem</i>						38 993 787			

Atsauses

¹ Starptautiskos revīzijas standartus finanšu revīziju jomā izmanto arī Starptautiskās Augstāko revīzijas iestāžu organizācija (INTOSAI), līdz ar to tie ir saistoši Valsts kontrolei, kas veic revīzijas saskaņā ar starptautiskajiem publiskā sektora revīzijas standartiem.

² Ministru kabineta 12.03.2020. rīkojums Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” (spēkā līdz 09.06.2020.)

³ Valsts prezidenta 23.03.2020. paziņojums Nr.8 “Valsts konstitucionālo orgānu darbības pamatprincipi ārkārtējā situācijā”.

⁴ Finanšu ministrijas informatīvais ziņojums par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda finansējuma pārdalēm un risinājumiem Covid-19 seku mazināšanai, izskatīts Ministru kabineta 19.05.2020. sēdē.

⁵ Ministru kabineta 02.04.2020. rīkojums Nr.157 “Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojumā Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu”” (spēkā līdz 09.06.2020.).

⁶ Ministru kabineta 27.04.2020. rīkojums Nr.220 “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”” (prot. Nr. 26 40. §).

⁷ Aizsardzības ministrijas 21.06.2019. noteikumi Nr. 19-NOT “Aizsardzības ministrijas iepirkumu organizēšanas kārtība”, 13.09.2017. noteikumi 19-NOT “Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība”.

⁸ Ministru kabineta 02.04.2020. rīkojums Nr.157 “Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojumā Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu”” (spēkā līdz 09.06.2020.) un Ministru kabineta 09.06.2020. noteikumi Nr.380 “Noteikumi par prioritāro institūciju un vajadzību sarakstā iekļautajām institūcijām nepieciešamajiem epidemioloģiskās drošības nodrošināšanas resursiem” (spēkā no 13.06.2020.).

⁹ Ministru kabineta 12.03.2020. marta rīkojuma Nr.103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” (spēkā līdz 09.06.2020.) 4.54.³ apakšpunkts redakcijā, kas ir spēkā no 02.04.2020.

¹⁰ Ministru kabineta 02.04.2020. rīkojums Nr.157 “Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojumā Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu”” (spēkā līdz 09.06.2020.).

¹¹ Eiropas Komisijas 01.04.2020. Paziņojums Eiropas Komisijas norādījumi par to, kā ar Covid-19 krīzi saistītajā ārkārtas situācijā izmantot publiskā iepirkuma regulējumu (2020/C 108 I/01), [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1589535358624&uri=CELEX:52020XC0401\(05\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1589535358624&uri=CELEX:52020XC0401(05)), skatīts 21.04.2020., Finanšu ministrijas un Iepirkumu uzraudzības biroja 29.04.2020. izstrādātās Vadlīnijas iepirkumu veikšanai ārkārtējās situācijas laikā (https://www.iub.gov.lv/sites/default/files/upload/Vadlinijas_arkartas_apst_202004292.pdf), skatīts 06.05.2020.

¹² Aizsardzības ministra 17.04.2020. pavēle. Nr.70-P “Par iepirkumu veikšanas kārtību ārkārtas situācijā” (spēkā līdz 09.06.2020.).

¹³ Publisko iepirkumu likuma 1.panta 30.punkts.

¹⁴ Aizsardzības ministra 17.04.2020. pavēle. Nr.70-P “Par iepirkumu veikšanas kārtību ārkārtas situācijā” (spēkā līdz 09.06.2020.), Aizsardzības ministra 03.04.2020. pavēle Nr. 60-P “Par valsts centralizēto rezervju iepirkumu darba grupas izveidi” (spēkā līdz 09.06.2020.).

¹⁵ Likuma par budžetu un finanšu vadību 46.panta pirmā daļa, Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķēršanas novēršanas likuma 3.pants.

¹⁶ 28.05.2020. Līgums COVID/Pr/2020-10. Ķirurgiskā maska Tips I (NE 14683) -7 430 000 gb. un Ķirurgiskā maska Tips IIR (EN 14683) - 386 000 gb., 05.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-18. Par masku un respiratoru piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).

¹⁷ Krīzes vadības padomes 04.02.2020. sēdes protokollēmuma (prot.Nr.1 1.§) 5.punkts.

¹⁸ Ministru kabineta 03.03.2020. rīkojums Nr.79 “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem””, Ministru kabineta 14.03.2020. rīkojums Nr. 105 “Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojumā Nr.103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu”” (spēkā līdz 09.06.2020.), Saeimas 16.03.2020. ārkārtas sēdē apstiprināja Ministru kabineta lēmumu noteikt papildu pasākumus ar mērķi ierobežot koronavīrusa Covid-19 izplatību ārkārtējās situācijas spēkā esamības laikā, (https://titania.saeima.lv/LIVS13/saeimalivs_lmp.nsf/0/D9A41A9ADC804682C225852D0033679C?OpenDocument), skatīts 04.06.2020.

¹⁹ Publisko iepirkumu likuma 2.pants.

²⁰ Atbalstot valdības lēmumu, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs un Iepirkumu uzraudzības birojs aicina institūcijas ārkārtējās situācijas laikā tomēr iespēju robežas piemērot abus likumus, pēc nepieciešamības mainot vien atsevišķu procedūru aspektus, piemēram, saīsinot piedāvājumu iesniegšanas termiņus. Lai sniegtu atbalstu institūcijām korupcijas un interešu konflikta risku novēršanā, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs sadarbībā ar Iepirkumu uzraudzības biroju ir izstrādājis ieteikumus iegāžu veikšanai ārkārtējās situācijas laikā. Abas iestādes rosina iespēju robežas piemērot Publisko iepirkumu likumu, kā arī iepirkumu komisijas sastāvā vēlams iekļaut dažādu publiskas

personas institūciju amatpersonas, (<https://skaties.lv/zinas/latvija/knab-vaditajs-gribetu-skaidraku-regulejumu-publisko-iepirkumu-rikosanai-arkartejas-situacijas/>), skatīts 10.04.2020.

²¹ Ministru kabineta 02.04.2020. rīkojuma Nr.157 “Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojumā Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu”” (spēkā līdz 09.06.2020.) 1.5.apakšpunkts.

²² Eiropas Komisijas 01.04.2020. Paziņojums Eiropas Komisijas norādījumi par to, kā ar Covid-19 krīzi saistītajā ārkārtas situācijā izmantot publiskā iepirkuma regulējumu (2020/C 108 I/01), [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1589535358624&uri=CELEX:52020XC0401\(05\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1589535358624&uri=CELEX:52020XC0401(05)), skatīts 21.04.2020., Finanšu ministrijas un Iepirkumu uzraudzības biroja 29.04.2020. izstrādātās Vadlīnijas iepirkumu veikšanai ārkārtējās situācijas laikā (https://www.iub.gov.lv/sites/default/files/upload/Vadlinijas_arkartas_apst_202004292.pdf), skatīts 06.05.2020.

²³ Eiropas Komisijas 01.04.2020. Paziņojums Eiropas Komisijas norādījumi par to, kā ar Covid-19 krīzi saistītajā ārkārtas situācijā izmantot publiskā iepirkuma regulējumu (2020/C 108 I/01), [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1589535358624&uri=CELEX:52020XC0401\(05\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1589535358624&uri=CELEX:52020XC0401(05)), skatīts 21.04.2020., Finanšu ministrijas un Iepirkumu uzraudzības biroja 29.04.2020. izstrādātās Vadlīnijas iepirkumu veikšanai ārkārtējās situācijas laikā (https://www.iub.gov.lv/sites/default/files/upload/Vadlinijas_arkartas_apst_202004292.pdf), skatīts 06.05.2020.

²⁴ Aizsardzības ministra 17.04.2020. pavēle. Nr.70-P “Par iepirkumu veikšanas kārtību ārkārtas situācijā” (spēkā līdz 09.06.2020.), Aizsardzības ministra 03.04.2020. pavēle Nr. 60-P “Par valsts centralizēto rezervju iepirkumu darba grupas izveidi” (spēkā līdz 09.06.2020.).

²⁵ 14.04.2020. starpresoru vienošanās Nr.64/AM/2020 “Par sadarbību dokumentu un kravas atbilstības izvērtēšanas procesā valsts centralizēto rezervju iepirkumā ārkārtējās situācijas laikā” un 17.04.2020. starpresoru vienošanās Nr.62/AM/2020 “Par sadarbību dokumentu un kravas atbilstības izvērtēšanas procesā valsts centralizēto rezervju iepirkumā ārkārtējās situācijas laikā”.

²⁶ Aizsardzības ministra 17.04.2020. pavēle. Nr.70-P “Par iepirkumu veikšanas kārtību ārkārtas situācijā” (spēkā līdz 09.06.2020.), Aizsardzības ministra 03.04.2020. pavēle Nr. 60-P “Par valsts centralizēto rezervju iepirkumu darba grupas izveidi” (spēkā līdz 09.06.2020.).

²⁷ Likuma par budžetu un finanšu vadību 46.panta pirmā daļa, Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķēršanas novēršanas likuma 3.pants.

²⁸ Iepirkums C19/IEG/2020-3.

²⁹ Iepirkums C19/IEG/2020-2.

³⁰ Iepirkums C19/IEG/2020-3.

³¹ Aizsardzības ministrijas informatīvais ziņojums “Par esošajiem individuālo aizsardzības līdzekļu kvalitātes testēšanas izaicinājumiem centralizētās individuālo aizsardzības līdzekļu iegādēs”, izskatīts Ministru kabineta 12.05.2020. sēdē, sēdes protokols nr.32 39. §.

³² Ministru kabineta 09.06.2020. noteikumu Nr.380 “Noteikumi par prioritāro institūciju un vajadzību sarakstā iekļautajām institūcijām nepieciešamajiem epidemioloģiskās drošības nodrošināšanas resursiem” 13.punkts (spēkā no 13.06.2020.).

³³ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 03.07.2020. sniegtā informācija.

³⁴ Publisko iepirkumu likuma 1.panta 30.punkts.

³⁵ Publisko iepirkumu likuma 8.panta septītās daļas 3.punkts.

³⁶ 28.05.2020. Līgums COVID/Pr/2020-10. Ķirurgiskā maska Tips I (NE 14683) -7 430 000 gb. un Ķirurgiskā maska Tips IIR (EN 14683) - 386 000 gb., 05.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-18. Par masku un respiratoru piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).

³⁷ Nacionālās drošības likuma 23.panta trešā daļa.

³⁸ Civilās aizsardzības un katastrofās pārvaldīšanas likuma 6.panta pirmās daļas 7.punkts.

³⁹ Saskaņā ar Nacionālās drošības likuma 23.¹ panta pirmo daļu valsts apdraudējuma gadījumā Krīzes vadības padome koordinē civilmilitāro sadarbību un valsts pārvaldes institūciju operatīvos pasākumus valsts apdraudējuma pārvarēšanai.

⁴⁰ 04.02.2020. Krīzes vadības padomes sēdes protokollēmuma (prot.Nr.1 1.§) 2. un 2.3.punkts.

⁴¹ Ministru kabineta 12.03.2020. rīkojums Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” (spēkā līdz 09.06.2020.).

⁴² Likuma “Par ārkārtējo situāciju un izņēmuma stāvokli” II nodaļa.

⁴³ Ministru kabineta 12.03.2020. rīkojums Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” (spēkā līdz 09.06.2020.).

⁴⁴ Ministru kabineta 29.03.2020. rīkojums Nr. 138 Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojumā Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” (spēkā līdz 09.06.2020.).

⁴⁵ Ministru kabineta 02.04.2020. rīkojuma Nr.157 “Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojumā Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu”” (spēkā līdz 09.06.2020.) 1.5.apakšpunkts.

⁴⁶ Ministru kabineta 02.04.2020. rīkojuma Nr.157 “Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojumā Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu”” (spēkā līdz 09.06.2020.) 1.5.apakšpunkts.

⁴⁷ Ministru kabineta 12.03.2020. rīkojums Nr.103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” (spēkā līdz 09.06.2020.).

- ⁴⁸ Ministru kabineta 02.04.2020. rīkojums Nr.157 "Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojumā Nr. 103 "Par ārkārtējas situācijas izsludināšanu"" (spēkā līdz 09.06.2020.).
- ⁴⁹ Ministru kabineta 27.04.2020. rīkojums Nr.220 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"" (prot. Nr. 26 40. §).
- ⁵⁰ Nacionālo bruņoto spēku likuma 18.panta pieteikta daļa, Ministru kabineta 2009.gada 15.decembra noteikumu Nr. 1418 "Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centra nolikums" 2. un 3.punkts.
- ⁵¹ Ministru kabineta 11.12.2012. noteikumu Nr. 839 "Nodrošinājuma valsts aģentūras nolikums" 3.5.apakšpunkts.
- ⁵² Aizsardzības ministrijas 21.06.20219. noteikumi Nr. 19-NOT "Aizsardzības ministrijas iepirkumu organizēšanas kārtība", 13.09.2017. noteikumi 19-NOT "Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība".
- ⁵³ Ministru kabineta 02.04.2020. rīkojuma Nr.157 "Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojumā Nr. 103 "Par ārkārtējas situācijas izsludināšanu"" (spēkā līdz 09.06.2020.) 1.5.apakšpunkts.
- ⁵⁴ Ministru kabineta 12.03.2020. rīkojuma Nr. 103 "Par ārkārtējas situācijas izsludināšanu" (spēkā līdz 09.06.2020.), 4.14.apakšpunkts redakcijā, kas ir spēkā no 14.03.2020.
- ⁵⁵ Atbalstot valdības lēmumu, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs un Iepirkumu uzraudzības birojs aicina institūcijas ārkārtējas situācijas laikā tomēr iespēju robežas piemērot abus likumus, pēc nepieciešamības mainot vien atsevišķu procedūru aspektus, piemēram, saīsinot piedāvājumu iesniegšanas termiņus. Lai sniegtu atbalstu institūcijām korupcijas un interešu konflikta risku novēršanā, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs sadarbībā ar Iepirkumu uzraudzības biroju ir izstrādājis ieteikumus iegāžu veikšanai ārkārtējas situācijas laikā. Abas iestādes rosina iespēju robežas piemērot Publisko iepirkumu likumu, kā arī iepirkumu komisijas sastāvā vēlams iekļaut dažādu publiskas personas institūciju amatpersonas, (<https://skaties.lv/zinas/latvija/knab-vaditajs-gribetu-skaidraku-regulejumu-publisko-iestipirkumu-rikosanai-arkartejas-situacijas/>), skatīts 10.04.2020.
- ⁵⁶ Ministru kabineta 02.04.2020. rīkojuma Nr.157 "Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojumā Nr. 103 "Par ārkārtējas situācijas izsludināšanu"" (spēkā līdz 09.06.2020.) 1.5.apakšpunkts.
- ⁵⁷ Eiropas Komisijas 01.04.2020. Paziņojums Eiropas Komisijas norādījumi par to, kā ar Covid-19 krīzi saistītajā ārkārtas situācijā izmantot publiskā iepirkuma regulējumu (2020/C 108 I/01), [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1589535358624&uri=CELEX:52020XC0401\(05\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1589535358624&uri=CELEX:52020XC0401(05)), skatīts 21.04.2020., Finanšu ministrijas un Iepirkumu uzraudzības biroja 29.04.2020. izstrādātās Vadlīnijas iepirkumu veikšanai ārkārtējas situācijas laikā (https://www.iub.gov.lv/sites/default/files/upload/Vadlinijas_arkartas_apst_202004292.pdf), skatīts 06.05.2020.
- ⁵⁸ 14.04.2020. starpresoru vienošanās Nr.64/AM/2020 "Par sadarbību dokumentu un kravas atbilstības izvērtēšanas procesā valsts centralizēto rezervju iepirkumā ārkārtējas situācijas laikā" un 17.04.2020. starpresoru vienošanās Nr.62/AM/2020 "Par sadarbību dokumentu un kravas atbilstības izvērtēšanas procesā valsts centralizēto rezervju iepirkumā ārkārtējas situācijas laikā".
- ⁵⁹ Ministru kabineta 02.04.2020. rīkojuma Nr.157 "Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojumā Nr. 103 "Par ārkārtējas situācijas izsludināšanu"" (spēkā līdz 09.06.2020.) 1.5.apakšpunkts.
- ⁶⁰ Eiropas Komisijas 01.04.2020. Paziņojums Eiropas Komisijas norādījumi par to, kā ar Covid-19 krīzi saistītajā ārkārtas situācijā izmantot publiskā iepirkuma regulējumu (2020/C 108 I/01), [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1589535358624&uri=CELEX:52020XC0401\(05\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1589535358624&uri=CELEX:52020XC0401(05)), skatīts 21.04.2020.
- ⁶¹ 04.02.2020. Krīzes vadības padomes sēdes protokollēmuma (prot.Nr.1 1.§) 5.punkts.
- ⁶² Ministru kabineta 03.03.2020. rīkojuma Nr.79 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"" 3.punkts.
- ⁶³ Ministru kabineta 29.04.2003. noteikumu Nr. 239 "Finanšu ministrijas nolikums" 5.1.apakšpunkts; Ministru kabineta 26.10.2004. noteikumu Nr.893 "Iepirkumu uzraudzības biroja nolikums" 2.punkts.
- ⁶⁴ Finanšu ministrijas un Iepirkumu uzraudzības biroja 29.04.2020. izstrādātās Vadlīnijas iepirkumu veikšanai ārkārtējas situācijas laikā (https://www.iub.gov.lv/sites/default/files/upload/Vadlinijas_arkartas_apst_202004292.pdf), skatīts 06.05.2020.
- ⁶⁵ Finanšu ministrijas un Iepirkumu uzraudzības biroja 29.04.2020. izstrādātās Vadlīnijas iepirkumu veikšanai ārkārtējas situācijas laikā (https://www.iub.gov.lv/sites/default/files/upload/Vadlinijas_arkartas_apst_202004292.pdf), skatīts 06.05.2020.
- ⁶⁶ Publisko iepirkumu likuma 3.panta astotā daļa.
- ⁶⁷ Ministru kabineta 12.03.2020. rīkojuma Nr. 103 "Par ārkārtējas situācijas izsludināšanu" (spēkā līdz 09.06.2020.) 4.14. un 4.14.¹ apakšpunkts.
- ⁶⁸ Publisko iepirkumu likuma 2.pants.
- ⁶⁹ OECD Webinar of 4 June 2020, Public Procurement responses to the Covid-19: Lessons and experiences from countries (<https://www.oecd.org/gov/public-procurement/infrastructure-and-public-procurement-webinar-series.htm>), skatīts 04.06.2020.
- ⁷⁰ Ministru kabineta 02.04.2020. rīkojuma Nr.157 "Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojumā Nr. 103 "Par ārkārtējas situācijas izsludināšanu"" (spēkā līdz 09.06.2020.) 1.5.apakšpunkts.

⁷¹ Ministru kabineta 12.03.2020. rīkojums Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” (spēkā līdz 09.06.2020.), Aizsardzības ministra 17.04.2020. pavēle. Nr.70-P “Par iepirkumu veikšanas kārtību ārkārtas situācija” (spēkā līdz 09.06.2020.), Aizsardzības ministra 03.04.2020. pavēle Nr. 60-P “Par valsts centralizēto rezervju iepirkumu darba grupas izveidi” (spēkā līdz 09.06.2020.).

⁷² Eiropas Komisijas 01.04.2020. Paziņojums Eiropas Komisijas norādījumi par to, kā ar Covid-19 krīzi saistītajā ārkārtas situācijā izmantot publiskā iepirkuma regulējumu (2020/C 108 I/01), [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1589535358624&uri=CELEX:52020XC0401\(05\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1589535358624&uri=CELEX:52020XC0401(05)), skatīts 21.04.2020., Finanšu ministrijas un Iepirkumu uzraudzības biroja 29.04.2020. izstrādātās Vadlīnijas iepirkumu veikšanai ārkārtējās situācijas laikā (https://www.iub.gov.lv/sites/default/files/upload/Vadlinijas_arkartas_apst_202004292.pdf), skatīts 06.05.2020.

⁷³ Aizsardzības ministra 03.04.2020. pavēle Nr. 60-P “Par valsts centralizēto rezervju iepirkumu darba grupas izveidi” (spēkā līdz 09.06.2020.).

⁷⁴ Aizsardzības ministra 03.04.2020. pavēle Nr. 60-P “Par valsts centralizēto rezervju iepirkumu darba grupas izveidi” (spēkā līdz 09.06.2020.).

⁷⁵ Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 25.pants.

⁷⁶ Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 25.pants.

⁷⁷ Aizsardzības ministra 17.04.2020. pavēle. Nr.70-P “Par iepirkumu veikšanas kārtību ārkārtas situācijā” (spēkā līdz 09.06.2020.).

⁷⁸ Ministru kabineta 02.04.2020. rīkojuma Nr.157 “Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojumā Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu”” (spēkā līdz 09.06.2020.) 1.5.apakšpunkt.

⁷⁹ Ministru kabineta 12.03.2020. rīkojuma Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” (spēkā līdz 09.06.2020.) 4.54.¹ apakšpunkt redakcijā, kas ir spēkā no 02.04.2020.

⁸⁰ Covid-19 iepirkumi (<https://www.mod.gov.lv/lv/covid-19-iepirkumi>), skatīts, 23.04.2020.

⁸¹ Covid-19 iepirkumi (<https://www.mod.gov.lv/lv/covid-19-iepirkumi>), skatīts, 23.04.2020.

⁸² Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 15.04.2020. sēdes protokols PROT-27.

⁸³ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 21.04.2020. sēdes protokols PROT-30.

⁸⁴ Aizsardzības ministra 17.04.2020. pavēle. Nr.70-P “Par iepirkumu veikšanas kārtību ārkārtas situācijā” (spēkā līdz 09.06.2020.).

⁸⁵ Aizsardzības ministra 17.04.2020. pavēles. Nr.70-P “Par iepirkumu veikšanas kārtību ārkārtas situācijā” (spēkā līdz 09.06.2020.). pielikums.

⁸⁶ Aizsardzības ministra 17.04.2020. pavēles. Nr.70-P “Par iepirkumu veikšanas kārtību ārkārtas situācijā” (spēkā līdz 09.06.2020.). pielikums.

⁸⁷ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 02.06.2020. sēdes protokols PROT-55.

⁸⁸ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 02.06.2020. sēdes protokols PROT-55.

⁸⁹ Ministru kabineta 12.03.2020. rīkojuma Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” (spēkā līdz 09.06.2020.) 4.54.⁷ apakšpunkt redakcijā, kas ir spēkā no 09.04.2020.

⁹⁰ Aizsardzības ministra 17.04.2020. pavēle. Nr.70-P “Par iepirkumu veikšanas kārtību ārkārtas situācijā” (spēkā līdz 09.06.2020.).

⁹¹ Ministru kabineta 12.03.2020. rīkojuma Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” (spēkā līdz 09.06.2020.) 4.54.¹ apakšpunkt redakcijā, kas ir spēkā no 02.04.2020.

⁹² Aizsardzības ministra 17.04.2020. pavēle Nr. P-71 “Par valsts materiālo rezervju izsniegšanu lietošanā ārkārtējās situācijas laikā”.

⁹³ Aizsardzības ministra 17.04.2020. pavēle Nr. P-71 “Par valsts materiālo rezervju izsniegšanu lietošanā ārkārtējās situācijas laikā”.

⁹⁴ VAMOIC 17.04.2020. Noteikumi Nr.2020-10 “Noteikumi par procesa aprakstu Nr. C-1.3 “Kārtība, kādā tiek organizēta Covid-19 uzliesmojuma izplatības ierobežošanai nepieciešamo preču izsniegšana”.

⁹⁵VAMOIC 17.04.2020. Kārtība, kādā tiek organizēta Covid-19 uzliesmojuma izplatības ierobežošanai nepieciešamo preču izsniegšana.

⁹⁶ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 05.05.2020. sēdes protokols PROT-36.

⁹⁷ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 07.05.2020. sēdes protokols PROT-37.

⁹⁸ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 07.05.2020. sēdes protokols PROT-37.

⁹⁹ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 02.06.2020. sēdes protokols PROT-55.

¹⁰⁰ Publisko iepirkumu likuma 8.panta pirmā daļa.

¹⁰¹ Iepirkumu uzraudzības biroja statistikas materiāls “[Publisko iepirkumu likuma publiāciju rādītāju dinamika pēc procedūru veida](https://www.iub.gov.lv/lv/node/945)” (2017., 2018., 2019.gads) (<https://www.iub.gov.lv/lv/node/945>), skatīts 06.05.2020.

¹⁰² Eiropas Komisijas 01.04.2020. Paziņojums Eiropas Komisijas norādījumi par to, kā ar Covid-19 krīzi saistītajā ārkārtas situācijā izmantot publiskā iepirkuma regulējumu (2020/C 108 I/01), [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1589535358624&uri=CELEX:52020XC0401\(05\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1589535358624&uri=CELEX:52020XC0401(05)), skatīts 21.04.2020., Finanšu ministrijas un

Iepirkumu uzraudzības biroja 29.04.2020. izstrādātās Vadlīnijas iepirkumu veikšanai ārkārtējās situācijas laikā (https://www.iub.gov.lv/sites/default/files/upload/Vadlinijas_arkartas_apst_202004292.pdf), skatīts 06.05.2020.

¹⁰³ Publisko iepirkumu likuma 8.panta septītās daļas 3.punkts.

¹⁰⁴ Izņemot 09.04.2020. noslēgtos līgumus (3 gb.) saistībā ar no Nacionālā veselības dienesta pārņemto informāciju par individuālo aizsardzības līdzekļu piegādēm.

¹⁰⁵ Aizsardzības ministra 17.04.2020. pavēle. Nr.70-P “Par iepirkumu veikšanas kārtību ārkārtas situācijā” (spēkā līdz 09.06.2020.).

¹⁰⁶ 14.04.2020. starpresoru vienošanās Nr.64/AM/2020 “Par sadarbību dokumentu un kravas atbilstības izvērtēšanas procesā valsts centralizēto rezervju iepirkumā ārkārtējās situācijas laikā” un 17.04.2020. starpresoru vienošanās Nr.62/AM/2020 “Par sadarbību dokumentu un kravas atbilstības izvērtēšanas procesā valsts centralizēto rezervju iepirkumā ārkārtējās situācijas laikā”.

¹⁰⁷ Atbalstot valdības lēmumu, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs un Iepirkumu uzraudzības birojs aicina institūcijas ārkārtējās situācijas laikā tomēr iespēju robežas piemērot abus likumus, pēc nepieciešamības mainot vien atsevišķu procedūru aspektus, piemēram, saīsinot piedāvājumu iesniegšanas termiņus. Lai sniegtu atbalstu institūcijām korupcijas un interešu konflikta risku novēršanā, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs sadarbībā ar Iepirkumu uzraudzības biroju ir izstrādājis ieteikumus iegāžu veikšanai ārkārtējās situācijas laikā. Abas iestādes rosina iespēju robežas piemērot Publisko iepirkumu likumu, kā arī iepirkumu komisijas sastāvā vēlams iekļaut dažādu publiskas personas institūciju amatpersonas, (<https://skaties.lv/zinas/latvija/knab-vaditajs-gribetu-skaidraku-regulejumu-publisko-ipeirkumu-rikosanai-arkartejas-situacijas/>), skatīts 10.04.2020.

¹⁰⁸ Ministru kabineta 28.02.2017. noteikumi Nr.107 “Iepirkuma procedūru un metu konkursu norises kārtība”.

¹⁰⁹ Ministru kabineta 28.02.2017. noteikumi Nr.107 “Iepirkuma procedūru un metu konkursu norises kārtība”.

¹¹⁰ Aizsardzības ministra 03.04.2020. pavēle Nr. 60-P “Par valsts centralizēto rezervju iepirkumu darba grupas izveidi” (spēkā līdz 09.06.2020.), Aizsardzības ministra 17.04.2020. pavēle. Nr.70-P “Par iepirkumu veikšanas kārtību ārkārtas situācijā” (spēkā līdz 09.06.2020.).

¹¹¹ Ministru kabineta 12.03.2020. marta rīkojuma Nr.103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” (spēkā līdz 09.06.2020.) 4.54.³apakšpunkts redakcijā, kas ir spēkā no 02.04.2020.

¹¹² Ministru kabineta 03.03.2020. rīkojums Nr.79 “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”, Ministru kabineta 14.03.2020. rīkojums Nr. 105 “Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojumā Nr.103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” (spēkā līdz 09.06.2020.), Saeimas 16.03.2020. ārkārtas sēdē apstiprināja Ministru kabineta lēmumu noteikt papildu pasākumus ar mērķi ierobežot koronavīrusa Covid-19 izplatību ārkārtējās situācijas spēkā esamības laikā (https://titania.saeima.lv/LIVS13/saeimalivs_lmp.nsf/0/D9A41A9ADC804682C225852D0033679C?OpenDocument), skatīts 04.06.2020.

¹¹³ Likuma par budžetu un finanšu vadību 46.panta pirmā daļa, Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 3.pants.

¹¹⁴ Aizsardzības ministra 03.04.2020. pavēle Nr. 60-P “Par valsts centralizēto rezervju iepirkumu darba grupas izveidi” (spēkā līdz 09.06.2020.), Aizsardzības ministra 17.04.2020. pavēle. Nr.70-P “Par iepirkumu veikšanas kārtību ārkārtas situācijā” (spēkā līdz 09.06.2020.).

¹¹⁵ Likuma par budžetu un finanšu vadību 46.panta pirmā daļa, Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 3.pants.

¹¹⁶ Iepirkums C19/IEG/2020-3.

¹¹⁷ Iepirkums C19/IEG/2020-2.

¹¹⁸ Iepirkums C19/IEG/2020-3.

¹¹⁹ Publisko iepirkumu likuma 1.panta 30.punkts.

¹²⁰ Aizsardzības ministrijas apkopotā informācija par iesniegtajiem piedāvājumiem, (https://www.mod.gov.lv/sites/mod/files/document/aktu%C4%81l%C4%81%20inform%C4%81cija_11.06.pdf) skatīts 11.06.2020.

¹²¹ Covid-19 iepirkumi (<https://www.mod.gov.lv/lv/covid-19-ipeirkumi>), skatīts, 23.04.2020.

¹²² Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 15.04.2020. sēdes protokols PROT-27.

¹²³ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 21.04.2020. sēdes protokols PROT-30.

¹²⁴ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta Industrijas un pētniecības atbalsta nodaļas 19.04.2020. ziņojums “Par iesniegto piedāvājumu atlasi”.

¹²⁵ Ministru kabineta 02.04.2020. rīkojuma Nr.157 “Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojumā Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu”” (spēkā līdz 09.06.2020.) 1.5.apakšpunkt.

¹²⁶ Aizsardzības ministra 17.04.2020. pavēle. Nr.70-P “Par iepirkumu veikšanas kārtību ārkārtas situācijā” (spēkā līdz 09.06.2020.)

¹²⁷ Ministru kabineta 02.04.2020. rīkojuma Nr.157 “Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojumā Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu”” (spēkā līdz 09.06.2020.) 1.5.apakšpunkt.

- ¹²⁸ Ministru kabineta 02.04.2020. rīkojuma Nr.157 "Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojumā Nr. 103 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu"" (spēkā līdz 09.06.2020.) 1.5.apakšpunkts.
- ¹²⁹ Saskaņā ar Nacionālās drošības likuma 23.1panta pirmo daļu valsts apdraudējuma gadījumā Krīzes vadības padome koordinē civilmilitāro sadarbību un valsts pārvaldes institūciju operatīvos pasākumus valsts apdraudējuma pārvarešanai.
- ¹³⁰ 04.02.2020. Krīzes vadības padomes sēdes protokollēmuma (prot.Nr.1 1.§) 2. un 2.3.punkts.
- ¹³¹ Ministru kabineta 02.04.2020. rīkojuma Nr.157 "Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojumā Nr. 103 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu"" (spēkā līdz 09.06.2020.) 1.5.apakšpunkts.
- ¹³² Ministru kabineta 02.04.2020. rīkojuma Nr.157 "Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojumā Nr. 103 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu"" (spēkā līdz 09.06.2020.) 1.5.apakšpunkts.
- ¹³³ 28.04.2020. un 08.05.2020. intervija ar VAMOIC speciālistiem, 06.05.2020. intervija ar Aizsardzības ministrijas speciālistiem.
- ¹³⁴ Ministru kabineta 02.04.2020. rīkojuma Nr.157 "Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojumā Nr. 103 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu"" (spēkā līdz 09.06.2020.) 1.5.apakšpunkts.
- ¹³⁵ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 54.panta pirmā daļa un 10.panta trešā un ceturtā daļa.
- ¹³⁶ Aizsardzības ministrijas 01.06.2020. elektroniski sniegtais skaidrojums.
- ¹³⁷ Ministru kabineta 12.03.2020. marta rīkojuma Nr.103 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" (spēkā līdz 09.06.2020.) 4.54.³ apakšpunkts.
- ¹³⁸ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 54.panta pirmā daļa un 10.panta trešā un ceturtā daļa.
- ¹³⁹ Nacionālā veselības dienesta 06.04.2020. vēstule Nr. 16-7/5115/2020 "Par individuālajiem aizsardzības līdzekļiem".
- ¹⁴⁰ Nacionālā veselības dienesta 06.04.2020. vēstule Nr. 16-7/5115/2020 "Par individuālajiem aizsardzības līdzekļiem".
- ¹⁴¹ Nacionālā veselības dienesta 06.04.2020. vēstule Nr. 16-7/5115/2020 "Par individuālajiem aizsardzības līdzekļiem".
- ¹⁴² VAMOIC un Valsts kontroles pārstāvju 28.04.2020. tikšanās, Aizsardzības ministrijas un Valsts kontroles pārstāvju 06.05.2020. tikšanās, VAMOIC un Valsts kontroles pārstāvju tikšanās 08.05.2020. VAMOIC noliktavā Biksēres ielā 6, Rīgā.
- ¹⁴³ VAMOIC un Valsts kontroles pārstāvju 28.04.2020. tikšanās, Aizsardzības ministrijas un Valsts kontroles pārstāvju 06.05.2020. tikšanās, VAMOIC un Valsts kontroles pārstāvju tikšanās 08.05.2020. VAMOIC noliktavā Biksēres ielā 6, Rīgā.
- ¹⁴⁴ 09.04.2020. līgums COVID/Pr./2020-1 un 22.04.2020. vienošanās COVID/Pr/2020-1-1 (papildvienošanās – piegādes termiņa pagarinājums un vienreizlietojamo (higiēnas) masku 90 000 gb. izņemšana no līguma).
- ¹⁴⁵ 09.04.2020. līgums COVID/Pr./2020-2 un 24.04.2020. vienošanās COVID/Pr/2020-2-1 (papildvienošanās – piegādes termiņa pagarinājums).
- ¹⁴⁶ 09.04.2020. Līgums COVID/Pr./2020-3.
- ¹⁴⁷ 09.04.2020. Līgums COVID/Pr./2020-3, 09.04.2020. līgums COVID/Pr./2020-1 un 22.04.2020. vienošanās COVID/Pr/2020-1-1 (papildvienošanās – piegādes termiņa pagarinājums un vienreizlietojamo (higiēnas) masku 90 000 gb. izņemšana no līguma), 09.04.2020. līgums COVID/Pr./2020-2 un 24.04.2020. vienošanās COVID/Pr/2020-2-1 (papildvienošanās – piegādes termiņa pagarinājums).
- ¹⁴⁸ Aizsardzības ministrijas Juridiskā departamenta 09.04.2020. ziņojumi Nr.ZIN/190 par līgumu apstiprināšanu ar SIA "Titled" un 14.04.2020. ziņojums Nr.ZIN/191 par līguma apstiprināšanu ar ADDI Trading PTE Ltd. (ziņojumi skaņoti un sūtīti aizsardzības resora iestāžu elektronisko dokumentu sistēmā).
- ¹⁴⁹ 09.04.2020. līgums COVID/Pr./2020-1 un 22.04.2020. vienošanās COVID/Pr/2020-1-1 (papildvienošanās – piegādes termiņa pagarinājums un vienreizlietojamo (higiēnas) masku 90 000 gb. izņemšana no līguma).
- ¹⁵⁰ Rēķins-Pavadzīme Nr.2020-027, 20.04.2020.
- ¹⁵¹ 09.04.2020. līgums COVID/Pr./2020-2 un 24.04.2020. vienošanās COVID/Pr/2020-2-1 (papildvienošanās – piegādes termiņa pagarinājums).
- ¹⁵² Rēķins-Pavadzīme Nr.2020-032, 13.05.2020.
- ¹⁵³ Aizsardzības ministrijas 12.05.2020. informatīvais ziņojums "Par esošajiem individuālo aizsardzības līdzekļu kvalitātes testēšanas izaicinājumiem centralizētajās individuālo aizsardzības līdzekļu iegādēs", izskatīts Ministru kabineta 12.05.2020. sēdē, sēdes protokols nr.32 39.§.
- ¹⁵⁴ 09.04.2020. Līgums COVID/Pr./2020-3.
- ¹⁵⁵ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un investīciju politikas departamenta Industrijas un pētniecības atbalsta nodalas sagatavotais ziņojums Aizsardzības ministrijas valsts sekretāra vietniekam nodrošinājuma jautājumos "Par iesniegto piedāvājumu atlasi".
- ¹⁵⁶ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 02.06.2020. sēdes protokols PROT-55.
- ¹⁵⁷ Ministru kabineta 12.03.2020. rīkojums Nr. 103 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" (spēkā līdz 09.06.2020.) 4.54.apakšpunkts redakcijā, kas ir spēkā no 02.04.2020.
- ¹⁵⁸ 24.04.2020. Līgums COVID/Pr/2020-4. Dezinfekcijas līdzeklis virsmām 37 460 litri un Dezinfekcijas līdzeklis rokām 140 000 litri.
- ¹⁵⁹ 24.04.2020. Līgums COVID/Pr/2020-5. Dezinfekcijas līdzeklis rokām 5000 litri.

- ¹⁶⁰ 19.05.2020. Līgums COVID/Pr/2020-8. Dezinfekcijas līdzeklis virsmām un rokām 108 00 litri.
- ¹⁶¹ 28.05.2020. Līgums COVID/Pr/2020-11. Dezinfekcijas līdzeklis rokām 804 gb. 1 litra iepakojumā un 3822 gb. 0,5l iepakojumā.
- ¹⁶² 28.05.2020. Līgums COVID/Pr/2020-15. Par dezinfekcijas līdzekļu virsmām piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ¹⁶³ 04.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-16. Par dezinfekcijas līdzekļu virsmām piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ¹⁶⁴ 05.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-19. Par dezinfekcijas līdzekļu virsmām piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ¹⁶⁵ 09.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-23. Par dezinfekcijas līdzekļu virsmām piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ¹⁶⁶ Ministru kabineta 12.03.2020. marta rīkojuma Nr.103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” (spēkā līdz 09.06.2020.) 4.54.¹, 4.54.² un 4.54.³ apakšpunktā redakcijā, kas ir spēkā no 02.04.2020.
- ¹⁶⁷ Aizsardzības ministrijas 03.04.2020. pavēles Nr. 60-P “Par valsts centralizēto rezervju iepirkumu darba grupas izveidi” (spēkā līdz 09.06.2020.) 2.punkts.
- ¹⁶⁸ Aizsardzības ministrijas 19.05.2020. elektroniski sniegtā informācija.
- ¹⁶⁹ Aizsardzības ministrijas 19.05.2020. elektroniski sniegtā informācija.
- ¹⁷⁰ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 01.07.2020. sniegtā informācija.
- ¹⁷¹ Aizsardzības ministrijas 03.04.2020. pavēles Nr. 60-P “Par valsts centralizēto rezervju iepirkumu darba grupas izveidi” (spēkā līdz 09.06.2020.) 2.punkts.
- ¹⁷² VAMOIC 15.04.2020. rīkojums Nr.RPDJ/2020-375 “Par iepirkuma komisijas izveidošanu iepirkuma „Dezinfekcijas līdzekļu iegāde ārkārtējās situācijas laikā”, identifikācijas ID Nr. C19/IEG/2020-1, veikšanai”.
- ¹⁷³ Iepirkuma „Dezinfekcijas līdzekļu iegāde ārkārtējās situācijas laikā”, identifikācijas Nr. C19/IEG/2020-1 noteikumi un līguma projekts, apstiprināti 15.04.2020., komisijas sēdes protokols Nr. C19/PR/2020-1-01.
- ¹⁷⁴ Biocīdi ir vielas, ko izmanto, lai iznīcinātu, atbaidītu, padarītu nekaitīgu jebkuru kaitīgu organismu – dzīvniekus, augus vai mikroorganismus, ieskaņot vīrusus, kuri rada kaitējumu vai neērtības attiecībā uz cilvēku veselības vai īpašuma bojājumiem. Ir noteikti 22 biocīda produkta veidi. Biocīdi tiem raksturīgo īpašību un lietošanas pamēniem dēļ var radīt risku cilvēkiem, dzīvniekiem un videi. 22.05.2012. tika pieņemta Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 528/2012 par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu, kas atceļ un aizvieto Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 98/8/EK (16.02.1998.) par biocīdu laišanu tirgū. Regulas (ES) Nr. 528/2012 prasības tiek piemērotas no 01.09.2013.
- ¹⁷⁵ VAMOIC 15.04.2020. rīkojums Nr.RPDJ/2020-375 “Par iepirkuma komisijas izveidošanu iepirkuma „Dezinfekcijas līdzekļu iegāde ārkārtējās situācijas laikā”, identifikācijas ID Nr. C19/IEG/2020-1, veikšanai”.
- ¹⁷⁶ VAMOIC komisijas 23.04.2020. ziņojums Nr.C19/PR/2020-3.
- ¹⁷⁷ COVID/Pr/2020-19, 05.06.2020., SIA “Kvadro”.
- ¹⁷⁸ 24.04.2020. Līgums COVID/Pr/2020-4.
- ¹⁷⁹ 24.04.2020. Līgums COVID/Pr/2020-5.
- ¹⁸⁰ 19.05.2020. Līgums COVID/Pr/2020-8.
- ¹⁸¹ 19.05.2020. Līgums COVID/Pr/2020-8.
- ¹⁸² Ministru kabineta 27.04.2020. rīkojums “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem””.
- ¹⁸³ Ārlietu ministrijas 29.04.2020. vēstule Nr.32-8390 “Par dezinfekcijas līdzekļu iepirkumu palīdzības sniegšanai”.
- ¹⁸⁴ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 15.04.2020. sēdes protokols PROT 27.
- ¹⁸⁵ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 21.04.2020. sēdes protokols PROT 30.
- ¹⁸⁶ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 24.04.2020. sēdes protokols P-33.
- ¹⁸⁷ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 28.04.2020. sēdes protokols PROT 34.
- ¹⁸⁸ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 29.04.2020. sēdes protokols PROT-35.
- ¹⁸⁹ Aizsardzības ministrijas 23.04.2020. vēstule Nr. MV-N/898.
- ¹⁹⁰ VAMOIC 23.04.2020. rīkojums Nr.RPDJ/2020-411 Par iepirkuma komisijas izveidošanu iepirkuma “Individuālo aizsardzības līdzekļu iegāde ārkārtējās situācijas laikā”, identifikācijas ID Nr. C19/IEG/2020-2, veikšanai”.
- ¹⁹¹ 1.daļa – Medicīniskie kombinezoni – aizsargtēri (elastīgie, ar kapuci, vienreizlietojamie), 409952 gb., tajā skaitā izmēri: M – 40995 gb.; L – 163981 gb.; XL – 163981 gb.; XXL – 40995 gb.;2.daļa – Virsvalki/halāti ar garām piedurknēm (ūdens necaurlaidīgie, vienreizlietojamie), 365492 gb., tajā skaitā izmēri: M – 36549 gb.; L - 146197 gb.; XL – 146197 gb.; XXL – 36549 gb.;3.daļa – Medicīniskās bahilas (garās, vienreizlietojamās), 568604 pāri.; 4.daļa – Kīrurgiskās cepurītes (vieneizlietojamās), 173775 gb. tajā skaitā izmēri: M – 34755 gb.; L – 69510 gb.; XL – 69510 gb.; 5.daļa – Medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi (nesterili, nepūderēti), 7273788 pāri, tajā skaitā izmēri: M – 727379 pāri; L – 2909515 pāri; XL – 2909515 pāri; XXL – 727379 pāri; 6.daļa – Medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi (sterili, nepūderēti), 408092 pāri, tajā skaitā izmēri: M – 40809 pāri; L – 163237 pāri; XL – 163237 pāri; XXL – 40809 pāri;

7.daļa – Aizsargbrilles (daudzreiz lietojamās, dezinficējamās), 26497 gb.; 8.daļa – Ķirurģiskā maska Tips II (EN 14683) vai ekvivalents, 612176 gb.; 9.daļa – Ķirurģiskā maska Tips IIR (EN 14683) vai ekvivalents, 325880 gb.;

10. daļa – Respiratori ar aizsardzības pakāpi FFP2 bez vārstā, 1014624 gb.; 11. daļa – Respiratori ar aizsardzības pakāpi FFP2 ar vārstu, 194444 gb.; 12.daļa – Respiratori ar aizsardzības pakāpi FFP3 ar vārstu, 130640 gb.

¹⁹² VAMOIC 23.04.2020. rīkojums Nr.RPDJ/2020-411 Par iepirkuma komisijas izveidošanu iepirkuma “Individuālo aizsardzības līdzekļu iegāde ārkārtējās situācijas laikā”, identifikācijas ID Nr. C19/IEG/2020-2, veikšanai”.

¹⁹³ 1.daļa – Medicīniskie kombinezoni – aizsargtēri (elastīgie, ar kapuci, vienreizlietojamie), 409952 gb., tajā skaitā izmēri: M – 40995 gb.; L – 163981 gb.; XL – 163981 gb.; XXL – 40995 gb.; 2.daļa – Virsvalki/halāti ar garām piedurknēm (ūdens necaurlaidīgie, vienreizlietojamie), 365492 gb., tajā skaitā izmēri: M – 36549 gb.; L – 146 197 gb.; XL – 146197 gb.; XXL – 36549 gb.; 3.daļa – Medicīniskās bahilas (garās, vienreizlietojamās), 568 604 pāri.; 4.daļa – Ķirurģiskās cepurītes (vienreizlietojamās), 173775 gb. tajā skaitā izmēri: M – 34755 gb.; L – 69 510 gb.; XL – 69510 gb.; 5.daļa – Medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi (nesterili, nepūderēti), 7 273 788 pāri, tajā skaitā izmēri: M – 727379 pāri; L – 2909515 pāri; XL – 2909515 pāri; XXL – 727379 pāri; 6.daļa – Medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi (sterili, nepūderēti), 408092 pāri, tajā skaitā izmēri: M – 40809 pāri; L – 163237 pāri; XL – 163237 pāri; XXL – 40809 pāri; 7.daļa – Aizsargbrilles (daudzreiz lietojamās, dezinficējamās), 26497 gb.; 8.daļa – Ķirurģiskā maska Tips II (EN 14683) vai ekvivalents, 612176 gb.; 9.daļa – Ķirurģiskā maska Tips IIR (EN 14683) vai ekvivalents, 325880 gb.; 10. daļa – Respiratori ar aizsardzības pakāpi FFP2 bez vārstā, 1014624 gb.; 11. daļa – Respiratori ar aizsardzības pakāpi FFP2 ar vārstu, 194444 gb.; 12.daļa – Respiratori ar aizsardzības pakāpi FFP3 ar vārstu, 130 640 gb.

¹⁹⁴ Ministru kabineta 12.03.2020. rīkojums Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” (spēkā līdz 09.06.2020.) 4.54.apakšpunkts redakcijā, redakcijā, kas ir spēkā no 02.04.2020.

¹⁹⁵ 14.05.2020. Līgums COVID/Pr/2020-6. Respiratori ar aizsardzības pakāpi FFP3 ar vārstu 10 800 gb.

¹⁹⁶ 19.05.2020. Līgums COVID/Pr/2020-7. Respiratori ar aizsardzības pakāpi FFP2 ar vārstu 16 450 gb.

¹⁹⁷ 28.05.2020. Līgums COVID/Pr/2020-12. Respirators 1750 N95V (ar vārstu modelis 1321) 3350 gb. un respirators 1760 R95 V (ar vārstu 1326) 3520 gb.

¹⁹⁸ 05.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-18. Par masku un respiratoru piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).

¹⁹⁹ 09.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-24. Par respiratoru ar aizsardzības pakāpi FFP2 bez vārstā piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).

²⁰⁰ 09.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-25. Par respiratoru ar aizsardzības pakāpi FFP2 bez vārstā piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).

²⁰¹ VAMOIC iepirkuma Nr. C19/IEG/2020-2 komisijas 06.05.2020. sēdes protokols Nr. C19/PR/2020-2-2.

²⁰² VAMOIC iepirkuma Nr. C19/IEG/2020-2 komisijas 08.05.2020. sēdes protokols Nr. C19/PR/2020-2-3.

²⁰³ VAMOIC un Patērētāju tiesību aizsardzības centra elektroniskās sarakstes dokumenti 13.05. un 19.05.

²⁰⁴ VAMOIC un Patērētāju tiesību aizsardzības centra elektroniskās sarakstes dokumenti 13.05. un 19.05.

²⁰⁵ Valsts centralizēto rezervju iepirkumu darba grupas 13.05.2020. sēdes protokols un VAMOIC iepirkuma Nr. C19/IEG/2020-2 komisijas 15.05.2020. sēdes protokols Nr. C19/PR/2020-2-7.

²⁰⁶ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 13.05.2020. sēdes protokols Nr.PROT-40.

²⁰⁷ 27.05.2020. Līgums COVID/Pr/2020-9.

²⁰⁸ 27.05.2020. Līgums COVID/Pr/2020-9.

²⁰⁹ 27.05.2020. Līgums COVID/Pr/2020-9.

²¹⁰ VAMOIC Centralizēto iepirkumu vadības departamenta 06.07.2020. sniegtā informācija.

²¹¹ 05.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-18. Par masku un respiratoru piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).

²¹² Aizsardzības ministrijas 07.05. vēstule Nr. MV-N/1009.

²¹³ Valsts centralizēto rezervju iepirkumu darba grupas 13.05.2020. sēdes protokols un VAMOIC iepirkuma Nr. C19/IEG/2020-2 komisijas 15.05.2020. sēdes protokols Nr. C19/PR/2020-2-7.

²¹⁴ Valsts centralizēto rezervju iepirkumu darba grupas 13.05.2020. sēdes protokols un VAMOIC iepirkuma Nr. C19/IEG/2020-2 komisijas 15.05.2020. sēdes protokols Nr. C19/PR/2020-2-7.

²¹⁵ VAMOIC 03.06.2020. iepirkuma „Individuālo aizsardzības līdzekļu iegāde ārkārtējās situācijas laikā” identifikācijas Nr. C19/IEG/2020-3 komisijas sēdes protokols Nr. C19/PR/2020-3-14.

²¹⁶ VAMOIC iepirkuma Nr. C19/IEG/2020-3 komisijas 19.05.2020. sēdes protokols Nr. C19/PR/2020-3-3.

²¹⁷ VAMOIC iepirkuma Nr. C19/IEG/2020-3 komisijas 21.05.2020. sēdes protokols Nr. C19/PR/2020-3-6.

²¹⁸ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 26.05.2020. sēdes PROT-49 un 29.05.2020. sēdes PROT-53.

²¹⁹ VAMOIC iepirkuma Nr. C19/IEG/2020-2 komisijas 06.05.2020. sēdes protokols Nr. C19/PR/2020-2-2.

²²⁰ 09.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-24. Par respiratoru ar aizsardzības pakāpi FFP2 bez vārstā piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).

²²¹ 09.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-25. Par respiratoru ar aizsardzības pakāpi FFP2 bez vārstā piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).

²²² 28.05.2020. Līgums COVID/Pr/2020-12. Respirators 1750 N95V (ar vārstu modelis 1321) 3350 gb. un respirators 1760 R95 V (ar vārstu 1326) 3520 gb.

- ²²³ 05.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-18. Par masku un respiratoru piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ²²⁴ Ministru kabineta 12.03.2020. rīkojuma Nr. 103 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" (spēkā līdz 09.06.2020.) 4.54.apakšpunkts redakcijā, redakcijā, kas ir spēkā no 02.04.2020.
- ²²⁵ 27.05.2020. Līgums COVID/Pr/2020-9. Medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi (sterili, nepūderēti) 408 092 gb.
- ²²⁶ 08.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-21. Par medicīnisko vienreiz lietojamo cimdu (nesterilu, nepūderētu) piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ²²⁷ 08.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-22. Par medicīnisko vienreiz lietojamo cimdu (nesterilu, nepūderētu) piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ²²⁸ 09.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-26. Par medicīnisko vienreiz lietojamo cimdu piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ²²⁹ Aizsardzības ministrijas 23.04.2020. vēstule Nr. MV-N/898.
- ²³⁰ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 14.05.2020. sēdes protokols PROT-40.
- ²³¹ VAMOIC iepirkuma komisijas 20.05.2020. sēdes protokols.
- ²³² Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 07.07.2020. sniegtā informācija.
- ²³³ Aizsardzības ministrijas 07.05. vēstule Nr. MV-N/1009.
- ²³⁴ 09.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-26.
- ²³⁵ VAMOIC Centralizēto iepirkumu vadības departamenta 06.07.2020. sniegtā informācija.
- ²³⁶ 27.05.2020. Līgums COVID/Pr/2020-9.
- ²³⁷ Ministru kabineta 12.03.2020. rīkojums Nr. 103 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" (spēkā līdz 09.06.2020.) 4.54.apakšpunkts redakcijā, redakcijā, kas ir spēkā no 02.04.2020.
- ²³⁸ 28.05.2020. Līgums COVID/Pr/2020-10. Ķirurgiskā maska Tips I (NE 14683) -7 430 000 gb. un Ķirurgiskā maska Tips IIR (EN 14683) – 386 000 gb.
- ²³⁹ 05.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-18. Par masku un respiratoru piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ²⁴⁰ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 02.06.2020. sēdes protokols PROT-55.
- ²⁴¹ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 02.06.2020. sēdes protokols PROT-55.
- ²⁴² Aizsardzības ministrijas 07.05. vēstule Nr. MV-N/1009.
- ²⁴³ VAMOIC 08.05.2020. rīkojums Nr.RPDJ/2020-453 "ar iepirkuma komisijas izveidošanu iepirkuma „Individuālo aizsardzības līdzekļu iegāde ārkārtējās situācijas laikā”, identifikācijas Nr. C19/IEG/2020-3, veikšanai".
- ²⁴⁴ 1.daļa – Ķirurgiskā maska Tips I (EN 14683) vai ekvivalenti, 9 300 000 gb.; 2.daļa – Ķirurgiskā maska Tips II (EN 14683) vai ekvivalenti, 480 400 gb.; 3.daļa – Ķirurgiskā maska Tips IIR (EN 14683) vai ekvivalenti, 385 000 gb.; 4. daļa – Respiratori ar aizsardzības pakāpi FFP2 bez vārstu, 826 000 gb.; 5. daļa – Respiratori ar aizsardzības pakāpi FFP2 ar vārstu, 188 000 gb.; 6.daļa – Respiratori ar aizsardzības pakāpi FFP3 ar vārstu, 98 000 gb.; 7.daļa – Medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi (nesterili, nepūderēti), 12 615 000 pāri, tajā skaitā izmēri: M – 1261500 pāri; L – 5046000 pāri; XL – 5046000 pāri; XXL – 1261500 pāri; 8.daļa – Medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi (sterili, nepūderēti), 2 354 000 pāri, tajā skaitā izmēri: M – 235400 pāri; L – 941600 pāri; XL – 941600 pāri; XXL – 235400 pāri; 9.daļa – Medicīniskie kombinezoni – aizsargtēri (elastīgie, ar kapuci, vienreizlietojamie), 387 400 gb., tajā skaitā izmēri: M – 38740 gb.; L – 154960 gb.; XL – 154960 gb.; XXL – 38740 gb.; 10.daļa – Virsvalki/halāti (ūdenscaurlaidīgi), 360 000 gb., tajā skaitā izmēri: M – 36000 gb.; L - 144000 gb.; XL – 144000 gb.; XXL – 36000 gb. 11.daļa – Priekšauti (ūdensnecaurlaidīgi), 360 000 gb.; 12.daļa – Virsvalki/halāti ar garām piedurknēm (ūdens necaurlaidīgie, vienreizlietojamie), 415 000 gb., tajā skaitā izmēri: M – 41500 gb.; L - 166000 gb.; XL – 166000 gb.; XXL – 41500 gb.; 13.daļa – Medicīniskās bāhilas (garās, vienreizlietojamās), 560 000 pāri.; 14.daļa – Ķirurgiskās cepurītes (vienreizlietojamās), 513 000 gb., tajā skaitā izmēri: M – 102600 gb.; L – 205200 gb.; XL – 205200 gb.; 15.daļa – Aizsargbrilles (daudzreiz lietojamās, dezinficējamās), 313 000 gb.
- ²⁴⁵ VAMOIC 19.05.2020. iepirkuma „Individuālo aizsardzības līdzekļu iegāde ārkārtējās situācijas laikā” identifikācijas Nr. C19/IEG/2020-3 komisijas sēdes protokols Nr. C19/PR/2020-3-4.
- ²⁴⁶ VAMOIC 03.06.2020. iepirkuma „Individuālo aizsardzības līdzekļu iegāde ārkārtējās situācijas laikā” identifikācijas Nr. C19/IEG/2020-3komisijas sēdes protokols Nr. C19/PR/2020-3-14.
- ²⁴⁷ 28.05.2020. Līgums COVID/Pr/2020-10.
- ²⁴⁸ Aizsardzības ministrijas 28.07.2020. vēstule Nr.MV-N/1635 "Par revīzijas starpziņojuma projektu".
- ²⁴⁹ Ministru kabineta 12.03.2020. rīkojuma Nr. 103 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" (spēkā līdz 09.06.2020.) 4.54.apakšpunkts redakcijā, redakcijā, kas ir spēkā no 02.04.2020.
- ²⁵⁰ 01.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-13Ppar virsvalku/halātu (ūdensnecaurlaidīgu) piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ²⁵¹ 03.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-14 Par virsvalku/halātu (ūdensnecaurlaidīgu) piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ²⁵² 05.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-17. Par sejas ekrānu (vairakkārt lietojams, dezinficējams) piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).

- ²⁵³ 08.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-20. Par aizsargbrīļu piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ²⁵⁴ 09.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-27. Par priekšautu, medicīnisko bahilu un ķirurgisko cepurišu piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ²⁵⁵ 09.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-28. Par medicīnisko kombinezonu – aizsargtēpu piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ²⁵⁶ 09.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-29. Par virsvalku/halātu ar garām piedurknēm (ūdens necaurlaidīgu, vienreizlietojamo) piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ²⁵⁷ *World Health Organization* 12.03.2020. announces COVID-19 outbreak a pandemic, <http://www.euro.who.int/en/health-topics/health-emergencies/coronavirus-covid-19/news/news/2020/3/who-announces-covid-19-outbreak-a-pandemic>, skatīts 21.04.2020. un Eiropas Komisijas 08.04.2020. kopīgs paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un reģionu komitejai, Paziņojums par ES globālo atbildes reakciju uz Covid-19, (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020JC0011&qid=1587727639502&from=LV>), skatīts 21.04.2020.; *United Nations Communications to Member States 23 March 2020 - Letter from the Secretary-General to all the members of the G-20*, https://www.un.org/sites/un2.un.org/files/230320_sg_letter_g20_covid-19.pdf, skatīts 21.04.2020.; Eiropas Parlamenta un Padomes. Regulas (ES) 2020/561 (2020.gada 23.aprīlis), ar kuru attiecībā uz dažu noteikumu piemērošanas datumiem groza Regulu (ES) 2017/745, kas attiecas uz medicīniskām ierīcēm, 2.apsvērums. Pieejams: (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1590405428447&uri=CELEX:32020R0561>), skatīts 27.04.2020. ; *United Nations Communications to Member States 23 March 2020 - Letter from the Secretary-General to all the members of the G-20*, https://www.un.org/sites/un2.un.org/files/230320_sg_letter_g20_covid-19.pdf, skatīts 21.04.2020.; Eiropas Komisijas 08.04.2020. kopīgs paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un reģionu komitejai, Paziņojums par ES globālo atbildes reakciju uz Covid-19 (JOIN(2020) 11 final), (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020JC0011&qid=1587727639502&from=LV>), skatīts 21.04.2020.
- ²⁵⁸ Ministru kabineta 12.03.2020. rīkojuma Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” (spēkā līdz 09.06.2020.) 4.54.³apakšpunkts redakcijā, redakcijā, kas ir spēkā no 02.04.2020.
- ²⁵⁹ Aizsardzības ministrijas 28.07.2020. vēstule Nr.MV-N/1635 “Par revīzijas starpziņojuma projektu”.
- ²⁶⁰ Ministru kabineta 09.04.2020. rīkojuma Nr.174 “Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojumā Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu”” (spēkā līdz 09.06.2020.) 1.17.apakšpunkts, Eiropas Komisijas ieteikums (ES) 2020/403 (13.03.2020.) par atbilstības novērtēšanas un tirgus uzraudzības procedūrām COVID-19 apdraudējuma kontekstā, (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1587973510818&uri=CELEX:32020H0403>), skatīts 21.04.2020.
- ²⁶¹ Ministru kabineta 09.04.2020. rīkojuma Nr.174 “Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojumā Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu”” (spēkā līdz 09.06.2020.) 1.17.apakšpunkts.
- ²⁶² Informatīvais ziņojums “Par esošajiem individuālo aizsardzības līdzekļu kvalitātes testēšanas izaicinājumiem centralizētajās individuālo aizsardzības līdzekļu iegādēs”, izskatīts Ministru kabineta 12.05.2020. sēdē. sēdes protokols nr.32 39.§.
- ²⁶³ Informatīvais ziņojums “Par esošajiem individuālo aizsardzības līdzekļu kvalitātes testēšanas izaicinājumiem centralizētajās individuālo aizsardzības līdzekļu iegādēs”, izskatīts Ministru kabineta 12.05.2020. sēdē., Ministru kabineta 12.05.2020. sēdes protokols nr.32 39.§.
- ²⁶⁴ Skat. piemēram, “Tagad ir laiks sagatavoties, nevis svinēt.” Brīdina par pandēmijas otro vilni (<https://www.la.lv/bridina-par-pandemijas-otro-vilni>); 30.06.2020. TV3 “900 sekundes” saruna ar veselības ministri Ilzi Viņķeli par Covid-19 ierobežošanas rezultāta vērtējumu (https://www.vm.gov.lv/lv/covid19/ekspertu_komentari/), skat. 03.07.2020.
- ²⁶⁵ Komisijas ieteikuma (ES) 2020/403 (2020.gada 13.marts) par atbilstības novērtēšanas un tirgus uzraudzības procedūrām Covid-19 apdraudējuma kontekstā 14.apsvērums, (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1587973510818&uri=CELEX:32020H0403>), skatīts 21.04.2020.
- ²⁶⁶ Ministru kabineta 12.03.2020. rīkojuma Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” (spēkā līdz 09.06.2020.) 4.54.³apakšpunkts redakcijā, redakcijā, kas ir spēkā no 02.04.2020., Ministru kabineta 09.04.2020. rīkojuma Nr.174 “Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojumā Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu”” (spēkā līdz 09.06.2020.) 1.17.apakšpunkts.
- ²⁶⁷ Ministru kabineta 12.03.2020. rīkojuma Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” (spēkā līdz 09.06.2020.) 4.54.³apakšpunkts redakcijā, redakcijā, kas ir spēkā no 02.04.2020., Ministru kabineta 09.04.2020. rīkojuma Nr.174 “Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojumā Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu”” (spēkā līdz 09.06.2020.) 1.17.apakšpunkts.
- ²⁶⁸ Ministru kabineta 12.03.2020. rīkojuma Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” (spēkā līdz 09.06.2020.) 4.54.³apakšpunkts redakcijā, redakcijā, kas ir spēkā no 02.04.2020., Ministru kabineta 09.04.2020. rīkojuma Nr.174

“Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojumā Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu”” (spēkā līdz 09.06.2020.) 1.17.apakšpunkts.

²⁶⁹ 14.04.2020. starpresoru vienošanās Nr.62/AM/2020 “Par sadarbību dokumentu un kravas atbilstības izvērtēšanas procesā valsts centralizēto rezervju iepirkumā ārkārtējās situācijas laikā”.

²⁷⁰ 17.04.2020. starpresoru vienošanās Nr.64/AM/2020 “Par sadarbību dokumentu un kravas atbilstības izvērtēšanas procesā valsts centralizēto rezervju iepirkumā ārkārtējās situācijas laikā”.

²⁷¹ Aizsardzības ministra 03.04.2020. pavēle Nr. 60-P “Par valsts centralizēto rezervju iepirkumu darba grupas izveidi” (spēkā līdz 09.06.2020.), Aizsardzības ministra 17.04.2020. pavēle. Nr.70-P “Par iepirkumu veikšanas kārtību ārkārtas situācijā” (spēkā līdz 09.06.2020.).

²⁷² Aizsardzības ministrijas 28.07.2020. vēstule Nr.MV-N/1635 “Par revīzijas starpziņojuma projektu”.

²⁷³ 09.04.2020. līgums COVID/Pr./2020-2 un 24.04.2020. vienošanās COVID/Pr/2020-2-1 (papildvienošanās – piegādes termiņa pagarinājums).

²⁷⁴ Informatīvais ziņojums “Par esošajiem individuālo aizsardzības līdzekļu kvalitātes testēšanas izaicinājumiem centralizētajās individuālo aizsardzības līdzekļu iegādēs”, izskatīts Ministru kabineta 12.05.2020. sēdē., Ministru kabineta 12.05.2020. sēdes protokols nr.32 39.§.

²⁷⁵ Rēķins-Pavadzīme Nr.2020-032, 13.05.2020.

²⁷⁶ 09.04.2020. Līgums COVID/Pr./2020-3.

²⁷⁷ 09.04.2020. līgums COVID/Pr./2020-2 un 24.04.2020. vienošanās COVID/Pr/2020-2-1 (papildvienošanās – piegādes termiņa pagarinājums).

²⁷⁸ Ministru kabineta 09.04.2020. rīkojuma Nr.174 “Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojumā Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu”” (spēkā līdz 09.06.2020.) 1.17.apakšpunkts redakcijā, kas ir spēkā no 09.04.2020.

²⁷⁹ 28.04.2020. un 08.05.2020. intervija ar VAMOIC speciālistiem, 06.05.2020. intervija ar Aizsardzības ministrijas speciālistiem.

²⁸⁰ Informatīvais ziņojums “Par esošajiem individuālo aizsardzības līdzekļu kvalitātes testēšanas izaicinājumiem centralizētajās individuālo aizsardzības līdzekļu iegādēs”, izskatīts Ministru kabineta 12.05.2020. sēdē., Ministru kabineta 12.05.2020. sēdes protokols nr.32 39.§.

²⁸¹ Informatīvais ziņojums “Par esošajiem individuālo aizsardzības līdzekļu kvalitātes testēšanas izaicinājumiem centralizētajās individuālo aizsardzības līdzekļu iegādēs”, izskatīts Ministru kabineta 12.05.2020. sēdē., Ministru kabineta 12.05.2020. sēdes protokols nr.32 39.§.

²⁸² Valsts kontroles Trešā revīzijas departamenta finanšu revīzijas “Par Veselības ministrijas 2020.gada pārskata sagatavošanas pareizību” starpziņojums “”Individuālo aizsardzības līdzekļu (aizsargmasku un respiratoru) piegādes process veselības resorā””.

²⁸³ Nacionālā Veselības dienesta direktors: Aizsargmasku deficitis ir atrisināts, trūkst respiratori, brilles un aizsargtēri, (<https://www.sargs.lv/lv/sabiedriba/2020-05-07/nvd-direktors-aizsargmasku-deficits-ir-atrisinats-trukst-respiratori-brilles>), skatīts 12.05.2020. un Viņķele: medīkiem akūti trūkst individuālo aizsarglīdzekļu (<https://www.tvnet.lv/6970744/vinkele-medikiem-akuti-trukst-individualo-aizsarglidzeklu>) skatīts 12.05.2020.

²⁸⁴ Ministru kabineta 09.06.2020. noteikumu Nr.380 “Noteikumi par prioritāro institūciju un vajadzību sarakstā iekļautajām institūcijām nepieciešamajiem epidemioloģiskās drošības nodrošināšanas resursiem” 13.punkts (spēkā no 13.06.2020.).

²⁸⁵ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 03.07.2020. sniegtā informācija.

²⁸⁶Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma 3.panta pirmā daļa.

²⁸⁷Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma 9.panta otrā daļa, 10.panta pirmā daļa.

²⁸⁸Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma 1.panta 1.punkts.

²⁸⁹Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma 6.panta pirmā daļa.

²⁹⁰Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma 6.panta otrā daļa.

²⁹¹Valsts materiālo rezervju likuma 4.panta pirmā un piektā daļa, 5.pants, Pārejas noteikumu 3.punkts.

²⁹²Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma Pārejas noteikumu 4.punkts.

²⁹³Nacionālās drošības likuma 23.¹ un 23.³pants. Ministru kabineta 18.01.2011. noteikumu Nr.42 “Krīzes vadības padomes nolikums” 1.punkts.

²⁹⁴Ministru prezidenta 16.03.2020. rīkojums Nr.2020/1.2.1.-60 “Par starpinstitūciju darbības koordinācijas grupu”. Ministru prezidenta 23.03.2020. rīkojums Nr.2020/1.2.1.-63 “Grozījumi Ministru prezidenta 2020.gada 16.marta rīkojumā Nr. 2020/1.2.1.-60 “Par starpinstitūciju darbības koordinācijas grupu””.

²⁹⁵Starpinstitūciju darbības koordinācijas grupas 23.03.2020. sēdes protokols Nr.22-1.32/6 (<https://vugd.gov.lv/files/textdoc/23.03.2020.pdf>), skatīts 05.05.2020.

²⁹⁶ Ministru kabineta 12.03.2020. rīkojuma Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” (spēkā līdz 09.06.2020.) 4.54. apakšpunkts redakcijā, redakcijā, kas ir spēkā no 02.04.2020.

²⁹⁷ Valsts kontroles Trešā revīzijas departamenta finanšu revīzijas “Par Veselības ministrijas 2020.gada pārskata sagatavošanas pareizību” 02.07.2020. starpziņojums “Individuālo aizsardzības līdzekļu (aizsargmasku un respiratoru) piegādes process veselības resorā”.

²⁹⁸ Valsts kontroles Trešā revīzijas departamenta finanšu revīzijas “Par Veselības ministrijas 2020.gada pārskata sagatavošanas pareizību” 02.07.2020. starpziņojums “Individuālo aizsardzības līdzekļu (aizsargmasku un respiratoru) piegādes process veselības resorā”.

²⁹⁹ Valsts kontroles Trešā revīzijas departamenta finanšu revīzijas “Par Veselības ministrijas 2020.gada pārskata sagatavošanas pareizību” 02.07.2020. starpziņojums “Individuālo aizsardzības līdzekļu (aizsargmasku un respiratoru) piegādes process veselības resorā”.

³⁰⁰ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 21.04.2020. sēdes protokols PROT-30.

³⁰¹ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 29.04.2020. sēdes protokols PROT-35.

³⁰² Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 05.05.2020. sēdes protokols PROT-36.

³⁰³ VAMOIC iepirkuma Nr. C19/IEG/2020-3 komisijas 21.05.2020. sēdes protokols Nr. C19/PR/2020-3-6.

³⁰⁴ 19.05.2020. iepirkuma „Individuālo aizsardzības līdzekļu iegāde ārkārtējās situācijas laikā” identifikācijas Nr.C19/IEG/2020-3 komisijas sēdes protokols Nr. C19/PR/2020-3-3 un 20.05.2020. iepirkuma „Individuālo aizsardzības līdzekļu iegāde ārkārtējās situācijas laikā” identifikācijas Nr. C19/IEG/2020-3 komisijas sēdes protokols Nr.C19/PR/2020-3-5.

³⁰⁵ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 21.04.2020. sēdes protokols PROT-30.

³⁰⁶ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 24.04.2020. sēdes protokols PROT-33.

³⁰⁷ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 28.04.2020. sēdes protokols PROT-34.

³⁰⁸ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 28.04.2020. sēdes protokols PROT-34.

³⁰⁹ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 29.04.2020. sēdes protokols PROT-35.

³¹⁰ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 29.04.2020. sēdes protokols PROT-35.

³¹¹ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 05.05.2020. sēdes protokols PROT-36.

³¹² Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 12.05.2020. sēdes protokols PROT-39.

³¹³ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 14.05.2020. sēdes protokols PROT-40.

³¹⁴ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 21.05.2020. sēdes protokols PROT-42.

³¹⁵ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 03.07.2020. sniegtā informācija.

³¹⁶ Ministru kabineta 27.04.2020. rīkojums Nr.220 “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”” (prot. Nr. 26 40. §).

³¹⁷ 04.02.2020. Krīzes vadības padomes sēdes protokollēmuma (prot.Nr.1 1.§) 5.punkts.

³¹⁸ Aizsardzības ministrijas 28.07.2020. vēstule Nr.MV-N/1635 “Par revīzijas starpziņojuma projektu”.

³¹⁹ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 26.05.2020. sēdes PROT-49 un 29.05.2020. sēdes PROT-53.

³²⁰ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 14.05.2020. sēdes protokols PROT-40.

³²¹ Aizsardzības ministrijas 28.07.2020. vēstule Nr.MV-N/1635 “Par revīzijas starpziņojuma projektu”.

³²² 19.05.2020. Līgums COVID/Pr/2020-8. Dezinfekcijas līdzeklis virsmām un rokām 10 800 litri.

³²³ Eiropas Komisijas 01.04.2020. Paziņojums Eiropas Komisijas norādījumi par to, kā ar Covid-19 krīzi saistītajā ārkārtas situācijā izmantot publiskā iepirkuma regulējumu (2020/C 108 I/01), [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1589535358624&uri=CELEX:52020XC0401\(05\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1589535358624&uri=CELEX:52020XC0401(05)), skatīts 21.04.2020.

³²⁴ Eiropas Komisijas 08.04.2020. kopīgs paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un reģionu komitejai, Paziņojums par ES globālo atbildes reakciju uz Covid-19 (JOIN(2020) 11 final), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020JC0011&qid=1587727639502&from=LV>, skatīts 21.04.2020.

³²⁵ Eiropas Komisijas 01.04.2020. Paziņojums Eiropas Komisijas norādījumi par to, kā ar Covid-19 krīzi saistītajā ārkārtas situācijā izmantot publiskā iepirkuma regulējumu (2020/C 108 I/01), [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1589535358624&uri=CELEX:52020XC0401\(05\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1589535358624&uri=CELEX:52020XC0401(05)), skatīts 21.04.2020.

³²⁶ Ministru kabineta 12.03.2020. rīkojums Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” (spēkā līdz 09.06.2020.).

³²⁷ Eiropas Komisijas 01.04.2020. Paziņojums Eiropas Komisijas norādījumi par to, kā ar Covid-19 krīzi saistītajā ārkārtas situācijā izmantot publiskā iepirkuma regulējumu (2020/C 108 I/01), ([https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1589535358624&uri=CELEX:52020XC0401\(05\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1589535358624&uri=CELEX:52020XC0401(05)), skatīts 21.04.2020).

³²⁸ Aizsardzības ministrijas apkopotā informācija par iesniegtajiem piedāvājumiem (https://www.mod.gov.lv/sites/mod/files/document/aktu%C4%811%C4%8120inform%C4%81cija_11.06.pdf), skatīts 11.06.2020.

³²⁹ Iepirkums C19/IEG/2020-2.

³³⁰ Iepirkums C19/IEG/2020-3.

³³¹ Aizsardzības ministrijas 28.07.2020. vēstule Nr.MV-N/1635 “Par revīzijas starpziņojuma projektu”.

- ³³¹ VAMOIC 03.06.2020. iepirkuma "Individuālo aizsardzības līdzekļu iegāde ārkārtējās situācijas laikā" identifikācijas Nr. C19/IEG/2020-3 komisijas sēdes protokols Nr. C19/PR/2020-3-14.
- ³³² VAMOIC 23.04.2020. rīkojums Nr.RPDJ/2020-411 Par iepirkuma komisijas izveidošanu iepirkuma "Individuālo aizsardzības līdzekļu iegāde ārkārtējās situācijas laikā", identifikācijas ID Nr. C19/IEG/2020-2, veikšanai".
- ³³³ VAMOIC 08.05.2020 rīkojums Nr. RPDJ/2020-453 Par iepirkuma komisijas izveidošanu iepirkuma "Individuālo aizsardzības līdzekļu iegāde ārkārtējās situācijas laikā", identifikācijas ID Nr. C19/IEG/2020-3, veikšanai".
- ³³⁴ Iepirkuma Nr.C19/IEG/2020-2 sēdes 20.05.2020. protokols Nr.C19/PR/2020-2-9.
- ³³⁵ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 21.05.2020. sēdes protokols Nr.PROT-42.
- ³³⁶ VAMOIC 02.06.2020 rīkojums Nr. Nr.RPDJ/2020-511 Par iepirkuma komisijas izveidošanu iepirkuma "Higiēnisko sejas masku iegāde ārkārtējās situācijas laikā", identifikācijas ID Nr. C19/IEG/2020-6, veikšanai.
- ³³⁷ VAMOIC 02.06.2020 rīkojums Nr. Nr.RPDJ/2020-511 Par iepirkuma komisijas izveidošanu iepirkuma "Higiēnisko sejas masku iegāde ārkārtējās situācijas laikā", identifikācijas ID Nr. C19/IEG/2020-6, veikšanai.
- ³³⁸ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 29.05.2020. sēdes protokols PROT-53.
- ³³⁹ Valsts centralizēto rezervju iepirkuma darba grupas 02.06.2020. sēdes protokols PROT-55.
- ³⁴⁰ Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 25.pants.
- ³⁴¹ Ministru kabineta 09.06.2020. noteikumu Nr.380 "Noteikumi par prioritāro institūciju un vajadzību sarakstā iekļautajām institūcijām nepieciešamajiem epidemioloģiskās drošības nodrošināšanas resursiem" 13.punkts (spēkā no 13.06.2020.).
- ³⁴² Ministru kabineta 09.06.2020. noteikumu Nr.380 "Noteikumi par prioritāro institūciju un vajadzību sarakstā iekļautajām institūcijām nepieciešamajiem epidemioloģiskās drošības nodrošināšanas resursiem" 13.punkts (spēkā no 13.06.2020.).
- ³⁴³ Ministru kabineta noteikumu "Prioritāro institūciju un vajadzību sarakstā iekļautajām institūcijām nepieciešamo epidemioloģiskās drošības nodrošināšanas resursu iegādes, uzglabāšanas un izsniegšanas kārtība" projekta sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija).
- ³⁴⁴ Aizsardzības ministra 03.04.2020. pavēle Nr. 60-P "Par valsts centralizēto rezervju iepirkumu darba grupas izveidi" (spēkā līdz 09.06.2020.).
- ³⁴⁵ Aizsardzības ministra 17.04.2020. pavēle. Nr.70-P "Par iepirkumu veikšanas kārtību ārkārtas situācijā" (spēkā līdz 09.06.2020.).
- ³⁴⁶ Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 25.pants.
- ³⁴⁷ Eiropas Komisijas 01.04.2020. Paziņojums Eiropas Komisijas norādījumi par to, kā ar Covid-19 krīzi saistītajā ārkārtas situācijā izmantot publiskā iepirkuma regulējumu (2020/C 108 I/01), [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1589535358624&uri=CELEX:52020XC0401\(05\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1589535358624&uri=CELEX:52020XC0401(05)), skatīts 21.04.2020., Finanšu ministrijas un Iepirkumu uzraudzības biroja 29.04.2020. izstrādātās Vadlīnijas iepirkumu veikšanai ārkārtējās situācijas laikā (https://www.iub.gov.lv/sites/default/files/upload/Vadlinijas_arkartas_apst_202004292.pdf), skatīts 06.05.2020.
- ³⁴⁸ Ministru kabineta 12.03.2020. rīkojuma Nr. 103 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" (spēkā līdz 09.06.2020.) 4.54.³apakšpunkt redakcijā, redakcijā, kas ir spēkā no 02.04.2020.
- ³⁴⁹ Aizsardzības ministra 03.04.2020. pavēle Nr. 60-P "Par valsts centralizēto rezervju iepirkumu darba grupas izveidi" (spēkā līdz 09.06.2020.), Aizsardzības ministra 17.04.2020. pavēle. Nr.70-P "Par iepirkumu veikšanas kārtību ārkārtas situācijā" (spēkā līdz 09.06.2020.).
- ³⁵⁰ Likuma par budžetu un finanšu vadību 46.panta pirmā daļa, Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 3.pants.
- ³⁵¹ Ministru kabineta 27.04.2020. rīkojums "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"".
- ³⁵² AM 17.04.2020. pavēle Nr. P-71 "Par valsts materiālo rezervju izsniegšanu lietošanā ārkārtējās situācijas laikā", VAMOIC 17.04.2020. Noteikumi Nr.2020-10 "Noteikumi par procesa aprakstu Nr. C-1.3 "Kārtība, kādā tiek organizēta Covid-19 uzliesmojuma izplatības ierobežošanai nepieciešamo preču izsniegšana".
- ³⁵³ Aizsardzības ministrijas 21.06.2019. noteikumi Nr. 19-NOT "Aizsardzības ministrijas iepirkumu organizēšanas kārtība", 13.09.2017. noteikumi 19-NOT "Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība".
- ³⁵⁴ Ministru kabineta 12.03.2020. rīkojuma Nr. 103 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" (spēkā līdz 09.06.2020.) 4.54.²apakšpunkt redakcijā, redakcijā, kas ir spēkā no 02.04.2020.
- ³⁵⁵ Ministru kabineta 14.05.2020. sēdes protokols Nr.33, 3.§, Informatīvais ziņojums "Par higiēnisko sejas masku ražošanu un to tehnisko specifikāciju" (<http://tap.mk.gov.lv/mk/mksedes/saraksts/protokols/?protokols=2020-05-14>), skatīts 08.06.2020.
- ³⁵⁶ Ministru kabineta 09.06.2020. noteikumu Nr.380 "Noteikumi par prioritāro institūciju un vajadzību sarakstā iekļautajām institūcijām nepieciešamajiem epidemioloģiskās drošības nodrošināšanas resursiem" 13.punkts (spēkā no 13.06.2020.).
- ³⁵⁷ Ministru kabineta 12.03.2020. rīkojums Nr. 103 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" (spēkā līdz 09.06.2020.) 4.54.³apakšpunkt.

- ³⁵⁸ 24.04.2020. Līgums COVID/Pr/2020-4. Dezinfekcijas līdzeklis virsmām 37 460 litri un Dezinfekcijas līdzeklis rokām 140 000 litri.
- ³⁵⁹ 24.04.2020. Līgums COVID/Pr/2020-5. Dezinfekcijas līdzeklis rokām 5000 litri.
- ³⁶⁰ 19.05.2020. Līgums COVID/Pr/2020-8. Dezinfekcijas līdzeklis virsmām un rokām 10 800 litri.
- ³⁶¹ 28.05.2020. Līgums COVID/Pr/2020-11. Dezinfekcijas līdzeklis rokām 804 gb. 1 litra iepakojumā un 3822 gb. 0,5l iepakojumā.
- ³⁶² 28.05.2020. Līgums COVID/Pr/2020-15. Par dezinfekcijas līdzekļu virsmām piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ³⁶³ 04.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-16. Par dezinfekcijas līdzekļu virsmām piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ³⁶⁴ 05.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-19. Par dezinfekcijas līdzekļu virsmām piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ³⁶⁵ 09.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-23. Par dezinfekcijas līdzekļu virsmām piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ³⁶⁶ 27.05.2020. Līgums COVID/Pr/2020-9. Medicīniskie vienreiz lietojamie cimdi (sterili, nepūderēti) 408 092 gb.
- ³⁶⁷ 08.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-21. Par medicīnisko vienreiz lietojamo cimdu (nesterilu, nepūderētu) piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ³⁶⁸ 08.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-22. Par medicīnisko vienreiz lietojamo cimdu (nesterilu, nepūderētu) piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ³⁶⁹ 09.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-26. Par medicīnisko vienreiz lietojamo cimdu piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ³⁷⁰ 09.04.2020. Līgums COVID/Pr./2020-1 un 22.04.2020. vienošanās COVID/Pr/2020-1-1 (papildvienošanās – piegādes termiņa pagarinājums un vienreizlietojamo (higiēnas) masku 90 000 gb. izņemšana no līguma). Vienreizlietojamās (higiēnas) maskas 90 000 gb. un KN95 respiratori 50 000 gb.
- ³⁷¹ 09.04.2020. Līgums COVID/Pr./2020-2 un 24.04.2020. vienošanās COVID/Pr/2020-2-1 (papildvienošanās – piegādes termiņa pagarinājums). Respiratori KN95, 1 000 000 gb.
- ³⁷² 14.05.2020. Līgums COVID/Pr/2020-6. Respiratori ar aizsardzības pakāpi FFP3 ar vārstu 10 800 gb.
- ³⁷³ 19.05.2020. Līgums COVID/Pr/2020-7. Respiratori ar aizsardzības pakāpi FFP2 ar vārstu 16 450 gb.
- ³⁷⁴ 28.05.2020. Līgums COVID/Pr/2020-12. Respirators 1750 N95V (ar vārstu modelis 1321) 3350 gb. un respirators 1760 R95 V (ar vārstu 1326) 3520 gb.
- ³⁷⁵ 05.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-18. Par masku un respiratoru piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ³⁷⁶ 09.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-24. Par respiratoru ar aizsardzības pakāpi FFP2 bez vārsta piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ³⁷⁷ 09.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-25. Par respiratoru ar aizsardzības pakāpi FFP2 bez vārsta piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ³⁷⁸ 09.04.2020. Līgums COVID/Pr./2020-3. Vienreizlietojamās medicīniskās maskas 1 498 000 gb. piegāde ārstniecības iestādēm ārkārtējās situācijas laikā.
- ³⁷⁹ 28.05.2020. Līgums COVID/Pr/2020-10. Ķirurgiskā maska Tips I (NE 14683) -7 430 000 gb. un Ķirurgiskā maska Tips IIR (EN 14683) - 386 000 gb..
- ³⁸⁰ 05.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-18. Par masku un respiratoru piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ³⁸¹ 01.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-13Ppar virsvalku/halātu (ūdensnecaurlaidīgu) piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ³⁸² 03.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-14 Par virsvalku/halātu (ūdensnecaurlaidīgu) piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ³⁸³ 05.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-17. Par sejas ekrānu (vairakkārt lietojams, dezinficējams) piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ³⁸⁴ 08.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-20. Par aizsargbrīļu piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ³⁸⁵ 09.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-27. Par priekšautu, medicīnisko bahilu un ķirurgisko cepurīšu piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ³⁸⁶ 09.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-28. Par medicīnisko kombinezonu – aizsargtēru piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).
- ³⁸⁷ 09.06.2020. Līgums COVID/Pr/2020-29. Par virsvalku/halātu ar garām piedurknēm (ūdens necaurlaidīgu, vienreizlietojamo) piegādi ārkārtējās situācijas laikā (COVID).